

IMÁDKOZZATOK TESTVÉREK!

ANONYMUS

III.

IMPRIMATUR.

E Vicariatu Urbis, 15-VI-1955

† ALOYSIUS TRAGLIA

Archiep. Caesarien. Vicesgerens.

IMÁDKOZZATOK TESTVÉREK

IMAKÖNYV ÉS LELKI KALAUZ

Összeállította
DALLOS FERENC

Harmadik kiadás

ANONYMUS

ROMA 1957

IMÁDKOZZATOK TESTVÉREK!

A misézö pap a felajánlás után minden szentmisében ezzel a figyelmeztetéssel fordul a hívekhez: « Orate fratres, — Imádkozzatok testvérek! " Imádkozzatok, mert ez az Úr parancsa: " Kérjetek és adnak nektek, keressetek és találtok, zörgessetek és ajtót nyitnak " (*Mt*, 7, 8.). *Imára figyelmeztet Szent Jakab apostol: " Szomorú valaki köztetek? Imádkozzék. Jó kedve van? Énekeljen zsoltárokat. "* (*Jak*. 5, 13.). *Az imádság a lélek anyanyelve: imádságának szavával szól az ember Istenéhez, magasztalja szent fölségét, hálálkodik számtalan adományáért és könyörög földi élete testi és lelki szükségleteiért, végül lelkének üdvösségéért.*

A történelem tanúsága szerint nincsen nép imádság és istentisztelet nélkül. Az egyiptomi, babiloni, görög és római világ ezt éppen úgy bizonyítja, mint az ősmagyarok vallási szokásai.

Isten igazi imádói Krisztus előtt az ószövetség nagy szentjei és prófétái voltak. A Biblia lapjai szebbnél-szebb imákat őriztek meg számunkra, ezek közt a zsoltárok állnak első helyen.

Az emberi történelem legnagyobb imádkozója azonban maga Jézus Krisztus, Isten egyszülött Fia volt, aki érettünk emberré lett azért, hogy negváltson bennünket és az üdvösség útjára vezetve megtanítsa, hogyan kell "lélekben és igazságban" imádni az Atyát. Az Egyház történelmének kétezer esztendeje a krisztusi tanításon nevelkedett és a Szentlélektől sugallt imádkozók beláthatatlan sora. Közöttük első helyen Szűz Mária és a szentek állnak.

Imádkoznunk kell tehát nekünk is, hogy ki ne aludjon lelkünkben az Isten után való vágyakozás tüze, tőle való függésünk és hozzátartozásunk tudata.

Imádkozzatok tehát testvérek! Imádkozzatok, ha jól megy a sorotok, hogy imátokkal hálálhassátok meg az Isten jóságát, imádkozzatok, ha gond, könny, fájdalom, kereszt kíséri utatokat, hogy reményt kapjanak az élethez a kétségbeesettek, segítséget a szükségben szenvedők, erőt a keresztúton járók. Vegyétek kezetekbe az imakönyvet, bármerre is vezet az utatok, kovácsoljon eggyé mindenkit ez az imakönyv, hogy az ima nagy hatalma meghozza minden magyar szívének tiszta vágyát: az égi és a földi hazát.

I.

ÁLTALÁNOS IMÁK

« Szomorkodik valaki köztetek?
Imádkozzék.
Jó kedve van?
Énekeljen zsoltárokat. »

(Jak. 5, 13.)

Katolikus keresztény köszöntés.

Dícsértessék a Jézus Krisztus! — Mindörökké. Amen!

(300 napi búcsú.)

Keresztvetés.

Az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében. Amen!

(100 napi búcsú.)

Az Úr imája.

Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben, szenteltessék meg a te neved; jöjjön el a te országod; legyen meg a te akaratod, miképen mennyben, azonképen itt a földön is; mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma; és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképen mi is megbocsátunk az ellenünk vétőknek; és ne vígy minket a kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól. Amen.

Az angyali üdvözlet.

Üdvözlégy Mária! malaszttal teljes, az Úr van teveled, áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus.

Asszonyunk Szűz Mária, Istennek szent Anyja! imádkozzál érettünk, bűnösökért, most és halálunk óráján. Amen.

A Szentháromság dícsőítése.

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek, miképen kezdetben vala, most és mindörökké. Amen.

Az apostoli hitvallás.

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében. És a Jézus Krisztusban, ő egy Fiában, a mi Urunkban; aki fogantaték Szentlélektől, születék Szűz Máriától; kínzaték Poncius Pilátus alatt; megfeszíttetek, meghala és eltemetteték; szálla alá poklokra, harmadnapon halottaiból föltámada; fölméne a mennyekbe, ül a mindenható Atya Istennek jobbja felől; onnét lészen eljövendő ítélni eleveneket és holtakat. Hiszek Szentlélekben; egy katolikus keresztény Anyaszentegyházat; szenteknek egyességét, bűnöknek bocsánatát; testnek föltámadását; és az örök életet. Amen.

Az Úr angyala...

A reggeli, déli és esti harangszóra imádkozzuk Krisztus megtestesülésének az emlékére és a Szűzanya tiszteletére. A déli harangszót III. Kallixtus pápa rendelte el az 1456 junius 29.-én hogy mindenki imádkozzék a kereszténységnek a hitetlenség feletti diadaláért. Nem sokkal utóbb Hunyadi János és Kapisztrán Szent János nagy győzelmet aratott a Nándorfehérvárat ostromló török felett (1456 julius 22).

Az Úr angyala köszönté Szűz Máriát és ez méhébe fogadá a Szentlélektől szent Fiát. Üdvözlégy Mária stb.

Ime az Úr szolgáló leánya, legyen nekem a te igéd szerint. Üdvözlégy Mária stb.

És az Ige testté lőn és miköztünk lakozék. Üdvözlégy Mária stb.

Imádkozzál érettünk, Istennek szent Anyja.

Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.

Könyörögjünk. Kérünk Téged, Úr Isten! öntsd lelkünkbe szent malasztodat, hogy akik az angyali üzenet által szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak, megtestesülését megismertük, az ő kínszenvedése és keresztje által a föltámadás dicsőségébe vitessünk. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

(10 évi búcsú.)

(Este még hozzáteszünk egy Miatyánkot és egy Üdvözlégyet, aztán ezt mondjuk: A megholt hivek lelkei Isten irgalmából békében nyugodjanak. Ámen.)

(10 évi búcsú. Szombaton este és vasárnap állva mondjuk, máskor térdelve.)

Húsvéti időben az Úr angyala helyett a Regina coeli-t imádkozzuk L. 213. old.

Étkezéskor

A katolikus ember minden étkezés előtt és után imádkozik. A családokban ezt közösen végzik el.

Étkezés előtt.

Mindenek szemei Benned bíznak, Úristen és Te adsz nekik ételt alkalmas időben. Megnyitod kezedet és betöltesz minden élő lényt áldásoddal. Dicsőség az Atyának és Fiunak és Szentlélek Istennek, miképen kezdetben volt, most és mindörökké. Ámen.

Áldj meg minket, Úristen és ez ajándékokat, amelyeket a bőkezűségedből akarunk magunkhoz venni a mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

A mennyei asztal részesévé tegyen minket az örök dicsőség királya. Ámen.

Étkezés után.

Dicsérjétek minden népek az Urat,

Minden nemzetek dicsérjétek,

Mert erős mi fölöttünk az irgalmassága,

Örökkévaló az ő igazsága.

Dicsőség az Atyának stb.

Hálát adunk Neked, mindenható Isten, minden jótéteményedért, aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

Adj Uram kegyesen minden jótevőnknek a szent nevedért örök boldogságot. Ámen.

És a megholt hívek lelke Isten irgalmából nyugodjék békességben. Ámen.

A hit, remény, szeretet közös felindítása a szentbeszéd után.

Hiszünk benned, Istenünk, jók jutalmazója, gonoszok büntetője. Hisszük, hogy egy vagy lényedben, három személyedben: Atya, Fiu és Szentlélek. Hisszük, hogy az Isten Fia halhatatlan lelkünk megváltásáért emberré lett és kínhalált szenvedett. Hisszük és valljuk mindazt, amit Krisztus Urunk tanított, az apostolok hirdettek és a római katolikus Anyaszentegyház, hogy higgyük, elénk ad. E szent hitben állhatatosan akarunk élni és halni, mert te jelentetted ki azt, aki végtelenül bölcs és halhatatlanul igaz vagy. Istenünk, erősíts hitünkben.

Istenünk! Remélünk véghetetlen irgalmadban és Jézus Krisztus érdemeiben. Reméljük, hogy megbocsájtod minden bűnünket, megadod az örök üdvösséget és elnyerésére a szükséges és hasznos eszközöket. E reményben akarunk élni és meghalni, mivel kegyelmes Istenünk, te ígérted meg ezeket, aki hű vagy és hatalmas igéreteid teljesítésében. Istenünk, erősíts reményünkben.

Istenünk! Szeretünk teljes szívünkből, mivel szeretetreméltó és jóságos Istenünk vagy. Bárcsak oly tiszta és benső szeretettel szerethetnénk, mint amilyennel az angyalok és a dicsőült szentek szeretnek. Istenünk, szeretjük érted minden felebarátunkat is, mivel

parancsoltad, hogy szeressük őket. Teljes szívünkből megbocsájtunk azért azoknak, akik ellenünk vétettek, azoktól pedig, akik ellen mi vétettünk, szent Fölséged előtt bocsánatot kérünk.

Istenünk! Mivel így szeretünk, azért teljes szívünkből bánjuk életünk vétkeit, mert azokkal szeretetreméltó Istenünk, megbántottunk. Minden rossznál jobban utáljuk és gyűlöljük bűneinket, bárcsak soha meg ne bántottunk volna. Készebbek vagyunk inkább meghalni, minthogy bármilyen, de kivált halálos bűnnel megbántsunk. Erősíts meg kegyelmeddel, hogy föltett jószándékunkban mindvégig megmaradjunk. Amen.

(3 évi búcsú.)

A hit, remény, szeretet rövid felindítása.

Istenem! hiszek tebenned, mert örökké igazmondó vagy!

Istenem! remélek tebenned, mert végtelenül hű és irgalmas vagy.

Istenem! minden fölött szeretlek téged, mert végtelenül jó és szeretetre méltó vagy. Amen.

A jó ima kegyelméért.

Édes Jézusom! Hozzád jövök, mint egykor tanitványaid, és velük együtt bizalommal kérlek: Uram, taníts meg imádkozni. A megdicsőült szellemek kara énekszóval dicséri az Istent és a lélektelen természet néma imádás-

sal hódol az ő fölsége előtt. Méltó Uram, hogy a teremtett lények nagy imádásából én is kivegyem a részemet, én, méltatlan szolgád, akit te szeretetből alkottál és napról napra szinte elkényeztetsz bőséges kegyelmeiddel. Imádkozni akarok, Uram, de te taníts, mert nálad nélkül semmire sem megyek. Segíts, ha föltámad ellenem gyöngeségem és bűnös voltom; hozzád akarok emelkedni de leszorítanak szórakozottságom láncai. Nyújtsd ki felém kezedet, Uram, mint a süllyedő Péter felé nyújtottad a Genezáret taván, ne engedd, hogy átcsapjanak rajtam a földi gondok, a mindennapi érdekek tisztátalan hullámai. Nyújtsd felém kezedet, add nekem kegyelmedet, a jó imádkozás kegyelmét, küldd el Szentlelkedet, a jámborság lelkét. Úgy akarok imádkozni, amint te akarod. Bűnös vagyok, Uram és méltatlan arra, hogy meg merjem nyitni ajkamat a végtelen szentség dícséretére, de te megtisztíthatsz, hiszen a bűnösökhöz jöttél. Por vagyok és semmi alhhoz, hogy a mindenség nagy Urához merjem emelni szómat, de a te nevedben imádkozom, Uram, Mesterem! Te nyisd meg ajkamat, édes Jézusom és áldani fogom az Urat most és mindenkor. Amen.

Engesztelő fohászok
a káromkodások engeszteléséért.

Áldott legyen az Isten!
Áldott legyen szent neve!

Áldott legyen Jézus Krisztus, valóságos Isten és valóságos ember!

Áldott legyen Jézus neve!

Áldott legyen Szentséges Szíve!

Áldott legyen Jézus a legméltóságosabb Oltáriszentségben!

Áldott legyen Isten fölséges Anyja, Mária!

Áldott legyen szent és szeplőtelen fogantatása!

Áldott legyen a Szűzanya testi mennybevitele!

Áldott legyen a Szűz és Anya neve, Mária!

Áldott legyen Szent József, Mária legtisztább jegyese!

Áldott legyen Isten az ő angyalaiban és szentjeiben!

Ámen.

(5 évi búcsú, ha nyilvánosan, 3 évi búcsú, ha magányosan végzik.)

Utazás előtt.

A béke és boldogság utján vezessen minket a mindenható és irgalmas Isten, és Ráfáel angyal kisérjen utunkon, hogy békében, épségben és örömben térhessünk otthonunkba.

Uram irgalmazz!

Krisztus kegyelmezz!

Uram irgalmazz!

Miatyánk...

És ne vigy minket a kísértésbe,

De szabadíts meg a gonosztól.

Mentsd meg szolgáidat, Istenem, akik benned bíznak.
Küldd nekik, Uram, szent helyedből segítségedet,
És Sionból oltalmazd meg őket.
Légy Uram nekünk az erősség tornya
Ellenségeink színe ellen.
Ellenségünk ne legyen ártalmunkra,
És a gonoszság semmi kárt ne tehessen bennünk.
Áldott legyen mindennap az Ur,
Szerencsésséé tegye utunkat a mi üdvözítő Istenünk.
Mutasd meg Uram a Te utaidat,
És ösvényeidet tárd fel előttünk.
Vajha utaink úgy irányulnának,
Hogy megőriznék a Te igazságaidat,.
A szakadékok egyenes utakká lesznek,
És a zord utak derűsekké válnak.
Angyalainak parancsolt felőled,
Hogy megoltalmazzanak minden utadon.
Uram, hallgasd meg könyörgésemet!
És az én kiáltásom jusson elődbe.
Az Ur legyen veletek,
És a te lelkeddel is.

Könyörögjünk. Uram, aki Izrael fiait a tenger közepén szárazon vezetted át, és aki a három napkeleti bölcsnek csillagoddal mutattál utat, kérünk téged, adj nekünk csendes utat és derűs időt, hogy angyalod kíséretében megérkezzünk most utunk céljához, s majdan

egykor örök üdvösségünk kapujához boldogan eljuthassunk.

Uram, aki gyermekedet, Ábrahámot Urból, a kaldeusok földjéről kivezetted és vándorlásai utján sértetlenül megőrizted, kérünk téged, hogy minket, a te gyermekeidet, méltóztassál megőrizni. Légy, Uram, küzdelmünkben segítségünk, utainkon oltalmunk, a nap hevében árnyékunk, esőben és fagyban menedékünk, fáradtságunkban megpihenésünk, veszedelmeinkben pártfogásunk, kényes helyzetünkben támaszunk, hajótörésünkben kikötőnk, hogy a te vezetéseddel elérhessük utunk célját és sértetlenül térhessünk vissza otthonunkba.

Hallgasd meg, Uram, könyörgő szavunkat és gyermekeid lépéseit irányitsd üdvözítő oltalmaddal, hogy életutunk minden viszontagságaiban a te pártfogásod segítségét érezhessük.

Add meg nekünk, mindenható Istenünk, hogy a te családod az üdvösség utján járjon és Keresztelő Szent János intéseit követve, boldogan térjen meg majd egykor ahhoz, akit ő előre hírdetett: a mi Urunk Jézus Krisztushoz, aki veled és a Szentlélekkel együtt él és uralkodik most és mindörökké. Amen.

Induljunk el békében
az Úr nevében. Amen.

II.

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Isten tiz parancsa.

1. Én vagyok a te Urad, Istened: Uradat, Istenedet imádd és csak Neki szolgálj.
2. Isten nevét hiába ne vedd.
3. Megemlékezzél arról, hogy az Ur napját megszenteld.
4. Atyádat és anyádat tiszteld.
5. Ne ölj.
6. Ne paráználkodjál.
7. Ne lopj.
8. Hamis tanúságot ne szólj felebarátod ellen.
9. Felebarátod feleségét ne kivánd.
10. Se házát, se mezejét, se másféle jószágát ne kivánd.

Az Anyaszentegyház parancsai.

Az Anyaszentegyház parancsai nem minden országban azonosak. Mind számuk mind tartalmuk változhat, a szerint, milyen különleges viszonyokra kell az Egyháznak tekintettel lennie a hivek lelki élete vagy intézményeinek fenntartása szempontjából. Igy pl. egyes országokban, mint Északamerikában és Kanadában is, ahol az Egyház kezdettől fogva a hivek adományaira volt utalva, parancs az Egyház anyagi támogatása is. Magyarországon a következő 5 parancs van érvényben.

1. Az Anyaszentegyház szokott ünnepeit megüljed.
2. Ünnepnap misét becsületesen hallgass.
3. Bizonyos napokon a parancsolt böjtöket megtartsad és a húseledeltől magad megtartóztassad.

4. Bűneidet minden esztendőben meggyónjad és legalább húsvéti időben az Oltáriszentséget magadhoz vegyed.
5. Tiltott napokon menyegzőt ne tarts.

Az isteni erények

1. Keresztség. 2. Bérmálás. 3. Oltáriszentség. 4. Bűnbánat szentsége. 5. Utolsó kenet. 6. Egyházirend. 7. Házasság.

Az isteni erények.

Hit, remény és szeretet.

A sarkalatos erények

1. Okosság. 2. Mértékletesség. 3. Igazságosság. 4. Lelki erősség.

Erkölcsi erények.

Szeretet, öröm, béke, türelem, kegyesség, jámborság, szelídség, hit, mértékletesség, önmegtagadás, lelki tisztaság.

A két legfőbb parancs.

1. Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből.
2. Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.

A hat főigazság.

1. Egy Isten van.
2. Egy Istenben három személy van: Atya, Fiú és Szentlélek.
3. A Fiú-Isten emberré lett, hogy minket halálával megváltson és üdvözítsen.

4. Isten igazságos bíró, aki a jókat megjutalmazza és a gonoszokat megbünteti.
5. Az ember lelke halhatatlan.
6. Isten kegyelme szükséges az üdvösségre.

A nyolc boldogság.

1. Boldogok a lélekben szegények: övék a mennyek országa.
2. Boldogok a szomorkodók: majd megvigasztalják őket.
3. Boldogok a szelídek: övék lesz a föld.
4. Boldogok, akik éhezik és szomjazzák az igazságot: majd kielégítik őket.
5. Boldogok az irgalmasok: majd nekik is irgalmaznak.
6. Boldogok a tisztaszívüek: ők meglátják Istent.
7. Boldogok a békességesek: ők Isten fiai.
8. Boldogok, akiket az igazságért üldöznek: övék a mennyek országa.

(Mt., 5, 3-10.)

Az irgalmasság testi cselekedetei.

1. Éhezőknek ételt adni. 2. Szomjazóknak italt adni. 3. Meziteleneket ruházni. 4. Fogságban levőket kiváltani. 5. Betegeket látogatni. 6. Utasoknak szállást adni. 7. Holtakat eltemetni.

Az irgalmasság lelki cselekedetei.

1. Bűnösöket meginteni. 2. Tudatlanokat tanítani. 3. Kételkedőknek jó tanácsot adni. 4. Élőkért és holtakért imádkozni. 5. Szo-

morúakat vigasztalni. 6. Igazságtalanságokat békével tűrni. 7. Ellenünk vétőknek megbocsájtani .

A Szentlélek hét ajándéka.

1. Bölcseség. 2. Értelem. 3. Tanács. 4. Erősség. 5. Tudomány. 6. Jámborság. 7. Istenfélelem.

A hét főbűn.

1. Kevélység. 2. Fösvénység. 3. Bujaság. 4. Irígység. 5. Torkosság. 6. Harag. 7. Jóra való restség.

A kilenc idegen bűn.

1. Vétkes dolgokat parancsolni. 2. Bűnre tanácsot adni. 3. A bűnben mással egyetérteni. 4. Mást bűnre ingerelni. 5. Másnak bűnét oltalmazni. 6. Másnak bűnében közreműködni. 7. Másnak bűnét elhallgatni. 8. Másnak a bűnben segíteni. 9. Más bűnét fel nem fedni.

A négy égbekiáltó bűn.

1. Szándékos gyilkosság. 2. Természetellenes testi bűn. 3. Szegények, özvegyek és árvák nyomorgatása. 4. Szolgák és munkások bérének visszatartása vagy megrövidítése.

A Szentlélek elleni hat bűn.

1. Vakmerő bizakodás Isten irgalmában. 2. Kétségbeesés Isten kegyelméről. 3. Tusakodás a megismert igazság ellen. 4. Isten kegyelmének írígylése mástól. 5. Megátalkodás a bűnökben. 6. Bűnbánat végső hiánya.

Az imádságról általában.

Mi az ima? Gróf Széchenyi István *így határozza meg:* "*Az imádság szent cselekedet: tettekre edz, szenvedélyeinket tisztítja és fékezi, és így megszerzi a léleknek azt az önállóságot és emelkedettséget, amely egyedül képesíti arra, hogy Istenhez fordulhasson, színe magaslatáig felszállhasson.*" *A boldogemlékű* Prohászka *püspök pedig így ír az imáról:* "*A szorongatott ember Istenhez emelkedik bánatával és bajával: kér, esd, könyörög. Itt a földön is egymást kérjük, mert egymásra szorulunk. Istennel szemben is van szavunk, közvetítő hatalmunk: ez az imádság.*"

Hogyan imádkozzunk? "*Uram taníts meg minket imádkozni, mint ahogy* (*Keresztelő Szent*) *János is tanította imádkozni tanítványait.*" (*Lk.* 11, 1-2). *A tanítványok kérése a hívők kérése is. Az ima az Isten kegyelme. Ezért a hívő lélek, hogy jól imádkozzék, először az Isten kegyelméért könyörög. A hívő lélek tudja, hogy amikor imádkozik, az Istennel beszél és köszönti őt, engeszteli megbántott fölségét, kéri kegyelmeit, megköszöni jóságát. Az Istennel beszélő lélek külseje összeszedett, keze imára kulcsolt, feje alázatosan hajlik meg az Isten fölsége előtt, térdre roskad mélységes hódolata kifejezésére. Az összeszedett külső a lélek összeszedettségének a kifejezése. A külső összeszedettség azonban nem elegendő. Az Úr Jézus így tanított imádkozni:*

" Lélek az Isten: lélekben és igazságban kell őt imádni." (*Jn.* 4, 24). *Aki lélekben és igazságban imádkozik, az alázatosan imádkozik. Így imádkozott a vámos, amikor ezt mondta: "Istenem légy irgalmas, hozzám, bűnöshöz"* (*Lk.* 18. 13) *Tiszta szívért könyörgött. A tiszta szív a Szentlélek temploma.* Bizalommal *kell imádkoznunk. "Bármit kértek majd nevemben az Atyától, megadja nektek."* (*Jn.* 16, 24). *"Mindenki, aki kér, kap, aki keres, talál és a zörgetőnek ajtó nyílik"* (*Mt.* 7, 8). *Az alázatosság könnyen kishitűvé tehet, de ha az alázatosság azzal a bizalommal párosul amelyre az Úr Jézus tanít, akkor helyes imára vezet.* Állhatatosan *kell imádkoznunk és nem szabad az imában megfogyatkoznunk soha. Az Isten akaratában megnyugodva kell imádkoznunk, amint imádkozott az Úr az Olajfák hegyén: "Atyám, ha lehetséges, vedd el tőlem ezt a kelyhet, de ne az én akaratom teljesedjék, hanem a tiéd"* (*Lk.* 22, 42.) *Jézus nevében kell imádkoznunk, amint az Egyház is Jézus nevében végzi minden imáját. "Jézus nevében kérni annyit tesz, mint fölemelekedni baj, nyomor, viszontagság fölé úgy, hogy ha nem is kapunk napsugárt vagy esőt vetésre, kapjunk mindig lelkünkre s ha el is rothad gabonánk, kapjunk kitartást és erőt az élethez". (Prohászka). Imánk ne legyen szűkkeblű. Mindent kérhetünk a mennyei Atyától, de nem helyes, ha mindig csak anyagiakat, földi dolgokat kérünk, kér-*

jünk lelkieket is. Nem elegendő mindig csak a magunk számára kérnünk, imádkozzunk másokért is. A helyes imára segítő kezet nyújt ez az imakönyv, amely megnyitja a dobogó szív szeretetének a zsilipjeit, hogy onnét a szív egyszerű szavával szálljon az égbe az Istenért élő hálás szív fölséges himnusza. Amikor imádkozunk, a szívünk beszéljen. Ne ragaszkodjunk tehát az imakönyv szövegeihez csupán, hanem a szívünk emelkedjék áhítatosan az Istenhez, mondjuk el neki dicséretünket, tárjuk fel előtte szívünk sebeit, kérjünk tőle bocsánatot bűneinkért és adjunk hálát jóságáért. Szenteljük meg napjainkat buzgó imáinkkal, hogy ennek jutalma az Isten szeretete legyen.

Elmélkedésről általában.

Aki a lelkiéletben előbbre akar jutni, annak nem szabad megelégednie a szóbeli imával, hanem elmélkednie kell. Az elmélkedés az ima egyik fajtája. Az elmélkedő lélek elmélyül valamelyik hitigazság vagy bibliai jelenet tanulmányozásában, iparkodik azt teljesen megérteni, levonja a tanulságot és felbuzdúl a követésére. Az imakönyvek általában szóbeli imákat tartalmaznak, azonban gyakran találunk bennük elmélkedési anyagot is. Bőséges elmélkedési anyagot nyujt a Szentírás, a szentmise szövege, az elmélkedő könyvek. Szenteljünk időt elmélkedésre. Mélyüljünk el a hitigazsá-

gokban, Jézus életében, éljük bele magunkat azokba az eseményekbe, szemléljük a cselekvőket, igyekezzünk feleletet kapni arra, hogy ki, mit, mikor, hol, kinek a segítségével és miért cselekszik, mi következik ebből a számomra, vonjam le a hitigazságból, vagy a bibliai eseményből a következményeket, és az Isten segítségével iparkodjam azt követni. Hogy elérjem a célomat, buzgón kérem az Isten segítségét. Imakönyvünk sok elmélkedést tartalmaz, hogy azokkal is a lélek szolgálatában álljon.

Az Egyház tanítása a búcsúról.

Az imakönyben gyakran találunk megjegyzést az imák és az ájtatosságok után, amely arról világosít fel, hogy a különböző imák, ájtatosságok és az előírt feltételek elvégzésével mennyi búcsút nyerhetünk. A búcsúk lelki gyümölcseinek az alapos kihasználása feltételezi a búcsúkról szóló tanítás ismeretét.

Tulajdonképen mi a búcsú? A búcsú a már megbocsájtott bűnök után visszamaradó ideigtartó büntetések elengedése a bűnbánat szentségén kívül, amelyet az Isten arra jogosított képviselője, az Anyaszentegyház, engedélyez. Az Egyház a búcsúval sem a bűnöket, sem az örök büntetést, amelyet a halálos bűnnel vonunk magunkra, nem engedi el. Ez a bűnbánat szentségének a feladata. A búcsú a bűnbocsánatot mindenkor feltételezi. Az Egyház-

nak az Úr Jézustól van hatalma az ideigtartó büntetések elengedésére. Ezt a hatalmat akkor kapta, amikor az Úr Jézus így szólt Szent Péterhez: "Neked adom a mennyország kulcsait. Amit megkötsz a földön, megkötött lesz a mennyben is és amit föloldasz a földön, a mennyben is föloldott lesz." (Mt. 16, 19.) és így szólt az apostolokhoz: "Amit megköttök a földön, megkötött lesz a mennyben is, és amit föloldotok a földön, a mennyben is föloldott lesz." (Mt. 18, 18.) Az Úr Jézus e fölhatalmazásaival a bűnök megbocsájtását és a büntetések elengedését az Egyházra bízta. Ezt a hatalmat gyakorolja is az Egyház, amikor a szentgyónásban bűnöket bocsájt meg és a búcsúkkal bűntetéseket enged el.

A búcsúk kétfélék: teljes és részleges búcsúk. A teljes búcsúk az összes ideigtartó büntetést, a részleges búcsúk annak egy részét engedik el. A részleges búcsú mértékét a régi vezeklések alkotják. A 100 *napi búcsú például annyi ideigvaló büntetés elengedését jelenti, amennyit a régi egyházi szabályok szerint* 100 *napi vezekléssel róttak volna le.*

Minden búcsú elnyerésének a föltétele: a búcsúnyerés szándéka, a kegyelem állapota (bűnbocsánat nélkül nem lehet szó a büntetés elengedéséről) és annak a cselekménynek az elvégzése, melyet az Egyház a búcsú elnyerése végett előírt.

A teljes búcsú elnyerésének a föltétele a

bocsánatos bűnöktől és a bűnös hajlamoktól való teljes mentesség, továbbá a szentgyónás, a szentáldozás és bizonyos imák elvégzése a szentatya szándékára. A szentatya szándéka: Az Anyaszentegyház terjedése, az eretnekségek és hitszakadások megszűnése, a bűnösök megtérése és a keresztény népek békés egyetértése.

Az Egyház olyan búcsúkat is engedélyez, amelyek a megholtakra is alkalmazhatók. Aki megholtakra akar búcsúkat alkalmazni, annak nemcsak akarnia kell ezt, és nemcsak a búcsúcselekményeket kell elvégeznie, hanem a kegyelem állapotában is kell lennie, mert a bűnös nem kedves az Isten előtt.

Használjuk ki az Egyház hatalmas kegyelmi kincstárát a búcsúk elnyerésével. Éljünk bűnbánó életet, járuljunk gyakran a szentségekhez, teljesítsük a búcsú-feltételeket, hogy a lelkünk gazdagodjék a búcsúk elnyerésével.

III.

REGGELI ÉS ESTI IMÁK

REGGELI IMÁK

« Mulóban az éjszaka, a nappal közel. Vessük le tehát a sötétség tetteit, s öltsük magunkra a világosság fegyvereit. Éljünk tisztességesen, mint nappal ».

(Róm., 13, 12-14.)

Reggeli megfontolás.

Reggel, mihelyt öntudatunk visszatér, már az ébredés feleszmélő homályából keressünk Krisztus felé. Jézussal való eleven kapcsolatunk tisztuló tudatában kezdjük a napot.

A lélek zavart, pókhálós a reggel, tisztítsunk, tapogassunk, kapaszkodjunk. Eszmélésünk csikorgó kapuja, világosságunk első hasadása Krisztusra nyíljon, ne bocsássuk el a pihentség első fehér galambját másfelé.

Ó, milyen fontos a reggel! Milyen élettermő ez az első fogódzás! Mennyi léleknevelés kell ahhoz, hogy a féltudatos ébredő lélek ne tévedjen tehetetlen szálkás napi aprólékosságok közé. Nagy vonalat a nappal kis tettei fölé, rendezze őket a krisztusi szándék. Azután a szívbeli motivummal igazi benső jóakaratban induljunk napi kötelességeink egyformasága elé.

Tegyünk mindent szívvel, szeretettel, mosolygó arccal. Így a lélek szeme nem arra fog

irányulni, ami a napi munka materialitását teszi, nem a szokott, a poros mindennapiságra, hanem arra, hogy azt miképen teljesítsük: mennyi szeretettel és Istennek tetsző szándékkal. (Prohászka).

Nyisd meg uram

ajkamat szentséges neved dicséretére; tisztítsd meg szívemet minden hiú földi gondolattól; világosítsd meg értelmemet, gyullaszd föl érzésemet, hogy méltón, figyelmesen, ájtatosan végezzem imáimat és meghallgatást nyerjek isteni Felséged színe előtt a mi Urunk, Jézus Krisztus által. Amen.

Reggeli himnusz.

(Az Egyház hivatalos reggeli imájából, a Prima-ból.)

Már kél a fénynek csillaga:
Esengve kérjük az Urat,
Járjon ma mindenütt velünk,
Ne rontsa ártás életünk.

Nyelvünket fogja fékre ma:
Ne szóljon rút perek szava.
Szemünket védőn óvja meg:
A hívságot ne lássa meg.

Lakjék szívünkben tisztaság,
Távozzék minden dőreség.
A testnek dölyfét törje meg
Étel- s italban hősi fék.

Hogy majd a nap ha távozott,
S az óra újra éjt hozott,
Lemondásunk szent éneke
Legyen az Úr dícsérete.

Dícsérjük az örök Atyát,
Dícsérjük egyszülött Fiát
S a Lelket, a Vigasztalót,
Most és örök időkön át.

(Sik Sándor fordítása.)

Rövid reggeli ima.

Mennyei Atyám és örökkévaló Istenem, hálát adok Neked, hogy az elmult éjszakán megőriztél, megoltalmaztál minden veszedelemtől, szerencsétlenségtől, az ördög incselkedésétől és a hirtelen haláltól. Ime újból kérlek Istenem: tarts meg a mai napon is szent neved dícséretére és lelkem üdvére. Amen.

(Thewrewk kódex)

Aquinói Szent Tamás reggeli imája.

Irgalmas Isten, engedd, hogy azokat, amik Neked kedvesek, hévvel kívánjam, ügyesen kutassam, valósággal megismerjem és tökéletesen megtegyem Neved magasztalására és dícsőségére.

Istenem rendelkezzél velem és amit akarsz, hogy cselekedjem, add, hogy megismerjem és úgy tegyem meg, amint az szükséges és hasznos lelkemnek.

Istenem, ne ártson nekem sem a jó- sem a balsors. Ne engedd, hogy amabban elbizakod-

jam, emebben elcsüggedjem. Semminek sem örüljek, csak annak, ami Hozzád vezet, semmin se buslakodjam, csak azon, ami eltávolít Tőled. Senkinek sem akarjak kedvében járni, csak egyedül Neked, senkitől se féljek, csak Tőled.

Uram, veszítse el előttem értékét minden mulandó és legyen drága számomra minden örökkévaló. Legyen terhemre minden öröm, amely nem Reád vonatkozik és ne kívánjak olyasmit, ami Kívüled van. Adjon gyönyört minden Érted való fáradtság és gyötörjön minden Nélküled való nyugalom.

Istenem, add hogy Feléd irányuljon a szívem és ha megbotlanám, javulási szándékkal sirassam meg vétkemet.

Uram tégy engem engedelmessé ellenmondás nélkül,

szegénnyé lealacsonyulás nélkül.

tisztává romlás nélkül,

türelmessé zugolódás nélkül,

alázatossá képmutatás nélkül,

vidámmá kicsapongás nélkül,

komollyá komorság nélkül,

fürgévé könnyelműség nélkül,

istenfélővé kétségbeesés nélkül,

igazzá kétszínűség nélkül,

felebarátaimat figyelmeztetővé dölyfösség nélkül,

őket szóval és példával buzdítóvá tettetés nélkül.

Uram, adj nekem éber szívet, amelyet el nem terel Tőled semmiféle kíváncsi gondolat, nemeset, amelyet le nem alacsonyít semmiféle méltatlan indulat, egyeneset, amelyet félre nem vezet semmiféle helytelen szándék, erőset, amelyet meg nem tör semmiféle megpróbáltatás és szabad szívet, amelyet le nem győz semmiféle erőszakos vágy.

Uram adj nekem tiszta elmét, amely megismerjen, szorgoskodást, amely keressen, állhatatosságot, amely Téged bizalommal várjon. Uram, add, hogy kegyelmeddel felhasználjam a földön a jótéteményeidet és dicsőségeddel élvezzem az örök hazában örömödet. Ki élsz és uralkodol mindörökké. Amen.

(3 évi búcsú, ha naponta egyszer elimádkozzuk.)

Más reggeli ima.

A felvirradt új nap reggelén gondolatom Hozzád száll és Hozzád emelem fel először a szívemet mennyei Atyám. Leborulva köszönöm meg azokat az ajándékokat, amelyekben gondviselő jóságod engem részesített. Különösen hálát adok azért a nagy kegyelemért, hogy az elmult éjszaka atyai szeretettel őrködtél fölöttem, megőrizted minden bajtól és megtartottad testem és lelkem épségét.

Istenem, amikor jóságodért hálásan mondok köszönetet, alázatos lélekkel kérlek, add szent malasztodat, hogy a mai napot jámborságban, szent tisztaságban és istenfélelemben tölthessem el és szeretetedre méltó lehessek.

Boldogságos Szűz Mária, Jézus Anyja, szent őrzőangyalom, Istennek minden szentjei és különösen védőszentem, vegyetek ma is pártfogástokba, imádkozzatok értem és óvjátok meg lelkemet és testemet minden veszedelemtől. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Loyolai Szent Ignác felajánló imája.

Uram, fogadd el szabadságomat, emlékező tehetségemet, értelmemet és akaratomat egészen. Amim van és amivel bírok, a Te ajándékod, mindezeket visszaadom és az akaratod kormányzására bízom. Csak add, hogy szeresselek, add kegyelmedet és elég gazdag vagyok, ezen kívül semmit sem kívánok. Amen.

Ferreri Szent Vince imája a Szent őrzőangyalhoz.

Istennek angyala, aki őrzőm vagy, őrizz engem, világosíts meg engem, pártfogoltadat, égi kegyelmességgel őrizz, vezess és kormányozz. Amen.

(100 napi búcsú naponkint. Teljes búcsú az őrzőangyalok ünnepén, ha naponkint reggel és este az egész éven át imádkozza valaki, a rendes feltételek mellett. VI. Pius, 1795. okt. 2. Teljes búcsú egyszer egy hónapban, ha az imát naponkint végezzük a rendes feltételek mellett. VII. Pius, 1821. május 13. Teljes búcsú a halálos órában, ha gyakran mondjuk el az életben és jól el vagyunk készülve a halálra. VI. Pius, 1796. junius 11.)

Egyesülés az Istennel.

Uram és Istenem, bár méltó és igazságos volna, hogy a végtelen Fölségedet szünet nélkül dícsérjem és magasztaljam, mégis, minthogy ezt földi életemben nem tehetem, fölajánlom azért jó szándékomat és egyezséget kötök Veled életem minden pillanatára.

Megígérem: hogy a szívemből kizárok minden vágyat, hajlamot és szándékot, amely engem a bűnhöz kötne. Kész vagyok inkább életemet és az emberek tiszteletét elveszíteni, mintsem Téged szánt szándékkal megbántsalak. Istenem, ne engedd, hogy valaha is halálos bűnt kövessek el, hanem szólíts ki inkább kegyelmedben e világból, mielőtt ez megtörténnék.

Minden vétkes gondolatot, képzeletet, vágyat és kisértést, bármikor támadjanak is bennem, elűzök magamtól, ellenmondok nekik és erősen igérem, hogy sohasem fogok beléjük egyezni. Ezt erősen elhatároztam magamban.

Istenem, egyesülve Jézus Krisztus végtelen érdemeinek kristálytiszta és legtökéletesebb szándékával, föláldozom Neked minden gondolatomat, szavamat, tettemet és munkámat, imádságomat és ájtatosságomat, szenvedésemet és nehézségemet, föláldozom egyszersmind minden jótéteményedért, lelkem javára, minden barátom és ellenségem lelki üdvére, különösen pedig azokért ajánlom fel, akiknek

a lelke üdve reám van bízva. Szolgáljon a hitetlenek és bűnösök megtérésére és a szenvedő lelkek enyhülésére. Minden lélekzetem tanusítsa Irántad való szeretetemet, szívem minden dobbanása legyen hálaadásom, legyen szemem minden pillantása alázatos tiszteletnyilvánítás Irántad. Minden szolgáljon Isten nagyobb dicsőségére az Úr Jézus iránti szeretetből.

Legyen érvényes eme elhatározásom és akaratom életem minden pillanatára és minden cselekedetemre teljesen, tökéletesen, mindig és visszavonhatatlanul, különösen pedig legyen érvényes halálom óráján. Szűzanyám, rejtsd el Jézus Szent Szívébe és zárd el abba ezen igéretemet. Te pedig Jézusom pecsételd meg szent véreddel, ajánld föl ezt az örök és szent szerződést a mennyei Atyának, nekem pedig add a kegyelmedet, hogy azt soha meg ne szegjem. Amen.

Loyolai Szent Ignác imája a nagylelkűségért.

Ó örök Ige, Isten egyszülött Fia, taníts meg az igaz nagylelkűségre! Taníts meg szolgálni Téged, amint azt Te megérdemled; adni kislelkű számítgatás nélkül, küzdeni, nem törődve a sebekkel, harcolni anélkül, hogy más jutalmat keresnék, mint azt az öntudatot, hogy Neked szolgáltam. Amen.

ESTI IMÁK.

« Maradj velünk, (Uram), mert esteledik és már lemenőben van a nap. »

(Lk. 24, 29.)

Esti megfontolás.

Lefekvés előtt végezd el esti imádat és vizsgáld meg lelkiismeretedet.

1. *Megköszönjük Istennek, hogy a mai nap is megtartott bennünket.*
2. *Segítségül hívjuk a Szentlelket és megvizsgáljuk, hogyan viseltük magunkat a napnak egyes szakaszaiban, s hogy ez könnyebben eszünkbe jusson, meggondoljuk: hol, kivel voltunk, miféle ügyeket végeztünk?*
3. *Ha úgy találjuk, hogy valami jót tettünk, hálát adunk érte Istennek. Ha ellenben gondolattal, szóval vagy cselekedettel vétkeztünk, bocsánatot kérünk az isteni Fölségtől és erősen megfogadjuk, hogy azt a legközelebbi alkalommal meggyónjuk és megjavulunk.*
4. *Rábízzuk az isteni Gondviselésre testünket, lelkünket, rokonainkat, barátainkat és az egész Egyházat. Kérjük a boldogságos Szűzet, az őrzőangyalokat és szenteket, vigyázzanak ránk és őrködjenek felettünk. Azután Isten áldásával nyugalomra hajtjuk fejünket.* (Szalézi Szent Ferenc.)

Rövid esti ima.

Védj meg Uram minket éberen, őrizz meg álmunkban, hogy Krisztussal virrasszunk és békében nyugodjunk.

Látogasd meg, kérünk Uram, ezt a hajlékot és az ellenség minden cselvetését messze űzd tőle, szent angyalaid lakozzanak benne, békében őrizzenek minket és a Te áldásod legyen rajtunk mindig. A mi Urunk, Jézus Krisztus által. Amen.

Esti himnusz.

(Az Egyház hivatalos esti imájából, a Completoriumból.)

Immár a nap leáldozott,
Teremtőnk, kérünk Tégedet:
Légy kegyes és maradj velünk,
Őrizzed, óvjad népedet!

A gonosz álmok fussanak
És minden éji képzelet; —
Az ellent kösse meg kezed,
Testünket hogy ne rontsa meg!

Add nékünk, édes jó Atyánk,
Egyszülött Krisztus, add nekünk,
Szentlélek Isten, vigaszunk,
Kegyelmes, őrző Istenünk. Amen.

(Sík Sándor fordítása)

Urunk. Istenünk, üdíts fel bennünket a nap fáradalma után békés álommal, hogy gyöngeségünk újra megerősödjék és testtel, lélekkel a Tieid lehessünk. Amen. (*Nagy Szent Leó.*)

Hálát adok Neked, mennyei Atyám, az Urammal, Jézus Krisztussal, hogy kegyelmesen megvédelmeztél engem e napon. Rádbízom ezért testemet és lelkemet és mindazt, amit örökkévaló Fölséged nekem adott. Szent angyalod legyen velem, hogy a gonosz ellenség erőt ne vehessen rajtam. Mívelje ezt az Atyaisten, a Fiú és a Szentlélek. Amen (*Canisius Szt. Péter.*)

Pázmány esti imádsága.

Uram, hálát adok a te végtelen irgalmasságodnak, hogy engem semmiből teremtettél és mind e mai napig megtartottál. Hálát adok neked, hogy szent véreddel megváltottál, hogy kereszténnyé és az Anyaszentegyház tagjává tettél. Áldott légy, Uram, hogy nemcsak testi táplálást adtál nekem a mai napon, hanem sok testi és lelki veszedelemtől is megoltalmaztál és a te malasztoddal serkentgettél szolgálatodra.

De látod, Uram, az én feledékenységemet. Kérlek, világosítsd meg értelmemet, indítsd meg szívemet, hogy megismerjem fogyatkozásaimat és töredelmesen megbánjam.

(*Vizsgáld meg lelkiismeretedet.*) Bánom, Uram Istenem, hogy ellened vétettem, mert téged mindennél jobban szeretlek. Ne nézd az én méltatlanságomat, hanem tekints a te szent Fiadnak keserves kínjára. Add szent

malasztodat, segítsd meg erőtlenségemet hogy többé bűneimre ne térjek.

Uram, a te kezedbe ajánlom lelkemet.

Asszonyunk, Szűz Mária, irgalmasságunk anyja, őrizz minket minden ellenségünktől, most és halálunk óráján. Amen.

IV.

A SZENTMISE

« Ezt cselekedjétek emlékezetemre. »

(Lk., 2, 2, 19.)

A SZENTMISEÁLDOZAT.

A katolikus hitélet középpontja a szentmise. A szentmise az Újszövetség áldozata, melyben a mi Urunk Jézus Krisztus a kenyér és bor külső szine alatt mennyei Atyjának feláldozza magát értünk. A szentmisében minden hivőnek értelmesen és tevékenyen kell résztvennie. *Értelmesen:* tudva mindig, mit csinál és mit imádkozik a szentmiseáldozatot bemutató pap. *Tevékenyen:* a szentmisében nem vagyunk puszta jelenlévők, hanem kettős feladatunk van: Krisztus emberiségével együtt a szentmisében mi is feláldozottak vagyunk. A szentmisén ezért legüdvösebben úgy vehetsz részt, ha együtt imádkozol a szentmiseáldozatot bemutató pappal: felajánláskor együtt ajánlod fel vele az áldozatot és saját magadat (átadod szivedet az Istennek), Úrfelmutatáskor mély hódolattal imádod a köztünk megjelent és értünk újból áldozattá vált Istent, áldozáskor egyesülsz az Úrral. Áldozatos lélekkel végy részt a szentmisén. Hozd el minden szentmisére áldozatodat. Aki üres kézzel jön a szentmisére, üres kézzel távozik onnét. Áldozatod: vesd alá magad fenntartás nélkül, minden körülmények között Isten akaratának, légy készen átalakitani életedet Krisztus tanitása szerint, amelyet az evangéliumban tár eléd, hogy Krisztus éljen benned és Te Őbenne.

A szentmise fölajánlása.

Örökkévaló Atya, bemutatom Neked az áldozatot, amelyet szent Fiad, Jézus Krisztus, a keresztfán mutatott be Neked, és most ezen az oltáron megújít. Bemutatom Neked minden teremtményedért, egyesülten minden szentmisével, amelyet az egész világon valaha bemutattak, és amelyeket most bemutatnak. Imádni akarlak, és meg akarom Neked adni azt a tiszteletet, amely megillet. Hálát akarok adni megszámlálhatatlan jótéteményedért, és szeretném enyhíteni ítéletedet, amelyet sok bűnünkkel megérdemeltünk. És szeretnék Neked kellő elégtételt adni, irgalmasságot és kegyelmet kérni Tőled magamnak, az Egyháznak, az egész világnak és a tisztítóhelyen szenvedő szegény lelkeknek. Amen.

(IX. Pius)

A szentmise, amint a pap mondja.

(A szentmise változó részeiből (*) a Szentháromság-vasárnapi szentmisének részeit közöljük.)

« A szentmise alatt ne imádkozzatok akármit, hanem imádkozzátok a szentmisét! »

(X. Pius)

Lépcsőimádság.

Az Isten után való vágyódásnak és bűnbánatnak kell a szívünkben lennie, amikor a szentmiseáldozat bemutatására készülünk. Erre szolgál a lépcsőimádság.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében. Amen.

V. Introibo ad altare Dei.

P. Bemegyek az Isten oltárához.

H. Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

H. Az Istenhez, ki ifjúi örömmel tölt el engem.

42. zsoltár. *(Gyászmisékben, továbbá Nagyhéten elmarad ez a zsoltár, továbbá a Gloria és az azt követő antifona.)*

V. Judica me Deus, et discerne causam meam de gente non sancta; ab homine iniquo et doloso erue me.

P. Szolgáltass nekem igazságot. Istenem, kelj védelmére ügyemnek az istentelen nemzetséggel szemben: a gonosz és álnok embertől szabadíts meg engem.

R. Quia tu es Deus fortitudo mea; Quare me repulisti et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

H. Hisz te vagy az Isten, az én erősségem; miért vetsz el engem? Miért kell szomorúan járnom-kelnem, míg sanyargat engem ellenségem?

V. Emitte lucem tuam, et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

P. Küldd el világosságodat és igazságodat, hadd vezessenek és vigyenek engem szent hegyedre és hajlékaidba.

R. Et introibo ad altare Dei, ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

H. És bemegyek az Isten oltárához, az Istenhez ki ifjúi örömmel tölt el engem.

V. Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus

P. És lantszóval dicsérlek téged, Isten, én

meus; quare tristis es anima mea, et quare conturbas me?

R. Spera in Deo quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei et Deus meus.

V. Gloria Patri et Filio et Spiritui sancto.

R. Sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen.

V. Introibo ad altare Dei.

R. Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum et terram.

V. Confiteor...

R. Misereatur tui omnipotens Deus et dimissis peccatis tuis, perducat te ad vitam aeternam.

V. Amen.

R. Confiteor Deo omnipotenti, beatae Mariae semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Joanni Baptistae, Sanctis apostolis Petro et Paulo, omnibus sanctis et tibi pa-

Istenem. Miért vagy szomorú lelkem? Miért háborgatsz engem?

H. Bízzál az Istenben mert fogom még áldani őt, arcom üdvösségét, az én Istenemet!

P. Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek.

H. Miképen kezdetben volt, most és mindörökkön örökké. Amen.

P. Bemegyek az Isten oltárához.

H. Az Istenhez, ki ifjúi örömmel tölt el engem.

P. Az Úr nevében a mi segitségünk.

H. Aki az eget és a földet alkotta.

P. Gyónom a mindenható Istennek...

H. Irgalmazzon neked a mindenható Isten, bocsássa meg vétkeid és vezessen el az örök életre.

P. Amen.

H. Gyónom a mindenható Istennek, a Boldogságos mindenkor Szűz Máriának, Szent Mihály főangyalnak, Keresztelő Szent Jánosnak, Szent Péter és Pál apostoloknak, min-

ter: quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaelem Archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos apostolos, Petrum et Paulum, omnes sanctos, et te Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

den szenteknek és neked atyám, hogy nagyot vétkeztem gondolattal, szóval, és cselekedettel. Én vétkem, én vétkem én igen nagy vétkem. Kérem azért a Boldogságos mindenkor. Szűz Máriát, Szent Mihály főangyalt, Keresztelő Szent Jánost, Szent Péter és Pál apostolokat, az összes szenteket és téged atyám, imádkozzatok érettem a mi Urunk Istenünkhöz.

V. Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam aeternam.

P. Irgalmazzon nektek a mindenható Isten, bocsássa meg vétkeitek és vezessen el benneteket az örök életre.

R. Amen.

H. Amen.

V. Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum nostrorum, tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

P. Vétkeink elengedését, föloldozását és bocsánatát adja meg nekünk a mindenható és irgalmas Úr.

R. Amen.

H. Amen.

V. Deus tu conversus vivificabis nos.

P. Isten, ha felénk fordulsz, ujjáéledünk.

R. Et plebs tua laetabitur in te.

H. és néped örvendezni fog benned.

V. Ostende nobis Domine misericordiam tuam.

P. Uram, mutasd meg nekünk irgalmad.

R. Et salutare tuum da nobis.

H. És üdvösséged add meg nekünk.

V. Domine exaudi orationem meam.	P. Uram hallgasd meg könyörgésem.
R. Et clamor meus ad te veniat.	H. És kiáltásom jusson eléd.
V. Dominus vobiscum.	P. Az Úr legyen veletek.
R. Et cum spiritu tuo.	H. És a te lelkeddel.

A pap az oltárhoz menve mondja és az oltárkőben levő ereklyéket megcsókolja.

Vedd el, kérünk Uram, gonoszságainkat, hogy tiszta szívvel léphessünk be a szentek szentjébe. A mi Urunk Krisztus által. Amen.

Kérünk téged, Uram, hogy szenteidnek akiknek ereklyéi itt vannak, és az összes szentnek érdemei által bocsásd meg minden bünöm. Amen.

A szentmise ezután következő részét a katekumenek miséjének nevezzük, mert őskeresztény időkben ezen résztvehettek a meg nem kereszteltek is. A katekumenek a hitujoncok.

Introitus.

Bemenetre való ének. Antifona és zsoltár. Arra emlékeztet, hogy a Krisztus előtti emberiség mily epedve várta a Megváltót. Az idők és ünnepek szerint változik.

℣ Áldott legyen a Szentháromság és az osztatlan Egység. Zengjünk dalt neki, mivel irgalmasságot gyakorolt velünk. (Tób. 12 6,) Uram, mi Urunk, mily csodálatos az egész világon a Te neved. Dicsőség az Atyának és

Fiúnak és Szentlélek Istennek, miképpen kezdetben volt, most és mindörökkön. Ámen.

Áldott legyen... stb. (Zs. 8, 2.)

(A pap az oltár közepére jön.)

V. Kyrie eleison.	P. Uram irgalmazz nekünk.
R. Kyrie eleison.	H. Uram irgalmazz nekünk.
V. Kyrie eleison.	P. Uram irgalmazz nekünk.
R. Christe eleison.	H. Krisztus kegyelmezz nekünk.
V. Christe eleison.	P. Krisztus kegyelmezz nekünk.
R. Christe eleison.	H. Krisztus kegyelmezz nekünk.
V. Kyrie eleison.	P. Uram irgalmazz nekünk.
R. Kyrie eleison.	H. Uram irgalmazz nekünk.
V. Kyrie eleison.	P. Uram irgalmazz nekünk.

Glória.

A Szentháromságot dicsőítő himnusz. A gyász- (fekete) és bűnbánati- (viola) misékben elmarad.

(A pap ezután az oltár közepén a kezét kitárva mondja):

Dicsőség a magasságban Istennek és béke a földön a jóakaratú embereknek. Dícsérünk téged. Áldunk téged. Imádunk téged. Dicsőítünk téged. Hálát adunk neked nagy dicsőségedért, Úr Isten, mennyei király, mindenha-

tó Atya Isten! Úr Jézus Krisztus, egyszülött Fiú. Úr Isten. Isten báránya, az Atya Fia, aki elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk. Aki elveszed a világ bűneit, hallgasd meg könyörgésünket. Aki az Atya jobbján ülsz, irgalmazz nekünk. Mert egyedül te vagy a szent, egyedül te az Úr, egyedül te a legfölségesebb, Jézus Krisztus, a Szentlélekkel együtt az Atya-isten dicsőségében. Ámen.

Könyörgés

Az emberi nyomorúság és gyarlóság tudatától áthatva a pap ünnepélyes könyörgésre készül és fölhivja a hivőket is, hogy vele együtt terjesszék kérelmüket az Úr elé. Hogy a nép figyelme jobban odairányuljon, előbb megcsókolja az oltárt, a nép felé fordul, kiterjeszti kezét, mint az üdvözitő a keresztfán és köszönti őket a régi szép köszöntéssel:

V. Dominus vobiscum.	P. Az Úr legyen veletek.
R. Et cum spiritu tuo.	H. És a te lelkeddel.
V. Oremus.	P. Könyörögjünk.

(Minden misében más ima van. Ezeket a leckeoldalon mondja a pap.)

* Mindenható örök Isten, ki megadtad szolgáidnak, hogy az igazi hit megvallásában az örök Szentháromság dicsőségét megismerhessük és nagyhatalmú fölségében az egységet imádhassuk: kérünk, hogy ezen erős hitünk minden bajtól őrizzen meg minket. A mi Urunk Jézus Krisztus által, Ki Veled és a

Szentlélekkel él és uralkodik mindörökkön örökké.

R. Amen. P. Amen.

Szentlecke.

Olvasmány az apostoli iratokból vagy az ószövetségi szentírásból. (Minden misében más).

℣ Mekkora Isten gazdagságának, bölcseségének és tudásának mélysége! Mennyire megfoghatatlanok ítéletei, mily kifürkészhetetlenek útjai! Vajjon ki látta az Úr gondolatait? Tanácsot ki adott neki? Ki kölcsönzött neki, hogy visszakövetelhetné tőle? Minden belőle, általa és érte van: dicsőség néki mindörökké. Ámen. (*Szent Pál apostolnak a rómaiakhoz írt leveléből* 11, 33-36).

R. Deo gratias. H. Istennek legyen hála.

Graduale.

Zsoltárvers, néha himnusz, az öröm kifejezésére: Alleluja bűnbánati misékben több zsoltárvers alleluja nélkül (tractus). (Minden misében más).

℣ (Dán. 3, 55-56.) Áldott vagy, Uram, ki átlátod a mélységeket és a kerubok felett trónolsz. Áldott vagy, Uram, az ég erősségében, dícséretes mindörökké.

Alleluja, alleluja! (Dán 3, 52.) Áldott vagy Uram, atyáink Istene és dícséretre méltó mindörökké. Alleluja!

Evangélium.

Krisztus tanítása, örömhír az Isten országáról. A pap, méltatlansága tudatában az oltár közepén

mélyen meghajolva, tiszta ajkat és tüzes szívet kér a krisztusi igék méltó hirdetésére, miközben a minisztráns átviszi az evangéliumos oldalra a misekönyvet.

Tisztítsd meg szívem és ajkam mindenható Isten, miként Izaiás próféta ajkát megtisztítottad a tüzes üszökkel és kegyes irgalmaddal, méltóztass engem is, megtisztítani, hogy szent evangéliumod méltón hirdethessem, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen

Áldj meg engem Uram!

Az Úr legyen szivemben és ajkamon, hogy méltón és illendően hírdethessem evangéliumát. Amen.

Most az evangélium oldalára megy, a hívők az Úr szava iránt való tiszteletből felállnak és az evangélium alatt állva maradnak.

V. Dominus vobiscum.	P. Az Úr legyen veletek.
R. Et cum spiritu tuo.	H. És a te lelkeddel.
V. Seguentia sancti evangelii secundum...	P. Részlet szent... evangéliumából.
R. Gloria tibi Domine.	P. Dicsőség Neked Urunk.

A szent evangélium szakasza Szent Máté szerint (28, 18-20.)

℣ Az időben mondá Jézus az Ő tanítványainak: Én kaptam minden hatalmat a mennyben és a földön. Menjetek tehát tegyetek tanítványommá minden népet, keresztteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében és tanítsátok őket mindannak megtartá-

sára amit parancsoltam nektek. És ime, én veletek vagyok mindennap a világ végéig.

Az evangéliumi szakasz szövege változik. Az evangélium felolvasása után a pap a misekönyvet megcsókolja és mondja.

Az evangélium szavai töröljék el bűneinket.

R. Laus tibi, Domine. H. Dicséret Neked, Krisztus.

Credo.

Szentmisében a pap a niceai zsinat (K.u. 325.) hitvallását imádkozza, amely hosszabb, bővebb, részletesebb, mint az apostoli hitvallás.

Hiszek egy istenben mindenható Atyában, mennynek és földnek, minden láthatónak és láthatatlannak teremtőjében. És egy Úr Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában, aki az Atyától öröktől fogva született: Isten az Istentől, világosság a világosságtól, igaz Isten az igaz Istentől: született, nem alkottatott: egylényegű az Atyával, aki mindent alkotott. Értünk emberekért, a mi üdvözítésünkre leszállt a mennyből és testet öltött a Szentlélek által Szűz Máriától és emberré lett. Poncius Pilátus alatt érettünk szenvedett, keresztre feszítették és eltemették. Harmadnapra az Irás szerint feltámadt. És felment a mennybe, ott ül az Atyának jobbján. És ismét eljön dicsőséggel, hogy megítélje az élőket és holtakat. Az Ő országának nem lesz vége. Hiszek a Szentlélekben, az Úrban és életet adóban, aki az Atyától és a Fiútól származik, kit az Atyával

és a Fiúval együtt imádunk és dicsőítünk. Ki a próféták által szólt. Hiszem az egy, szent egyetemes és apostoli Anyaszentegyházat. Vallom az egy keresztséget a bűnök bocsánatára. Várom a holtak feltámadását és a jövendő örök életet. Ámen.

Az ősegyházban a katekumenek és a vezeklők ekkor elhagyták a templomot. A hívők magukra maradva megkezdték az Úr utólsó vacsorán adott parancsának teljesitését. Amit az Úr ez utólsó vacsorán tett, az ismétlődik minden szentmisében.

Felajánlás.

V. Dominus vobiscum.	P. Az Úr legyen veletek.
R. Et cum spiritu tuo.	H. És a te lelkeddel.
Oremus.	Könyörögjünk.

A felajánlási ének minden szentmisében változik.

* Áldott legyen az Atyaisten és az Isten egyszülött Fia és a Szentlélek, mivel irgalmas volt hozzánk. (Tób. 12, 6.)

A pap szétbontja a kelyhet, a ministráns előkészíti a bort és a vizet.

A pap a paténán bemutatja az ostyát, a kovásztalan, tiszta, fehér kenyeret és igy szól:

Fogadd el, szentséges Atya, mindenható örök Isten, a szenplőtelen áldozati adományt, melyet én, méltatlan szolgád, bemutatok Neked, élő és igaz Istenemnek, számtalan bűnömért és hanyagságomért, de valamennyi jelenlévőért is, sőt minden keresztény hívőért, élőkért és holtakért, hogy nekem is és nekik is üdvösségükre váljék az örök életre. Ámen.

A pap a kehelybe bort és kevés vizet önt. A víz a hívők egyesülését jelenti Jézussal.

Isten, ki az emberi természet méltóságát csodálatosan alkottad és még csodálatosabban váltottad meg, add, hogy e víz, és bor titka által annak istenségében részesülhessünk, aki emberi természetünkben részesülni kegyeskedett: Jézus Krisztus, a Te Fiad, a mi Urunk, ki Veled és a Szentlélekkel együtt él és uralkodik mindörökkön örökké. Ámen.

Felajánlja a kehelyben a bort:

Üdvünk kelyhét bemutatjuk Neked, Uram, és kérjük kegyességed, hogy isteni fölséged színe elé a mi és az egész világ üdvösségére kellemes illattal szálljon fel. Ámen.

Meghajol az áldozati tárgyak fölött és mondja:

Alázatos szívvel és törődött lélekkel nyerjünk Nálad bebocsájtást, Uram és áldozatunk úgy szálljon ma színed elé, hogy tessék Neked, Úr Isten.

Keresztet vet a kenyérre és borra.

Jöjj megszentelő, mindenható örök Isten és áldd meg ezeket a Te szent nevednek készített áldozati ajándékokat.

Megmossa a kezét (mert a legfölségesebb áldozatot tiszta kézzel és meg tisztább szívvel kell bemutatni), és közben ezt mondja:

Ártatlanok közt mosom kezem és körülveszem oltárod, Uram. Hogy halljam a dícsérő szózatot és hírdessem minden csodád. Szeretem, Uram, házad ékességét: és dicsőséges

lakóhelyed. Ne hagyd a gonoszokkal elpusztulni lelkem. Ne veszítsd el életem a vérengző férfiakkal, kiknek kezéhez gonoszság tapad: jobbjuk zsákmánnyal van tele. Én azonban ártatlanul járok; válts meg engem és irgalmazz nekem. Lábam egyenes úton áll és híveid gyülekezetében áldlak Téged, Uram.

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek.

Miképpen kezdetben volt, most és mindenkor és mindörökkön örökké. Ámen.

Az oltár közepére menve imádkozza:

Fogadd kegyesen Szentháromság, e felajánlott ajándékokat, melyeket Jézus Krisztus szenvedésének, föltámadásának és mennybemenetelének emlékére, a boldogságos, mindenkoron Szűz Máriának, Keresztelő Szent Jánosnak, Szent Péter és Pál apostolaidnak, ezeknek itt (kiknek ereklyéje az oltárkőben van) és minden szentnek tiszteletére mutatunk be, hogy nekik tiszteletükre, nekünk pedig üdvösségünkre váljék és hogy érettünk a mennyben közbenjárjanak azok, akiknek emlékét üljük a földön. Ugyanazon a mi Urunk Krisztus által. Ámen.

A pap megcsókolja az oltárt, a nép felé fordul és mondja:

V. Orate fratres, ut meum ac vestrum sacrificium acceptabile fiat apud Deum Patrem omnipotentem.

P. Imádkozzatok, testvéreim, hogy az én áldozatom és a ti áldozatotok elfogadható legyen a mindenható Atya Isten előtt.

R. Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram, totiusque Ecclesiae suae sanctae.

H. Fogadja el az Úr kezedből ezt az áldozatot nevének dicsőségére, valamint a mi javunkra és az egész Anyaszentegyház javára.

V. Amen.

P. Úgy legyen.

(Ezen ünnepélyes felszólítás után a pap csendben imádkozik az áldozati adományok felett. A csendes imádság szövege minden szentmisében változik.)

* Szenteld meg, kérünk, Urunk, Istenünk, szent neved segítségül hívása által ezeket a felajánlott adományokat és általuk tégy minket is tökéletes örök áldozattá. A mi Urunk Jézus Krisztus által, aki Veled és a Szentlélekkel él és uralkodik mindörökkön örökké. Amen.

Praefáció

Az eucharistikus imádság. (Ünnepenkint változik).

V. Dominus vobiscum.

P. Az Úr legyen veletek.

R. Et cum spiritu tuo.

H. És a te lelkeddel.

V. Sursum corda.

P. Emeljük fel szívünket.

R. Habemus ad Dominum.

H. Felemeltük az Úrhoz.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

P. Adjunk hálát a mi Urunknak, Istenünknek.

R. Dignum et justum est.

H. Méltó és igazságos.

* Valóban méltó és igazságos, illő és üdvösséges, hogy mi Neked mindenkor és mindenütt hálát adjunk, Szentséges Urunk, mindenható Atya, örök Isten, aki egyszülött Fiaddal és a

Szentlélekkel egy Isten, egy Úr vagy; nem egy személy egységében, de egy lényeg háromságában; mert amit a Te dicsőségedről kinyilatkoztatásod szerint hiszünk, ugyanazt elválasztó különbség nélkül érezzük Fiadról, ugyanazt a Szentlélekről; úgy, hogy az igaz és örök Istenség vallásában a személyekben a sajátosságot is és a lényegben az egységet is és a fölségben az egyenlőséget is imádjuk; melyet dícsérnek az angyalok és főangyalok, kerubok és szeráfok, kik nem szünnek kiáltani mindennap egy szóval, mondván:

(a minisztráns hármat csenget.)

Szent, szent, szent vagy Urunk, seregek Istene. Tele van az ég és föld dicsőségeddel. Hozsánna a magasságban. Áldott ki az Úr nevében jő. Hozsánna a magasságban.

Kánon.

(A kánon a szentmise középpontja. Az átváltoztatással megújul az oltáron az Úr Jézus keresztáldozata a kenyér és bor szine alatt.)

A pap mélyen meghajolva mondja:

Téged tehát, kegyességes Atyánk, Jézus Krisztus, a Te Fiad s a mi Urunk által esedezve kérünk és könyörgünk Hozzád, hogy fogadd el és áldd meg ezeket az ajándékokat, ezeket az adományokat, ezeket a szent és sértetlen áldozati tárgyakat, melyeket főképen a katolikus Anyaszentegyházért ajánlunk fel Neked, hogy azt az egész világon kegyesen békében megtartsad és megőrizzed, egységben

összetartsd és kormányozd szolgáddal,... pápánkkal és... püspökünkkel és minden igaz hivővel, vagyis a katolikus hit követőivel együtt.

Megemlékezés az élőkről.

Emlékezzél meg Uram, szolgáidról és szolgálóidról..., valamint minden jelenlevőről, kiknek hite és áldozatra kész lelkülete ismert Előtted, s kikért felajánljuk Neked, vagy akik maguk felajánlják ezt a dicsőítő áldozatot magukért és övéikért, lelkük váltságára, jólétük és (testi) épségük reményében és beváltják Neked örök, élő és igaz Istennek tett fogadalmaik.

A szentek egyességének részeseiként mindenek előtt tisztelettel megemlékezünk a dicsőséges, mindenkoron Szüz Máriáról, Jézus Krisztusnak, Istenünknek és Urunknak szülő anyjáról, úgyszintén szent apostolaidról és vértanuidról: Péter és Pál, András, Jakab, János, Tamás, Jakab, Fülöp, Bertalan, Máté, Simon és Tádé apostolokról, Linus, Cletus, Kelemen, Xistus, Kornél pápákról, Ciprián, Lőrinc, Chrisogonus, János és Pál, Kozma és Damján vértanukról és minden szenteidről. Add meg az ő érdemeikre és könyörgésükre való tekintettel hogy pártfogásod oltalma erősitsen. Ugyanazon Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

S most szolgádnak, de velem együtt egész családodnak ezt az áldozatát, kérünk Uram, fogadd megengesztelődve s vezesd békében

földi életünket, az örök kárhozatból pedig ragadj ki és sorozz be választottaid nyájába, Krisztus Urunk által. Amen.

A pap az áldozati adományokra terjeszti ki kezét, s Isten kegyességét kéri ezekre.

Kérünk Téged, Istenünk, tedd felajánlott áldozati ajándékunkat mindenképen áldottá, elfogadottá, jóváhagyottá, Hozzád méltóvá és elfogadhatóvá, hogy számunkra szeretett Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak testévé és vérévé váljék.

A szentmise legünnepélyesebb pillanata az átváltoztatás. Az Úr a kenyér és a bor szine alatt külön-külön jelenik meg. Ezzel kifejezi, hogy teste és vére itt titokzatosan különválik, mint a kereszt-fán természet szerint különvált. Golgotává lett az oltár, ott van rajta a legszentebb áldozat, maga Krisztus. —Boruljunk tehát térdre és kövessük a papot. Hajoljunk meg mi is, mikor ő térdet hajt, az Úr Jézus imádására. Utána pedig tekintsünk fel bizalommal az Úr Jézus testévé és vérévé változtatott ostyára és borra.

A pap kezébe veszi az ostyát és mélyen meghajolva mondja:

Aki szenvedése előtt való napon szent és tiszteletre méltó kezébe vette a kenyeret és szemét égre emelvén Isten, Hozzád, mindenható Atyjához, hálát adott Neked, megáldotta, megtörte és tanitványainak adta e szavakkal:

Vegyétek és egyetek ebből mindnyájan: mert ez az én testem.

A pap térdet hajt, a ministráns csenget egyet, a pap imádásra felmutatja az Úr testét, a ministráns

háromszor csenget, majd a pap ismét térdet hajt és a ministráns megint csenget egyet.

A vacsora után hasonlóképpen szent és tiszteletreméltó kezébe vette ezt a fölséges kelyhet, ismét hálát adva Neked, megáldotta azt és tanítványainak adta e szavakkal:

Vegyétek és igyatok belőle mindnyájan: mert ez az én vérem kelyhe, az új és örök szövetségé, a hit titka, mely értetek és sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára.

Valahányszor ezt teszitek, az én emlékezetemre tegyétek.

A pap a szent vért felmutatja és imádja ugyanúgy, mint a szent test felmutatásánál. A ministráns ugyanúgy csenget, mint előbb.

Az átváltoztatott adományok átadása Istennek.

Itt van az oltáron az Úr Jézusnak a keresztfán szenvedő, feláldozott teste. Itt van a Golgotán kiömlött és mintegy az angyalok kezével kehelyben felfogott vére. És a szenvedő Úr Jézussal egyesülve mi is ott vagyunk az oltáron.

Ime, megemlékezünk Uram, mi a Te szolgáid és a Neked szentelt nép ugyanazon Krisztusnak, a Te Fiadnak, a mi Urunknak üdvöt szerző szenvedéséről és halottaiból való feltámadásáról, valamint dicsőséges mennybemeneteléről is: bemutatjuk magas fölségednek saját ajándékaidból és adományaidból ezt a tiszta áldozatot, ezt a szent áldozatot, ezt a szeplőtelen áldozatot, az örök élet szent kenyerét és az örök üdvösség kelyhét.

Tekints reá megengesztelődve és jóakarattal

és fogadd el kegyesen, amint elfogadtad a Te igaz gyermekednek, Ábelnek adományait, valamint ősatyánknak, Ábrahámnak áldozatát és a Melkizedek főpapod által Neked bemutatott szent áldozatot és szeplőtelen ajándékot.

Esedezve kérünk Téged, mindenható Isten: vitesd fel ezeket szent angyalod keze által magasztos oltárodra isteni Fölséged szine elé: hogy alhányan csak ez oltár (*megcsókolja az oltárt*) áldozatában részt veszünk és Fiadnak szentséges szent testét és vérét magunkhoz vesszük, (*a szent test és vér fölött keresztet vet; majd önmagára is*), minden mennyei áldással és kegyelemmel elteljünk a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Megemlékezés a holtakról.

Emlékezzél meg Uram ... szolgáidról és szolgálóidról, kik előttünk mentek Hozzád a hit jelével és most a béke álmát alusszák. Kérünk, Urunk, nekik is és minden Krisztusban elhunytnak add meg az enyhülés, a világosság és békesség helyét, ugyanazon Krisztus Urunk által. Amen .

Nekünk is, bűnös szolgáidnak (mellét érinti), kik végtelen irgalmasságodban remélünk, juttass kegyesen némi részt és közösséget apostolaiddal és vértanuiddal: Jánossal, Istvánnal, Mátyással, Barnabással, Ignáccal, Sándorral, Marcellinnel, Péterrel, Felicitásszal, Perpétuával, Ágotával, Luciával, Ágnessel,

Ceciliával, Anasztáziával és minden szenteddel. Társaságukba bocsáss be bennünket, nem mint érdemeink jutalmazója, hanem, mint bocsánatot adó, a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki által Uram mind e jókat teremted, megszenteled, élteted, megáldod és nekünk adod.

Általa, vele és benne nyered Te mindenható Atya Isten a Szentlélekkel együtt a teljes tiszteletet és dicsőséget mindörökkön örökké.

V. Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Áldozás.

Könyörögjünk. — Üdvös parancsolat által késztetve és isteni tanítástól bíztatva merjük mondani:

Mi Atyánk, Ki vagy a mennyekben, szenteltessék meg a Te Neved, Jöjjön el a Te országod. Legyen meg a Te akaratod, miképen mennyben, azonképen itt a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma. És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképen mi is megbocsájtunk az ellenünk vétőknek. És ne vigy minket a kisértésbe.

R. Sed libera nos a malo. — H. De szabadits meg a gonosztól.

V. Amen. — P. Amen.

Szabadíts meg minket, kérünk Urunk, minden mult, jelen és jövő rossztól és a boldogságos és dicsőséges, mindenkoron szűz Isten-

anya. Mária, és szent apostolaid, Péter és Pál, valamint András és minden szented közbenjárására, adj kegyelmesen békét életünkben, hogy irgalmad által segítve, a bűntől és minden lelki nyugtalanságtól mentek legyünk.

(A pap az ostyát három részre töri és a harmadik kisebb darabkát a szent vérbe ejti.)

P. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által, Ki Veled él és uralkodik a Szentlélek Istennel egyetemben,	
V. Per omnia saecula saeculorum.	P. Mindörökkön örökké.
R. Amen.	H. Amen.
V. Pax Domini sit semper vobiscum.	P. Az Úr békéje legyen mindig veletek.
R. Et cum spiritu tuo.	H. És a te lelkeddel.

Urunk Jézus Krisztus testének és vérének ez a szent egyesülése és megszentelése szolgáljon nekünk, kik azt magunkhoz vesszük, az örök életre. Amen.

Isten Báránya, Ki elveszed a világ bűneit: irgalmazz nekünk.

Isten Báránya, Ki elveszed a világ bűneit: irgalmazz nekünk.

Isten Báránya, Ki elveszed a világ bűneit: adj nekünk békességet.

Urunk, Jézus Krisztus, aki azt mondottad apostolaidnak: békét hagyok rátok, az én békém adom nektek, ne tekintsd vétkeim, hanem Anyaszentegyházad hitét és tarts meg mindnyájunkat kegyes jóakaratod szerint békében

és egységben, aki élsz és uralkodol, Istenünk, mindörökkön örökké.

Uram, Jézus Krisztus, az élő Isten Fia, ki az Atya akaratából, a Szentlélek közremüködése által haláloddal a világnak életet adtál: szabadits meg engem e szentséges tested és véred által minden bűnömtől és minden bajtól. Add, hogy parancsaidhoz mindig ragaszkodjam és ne engedd, hogy Tőled elszakadjak, aki ugyanazon Atyaistennel és a Szentlélekkel élsz és uralkodol Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Uram, Jézus Krisztus, testednek vétele, melyet én méltatlan létemre magamhoz venni merészkedem, ne váljék itéletemre és kárhozatomra, hanem kegyességed szerint testi-lelki oltalmamra és gyógyulásomra, aki élsz és uralkodol az Atya-Istennel és a Szentlélekkel együtt mindörökkön örökké. Ámen.

(A pap térdet hajtva mondja.)

Magamhoz veszem a mennyei kenyeret és az Úr nevét hívom segítségül.

(Háromszor, mellét verve mondja.)

Uram nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak szóval mondd és meggyógyul az én lelkem.

A mi Urunk Jézus Krisztus teste őrizze meg lelkemet az örök életre.

Mit adjak viszonzásul az Úrnak mindazért, amit velem tett?

Az üdvösség kelyhét veszem magamhoz és az Úr nevét hívom ismét.

Dícsérve hívom az Urat és ellenségeimtől megszabadulok.

(Amikor a szent vért veszi magához.)

A mi Urunk Jézus Krisztus vére őrizze meg lelkemet az örök életre. Amen.

(A kehely kiöblítésekor.)

Add Uram, hogy amit szánkkal magunkhoz vettünk, tiszta szívbe fogadjuk, és a földi adomány váljék számunkra az örökkévalóság eszközlőjévé.

Tested, Uram, melyet magamhoz vettem és véred, melyet ittam, hassa át bensőm és engedd, hogy a bűnök szennye ne maradjon meg bennem, kit tiszta és Szent Szentségek ujítottak meg. Aki örökkön örökké élsz és uralkodol. Amen.

Áldozási ének (Rövid zsoltárvers minden szentmisében változik.)

* Áldjuk a menny Istenét és mondjunk hálát neki minden élő lény előtt, mivel irgalmasságot gyakorolt velünk. (Tób. 12, 6.)

Áldozás utáni imádság

V. Dominus vobiscum.	P. Az Úr legyen veletek.
R. Et cum spiritu tuo.	H. És a te lelkeddel.
V. Oremus.	P. Könyörögjünk.

* E szentség vétele és az örök Szentháromság és ugyanazon osztatlan Egység megvallása váljék nekünk testi és lelki üdvünkre, Urunk

Istenünk a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki Veled és a Szentlélekkel él és uralkodik mindörökkön örökké. Amen.

Áldás.

(A pap az oltár közepére megy.)

V. Dominus vobiscum.	P. Az Úr legyen veletek.
R. Et cum spiritu tuo.	H. És a te lelkeddel.
V. Ite missa est.	P. Menjetek, itt az elbocsájtás.
(Benedicamus Domino.)	(Adjunk hálát az Úrnak.)
R. Deo gratias.	H. Istennek legyen hála.

Legyen kedves előtted, Szentháromság, alázatos hódolatom és az áldozat, melyet Fölséged színe előtt méltatlan létemre bemutattam, legyen tetszésedre, nekem pedig és mindazoknak, akikért bemutattam. irgalmadból engesztelést szerezzen a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Áldjon meg benneteket a mindenható Isten, az Atya, Fiú és Szentlélek.

Utolsó evangélium.

(Az evangélium oldalára menve folytatja a pap.)

V. Dominus vobiscum.	P. Az Úr legyen veletek.
R. Et cum spiritu tuo.	H. és a te lelkeddel.
V. Initium sancti evangelii secundum Joannem.	P. Szent János evangéliumának kezdete.
R. Gloria tibi Domine.	H. Dicsőség Neked Urunk!

Kezdetben volt az Ige,
És az Ige Istennél volt,
És Isten volt az Ige.
Ő volt kezdetben Istennél.
Minden ő általa lett,
És nélküle semmi sem lett,
Ami lett.
Benne élet volt,
És az élet volt az emberek világossága.
A világosság a sötétségben világit,
De a sötétség nem fogta föl.
Megjelent egy ember,
Akit Isten küldött.
János volt a neve.
Azért jött, hogy tanuságot tegyen,
Tanuságot a világosságról,
Hogy mindenki higgyen általa.
Nem ő volt a világosság,
Csak tanuságot kellett tennie a világosságról.
Az igazi világosság,
Mely minden embert megvilágosit,
A világba jött.
A világban volt,
A világ őáltala lett,
Mégsem ismerte föl őt a világ.
Tulajdonába jött,
De övéi nem fogadták be.
Mindannak azonban, aki befogadta,
Hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen,
Annak, aki hisz őbenne.
Aki nem vérből,

Sem a test ösztönéből,
Sem a férfi akaratából,
Hanem Istenből született.
(Térdhajtás)
Az Ige testté lett,
És közöttünk lakott.
Láttuk dicsőségét,
Az Atya Egyszülöttének dicsőségét,
Akit kegyelem és igazság tölt be. (Jn. 1, 1-14.)

Csendes szentmise után.

XIII. Leó pápa rendelete szerint ezt imádkozza a pap az oltár lépcsőjén:

Üdvözlégy Mária... (háromszor)

Üdvözlégy mennyország királynéja, irgalmasság anyja, élet, édesség, reménység, üdvözlégy. Hozzád kiáltunk Évának számkivetett fiai. Sírva és zokogva Hozzád sóhajtunk e siralom völgyéből. Azért, szószólónk fordítsd ránk irgalmas szemed; és Jézust, a te méhednek áldott gyümölcsét, nekünk ez élet után mutasd meg. Ó irgalmas, ó kegyes, ó édes Szűz Mária!

P. Imádkozz érettünk Istennek szent Anyja.

H. Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.

Könyörögjünk. — Úr Isten, erőnk és oltalmunk, Hozzád kiáltó népedre kegyesen tekints le, és a dicsőséges és szeplőtelen Szűz Anya, Mária, az Ő jegyese, Szent József, Szent Péter és Pál apostolok és minden szentek közbenjá-

rására könyörgéseinket, melyeket a bűnösök megtéréséért, az Anyaszentegyház szabadságáért és fölmagasztalásáért Hozzád intézünk, kegyesen és irgalmasan hallgasd meg, ugyanazon a mi Urunk Krisztus által. Ámen.

Szent Mihály arkangyal, védelmezz minket harcainkban; a sátán gonoszsága és incselkedése ellen légy oltalmunk. Parancsoljon neki az Isten, esedezve kérünk; és Te, égi seregek fejedelme, a sátánt és más gonosz szellemeket, akik a lelkek veszedelmére törnek a világon, Isten erejével taszítsd a kárhozatra. Ámen.

(300 napi búcsú.)

Jézus szentséges Szive! Irgalmazz nekünk! (Háromszor).

(7 évi és hétszer 40 napi búcsú).

Imák a szentmise alatt.

Bevezetőül: Szentháromság egy Isten, Atya, Fiú és Szentlélek! Szent Nevedben és nagyobb dicsőségedre akarok jelen lenni a szentmiseáldozaton, minden tőlem telhető ájtatossággal és tisztelettel. Szándékomat egyesítem a szentmisét bemutató felszentelt szolgád szándékával. Add kegyelmedet, hogy méltóképen vehessek részt a szentmiseáldozaton. Ámen.

Kezdetre: Jóságos Istenem! Alázatos szívvel kérlek, fogadd szívesen Szent Fiad vérontás nélküli áldozatát, amelyet a felszentelt szol-

gád értünk bemutat. Szánom és bánom minden bűnömet, amelyet valaha is elkövettem. Tekintsd emberi gyarlóságomat és Jézus érdemeiért bocsáss meg nekem, szegény bűnösnek. Végtelen irgalmasságod bocsássa meg mindazokat a bűnöket, amelyekkel az emberek gyarlósága a legjóságosabb és legkegyesebb menynyei Atyát súlyosan megbántotta.

Gloriára: Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a földön a jóakaratú embereknek. Dícsérlek és áldlak Téged, mindenható Atya-Isten, aki a világ teremtője és fenntartója vagy. Dícsérlek és áldlak Téged Fiú-Isten, aki a világ megváltója és üdvözítője vagy. Dícsérlek és áldlak Téged Szentlélek Úristen, aki a hívők lelkeinek a vezetője és megszentelője vagy. Dícséret és áldás legyen a Szentháromság egy Istennek most és örökké. Amen.

Szent leckére és evangéliumra: Jóságos Istenem! Alázatosan kérlek ,részesíts Szent lelked ajándékaiban, hogy Egyházunk tanítását megérthessem, ajkammal megvallhassam, szívemmel szerethessem. Adj kegyelmet, hogy életemben valóra válthassam mindazt, amire örömhíredben megtanítottál. Amen.

Felajánlásra: Jóságos Istenem! Legyen olyan kedves előtted Szent Fiad e vérontás nélküli áldozata, mint amilyen kedves volt az emberek bűneiért engesztelésül bemutatott véres áldozat a Kálvária magaslatán. Fogadd

el csekély áldozatomat e szentmise érdemeire való tekintettel. Ime felajánlom Neked lelkemet, testemet és mindenemet. Jóságos Isten fogadd kegyesen és add, hogy kegyelmedet soha el ne veszítsem! Fogadd oltalmadba Egyházunkat, édes hazánkat, szüleimet, testvéreimet, rokonaimat, előljáróimat, jótevőimet és minden felebarátomat. Fogadd irgalmadba a megholt hívek lelkeit is, és add meg nekik az örök nyugodalmat. Amen.

Sanctus-ra: Szent, szent, szent a seregek Ura, Istene! Ég és föld telve van az Ő dicsőségével. Hozsánna a magasságban. Áldott, ki az Úr nevében jő. Hozsánna a magasságban.

Úrfelmutatásra: Ó Édes Jézusom! Ó kegyes Jézusom! Ó irgalmas Jézusom! Imádlak lelkem mélyéből, szeretlek tiszta szívemből, Neked élek, Neked halok Tied vagyok élve s halva. Amen.

Úrfelmutatás után: Jóságos Istenem! Az áldozati kenyér, az áldozati bor immár Szent Fiad testévé és vérévé lett. Jézus rendelte ezt így, hogy mindig velünk maradhasson és szűntelenül megújíthassa fenséges áldozatát lelkünk üdvösségére. Hiszem és vallom, imádom és magasztalom a kenyér és bor színe alatt jelenlévő Istenembert, és az Ő végtelen érdemeiért kérlek, jóságos Istenem, légy kegyelmes és irgalmas hozzánk, szegény bűnösökhöz. Segíts meg minket, hogy jó harcot harcolva kiérdemeljük az örök boldogságot.

Engedd megholt híveidnek is, hogy az örök világosság fényeskedjék nekik és az üdvözültek seregében Téged örökké imádhassanak és magasztalhassanak. Amen.

Agnus Dei-re: Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, Irgalmazz nekem! Uram nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyul az én lelkem.

Jóságos Istenem! Mivel most nem részesülhetek azon kegyelemben, hogy az Úr Jézus szent testét és vérét magamhoz vehessem, azért alázatos szívvel arra kérlek, hogy részesíts a lelkiáldozás gyümölcseiben. Uram, Jézusom, jöjj szívembe, foglald el lelkemet és szentelj meg az örök életre. Amen.

Mise végén: Fogadd el Istenem e szentmiseáldozatot. Alázatosan kérlek, bocsásd meg a szentmise alatt elkövetett hibáimat, szórakozottságomat. Részesíts ez áldozat gyümölcseiben és áldásaiban és részesítsd azokat is, akik azon megjelenni nem tudtak. A szentmiseáldozat érdemeire való tekintettel adj örök nyugodalmat a megholt híveknek és részesítsd őket égi örömeidben. Jézusom maradj velem és áldj meg most és mindörökkön. Amen.

Prohászka elmélkedései a szentmise alatt.

Mise elejére. Kell nekünk áldozat most és mindig, míg bűnös földön Istent engesztelők járnak. A Végtelent így kell imádni... meg-

semmisüléssel. Kezdet óta ez az öntudat gyujtja meg a pátriárkák oltártüzét: a teljes odaadást az elhamvasztás jelzi; a Golgotán pedig Jézus adja oda magát értünk, teljesen, egészen. Kiönti a lelkét, a vérét és új kifejezése lesz annak, hogy Isten az Úr és minden, s hogy imádni és szeretni kell és megbántott fölségét minden áron meg kell engesztelni. Ez Jézus áldozatának lüktetése; lángoló szíve végső erőfeszítéssel lükteti ez érzéseket az Ő nagy, sebzett, lázas, misztikus testébe, az Egyházba.

Krisztus érző, imádó, engesztelő Szíve: ez a mi áldozatunk, itt és most. Nehéz beletalálni magát ebbe az embernek, a sokszor szegényes oltáron, összetákolt gyertyatartók alatt — könnyü a katakombák oltárain, hol a vértanú kővel letakart sírján állt a fakehely és mellette a kenyér; nehéz a kopott miseruhába öltözött pap mögött — könnyü a nikodémiai börtönben, hol a földre láncolt Lucián presbiter saját mellére tette a poharat és a kenyeret. Törj át hiteddel rongyon és látszaton. Krisztus van itt az áldozat érzelmeivel, és ha beléje hatolsz, megcsap az a tüzes, vérpárás, sejtelmes, titokzatos légkör. Te hozd le a szent Szívet a fáradt, lelketlen környezetbe!

Áldozat a mise annak a lengyel papnak, aki Szibéria ólombányáiban láncos lábbal, darócban áll a csepegő szikláknál és így imádkozik a bor és a kenyér fölött: «Vedd föl, Szent Atyám, mindenható Isten, ezt a szeplőtelen

áldozatot », lealázva, megbéklyózva, keserű kényszer alatt jól tudja megérteni Krisztus Szívét; a nagy szenvedő drága és kedves lesz neki. — Szent volt az a mise, melyet az Ausztráliába deportált foglyoknak titokban, éjjel szolgáltak; a halálbüntetés sem tartotta távol őket; érezték, hogy nagy és szent, amit ily áron vesznek és hogy többe került Krisztusnak. Szent volt a mise Hunyadinak, Skander bégnek, Szobieszkinek, mielőtt megütköztek; érezték, hogy hősies erőfeszítéseknek itt fakad krisztusi forrása, — szent volt a mise XVI. Lajosnak, mikor fogságának utólsó éjjelén két órakor bemutatták; reszketett a pap hangja, a csengettyű mintha halálharang lett volna, s mély lemondással érezte a szegény király, hogy mi az áldozat. Ezt az áldozatot, ezt a kenyeret törik meg nekünk; e tüzes vérből. e keserves kehelyből juttatnak nekünk... « Az Úr halálát hirdetitek » ti misebemutatók. Az ő emlékezete lelket éleszt, életét, érzelmeit folytatni késztet. A misében elmerülünk Jézusban és szeretetét, kegyelmeit magunkkal visszük haza. Kell, hogy megérezzék rajtunk a tömjén s mirrha illatot napközben.

Fölajánlásra. Seholsem állnak egymással annyira szembe az Isten nagy gondolatai és az ember kicsiny gondolatai, mint itt. Változó gondolatainkkal szoktuk mérni a világot; belenézünk s majd nagynak, majd meg kicsinynek tartjuk; szisztémákat csinálunk, azután

megint lerontunk; haladásunk romokon jár. Nekünk elég, hogy a szerető Jézus mondotta: « Ez az én testem. » Jelenléte nekünk kegyelem és ünnep, ha nem is értjük át. Az apostolok továbbadták nekünk. Az evangéliummal világgá indult ez a misztérium: katakombák falaira véste és festette az « Ecclesia Chrisztofora » (Krisztus-hordozó egyház) a gyűrűt, a lantot, a pálmát, Jézus szeretetének beszédes jelképeit; kenyerén és borán szeplőtelen, tiszta menedéket nevelt, mely az eget keresteː... gondolatai el voltak vele telve, énekei róla szóltak, minden oltára neki volt szentelve; nagyobbat nem talált, amit hinni, szeretni, énekelni, festeni, kőbevésni lehetne. E nyomokon járok én is, hiszek; hitem ünnep, erős és reménnyel teljes.

Ürfelmutatásra. E titok értésére ész nem elég; ihletett ész kell hozzá, mely szeret. Jézus megtette, mert szeretett. A szeretet alkotó erő. Akaratot nagyra ez inspirál. Világot teremtett, mert szeretett. Új világot teremt ismét, mert szeret s ez a szeretet inspirál a hitre. Aki tud szeretni, tud hinni: « Nos credidimus caritati! » (Mi hiszünk a szeretetnek.) Minden kérdésemre csak a nagy szeretet felelhet. Van-e Megváltónk? Isten-e Krisztus? Megbocsát-e? Lehet-e lélekért meghalni? Lehet-e hitet mindennél jobban szeretni? Lehet-e végtelenül gyülölni? (Pokol). A szeretet ért hozzá. Szeretet nélkül a kérdésekhez nincs kulcs. Hiszel-e

a karácsonyban? Ha igen, hihetsz a húsvétban; és ha ebben hiszel, miért kételkednél a szeretet szentségében!

« Test, mely értetek adatik » — azt mondja az Úr « Értetek », hogy ti ne menjetek tönkre: helyettetek állok ki én az Isten igazságossága elé, haragja engem zúz össze. Nem igazságtalanság ez, hanem az elegettevő szeretetnek tüzes kinyilatkoztatása. Szemléljétek e káprázató színekben égő tüzet: én gyujtottam meg azt, hogy megmelegedjetek, általam és bennem Istent új, tüzes szeretettel szeressétek.

« Itt van az én megtört testem »... itt van az én kiöntött vérem ». Gibbon ezt « rettenetes titoknak » hivja. Mi is megrendülünk, de a valóságnak, az erős hitnek alapján: megrendülve hiszünk. Hisszük, hogy az Úr így szeretett, hogy halálba ment és szent titkában, mint áldozat maradt köztünk. A megtört test és kiöntött vér mindenkit megrendít; senki se hágna rá a vérre, kitérne neki tiszteletből; mi ily alakban mutatjuk be Istennek.

Mily érzelmei lehetnek a megtört testűnek, annak a szívnek, mely vérét ontja?

1. Alázatos, mély hódolatban megsemmisül. « Belesüllyedtem a mélységes mocsárba » — kiáltja. Szolgád vagyok, végtelen Isten! — érzi, hogy reá nehezedik a világ terhe, az Isten utálata (a világ bűneiért).

2. Reszket, sokba kerül neki, szenvedésbe, halálba;

3. és mégis tüzes a belső világa, vágyik meghozni áldozatát, mert tudja, hogy mit ér el vele.

Krisztus ezen érzelmeiben kell osztoznunk. Nincs mélyebb, tüzesebb, ájtatosabb érzelem, mint önkéntes áldozatnak lenni. Ha meghal az anya önkéntes felajánlásul, ha föláldozza valaki magát másért: mily mélységek ezek! Mily szépség és bűbáj! Ez van itt.

Bizalommal legyünk a szentmise iránt. Krisztus feje az Egyháznak, tiszteletben lehajlott, szenvedő, lekonyult fej. E fej árnyékolja be a sebzett testet; ez a fej mindig imád, mindig ég és fáj. Krisztus e viszonya Istenhez megrendítő, de ugyanakkor okvetlenül győzelmes. Hogyne bíznánk e szent imádkozó áldozóban, ki meleg, érző átdöfött szívének érzelmeivel imádkozik értünk! Ez érzelmekben kell Krisztusban osztoznunk; ez lesz a jó misehallgatás.

Áldozásra. A legnagyobb áldás az, hogy Isten velünk van. Az izraelitákkal volt a pusztában s éjjel, mint tűzoszlop őrködött fölöttük; a pusztai éj megszünt rémes lenni, a sátrak alatt lakó nép föl-fölriadva álmából megnyugodott, miután látta a tűzoszlop vörös fényét. « Velünk az Úr — mondogatták — nem félünk. » Jákob idegen földön járva kövön pihenteti fejét s látja az ég útját. « Ime itt az Úr háza, mondogatta, s az ég kapuja; közel van az Isten. » Ezt hírdették Mózesnek:

csipkebokor, Sinai sziklái, Fárán és Nun hegye; ezt minden prófétának a küldetés szózata. Mennyire kell ez nekünk! De be is érjük vele. Az Oltáriszentség ezt nyújtja. Látogassuk gyakran, hogy beszéljünk vele, hogy hódoljunk neki, hogy tanácsot és erőt kérjünk tőle, hogy meneküljünk hozzá és elsírjuk szívébe bajainkat; Ő Istenünk, Atyánk, Testvérünk, Pásztorunk, Királyunk, Fejünk; helyezkedjünk el hozzá a kellő viszonyba.

Istenhez való természetfölötti viszonyunkat az Oltáriszentség jellemzi igazán. « Már nem vagytok vendégek és jövevények, hanem polgárok és Isten házanépe. » Istennek városa az Egyház, a háza pedig az Oltáriszentség. A városban nem vagytok jövevények s e házban nem vagytok vendégek. Én, e város polgára, otthon vagyok Jézusnál. Mily édes, erős kapocs ez a bensőséges viszony, mely egyszersmind az ima szellemének forrása. Érzem a tiszteletet, hódolatot kötelességét s ugyanakkor szent öröm fakad lelkemben. Ezek erős, friss érzések; mintha üde, harmatos, alpesi völgyben állnék, hol minden érintetlen s titokzatos, hol a szökellő patak fáradtságot nem ismer s a hegyek, mint óriás hullámok lejtenek s emelik a lelkemet az ég felé; majd ismét mintha hegycsucsokon járnék, fölséges csendben, hol köznap nincs, csak vasárnap; vagy tengeren úsznék, sejtve a mélységek csatáit. Jézus lelki

világát szemlélem; vele emelkedem és örvendek és sírok.

Az édes otthon éneke ez: Ugyan ki választhat el Krisztus szeretetétől? Senki soha! Akik otthonukban vannak, kifelé nem törekszenek; nem kell őket sem elzárni, sem bekötni. Ezer gyökeret ver a lelkük. Tudják, hogy magas, fölséges várban laknak, a Magasságbelinek oltalmában, hol nincs cselszövény, sem ármány. Itt lehet pihenni, s ez a pihenés töltekezés, erő. Jézus szeretete fölemel, s a világra és esélyeire, a szívre és nehézségeire mint egy végtelenül kitágult látókör középpontjából nézünk le. Ez az Isten gyermekeinek fölényes önérzete; eltelnek e ház, e környezet, e kiváló helyzet nagyrabecsülésével s Jézus föltétlen híveivé s megbízható házanépévé nevelődnek.

V.

A SZENTSÉGEK

« Figyelmeztetünk titeket, hogy Isten kegyelmét ne vegyétek hiába. »

(2. Kor. 6, 1.)

A szentségekről általában.

Ha valaki el akarja nyerni az örök életet, hinnie kell, amit Isten kinyilatkoztatott, engedelmeskednie kell parancsainak és használnia kell a kegyelemeszközöket. A *kegyelem* az Isten természetfeletti adománya, amelyet az Úr Jézus érdemelt ki számunkra szenvedésével és kereszthalálával. A kegyelem célja: fölvilágosítani és megerősíteni bennünket, hogy a jót megismerhessük és megtehessük, a rosszat pedig elkerülhessük (ez a segítő kegyelem), továbbá, hogy megtisztítsa lelkünket a halálos bűntől, megszentelje azt és Isten gyermekévé és a mennyország örökösévé tegyen bennünket (ez a megszentelő kegyelem). Isten kegyelmét szentségekkel, szentelményekkel és imádsággal szerezhetjük meg. A *szentségek* Krisztus Urunktól rendelt külső jelek, amelyekkel Isten megadja nekünk vagy nagyobbítja bennünk a megszentelő kegyelmet és különfélé segítő kegyelmet is ad. Krisztus Urunk hét szentséget rendelt. Ezek: a keresztség, bérmálás, bűnbánat szentsége, Oltáriszentség, utolsó kenet, egyházi rend és a házasság. A *szentelményeket* az Anyaszentegyház rendelte. Számuk meghatározva nincsen és csak segítő kegyelmet közvetítenek nekünk, hogy ezáltal buzgó katolikus életet élhessünk. A szentelmények vagy szent cselekmények (pl. templomszentelés, különböző áldások stb. vagy tárgyak (pl. szenteltvíz.). E fejezetben részletes ismertetést adunk a szentségekről, azok felvételéről és közöljük a szentségek felvételére előkészítő imádságokat.

1. A KERESZTSÉG.

« Menjetek, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében, és tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek. »

(Mt., 28, 19-20.)

« Aki nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába. »

(Jn., 3, 5.)

A keresztség szentsége.

A keresztség az első és legszükségesebb szentség, amely az áteredő bűntől és a keresztség előtt elkövetett minden bűntől megtisztítja és megszenteli az embert és az Anyaszentegyház tagjává teszi. A keresztség szentsége megadja az embernek a megszentelő kegyelmet és ezzel Isten gyermekévé és a mennyország örökösévé teszi. Ezért a keresztség az ember lelki újjászületése, amelyről az Úr Jézus azt mondta: "Aki nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten or-

ságába." (*Ján.* 3, 5.) *A keresztség szentségét rendszerint felszentelt pap szolgáltatja ki, azonban, ha sürgősen szükséges, mindenki keresztelhet. Ebben az esetben, hogy a keresztelés érvényes legyen, szükséges a keresztelőnek az a szándéka, hogy azt akarja tenni, amit Krisztus Urunk rendelt, továbbá természetes vizet (mással a víz nem helyettesíthető) önt a keresztelendőnek a fejére háromszor kereszt alakjában és közben ezeket a szavakat mondja: ...én megkeresztellek téged az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében. A keresztségben a megkeresztelendő valamely szentnek nevét kapja, hogy annak példáját kövesse. Ez a szent a megkeresztelt védőszentje. A keresztségben kapott név a keresztnév. A keresztség kiszolgáltatásakor keresztszülőt kell alkalmazni. A keresztszülők kötelessége ügyelni arra, hogy a keresztgyermekük jó katolikus legyen. Épen ezért keresztszülő csak buzgó katolikus lehet. A keresztszülők és a megkeresztelt között lelki rokonság jön létre. A keresztelést rendszerint abban a plébániatemplomban kell végezni, ahová a megkeresztelendő tartozik. Újszülöttet az egyházi törvények értelmében a lehető legrövidebb idő alatt kell megkereszteltetni. Ha ezt a szülők elmulasztják, súlyos bűnt követnek el. Ahol egyházmegyei rendelkezések vannak az időre vonatkozóan, azokat mindenkinek be kell tartania. Minden keresztelés bevezetendő a ke-*

reszteltek anyakönyvébe. Szükség-keresztség esetén a keresztelőnek kötelessége az adatok bejelentése az illetékes plébániahivatalban.

Hálaadás a keresztség szentségéért.

Uram, Te mondtad: « Aki nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába. » (Ján 3, 5.) A végtelen jóságod úgy akarta, hogy nekem, érdemtelen szolgádnak megadtad az újjászületés kegyelmét. Az a szent víz megmosta a lelkemet, letörölte róla az áteredő bűnnek a szennyét és megnyitotta számomra a mennyország kapuját. Lelkembe öntötte kegyelmedet, lelkembe véste a kiválasztottak titokzatos jelét, fölkent az Úr Jézus fiai közé és az Ő élő testének, az Egyháznak a tagjává tett. Uram, mindezt megadtad nekem holott milliók és milliók ülnek a halál és a tévedés árnyékában. Hogyan adjak mindezekért hálát? Mélységesen érzem mérhetetlen jóságodat és a saját érdemtelenségemet. Hálaadásul fogadj el engem mindenestül, hiszen a Magadévá tettél e szentségben.

Fogadd el egyszersmind azt az erős elhatározásomat, amellyel megújítom és teljes öntudattal fogadom meg újra, amit a keresztség szertartásakor helyettem a keresztszülőm fogadott. — « Mit kérsz Isten Egyházától? » Kérdezte akkor tőlem a Te szolgád. « Hitet. » — felelte helyettem keresztszülőm. Szükségem van a hitre, mert a hit adja meg az örök

életet. — « Ha tehát be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsokat »: — mondotta szolgád. Igen, Uram, be akarok menni az örök életbe és ezért megtartom a parancsokat. Szeretni akarlak Téged teljes szívemből, teljes lelkemből, teljes erőmből és felebarátomat úgy akarom szeretni, mint önmagamat. — « Menj ki belőle tisztátalan lélek és adj helyet a vigasztaló Szentléleknek. Vedd a kereszt jelét a homlokodra és a szívedbe, vedd a mennyei parancsok hitét és úgy élj, hogy Istennek temploma lehess. » Így szólt a szolgád és megjelölt a kereszt jelével. Homlokomon ragyog immár a jeled, lelkemben lakik az erősség lelke és én valóban úgy akarok élni, hogy az Ő temploma legyek. Úgy akarok élni, mint akinek ajkát fölkented a bölcseség savával s mint aki immár belépett Isten templomába, hogy része legyen Krisztussal az örök életben. — « Effeta », azaz nyílj meg az édesség illatára — mondta azután. És az én lelkem megnyílt az édességednek és ajkam a szent hited vallásának. Ime, Uram, amit akkor keresztszülőm fogadott, egész lelkemből megujítom Előtted. Ellene mondok a sátán cselekedeteinek és minden pompáinak. Hiszek egy Istenben... Akkor a szolgád kérdésére: «Akarsze megkeresztelkedni? » keresztanyám felelte: «akarok». A szolgád pedig a fejemre öntötte az élet vizét és megkeresztelt az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében. Fehér ru-

hát adott reám, amelyet szeplőtelenül kell elvinnem az Úr Jézus itélőszéke elé, hogy enyém legyen az örök élet. Égő gyertyát adott a kezembe annak jeléül, hogy majd ha az Úr eljő, Elébe mehessek a mennyei udvar minden szentjével. Tied voltam akkor már Uram, és a szolgád a Te nevedben mondta: « Távozzál békében, az Úr legyen veled. » Add, Uram, hogy soha semmi bűnnel fel ne duljam azt a békét, amely akkor Veled a szívembe költözött, hanem úgy éljek mindig, mint akivel Te vagy szüntelen, mint aki a Tied, mindenható Isten, Atya, Fiú és Szentlélek, egészen. Amen.

2. BÉRMÁLÁS.

« Mikor a Jeruzsálemben tartózkodó apostolok hallották, hogy Szamaria befogadta az Isten igéjét, elküldték hozzájuk Pétert és Jánost. Ezek odaérkeztük után imádkoztak értük, hogy rájuk szálljon a Szentlélek. Még ugyanis egyikükre sem szállt le, mivel addig csak Jézus nevében voltak megkeresztelve. Rájuk tették tehát kezüket, s azok megkapták a Szentlelket. »

(Ap. Csel., 8. 14-17.)

A bérmálás szentsége.

A bérmálás szentségében a Szentlélek a megkeresztelt embert megerősíti, hogy hitét állhatatosan vallja és hite szerint éljen. Ez a szó "bérmálás" annyit jelent, mint megerősítés. A bérmálás szentségét rendszerint a püspök, vagy a pápától külön fölhatalmazott áldozópap szolgáltatja ki a következő módon: a püspök fölteszi a kezét a bérmálkozónak fejére és a kereszt alakjában megkeni annak homlokát krizmával, miközben e szavakat mondja: "...megjelöllek téged a kereszt jelével és megerősítlek az üdvösség krizmájával az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében." A krizma balzsammal kevert faolaj, amelyet a

püspök nagycsütörtökön szentel meg. A balzsam azt jelenti, hogy a megbérmáltnak jó cselekedeteivel kedvesnek kell lennie Isten előtt, a faolaj viszont a Szentlélektől kapott kegyelem bőségét és erejét jelenti. A bérmálásra szentgyónással és szentáldozással kell előkészülni. A bérmálás szentségét minden megkeresztelt ember fölveheti. A bérmálás elkerülhetetlenül nem szükséges ugyan az üdvösséghez, de mégis vétkezik az, aki hanyagságból meg nem bérmálkozik. A bérmálkozókat a bérmaszülő kiséri el a szentség fölvételéhez. Fiúknak csak bérmaatyjuk, leányoknak csak bérmaanyjuk van. A bérmaszülő a bérmálás alatt a bérmálkozónak jobb vállára teszi a kezét. A bérmaszülők kötelessége a megbérmáltat a lelki harcban szóval és példával segiteni. A bérmaszülőknek ezért megbérmáltnak, hithű és buzgó katolikusoknak kell lenniök. A bérmaszülő és a megbérmált között lelkirokonság jön létre. A bérmálás épúgy, mint a keresztség meg nem ismételhető, mivel eltörölhetetlen jegyet nyom a lélekbe.

Hálaadás a bérmálás kegyelméért.

Te szálltál a szívembe Szentlélek Úristen, a férfiasság lelke, hogy megadd nekem a nagykoruságot Krisztusban. Fölkentél a Krisztus harcára, felöveztél az erősség, a bölcseség és szeretet fegyvereivel. Lelkembe írtad Krisztus

lovagjainak jelét, magadévá tettél engem egészen. Ezután nem szabad felületesnek lennem gondolataimban, könnyelműnek tetteimben, hanem szent komolysággal és a választottaid alázatos önérzetével kell haladnom Utánad, isteni Vezér. Uram, Te nem alkuszol, nem engedsz választást. Ha a Tied akarok lenni, Téged kell követnem minden fönntartás nélkül. Föl kell vennem a harcot minden ellenségeiddel, mindennel, ami hitetlenség, mindennel, ami lanyhaság, jellemtelenség, megalkuvás, hazugság, önzés, hiúság, gőg, szeszély és idegesség. Mindennel mindenhol, de legfőképen önmagamban. Édes Uram, Szentlélekisten, minő csodálatos, hogy engem, gyengét és érdemtelent kiválasztottál szolgálatodra. Minő felfoghatatlan kegyelem, hogy én, méltatlan és bűnös, a Tied lehetek és a harcodat harcolhatom, Uram, mindezekért hálát adni valóban képtelen vagyok. Hálám jeléül fogadd új kérésemet: ha katonáddá tettél, ne engedd, hogy valaha is elfeledkezzem kötelességemről, ha lovagoddá ütöttél, ne engedd, hogy valaha is szegre akasszam a szent fegyvereket, amiket Tőled kaptam. Erősség lelke légy velem mindig és add meg az éberség és állhatatosság kegyelmét. Ámen.

3. OLTÁRISZENTSÉG

Jézus az élet kenyere.
« Bizony, bizony mondom nektek: Aki hisz annak örök élete van.
Én vagyok az élet kenyere. Atyáitok mannát ettek a pusztában és mégis meghaltak. Itt a mennyből alászállott kenyér, hogy aki eszik belőle, meg ne haljon. Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él...
Ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok az ő vérét, nem lesz élet bennetek. Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon. Az én testem valóban étel s az én vérem valóban ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, bennem marad és én őbenne. »

Megfontolás a szentáldozás előtt.

Reggelre kelve már előre örülj a rád váró nagy szerencsédnek. Ha meggyóntál és kellőleg elkészültél, járulj az Úr asztalához nagy bizalommal, mély alázatossággal. Ha elmondtad a szent igéket: Uram nem vagyok méltó...

ne mozgasd fejedet, sem ajkadat, hanem nyisd ki szerényen és mérsékelten szájadat, emeld fel kissé fejedet, hogy a pap az Úr testét nyelvedre tehesse. Fogadd hittel, reménnyel és szeretettel Azt, aki kezdete, oka és végcélja mindennek. Ha már magadhoz vetted az Urat, szólítsd fel szívedet, hgy jöjjön és mutassa be hódolatát az üdvösség Királyának. Foglalkozzál, társalogj vele. Azért jött az Úr hozzád, hogy boldogítson. Beszéld meg az Urral minden belső lelki ügyedet.

Az legyen a szentáldozásnál főcélod, hogy gyarapodjál, erősödjél az Isten iránti szeretetben és vigasztalást merítsél belőle. Igazán semmiben sem tanusított édes Üdvözítőnk oly gyengéd, olyan nagy szeretetreméltóságot, mint ebben a szentségben. Valósággal megsemmisíti magát. Eledellé változik, hogy egész valónkat áthassa, és nemcsak lélekben, hanem testben is egyesüljön övéivel.

Ha a világ fiai megkérdeznek, hogy miért áldozol olyan sokszor, feleld ezt nekik: azért, hogy megtanuld szeretni az Istent, megtisztulj hibáidtól, megszabadulj gyarlóságaidtól, szenvedéseidben vigasztalást és gyengeségedben segítséget találj.

Mondd nekik, hogy kétfajta ember szorul a gyakori szentáldozásra: a tökéletes, mert az ilyen kellőképen elő van készülve és roszszul tenné, ha nem közelednék a minden tökéletesség kútforrásához, — és a tökéletlen,

hogy törekedni tudjon a tökéletességre. A szentáldozásra szorul az erős, hogy el ne gyengüljön, a gyenge, hogy megerősödjék, a beteg, hogy meggyógyuljon és az egészséges, hogy meg ne betegedjék. A szentáldozásra te is nagyon rá vagy utalva, mert tökéletlen, gyenge és beteg vagy és szükséges egyesülnöd a tökéletességgel, az erővel és orvossal.

Mondd nekik, hogy azoknak, akiknek nincs sok gondjuk a világ ügyes-bajos dolgaival, azért kell sokszor a szentáldozáshoz járulniok, mivel van rá idejük és alkalmuk; azoknak pedig akiket a világ terhe nyom, azért kell gyakran áldozniok, mivel még jobban rászorulnak a szentáldozás kegyelmeire, hiszen annak, aki sokat dolgozik és fárad, táplálóbb ételre van szüksége és többször kell ennie, mint annak, aki nem dolgozik.

Mondd nekik, hogy azért járulsz oly gyakorta a szentáldozáshoz, mivel méltóképen akarod szívedbe fogadni az Urat, mert ritkán végzi jól az ember, amit sokszor nem gyakorol.

Áldozzál tehát gyakran, áldozzál annyiszor, ahányszor csak megengedi lelkiatyád, és hidd meg, hogy a minden tisztaság, jóság és szépség alkotójával való gyakori egyesülés tisztává, jóvá és széppé teszi a te lelkedet is (*Szalézi Szent Ferenc.*)

Tudnivalók a szentáldozásról.

A szentáldozáskor az Úr Jézus szent testét és vérét vesszük magunkhoz, hogy vele táplálj-juk lelkünket. A szentáldozás Jézussal egyesít minket és azért nagyobbítja bennünk a megszentelő kegyelmet, gyengíti a rosszra való hajlandóságunkat, erőt ad a jóra, megtisztít a bocsánatos bűnöktől és oltalmaz a halálos bűnök ellen. A szentáldozáshoz lelki és testi előkészület szükséges. A lelki előkészület abban áll, hogy a halálos bünöktől a szentgyónásban megtisztítjuk a lelkünket, a bocsánatos bűnöket pedig megbánjuk és elvégezzük az előkészítő imákat. Az előkészítő imákat az imakönyvben található imák közül választhatjuk, de legjobb, ha a magunk szavaival és érzelmeivel, lehetőleg elmélkedve készülünk a szentáldozásra. Elmélkedésünk pontjai legyenek: a hit felindítása, hisszük, hogy az Úr Jézus valóban jelen van e Szentségben és hozzánk akar jönni; a remény és a szeretet, amellyel viszonozni akarjuk az Úr Jézus irántunk gyakorlott jóságát és szeretetét; a tisztelet gyakorlása: leborulva imádjuk a legfölségesebb Urat, akit magunkhoz akarunk venni. Alázatos szívvel készülünk a szentáldozásra, tudva, hogy nem vagyunk méltók a befogadására, de mégis bizalommal közeledünk Hozzá abban a tudatban, hogy nem a mi érdemünkből, hanem az Ő jóvoltából kedves

Előtte a közeledésünk. Méltóképen, tehát kegyelem állapotában kell a szentáldozáshoz járulnunk. Aki halálos bűnnel áldozik, szentségtörés bűnét követi el. " *Aki méltatlanul eszi e kenyeret vagy issza az Ur kelyhét, az Úr teste és vére ellen vét. Tehát vizsgálja meg magát mindenki, és csak úgy egyék a kenyérből és igyék a kehelyből, mert aki méltatlanul eszik és iszik, anélkül, hogy megkülönböztetné az Úr testét a testi eledeltől tulajdon ítéletét eszi és issza.*" (*I. Kor.* 11, 27-29).

A testi előkészület a szentségi bőjt megtartásában van. A szentségi bőjt éjféltől kötelez. Az általános szabály az, hogy aki szentáldozáshoz akar járulni, annak éjféltől kezdve nem szabad ételt és italt magához vennie. A természetes víz azonban XII. Pius pápa 1953-ban kiadott « Christus Dominus » rendelkezése értelmében nem töri meg a szentségi böjtöt: szentáldozás előtt tehát szabad vizet inni. Aki egészségi okok miatt nem tudná megtartani a szentségi böjtöt, alkoholtartalmú italokat kivéve italként, közvetlen áldozás előtt is, bármit (tejet, kávét, orvosságot stb.) magához vehet, de ezt meg kell beszélnie előbb gyóntatójával, akár szentgyónásban, akár azon kívül. A gyóntató engedélyével nem beteg hívek is részesülhetnek ebben a felmentésben, ha szentáldozás előtt fárasztó munkát kell végezniök, hosszú utat kell megtenniök vagy csak későbbi órában (kilenc óra után) áldozhatnak, a szentáldozást megelőző egy órán át azonban böjtölniök kell.

Aki délutáni misén akar áldozni, aznap reggel nem áldozhat; három órával a szentáldozás előtt megebédelhet, nem alkoholtartalmú italt pedig egy órával a szentáldozás előtt még magához vehet. Az Egyház ezen rendelkezéseinek megtartása súlyos bűn terhe alatt kötelező.

Súlyos bűn terhe alatt kötelez az Egyház a húsvéti időben végzendő szentáldozásra is és nagyon ajánlja a gyakori szentgyónást. Szentáldozáshoz mindennap, a nagyheti szertartások új rendjének bevezetése óta negypénteken is, járulhatunk. A római katolikusok egy szin alatt, a görög katolikusok két szin alatt áldoznak. Az egyházi törvények megengedik mind a két ritusú templomban a szentáldozást, de mindig az illető templom szertartása szerint.

Imák és elmélkedések a szentáldozás előtt.

Hiszek tebenned Uram és Istenem. Hiszem erősen, hogy a szentostya színe alatt jelen vagy és velem egyesülni kívánsz. Mennyi megaláztatást kellett elviselned, hogy hozzám jöhess! Isten vagy és emberré lettél, végtelen valóság vagy és gyermekké lettél; Te a legfőbb Úr vagy és a szolga alakját vetted magadra. Mennyei Atyád kebeléből a Szűzanya méhébe szállottál alá, az égből a földre, a dicsőség trónjáról az istálló szegény jászolyába, a Táborról a Kálvária keresztjére. És most oly kimondhatatlanul jó vagy, hogy szegény szívembe jössz. Néhány perc mulva szívembe

fogadlak, akiről hiszem és vallom, hogy a kenyér színe alatt igazán, valóban és lényegileg jelen vagy. Édes Jézusom imádlak Téged!

Édes Jézusom remélek Benned, mivel nekünk boldog örök életet, munkáinkra szent malasztot, életutunkra erőt ígértél és adsz. Bízom a végtelen jóságodban. Bízom, hogy velem egyesülve megnöveled a lelkemben a félelmed és szereteted örömét és azt a forró vágyat, hogy Neked tetszeni iparkodjam. El ne hagyj engem Édes Jézusom!

Kegyes Jézusom szeretlek Téged, amint akarod, hogy szeressünk, mint Urunkat és Istenünket. Teljes szívemből, teljes lelkemből és teljes elmémből szeretlek. Mindenek felett szeretlek. Amit Rajtad kivül szeretek, csak azért szeretem, mivel a Te teremtményed, a Te jóságod és szereteted műve. Édes Jézusom tudom, hogy nem szerethetlek úgy, amint végtelen Fölségedhez méltó volna, de add, hogy elmém tiszta gondolataival, szívem minden indulatával és érzésével és munkám szorgalmával úgy szerethesselek, amint erre csak képes vagyok. Földi gondok ne vonjatok el a jó Uram szeretetétől, hanem vezessetek Hozzá, akiben van életünk és üdvösségünk. Szép szeretet Anyja, Szűz Mária, taníts meg szent Fiad méltó szeretetetére.

Édes Jézusom, alázatosan szemlélem, mint ereszkedel le hozzám és bűneim bánatával nézem szomorú méltatlanságomat. Remegve tá-

rom ki Előtted szívemet. Vajjon siralom-e vagy zsoltár a hangja? A szívem igazi hangja ez: szegény bűnös vagyok, a mélységből kiáltok Hozzád. Sokszor megbántottalak, bocsáss meg nekem, sokszor elhagytalak, hívj vissza Magadhoz, hálátlan voltam Irántad, ne taszíts el Uram és Istenem, hanem éltess és üdvözíts. Mielőtt a szent asztalodhoz járulok, arra kérlek, hogy engeszteljen ki Téged bánatom és egyesítsen fogadásom Veled, hogy a Tied akarok lenni.

Utánad vágyódik a lelkem és epedve vár Téged, Isten és ember, Jézus Krisztus. Jőjj szívem Királya és áraszd reám kegyelmedet. Jőjj isteni Orvos és gyógyítsd meg lelkem sebeit. Jőjj mennyei Jegyes és áldó szeretetteddel egyesülj velem. Jőjj Vezérem és vezess az élet utain. Jőjj Megváltóm és szabadíts meg minden veszélytől. Jőjj Jézusom, Istenem, mindenem és maradj velem most és mindörökké.

Szűzanyám, könyörögj értem, hogy szeplőtelen szeretettel fogadjam szívembe az ég és föld Királyát! Őrzőangyalom légy mellettem, míg Jézusomat magamhoz veszem.

Aquinoi Szent Tamás imája.

Örök mindenható Isten! Ime a te egyszülött Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus Szentségéhez járulok. Oda járulok. mint beteg az élet orvosához, tisztátalan az irgalom forrásához, vak

az örök dicsőség fényéhez, szegény és ügyefogyott az ég és föld Urához. Kérem azért végtelen irgalmad bőségét: kegyeskedjél betegségemet meggyógyítani, utálatosságomat megmosni, vakságomat megvilágosítani, szegénységemet gazdagítani, mezitelenségemet befödni, hogy az angyalok kenyerét, a királyok Királyát, uralkodók Urát oly tisztelettel és alázattal, annyi töredelemmel, áhítattal és tisztasággal, akkora hittel, javulási föltétellel és szándékkal vegyem magamhoz, amint lelkem üdvének hasznos. Engedd Uram, hogy ne csak színre vegyem magamhoz Jézus testének és vérének Szentségét, hanem úgy, hogy e Szentség erejét és hatását is vegyem. Ó jóságos Isten add, hogy egyszülött Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus testét, amelyet Szüz Máriától öltött fel, úgy vegyem magamhoz, hogy azáltal titkos testébe iktasson és tagjai közé fölvegyen. Ó szeretetre legméltóbb Atyám, engedd, hogy a kenyér színe alatt rejtőző szeretett Fiadat, akit most e mulandóságban akarok magamhoz venni, födetlen arccal szemlélhessem az örökkévalóságban. Ki veled és a Szentlélekkel él és uralkodik mindörökké. Amen.

Ima a Szentlélek Istenhez

a szentimise alatt, a szentáldozás előtt.

Jöjj el Szentlélek Isten, az Atya és Fiu szerelme, a vétkek irtogatója, sebeink orvosa, az

esékenyek támasza, a bánkódók vigasza, az értelem megvillantója, szabadságunk visszaszerzője. Jöjj le közénk a boldogság honából. Szállj be hatékonyan szívem belsejébe, s tüzed ott minden bűnt és gyarlóságot úgy kiégessen, hogy az értük járó adósságnak nyoma vesszen. Fénysugaraidtól megvilágosított értelmem ezentul a Neked kedves dolgokat lássa. Érzelmem felgerjedvén azoknak buzgósággal nekilássak. Tégy e szent lakomának méltó vendégévé. Gyönyöráradata részegítsen meg engem. S most az isteni asztal égi édességét élvezve a világ mérgezett öröme számomra mindenkorra ízét veszítse. Ernyedt voltomat jelenléted változtassa erővé. Gonoszságomon a Te jóságod győzedelmeskedjék. Rútságomat szépséged tüntesse el. Az örökkévalók vágya figyelmemet irányítsa felfelé. Hathatós szereteted révén szorosan egyesüljek Veled. Biztosítsd számomra a végig való állhatatosságot, hogy vezérleteddel lelkem majd Hozzád, eredetéhez és végcéljához szálljon és örökre Nálad maradjon. Amen.

Szent Ambrus imája.

Legédesebb vendégséged asztalához közeledem félelemmel és rettegéssel kegyelmes Uram, Jézus Krisztus. Nem is a magam érdemébe, hanem csak a Te irgalmadba és jóságodba vetem bizalmamat. Sok súlyos vétekkel szennyeztem be szívemet és testemet, nem óv-

tam vigyázva eszemet és nyelvemet. Hozzád folyamodom szorongó helyzetemben irgalmas Isten, rettenetes Fölség! Hozzád, az irgalom forrásához sietek, Nálad keresek gyógyulást. Oltalmad alá futamodom és mivel, mint ítélő bírám előtt meg nem állhatok, sóhajtva kérlek: légy Üdvözítőm! Uram, megmutatom Neked sebeimet, feltárom Előtted gyalázatomat. Tudom, hogy sok a bűnöm és miattuk nagyon félek, de remélek irgalmadban, amelynek nincsen vége. Uram Jézus Krisztus, örökkévaló Király, az emberiségért megfeszített Istenember, tekints reám irgalmasan! Hallgass meg engem a Beléd helyezett reményem szerint és könyörülj rajtam, a nyomorúsággal és bűnnel terhelt emberen. Könyörülj rajtam Te, az irgalom kiapadhatatlan forrása. Üdvözlégy nemes és drágalátos szent vér, amely a megfeszített Urunk, Jézus Krisztus sebeiből ömlött és az egész világot a bűntől megtisztította. Uram, emlékezzél meg a teremtményedről, amelyet saját véreddel váltottál meg. Bánom, hogy vétettem. Jóvá akarom tenni, amit roszszul cselekedtem. Vedd le tehát rólam kegyelmes Atyám minden gonoszságomat és bűnömet, hogy kegyelmedből lélekben és testben megtisztulva méltóképen vehessem magamhoz a szentek Szentjét. És engedd, hogy szent tested és véred ájtatos vétele, melyhez méltatlanságom tudatában is járulni akarok, bűnöm bocsánata, hibáim tökéletes kigyomlálója,

a gonosz gondolatok előzője, a jó kívánságok gerjesztője, a Neked tetsző cselekedetek foganatosítója és testi-lelki ellenségeim ellen bátor oltalmam legyen. Amen.

A szentáldozás szertartása.

Alázatosan térdelve bánd meg bűneidet, amig ministráns a confiteort mondja. A pap feloldozását fogadd keresztvetéssel, majd amikor a pap kezébe veszi az Úr szent testét, mondd vele háromszor:

Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd és meggyógyul a lelkem.

A szentáldozás után térj vissza a helyedre, ahol térdelve adj buzgó imában hálát az Úrnak.

Szentáldozás után.

Fontold meg, hogy nincsen az Isten előtt kedvesebb és lelkünkre áldásosabb ima annál amit a szentáldozás után hálaadás fejében végzünk. Ekkor nem tanácsos azonnal az imakönyvet használnod, hanem sokkal jobb, ha a szíved beszél Isteneddel. A szentáldozás utáni időt arra használd fel, hogy Jézussal társalogj, köszönd meg a jóságát, kérd a kegyelmét, engeszteld a bűneidért és tárd fel előtte szíved minden rejtekét.

Szentáldozás utáni imák.

I.

Aquinoi Szent Tamás imája.

Szentséges Uram, mindenható Atyám, örök Isten, hálát adok Neked, hogy méltatlan bűnös szolgádat nem a saját érdemeimért, hanem egyedül irgalmad jóvoltából szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak drága testével és vérével táplálni méltóztattál. Esedezem Hozzád azért, hogy a szentáldozás ne legyen vétkem bűntetésére, hanem üdvös közbenjárás a bocsánatodra. E szentáldozás legyen hitemnek erős fegyvere, jókívánságaim őrző pajzsa. Legyen vétkeim megsemmisítője, a rossz kívánságok és bujaságok kiirtója, a szeretet és béketűrés, az alázatosság és engedelmesség és minden erény növelője, a látható és láthatatlan ellenség incselkedései ellen erős védelmem ,a testi és lelki indulataim tökéletes lecsendesítője, ragaszkodásom Hozzád igaz Isten és éltem végén boldog kimulásom. Alázatosan kérlek, vezesd azon kimondhatatlan vendégségbe bűnös szolgádat, ahol Te a Fiaddal és a Szentlélekkel minden szentednek igazi fénye, teljes kielégülése, örök vígsága, a legnagyobb gyönyörűsége és tökéletes boldogsága vagy. Ugyanazon mi Urunk, Jézus Krisztus által. Ámen.

II.

Szent Bonaventura imája.

Sebesítsd meg, ó édes Jézusom, lelkemet és szívemet gyönyörűséges és üdvözítő szerelmed nyilával, igaz, szeplőtelen és apostoli szeretettel, hogy elaléljon és elolvadjon lelkem szerelmedtől és az Utánad való epedéstől; lelkem Téged óhajtson, tornácaid után epedjen, kívánjon elválni és Veled lenni. Add, hogy lelkem csak Téged éhezzen, az angyalok kenyerét, az istenes lelkek táplálékát, a mi mindennapi természetfölötti kenyerünket, amely minden gyönyörűséget és édességet magában foglal; Téged Uram, akire vágyódva néznek az angyalok, éhezzen és Veled táplálkozzék a szívem, és édességed ízével teljék meg a lelkem; Téged szomjuhozzon, az élet kútfejét, a bölcseség, tudomány és örökkévaló fény forrását, minden gyönyörűség bőven folyó árvizét. Isten háza bőségét. Téged kívánjon a lelkem, Hozzád sóhajtson; Téged keressen és megtaláljon is; Hozzád igyekezzék és elérjen; Rólad elmélkedjék, Rólad beszéljen; Érted, a Te neved dícséretére és dicsőségére cselekedjék mindent; alázatossággal és okossággal, szeretettel és örömmel, könnyűséggel és buzgósággal és mindvégig való állhatatossággal. Csak Te légy egyedül reményem, minden bátorságom, gazdagságom és gyönyörűségem, vigadozásom és örömöm,

pihenésem és nyugalmam, békém, kellemetességem, illatom, édességem, táplálékom, üdülésem, menedékem, segítségem, bölcseségem, osztályrészem, birtokom, kincsem, akiben mindvégig állhatatos, erős, megingathatatlan gyökeret verve maradjon meg a szivem és lelkem. Amen.

(100 napi búcsú.)

Szent Ignác fohászai.

Krisztus lelke szentelj meg engem!
Krisztus teste üdvözíts engem!
Krisztus vére ihless meg engem!
Krisztus oldalából kifolyt víz tisztíts meg engem!
Krisztus szenvedése erősíts meg engem!
Ó kegyes Jézus hallgass meg engem!
Szent sebeidbe rejts el engem!
Elválni Tőled ne engedj soha engem!
A gonosz ellenségtől oltalmazz meg engem!
Halálom óráján szólíts Magadhoz engem!
Színed elé hadd járuljak,
Szenteiddel hadd áldjalak,
Országodban mindörökké. Amen.

(300 napi búcsú, a szentáldozás után 7 évi búcsú.)

Búcsúima a szentáldozás után.

Íme, jóságos, édes Jézusom, térdre borulok szent Színed előtt és lelkem egész buzgóságával kérlek és könyörgök Hozzád, kegyeskedjél a szívembe önteni a hit, remény és szeretet

élő érzelmeit, bűneim fölött igaz bánatot és azok jóvátételére erős akaratot. Megilletődéssel és szívbeli fájdalommal veszem fontolóra öt szent sebedet és elmélkedem fölöttük, szemem előtt tartva, amit már Dávid próféta mondott Rólad jóságos Jézus: « Átlyukasztották kezemet és lábamat, megszámlálták minden csontomat. »

(Teljes búcsú, ha ezt az imát a szentáldozás után a feszület előtt ájtatos és töredelmes szívvel elmondod és valamit imádkozol az Egyház szándékára.)

Ima a gyakori szentáldozás kegyelméért.

Erősen hiszem, hogy Te, édes Jézus, az Oltáriszentségben jelen vagy. Hiszem, hogy Te e Szentségben lelkem táplálója vagy, ezernyi bűnös veszély közt erősítője, szenvedélyeim lecsendesítője, belső békém szerzője. Hiszem, hogy nemcsak jutalma vagy az ártatlanoknak, hanem erősítője a gyengéknek, oltalom az élet utain a bűnök, a kísértések ellen. Te töltöd be az Oltáriszentségben a lelket édességgel, neveled bátorságát, kitartást adsz a jóban az élet utolsó pillanatáig és elülteted belénk az örök élet magját. Esedezve kérlek, légy gyakori vendége lelkemnek; jöjj minél többször szívembe, hogy el ne sorvadjak, hogy Általad erős legyek, hogy Benned boldogságot találjak. Add Jézusom, hogy halálos bűn Tőled soha el ne szakítson, sőt kisebb

gyarlóságaimtól is megszabaduljak. Igy leszek Hozzád méltó, így gyakran egyesülhetek Veled. Ezt kívánom lelkemnek, ezt a kegyelmet kérem lelkem nyugalmára s örök boldogságára. Amen.

4. A BŰNBÁNAT SZENTSÉGE.

« Könyörülj rajtam Isten nagy irgalmasságod szerint. »
(50. zsoltár.)

A bűnbánat szentsége.

« *Vétkeztünk, igaztalanul cselekedtünk, gonoszat műveltünk, könyörülj rajtunk* » (*Judit* 7, 19-20). *A bűnös lélek mindig érzi a bűn súlyát, bármennyire is iparkodik ezt elrejteni a világ elől. Lelkében él a vágy a bűnbocsánatért. Az Úr Jézus megkönyörült a bűnösökön és elrendelte a bűnbánat szentségét. A bűnbánat szentsége az Isten jóságának és irgalmának a legnagyobb ajándéka. A bűnbánat szentségében a bűneink miatt érzett igaz bánat és bűneink őszinte meggyónása megtisztítja a lelket minden bűntől és megszabadítja az örök büntetéstől. A bűnbánat szentsége szerzi vissza a bűnös lélek számára az Isten kegyelmét, lelki békét ad a bűnökkel felzaklatott léleknek és megerősíti a gyengea-*

karatú és bűnrehajló embert az Isten akarata szerinti életre. A bűnbánat szentségét az Ur Jézus alapította, amikor a föltámadása után így szólt az apostolokhoz: "Vegyétek a Szentlelket, akinek megbocsájtjátok bűneit, bocsánatot nyert, akinek megtartjátok, az bűnben marad." (Jn. 20. 22-23.) *A bűnök megbocsájtására vagy megtartására adott hatalom az apostolokról átszállott az utódaikra, a püspökökre és az áldozópapokra. Az Egyház a bűnöket megbocsájtó vagy megkötő hatalmával mindig élt. A bűnbánat szentsége mindenkinek elkerülhetetlenül szükséges, aki halálos bűnt követett el. Az Egyház mindenkinek halálos bűn terhe alatt előírja a húsvéti szentáldozás kötelező elvégzését és javasolja a gyakori szentgyónást. Igazi lelkiélet gyakori szentgyónás nélkül el nem képzelhető. Járuljunk gyakran a szentgyónáshoz, hogy a bűneinktől megszabadulhassunk, elveszített lelki békénket visszanyerjük és a lelkiéletben előbbre juthassunk!*

A bűnbánat szükséges.

A bűnösség abban van, hogy Istentől elfordultunk. Nemcsak akaratunk s az Ő akarata közt, hanem a lelkünk valósága s Ő közte szakadás van. A bűnt tehát nemcsak, mint rossz cselekedetet kell tekintenünk, mely természetünk ellen, saját kötelességünk ellen van, hanem szakadásnak kell néznünk, s Isten-

től való elhajlásnak. Mikor vétkezünk, megsértjük az Urat s szétszakítjuk a kapcsolatot köztünk és közte. A malaszt visszaadja ezt az összeköttetést, s ezáltal eltörli a bűnt. Ezt jó lesz nagyon a szívünkre vennünk, s ezáltal is a bűn sötét s végzetes titokzatosságától rettegnünk. Először is ne gyöngítsük a bűn sajátos értelmét, s ne mondjuk, hogy helytelen, hogy normális hiba, hanem fogjuk meg ezt is gyökerén, s mondjuk,hogy szakítás Istennel, hogy elszakadás, elpártolás Tőle, s hogy más sötét hatalmakhoz való szegődés. Másodszor érezzük át élénken, hogy ha az Istennel való kapcsolatot szétszakítjuk, akkor az erős, boldog élet gyökeréről tépődünk le, s mi lesz velünk? Ott nekem nincs helyem. Nekem kapcsolat kell Vele. E kapcsolat emel, segít a Szentlélekhez.

Az ember rombol: Ő, a Szentlélek pedig teremt. A bűnbeeső lelkek olyanok, mint az elégő csillagok, kihülő világok. A halál megy végig rajtuk, de nyomában jár a Szentlélek, s ami meghalt: az föltámad, ami kihült: az föléled, s ami kialudt: az kigyullad. Nem fogy ki a lelki világok teremtéséből. Nincs kötve helyhez s időhöz, s pillanat alatt beállhat, s ha sötét és torz is a bűnös lelke, a bánat s szentség révén a Szentlélek azt megint földi mennyországgá avatja. (*Prohászka*).

Előkészület a szentgyónásra.

A bűnbánat szentségének a felvételére alaposan elő kell készülnünk. Előkészületünk állomásai: először buzgó imával kérjük a Szentlélek Úristent, hogy bűneinket megismerjük, szívből megbánhassuk, őszintén meggyónhassuk, majd megvizsgáljuk a lelkiismeretünket, megbánjuk a bűneinket és erősen megfogadjuk, hogy többé nem vétkezünk és a bűnrevezető alkalmakat elkerüljük.

Ima a Szentlélekhez.

Jöjj el Szentlélek Uristen, világosítsd meg értelmemet, hogy bűneimet úgy ismerjem meg, amint elkövettem őket; erősítsd meg akaratomat, hogy szívemből megbánjam és őszintén meggyónjam őket; az elégtételt elvégezzem és minden erőmből megjavulni törekedjem. Ámen.

A lelkiismeret megvizsgálása.

A jó gyónás elengedhetetlen követelménye a jó lelkiismeretvizsgálat. A lelkiismeret szava az Isten szava. A lelkiismeret szava tárja fel az isteni és az egyházi parancsok ellen elkövetett bűnöket. A lelkiismeret megvizsgálásánál segítségünkre van a lelkitükör. Haladjunk rajta végig, a kérdéseknél komolyan fontoljuk meg, vétkeztünk-e? A halálos bűnök számát és a bűnöket megváltoztató körülményeket is meg kell jegyeznünk.

Lelkitükör.

Mikor gyóntam utoljára? Helyes volt-e az utolsó szentgyónásom? Nem hagytam-e ki az utolsó gyónásomban szándékosan valamilyen halálos bűnt? (Ha igen, érvénytelen volt a szentgyónás és szentségtöres bűnével terheltem meg lelkemet, amit meg kell gyónnom.) Elvégeztem-e a feladott elégtételt?

I. parancs. Elvégeztem-e napi imáimat? Szándékosan szórakozott voltam-e imáimban? Kételkedtem-e önként a hitigazságokban? Olvastam-e hitellenes dolgokat? Megtagadtam-e a hitemet? (A legsúlyosabb bűnök közül való a hittagadás bűne.) Babonás voltam-e? Jártam-e nem katolikus istentiszteletre? Zúgolódtam-e Isten rendelései ellen? Kételkedtem-e Isten irgalmasságában? Vakmerően bizakodtam-e Isten irgalmasságában? Tagja voltam-e tiltott társaságnak (szabadkőmíves páholy, stb.)?

II. parancs. Kimondtam-e könnyelműen Isten szent nevét? Káromkodtam-e? Hányszor? Üztem-e szent dolgokból tréfát? Esküdtem-e hamisan? Hányszor? Szükség nélkül esküdtem-e? Megtartottam-e a fogadalmamat? Átkozódtam-e? Hányszor?

III. parancs. Vasár- és ünnepnapon mulasztottam-e el szentmisét? Hányszor? Elkéstem-e a szentmiséről? Szórakozott voltam-e a szentmisén? Dolgoztam-e vasárnapon?

IV. parancs. Szüleimmel, egyházi és világi előljáróimmal szemben voltam-e engedetlen? Megtettem-e a szülői kötelességeimet a gyermekeimmel szemben? Gondoskodtam-e gyermekeim vallásos neveléséről? A vegyesházasságban élőnek erre a kérdésre is választ kell adnia: a reverzálisban foglalt igéretnek eleget tett-e? Engedelmeskedtem-e egyházi előljáróimnak?

V. parancs. Haragos voltam-e? Tartottam-e haragot? Voltam-e irígy? Voltam-e gyűlölködő, bosszuálló, tápláltam-e szívemben mások iránt ellenszenvet? Gyilkosság bűne terhel-e? Okoztam-e más testi életében kárt? Résztvettem-e magzatelhajtásban? Tettem-e kárt más lelki életében? Tanítottam-e másokat rosszra? Voltam-e részeg? Hányszor?

VI. és IX. parancs. Szeméremtelen dolgot gondoltam-e? Hányszor? Néztem-e? Hányszor? Beszéltem-e? Hányszor? Tettem-e magommal? Hányszor? Mással? Hányszor? Követtem-e el házasságtörést? Hányszor? A házasoknál: a gyermekáldás ellen védekeztem-e? Hányszor? Természetellenes bűnt követtem-e el a szent tisztaság ellen? Hányszor?

VII. és X. parancs. Loptam-e? Hányszor? A lopott holmit visszaadtam-e? Okoztam másnak anyagi kárt? Megtérítettem-e az okozott kárt? Csaltam-e? A csalással elkövetett kárt jóvátettem-e? A talált holmit visszaadtam-e? Voltam-e uzsorás? Irigyeltem-e más jószágát?

VIII. parancs. Hazudtam-e? Megszóltam-e mást? Rágalmaztam-e? Hányszor? A rágalmazással okozott erkölcsi és anyagi kárt jóvátettem-e? Kibeszéltem-e más hibáit amikor az nem volt szükséges? Okoztam-e kárt írásaimmal másoknak?

Az Anyaszentegyház parancsai. Megtartottam-e a parancsolt bőjtöket? (Ettem-e pénteken hust?) Tiltott időkben résztvettem-e zajos mulatságon? Részt vettem-e Egyház-ellenes mozgalmakban? Rágalmaztam-e, üldöztem-e az Egyház vezetőit? Megfizettem-e az egyházi adót? Engedelmeskedtem-e a többi egyházi törvényeknek?

Hiúsággal, büszkeséggel, mások megvetésével vétkeztem-e?

Állapotbeli kötelességeimet mindig teljesítettem?

Terheli-e még valamilyen bűn a lelkemet?

Bánat és erősfogadás.

A bánat a gyónás lelke. Bánat nélkül nincs bocsánat. Bánatunk akkor van, ha lelkünknek fáj, hogy vétkeztünk és utáljuk azt, amit elkövettünk. Okvetlenül meg kell bánnunk minden halálos bűnt, de nagyon jó, ha a bocsánatos bűnöket is megbánjuk. A bűneinket a szentgyónás előtt, vagy legalább a feloldozás előtt kell megbánnunk. Bűneinket az Isten iránt való szeretetből vagy az Istentől való félelemből kell megbánnunk. Természetes bá-

nat nem elegendő. Akinek nincsen halálos bűne, annak meg kell bánnia a bocsánatos bűnöket, hogy érvényesen vehesse fel a bűnbánat szentségét.

Uram, Jézus Krisztus! Te annyira szeretsz minket, hogy nem akarod a bűnös halálát, hanem, hogy megtérjen és éljen. Szívem mélyéből bánom hogy Téged, Istenemet, szerető Atyámat, kegyes Megváltómat megbántottalak. Téged bántottalak meg, aki annyira utálsz minden bűnt. Téged, aki úgy szerettél, hogy értem, hitvány szolgádért drága véredet ontottad és a legkeserűbb halált elszenvedted. Ó végtelen Jóság, bárcsak soha meg ne bántottalak volna, hiszen Te vagy a végtelen Szeretet, akit a szívem mindenek fölött szeret és kíván. Jóságos Jézus, bocsáss meg nekem, nyomorult bűnösnek! Irgalmadat kérem. Járjon közben értem az Atyánál az áldozatod szava.

Irgalmas Isten! Irántad való szeretetből megbocsájtok mindenkinek, aki engem megbántott. Erősen felteszem magamban, hogy elkerülök minden bűnt, óvakodok minden bűnalkalomtól és Istenem Téged Önmagadért mindörökre szeretni foglak. Erősíts meg föltett jószándékomban Istenem. Istenem, fölajánlom Neked életemet, minden jó tettemet, amit kegyelmeddel tenni fogok, minden szenvedésemet ,amit bűneim igazságos büntetéseképen valaha el fogok szenvedni, hogy azokért a bűnökért, amiket Ellened elkövettem

és amikkel szent Fölségedet megbántottam, legalább némiképen eleget tegyek. Fölajánlásomat egyesítem a Te könnyeiddel, amelyeket a bűneinkért sírtál ó kegyes Megváltóm. Egyesítem szenvedéseiddel, amelyekkel kiengesztelted irántunk a mennyei Atyát és minden érdemeiddel, amelytől bűneim bocsánatát és életem jobbulását remélem. Amen.

Szent Ágoston imája.

Uram, szemed elé tárjuk a bűneinket és összehasonlítjuk ránk mért csapásaiddal. Ha nézzük a rosszat, amit elkövettünk: keveset bűnhődtünk, többet érdemeltünk. Súlyos volt bukásunk, enyhe lakolásunk. Érezzük vétkünk büntetését és mégis mindig konokul vétkezünk. Ostorod alatt görnyedünk és megtörünk, gonoszságunk azért mégis a régi marad. Lelkünk sír, gyötrődik, de a nyakunk meg nem hajlik. Csupa fájdalom, sóhajtozás az életünk, tetteinkben még sincsen javulás. Ha versz, nem javulunk, ha bosszút állsz, nem fog rajtunk. Mikor fenyítesz, megvalljuk a bűneinket, látogatásod után azonban feledjük könnyeinket. Igérünk, fogadkozunk, ha ránk emeled a kezed, szavunknak nem állunk, ha megszűnik sújtó ostorod. Ha sujtasz, kolduljuk irgalmadat, ha irgalmaztál, ingereljük a haragodat. Előtted állunk íme, bűnbánó bűnösök és kérjük irgalmadat. Jogosan vetsz kárhozatra, ha meg nem bocsájtasz. Érdemünk nélkül is add

meg, amit Tőled kérünk Irgalmas Isten, aki bennünket a semmiből teremtettél. Könyörülj rajtunk a mi Urunk, Jézus által. Amen.

Ne bánj velünk Uram bűnünk szerint
És ne fizess nekünk gonoszságunk szerint.

Úristen, akit a bűn bánt és a bűnbánat kiengesztel, hallgasd meg kegyesen esdeklő néped kérését. Haragodnak ostorát, amelyet bűneinkkel érdemeltünk meg, fordítsd el tőlünk a mi Urunkért, Jézus Krisztusért. Amen.

Kegyes Jézus, könyörülj a bűnös lelkemen, gyógyítsd meg sebeit és oldd fel bilincseit. Adj őszinte bánatot lelkemnek, bánatkönnyeket szemeimnek, hogy Neked tetsző szívvel bánjam és gyónjam meg minden mulasztásomat s vétkemet és a kegyelmeddel új életre támadjon a lelkem. Amen.

Édes Istenem, teljes szívemből bánom, hogy oly sokszor és olyan nagyon megbántottalak, mert a bűneimmel méltatlanná lettem a kegyelmeidre, kiestem kedvedből és megérdemeltem az örök és ideigtartó büntetésedet. Kiváltképen azért bánom nagyon bűneimet, mert azokkal Téged, a legjobb Atyámat és legfőbb jótevőmet, megbántottalak. Istenem, erősen fölteszem magamban, hogy többé meg nem bántalak és a bűnre vezető alkalmakat elkerülöm. Amen.

A gyónás.

Amikor bemegyünk a gyóntatószékbe, ott a régi szép köszöntéssel üdvözöljük az Isten helyettesét: "Dicsértessék a Jézus Krisztus". Majd letérdelünk, keresztet vetünk: "Az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében Amen." Majd mondjuk:

Gyónom a mindenható Istennek és Isten helyett neked, lelkiatyám, hogy utolsó gyónásomtól fogva a következő bűnöket követtem el. Utoljára gyóntam:... (megmondjuk, mikor.)

Ezek után őszintén, érthetően, minden szépítgetés nélkül, teljesen, a halálos bűnöknél a bűnök számát és a bűnt megváltoztató körülményeket is megmondva sorolom fel a bűneimet.

A felsorolás végén a következőket mondom: Lelkiatyám több bűnre már nem emlékszem.

A lelkiatya ekkor üdvös intést és elégtételt ad a gyónónak, majd a bánat felindítására int, amit a következő szavakkal indítunk föl magunkban:

« Teljes szívemből bánom minden bűnömet, mert azokkal a végtelenül jó és szeretetreméltó Istent megbántottam. Erősen fogadom, hogy többé nem vétkezem és a bűnre vezető alkalmakat elkerülöm. Kérek üdvös elégtételt és föloldozást. »

A feloldozást keresztvetéssel fogadjuk, majd Dicsértessék köszöntéssel eltávozunk a gyóntatószékből.

A szentgyónás után.

Amikor kiérsz a gyóntatószékből, térdelj le a padban és köszönd meg az Isten jóságát, végezd el a feladott elégtételt és a gyónás utáni imákat.

Imák a szentgyónás után.

I.

Lehet-e még csüggedni? Ki mer bátortalan lenni, ki fél az elhagyatottságtól, amikor Isten vérző keze nyúl feléje s a hulló tüzes cseppek a szívünkre pettyezik: megváltottalak. Hisz itt van, akit kerestünk. Itt van az irgalmas szamaritánus, kilépett a végtelenség kapuján és hozza olaját, mert menteni akar; a bűn nyomora, az örök romlás nincsen az Isten kedvére. Ez az átvert kéz erősebb minden kéznél, ezek a tépett inszalagok örvényeket hidalnak át, ezek a zuzott inszálak engem minden köteléknél erősebben kötöznek Isten oszlopaihoz, beleszíjjaznak Isten jármába.

Elvesztettem örökkévalóságomnak jogát. Kivert szolga lettem, ki előbb még Isten szívén pihentem. Gyötrődés, tévelygés, homályos, elfelejtett valóságok kisértettek körülöttem. De Uram, hiszek irgalmadban, melynek isteni tüzében elhamvadnak a legnagyobb gonosztettek is. Tartozom? Igen, határtalanul, megfizethetetlenül, de kinek? Neked, aki szerettél

engem, mielőtt lettem; aki tárt karokkal jöttél elém a szent keresztségben; aki nem küldtél kárhozatba bűneimben, hanem eljöttél és életedet adtad barátaidért, értem is. Téged kell engesztelnem, az irgalmas Szívet, aki szeretettel hajolt fölém s könyörgött értem, amig én bántalmaztalak.

Ébredek, felujjong a lelkem. Tiéd vagyok, szabad, kell a Tiédnek lennem; a Te dobogó Istenszíved megvásárolt engem az örökkévalóságnak. Ó, fogj át engem, és suhogtasd meg végtelen szárnyadat; az én erőm legyen a fogódzásom, az én akaratom legyen a könyörgésem, az én tettem legyen az odaadásom most és mindörökké. Amen. (*Prohászka*).

II.

Meggyógyítottál engem Édes Jézusom betegek gyógyítója. Megbocsájtottad a bűneimet irgalmas Megváltóm. Csodálatos jóságodért miképen adjak méltó hálát? Elhagytalak Téged, Te pedig nem hagytál el engem. Megvetettelek és elfordultam Tőled, de Te meg nem utáltál, hanem utánam jöttél és atyai szeretetteddel végre is meglágyítottad balga és kemény szívemet. Rám tetted a kezed és a bűneimtől megszabadultam. Ujra tiszta vagyok most. Hála, örök hála Neked Jézusom. Úgy akarok tenni, mint a poklos, akit meggyógyítottál és azt mondtad neki: Menj és többé ne

vétkezzél. Uram elmegyek és nem akarok vétkezni többé. Légy velem, légy az erőm, adj állhatatosságot a jóban. Amen.

Áldd lelkem az Urat és minden, ami bennem van, áldja az Ő szent nevét. Áldd lelkem az Urat és ne feledd jótéteményeit. Ő az ugyanis, aki minden gonoszságomnak megirgalmazott, minden kórságomat meggyógyította, kiváltotta életemet a halálveszedelemből és most könyörületes irgalmával megkoronáz. Irgalmas Jézus! Én vagyok az eltévedt bárány, akit fölkerestél és válladon aklodba visszavittél. Én vagyok a tékozló fiu, aki téged, jó Atyámat elhagytalak és amikor megtörődött szívvel visszatértem hozzád, ismét magadénak fogadtál. Én vagyok az a bűnös, aki megvetve az örök élet forrását, a földi gyönyörök posványaiból ástam magamnak csatornát. Kegyes Istenem, te a jóságodat leginkább megbocsájtással és irgalmaddal mutatod meg. Velem sem bántál ugy, amint megérdemeltem, hanem türelmesen vártad megtérésemet és kegyesen meg is bocsájtottad bűneimet. Fogadd el Uram e gyónásomat kegyesen a Boldogságos Szűz Mária és minden szenteid, de főképen a keserves kínszenvedésed és halálod érdemeiért és ha netán hiányos volna bánatom és bűneim bevallása, kérlek, pótold ki azt végtelen jóságoddal.

Köszönöm Istenem, hogy bűneim bilincsét széttörted, hogy az örök kárhozatból kiragad-

tad és drága véreddel megtisztítottad a lelkemet. Köszönöm a megszentelő kegyelmet, amellyel ismét fiaddá fogadtál engem.

Édes Jézusom, valóban Te vagy az üdvözítőm, aki magadtól senkit, mégha súlyos bűnös is, el nem utasítasz, hanem, mint megtérő bűnöst, kegyelmedbe és hű fiaid közé fogadod. Elismerem és megvallom, hogy az irgalmad határtalan, ezért a jövőben teljesen a szolgálatodra kell adnom magam. Segítsd meg kérlek és gyámolítsd gyöngeségemet, hogy Tőled semmiféle gyönyörűség vagy rendetlen indulat soha el ne tántorítson. Jézusom kérlek, add a kegyelmedet, hogy igéretemet híven teljesíthessem, életemet megjavítsam és kegyelmedben mindvégig megmaradjak. Add, kérlek, hogy forrón szeretheselek, mindig szolgálhassalak és inkább meghaljak, mint bűnt kövessek el ismét.

Itt végezd el lehetőleg a föladott elégtételt, azután mondd:

Uram, Jézusom, Te kegyesen fogadod a bűnös legkisebb elégtételét is. Fogadd el, kérlek, e gyarló elégtételemet bűneimért és elégtételképen felajánlom fölségednek mindazt a jót, amelyeket kegyelmeddel a jövőben teszek és mindazokat a szenvedéseket, amelyeket Érted türelmesen elviselek. Alázatos szívvel kérlek, pótold ki hiányos elégtételemet végtelen irgalmaddal, és hogy tökéletlen elégtételem

kedves legyen előtted, engedd meg, hogy keserves kinszenvedésed és halálod érdemeivel egyesíthessem elégtételemet, amelyet mutass be a mennyei Atyádnak, akivel élsz és uralkodol a Szentlélekkel egyetemben örökkön örökké. Ámen.

Ima az állhatatosság kegyelméért.

Megfontolás. « Aki egyszer rátette a kezét az eke szarvára, hátra ne tekintsen » — mondja az Ur Jézus. Aki egyszer megismerte az elrejtett kincset, többé meg nem válhat tőle. Aki egyszer megismerte « az egy szükséges »-t többé nem tágíthat tőle. Világosan látod életed nagy feladatát. Az Ur jár előtted, kövesd és meg ne állj. A világ sokszor megkisért, az eredménytelenség sokszor elcsüggeszt, a megszokás unalmassá akarja tenni a kötelességteljesítést, a lomhaság lustaságra ösztönöz. Jól vigyázz! Itt válik meg, vályognak készülsz-e vagy tiszta acélnak? Mit ér, ha a gyóntatószékből tiszta szívvel indulsz el s ha az utad ismét a bűnbe visz? Mit ér tiszta szívvel belefogni a jóba, hogy azután gyáván meghajolj az első alkalommal a kényelmes rossz előtt? Légy állhatatos, mert « csak aki mindvégig állhatatos marad, az üdvözül. »

Ima. Vajjon mit használnak nekem a jó tetteim, ha a jóban való kitartás kegyelmét meg nem adod Istenem? Mit ér a hajónak, ha szerencsésen átszeli az óceánt, de a célbajutás

előtt a révben elmerül? Vagy mit ér a szántás, a vetés, a tavaszi fejlődés, ha aratáskor pusztul el a határ? Így nekem sem ér semmit a tökéletes élet, nem juttat el az örök boldogságba az erkölcsi jó, ha a lelkem a jóban nem mindvégig állhatatos. Istenem mindenkit úgy ítélsz ugyanis meg, amint a halál találja őt, és amely felé a fa dől, ott marad örökké. A Szent Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak a vére hullásával szerzett érdemeiért kérlek ezért Istenem, add meg méltatlan szolgádnak a jóban való állhatatosság kegyelmét, hogy sem háboruság, sem kisértés, sem fáradtság, sem veszteség, sem öröm, sem vigasság, sem gyönyörűség, sem szomorúság el ne távolítson a jámbor élettől és Tőled Istenem. Ámen. (*Pázmány*).

5. A BETEGEK SZENTSÉGE.

« Beteg valaki közületek? Hivassa az Egyház papjait. Imádkozzanak fölötte s kenjék meg olajjal az Úr nevében. A hitből fakadó imádság üdvére lesz a betegnek s az Úr megkönnyebbíti őt. Ha pedig bűnben van, bocsánatot nyer. »

(Jakab, 5, 14-16.)

UTOLSÓ KENET.

Az utolsó kenet, helyesebben a szent kenet szentségével az Egyház a keresztény ember halálát szenteli meg. A szent kenet szentségét Krisztus Urunk a súlyos betegek számára rendelte, hogy Istentől kegyelmet nyerjenek lelküknek, sokszor testüknek javára. A szent kenet szentsége úgy válik a lélek javára, hogy nagyobbítja a megszentelő kegyelmet, eltörli a bocsánatos bűnöket, sőt a halálos bűnöket is, ha a beteg már meg nem gyónhatja, de legalább megbánta azokat, megerősít a szenvedésben és a kísértésekben, különösen a halálharcban. A test javára viszont úgy válik, hogy enyhíti a fájdalmakat és az egészséget is visszaszerzi, ha az a beteg üdvösségére szolgál. — Ha betegségbe esel, jó előre ígértesd meg hozzádtartozóiddal, hogy rövidlátó és végzetes kíméletességből nem fogják elmulasztani elhívni hozzád Krisztus papját. Ha pedig hozzádtartozóid közül esik valaki súlyos betegségbe, szintén tégy meg mindent, ami rajtad áll, hogy könnyelműségből meg ne fosszák a kegyes Jézus segítségétől. — A szent kenet szentségének fölvétele előtt a beteg rendszerint szentgyónást végez és szentáldozáshoz járul. — A szent kenet szentségének kiszolgáltatása alkalmából az asztalt teritsd le fehér abrosszal, két gyertya közé tégy feszületet, kis pohárba szentelt vizet, hogy a pap meghinthesse vele megérkezésekor a beteget, egy kis pohár tiszta vizet, hogy a beteg annak segítségével, ha szükséges könnyebben vehesse magához az Oltáriszentséget továbbá kis tányérra tiszta vattát, kevés sót és kenyérbelet, hogy azzal megtisztíthassa a pap a szentelt olajtól az ujjait. Amikor a pap megérkezik, mivel magával hozza az Oltáriszentséget, térdenállva kell fogadnunk, majd letérdelünk a szentáldozáskor és a szent kenet kiszolgáltatásakor is. Minden papnak joga van a súlyos beteg számára feladni a pápai áldást. A

betegnek összeszedett lélekkel és az Isten akaratában megnyugodva kell készülnie a szent kenet szentségének felvételére. Beteghez minden időben hívható a Krisztus szolgája. Leghelyesebb a saját plébániához fordulni, de ha sürgős eset áll fenn, a legközelebbi áldozópaphoz is folyamodhatunk.

Pázmány Péter imája a betegekért.

Hatalmas Istenem, emberi gyarlóságoknak erős gyámola és oltalmazója! Kezedben vannak életünk határai; könyörgünk ezért Fölségednek a Te beteg szolgáidért. Vigasztald őket, bátorítsad és erősítsed, hogy jónéven vegyék és csendesen szenvedjék látogatásaidat. Gyógyítsd meg őket szent nevedért a rájuk bocsájtott csapásból, hogy megismervén hozzájuk való jóvoltodat, méltó hálát adjanak ingalmasságodért és atyai ostorozásod által öregbüljenek szerelmedben és félelmedben.

Ha pedig végtelen bölcseséged szerint hasznosabbnak látod az ő mostani kimulásukat, adj Szentleliket nekik, hogy az igaz penitencia által bűnük bocsánatát nyerhessék és Előtted kedves kimulásuk legyen a világból. Add nekik szent malasztodat, hadd ismerjék meg, hogy a testi nyavalyák és csapások ostorai atyai kezedtől származnak; mivel akaratod nélkül csak hajunk szála sem eshetik le és azért ostorozol minket, hogy bűneinkből Tehozzád térjünk, aki igaz élet és igaz boldogság vagy. Ó áldott Jézus, aki meggyőzted a halál fullánkját, légy segítséggel beteg szol-

gáidnak, Ki az Atya és Szentlélekistennel egyetemben élsz és uralkodol. Ámen.

Szenvedéseinknek békével való elviseléséért

Úristen, aki a gyarlók erőssége, az elfáradtak és terheltek nyugalma, az elkeseredettek vígassága, az elhagyottak őrzője és oltalmazója vagy, Te minden vigasztalás Istene, ismered gyarló és gyenge voltomat. Látod, hogy fájdalmaimat, amelyeket bűneimért bocsájtottál rám, szent malasztod nélkül el nem viselhetem. Tudod, hogy amint a porszemet a forgószél, úgy győzik le, ha nem segítesz, szenvedéseim az erőtlenségemet.

Azért alázatosan könyörgök szent Fölségednek, adj bátorító malasztot, hogy a szenvedéseket jó néven és hálaadással vegyem, teljes hittel és csendes megadással hordozzam azokat, ítéletemet és akaratomat szent akaratodhoz szabjam mindenben.

Uram, megvallom, hogy bűneimért többet érdemeltem ennél, amit most szenvedek és hálát adok Neked, hogy nem fizetsz érdemem szerint, hanem a bűntetésben is megmutatod irgalmasságodat és mint fiadat, kegyesen dorgálsz és ostorozol, hogy a hízelgő világnak csalárdságaitól el ne ragadtassam. Uram, legyen áldott mindenben a Te neved, aki megsebesítesz és ismét megvigasztalsz, ostorozol és ismét megvigasztalsz.

Ó Istenem, a csendes tűrésnek igaz mestere,

aki számtalan fájdalmat, szidalmat, csúfságot, ostorozást szenvedtél, adj oly állhatatos szívet, hogy minden kárvallást, gyalázatot és fájdalmat csendesen elviseljek.

Uram, Jézus Krisztus, aki értem a kereszt-fán meghaltál, gyarlók gyámola, szomorúak vigasztalója, elnyomottak erőssége, síránkozók öröme, elhagyottak oltalmazója, minden vigasztalás Istene: gyámolíts, hogy atyai látogatásodat békességgel szenvedjem. Uram, arra kérem szent nevedet, hogy e mostani megpróbáltatásom legyen lelkem üdvösségére, szent neved tiszteletére és ne engedd, hogy erőmön felül reám tóduljanak a világ habjai.

Irgalmazz Uram, irgalmazz nekünk és bár szüntelen vétkeink szüntelen csapásokat érdemelnek, mindazonáltal add, hogy életünk jobbítására, nem pedig örök kárhozatunkra legyenek szenvedéseim. A mi Urunk, Jézus Krisztus által. Ámen.

Szent Bellarmin bíboros imája az egészség helyreállításáért.

Mennyei Atyám, életem a Tied, Te ezt nekem ajándékoztad. Tetszésed szerint ismét visszaveheted vagy megtarthatod. Most alázattal kérlek, add vissza elvesztett egészségemet, hogy azután kereszténynyhez méltóbban élhessek, Neked hívebben szolgálhassak s az ítélet napján Előtted bizalommal megállhassak. Ámen.

A Egyház imája a haldoklóért.
(A római Ritualeból)

Költözzél ki hát e világból, keresztény lélek! Költözzél ki a mindenható Atyaistennek nevében, aki teremtett; Jézus Krisztusnak, az élő Isten Fiának nevében, aki szenvedett és meghalt érted; a Szentléleknek nevében, aki kiáradt reád a szent keresztségben; az angyalok és arkangyalok nevében és Isten minden szentjének nevében. Az örök békesség honában legyen ma nyugvóhelyed és lakásod Sionban, Isten szent városában.

Könyörülő, jóságos Isten! Te irgalmad sokasága szerint eltörlöd és kegyesen megbocsájtod a bűnbánók vétkeit, megfeledkezel a véghez vitt gonosztettek büntetésre méltó voltáról. Tekints irgalmasan szolgádra (szolgálódra) s hallgasd meg őt, mert teljes szívéből bánja minden bűnét és bocsánatodért esdekel. Legkegyelmesebb Atya, éleszd föl benne újra mindazt, amit emberi gyarlóság elrontott vagy ördögi cselfogás leromlott. Vedd vissza a megváltott tagot szent Egyházad élő testének egységébe. Könyörülj, Uristen, a beteg sóhajain, könyörülj könnyein! Hiszen nem bízik semmi másban, csak az irgalmasságodban. Részesítsd a teljes megbocsájtás kegyelmében a mi Urunk Jézus Krisztus által.

A mindenható Istennek ajánllak szeretett testvér! Annak adlak át, kinek teremtménye vagy, hogy miután lefizetted a halálban a ter-

mészet adóját, visszatérj Teremtődhöz, aki a föld porából alkotott. Fogadja ezért a testtől elváló lelkedet az angyalok serege. Jöjjön eléje az apostolok ítélőtanácsa. Köszöntsön a dicsőséges vértanúk diadalmas serege. Vegyen körül a liliomtiszta hitvallók tündöklő csapata. Fogadjon az örvendező szűzek zengedező kara. Vegyenek föl a szent pátriárkák a béke ölébe. Fogadjon Jézus Krisztus szelíd és boldogító tekintettel és sorozzon örökre az Őt környező hű szolgái seregébe. Távol legyen tőled a borzalmas sötétség és a pokoli tűz lángja, minden pokoli kín és gyötrelem. Fusson előled az utálatos pokoli sátán és elvetemült kísérete. Rémüljön meg, midőn látja hogy az angyalok kíséretében érkezel. Futva meneküljön az örök éjszakájú zűrzavar feneketlen örvényébe. Keljen fel az Isten és széledjenek el ellenségei, fussanak orcája elől, akik Őt gyűlölik. Enyésszenek el az Isten színe előtt; mint a viasz elolvad a tűz színe előtt, úgy vesszenek el az Isten színe előtt. A sátán szolgái ne merjék elállani utadat.

Szabadítson meg a gyötrelemtől Krisztus, akit érted a keresztre feszítettek. Szabadítson meg az örök haláltól Krisztus, aki érted meghalt. Krisztus, az élő Isten Fia, ültessen paradicsomának örökké viruló kertjébe és fogadjon bárányai közé. Krisztus, a jó pásztor, oldjon föl minden bűnödtől s helyezzen jobbjára választottai közé. Uram, szabadítsd

meg szolgád lelkét, amint megszabadítottad Hénokot és Illést a testi haláltól, mint megszabadítottad Noét a vízözöntől, mint megszabadítottad Jóbot nyomorúságából, mint Izsákot, hogy atyja Ábrahám meg ne ölje áldozatul. Mint megmentetted Lótot Szodomából és a kénköves tűzesőből, mint Mózest Fáraó, Egyptom királya kezéből, mint Dánielt az oroszlánveremből, mint a három ifjút a tüzes kemencéből, a zsarnok király kezéből, mint az ártatlan Zsuzsannát hamis vádlói kammaiból, mint Dávidot Saul király és Góliát kezéből, mint Péter és Pál apostolt a börtönből. Ámen.

Uram, Neked ajánljuk szolgádnak (szolgálódnak) lelkét. Esdve kérünk Úr Jézus Krisztus, világ Megváltója, ne essék nehezedre a pátriárkák kebelébe fölvenni őt, aki miatt irgalmadból a földre szálltál. Uram, ismerd el magadénak teremtményedet! Hiszen nem idegen istenek teremtették, hanem Te, az egyedüli élő igaz Isten, mert nincsen kivüled más isten és műveidhez nincsen fogható. Uram, örvendeztesd meg a haldokló lelkét színed látásával és ne emlékezzél meg multjának vétkeiről, amelyeket a meggondolatlanság mámorában és a rossz kívánságok hevétől elbódítva követett el, mert habár vétkezett is, még sem tagadta meg az Atyát, Fiút és Szentlelket, hanem megőrizte a hitet, buzgólkodott Istenért és hűségesen imádta Istent, aki min-

deneket teremtett. Ifjusága vétkeit és tudatlanságból elkövetett bűneit, kérünk Uram, felejtsd el. Nagy irgalmasságod szerint emlékezzél meg róla a te mennyei dicsőséged országában. Uram irgalmazz nekünk. Amen.

Teljes búcsú a halál órájára.

Uram Istenem! Teljes megnyugvással és készséggel fogadom már most a halál azon nemét, mely Neked tetszik, az összes velejáró gyötrelmekkel és fájdalmakkal együtt.

(Ha ezen imát életünkben legalább egyszer szentgyónás és szentáldozás után töredelmes szívvel elmondjuk s a halált Isten akaratában megnyugodva fogadjuk, halálunk óráján teljes búcsút nyerünk. X. Pius, 1904.)

6. EGYHÁZIREND.

« Istennek az égben és nekünk a földön nincs hőbb kívánságunk, minthogy minél több imádságot és áldozatot ajánljanak föl a papokért).

(XI. Pius)

Amikor az Úr Jézus az utolsó vacsora termében megalapította szeretetének nagy szentségét, az Oltáriszentséget, ugyanakkor alapította az egyházirend szentségét, s ezzel papokat adott Egyházának. A papok főfeladata a szentmiseáldozat bemutatása, a szentségek kiszolgáltatása és az Isten igéjének hirdetése. « Ime — mondta az Úr — én veletek vagyok minden nap a világ végéig. » (Mt. 28, 20.)

Az Úr személyesen nem maradhatott köztünk, mivel az Atyához ment, azért itt maradt az Oltáriszentségben személyesen és láthatatlanul; személyesen és láthatóan az általa meghívott és kiválasztott követeiben, a püspökökben és áldozópapokban. Minden katolikus pap épen ezért «alter ego Christi», Krisztus második énje, köztünk járó második Krisztus.

A hívőnek feltétlenül tisztában kell lennie az Újszövetség papjának fogalmával, hogy teljesíteni tudja keresztényi kötelességét. Az «alterego Christi» fogalom meghatározását nem ember adta, hanem maga Krisztus. Vegyük kezünkbe a Szentírást és olvassuk el az Úr szavait. Az Újszövetség papja meghívását Krisztustól kapja. «Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket.» (Ján. 15. 16.) Péter és András apostolok meghívásánál ezt mondja az Úr: «Jőjjetek utánam. Én emberhalászokká teszlek titeket.» (Mt. 4, 19.) Mátéhoz így szól: «Kövess engem.» Hasonlóképen választja ki a többi apostolokat is. (V. ö. Mt. 10, 1-4.) Az apostolokat barátainak mondja: «barátaimnak mondalak titeket» (Jn. 15, 15.), másutt «testvéreimnek» (Mt. 12, 50.) Átadja nekik a küldetést: «Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket» (Jn. 20, 21.), «Menjetek el az egész világra és hirdessétek az evangeliumot minden teremtménynek» (Mk. 16, 15.). Átadja hatalmát: «Ezt cselekedjétek emlékezetemre.» (Lk. 22, 19.), «Akinek megbocsájtjátok bűneit, bocsánatot nyert, akinek pedig megtartjátok, az bűnben marad. (Jn. 20, 23.). Megosztja apostolaival tekintélyét: «Aki titeket hallgat, engem hallgat, aki titeket megvet, engem vet meg, aki pedig engem megvet, azt veti meg, Aki engem küldött.» (Lk. 10, 16.), «Aki titeket befogad, engem fogad be, aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki küldött engem.» (Mt. 10, 40.), «Ha az én tanításomat megtartották, a tiéteket is megtartják.» (Jn. 15, 20.) Sorsuk Krisztus sorsa: «nem különb a tanítvány a mesterénél,

sem a szolga uránál.» (Mt. 10, 24.) «Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak.» (Jn. 15, 20.), «Miattam mindenki gyűlöl titeket» (Mt. 10, 22.). Végül átadja az Úr címeit is: «megváltó», mert «akinek megbocsájtjátok a bűneit, bocsánatot nyer», «jó pásztor»: «legeltesd juhaimat» (Jn. 21, 16.), «világ világossága»: «ti vagytok a világ világossága». (Mt. 5, 13.)

Nagyobb hatalma a földön az Újszövetség papjánál nincs senkinek. Ő az Isten követe az embereknél és az emberek képviselője istení akarat alapján az Istennél. Ebből folyik a hívők kötelessége az áldozópapok iránt. Ez a kötelesség: a papok tisztelete, ima a papokért és a papok anyagi ellátása. «Megérdemli a munkás az ellátást» (Mt. 10, 11.), «megérdemli a munkás a maga bérét» (Lk. 10, 7.). Így oktatja az Úr a tanítványait és apostolait, amikor átadja nekik küldetését. Szent Pál apostol viszont így ír a korinthusi hívekhez: «Nem tudjátok, hogy akik a templomban szolgálnak, a templomból is élnek, s akik az oltárt szolgálják, az oltárról részesednek? Az Úr is úgy rendelte, hogy az evangélium hirdetői az evangéliumból éljenek.» (I. Kor. 9, 13-14.) Az anyagi ellátásnál sokkal fontosabb az ima. Az Úr Jézus nyíltan mondja: «Kérjétek az aratás Urát, küldjön munkásokat szőlőjébe.» (Mt. 9, 38.) Amilyen nagy tisztség, époly áldozat Krisztus papjának lenni. A kereszt sulya alatt csak akkor nem törnek össze, ha a hívek imája leesdi számukra Isten kegyelmét. Ezért imádkozzál sokszor és sokat az Egyház püspökeiért és papjaiért. Az is akarja ezt. Nemcsak akaratának ad az Egyház kifejezést, hanem sok búcsúban részesíti azokat, akik imáikkal segítik az Újszövetség papságát. Ezek a búcsúk a következők:

Aki a papokért, vagy papnövendékekért az Egyház által jóváhagyott imát mond, minden esetben hét évi és hétszer negyven napi búcsút nyer, egyszer teljes búcsút havonta, ha minden nap elvégzi

ez imát, szentgyónáshoz és szentáldozáshoz járul és a Szentatya szándékára imádkozik. (Ap. Szentszék 1907, 1927.)

Aki a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt (ha nincsen is kitéve az Oltáriszentség) egész órán át imádkozik, teljes búcsút nyerhet az előbbi feltételek mellett. (1921. május 21.)

Egy nap havonkint a papokért és papnövendékekért:

Az Apostoli Szentszék mindazoknak, akik szentmisét hallgatnak, szentáldozáshoz járulnak, imádkoznak, önmegtagadásaikat és munkájukat felajánlják azért, hogy Jézus Krisztus szentelje meg és Szive szerint alakitsa papjait, a következő búcsúkat engedélyezte:

Teljes búcsút a hónap első csütörtökén vagy szombatján, nagycsütörtökön, a Boldogságos Szűz Mária «Apostolok Királynője» ünnepén (Áldozócsütörtök utáni szombat) továbbá a szent apostolok ünnepén.

Hét évi búcsút az év egyéb napjain, amikor ezt a jámbor gyakorlatot, vagyis egy napnak ilyen fölajánlását végzik. A búcsú megnyerésének a feltétele csak annyi, hogy inditsák föl előtte a bánatot, imáikat és jámbor gyakorlataikat pedig igyekezzenek buzgón végezni.

300 napi búcsút mindazoknak, akik töredelmes szivvel mondják a következő fohászt: «Jézus, a világ Megváltója, tedd szentekké papjaidat és papnövendékeidet.» (1937. április 12.)

A papi és szerzetesi hivatásokért.

P. Kérjétek az aratás Urát,

H. Hogy küldjön munkásokat aratásába.

Könyörögjünk. Uristen, Te nem akarod a bűnös halálát, hanem inkább, hogy megtérjen

és éljen. Adj, kérünk a Boldogságos és mindenkoron Szűz Mária és minden szented közbenjárására, Egyházadnak munkásokat, hogy ők, mint Krisztus munkatársai a lelkek üdvének munkálására átadják magukat, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

(300 napi búcsú. X. Pius, 1908. III. 29.)

Urunk, Jézus Krisztus, világ Megváltója, alázattal kérünk Téged szentséges Szívedre, hogy nyájadat, örök Pásztor, ne hagyd el nehéz helyzetében, hanem szítsd föl benne azt a szellemet, amelyet apostolaidra olyan bőven kiárasztottál. Hívj, kérünk, minél több ifjút a papi és szerzetesi életre, és akiket kiválasztottál, azokat töltsd el buzgósággal a Te dícsőséged és a lelkek üdve iránt, kegyelmeddel szenteld meg, Lelkeddel erősítsd minden nehézséggel szemben. Ó Jézus, adj nekünk papokat és szerzeteseket Szíved szerint. Amen.

(7 évi és hétszer 40 napi búcsú. 1927. junius 24.)

Napi felajánló ima a papokért.

Isteni Üdvözítőnk, Jézus Krisztus, Te egész megváltói művedet papjaidra, mint helyetteseidre bíztad, felajánlom Neked szentséges Anyáddal a mai napom minden imádságát, munkáját, örömét, áldozatát és szenvedését papjaidért és papnövendékeidért.

Adj nekünk valóban szent életű papokat, akik lángra gyulladva isteni szereteted tüzétől

csak a nagyobb dicsőségedet és a mi lelki üdvösségünket szolgálják.

Szűz Mária, papok Anyja és Királynője, oltalmazz meg minden papot hivatásának veszedelmei között és a szegény eltévelyedetteket is vezesd vissza jóságos anyai kézzel isteni Fiadhoz. Ámen.

Ima a Szentatyáért.

Mindenható örök Isten, könyörülj szolgádon,... pápánkon és igazgasd őt kegyelmeddel az örök boldogság utján, hogy jóvoltodból azt, ami Előtted kedves, kívánja és teljes erővel végrehajtsa. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

(3 évi búcsú. — Teljes búcsú egyszer egy hónapban, ha miden nap elimádkozzuk.)

Ima a megyéspüspökért.

Imádkozzunk főpásztorunkért, N.... püspökért.

Úristen, minden hívő pásztora és kormányzója, tekints kegyesen szolgádra, N püspökre, akit egyházmegyénk főpásztorává rendeltél, és add, kérünk, hogy mindazoknak, akiknek előljárója, szavával és példájával javukra legyen és így a reábízott nyájjal együtt eljusson az örök életre a mi Urunk, Jézus Krisztus által. Ámen.

Ima jó papokért.

Uram, ki úgy szeretted a világot, hogy egyszülött Fiadat adtad érte, kérünk, áraszd megszentelő kegyelmedet fölkent szolgáidra, akik a megváltás szent munkáját folytatják titkos szent akaratod szerint. Adj nekik, akiket helyedben tisztelünk, szeretetet, odaadást, tekintélyt, méltóságot, erőt, kitartást, hősiességet mindhalálig, azután pedig a szentek koronáját, a mi Urunk, Jézus Krisztus által. Amen.

Szentlélek Úristen, égesd a lelkekbe a legtökéletesebb szeretet tüzét, hogy hivásodnak engedve minél többen áhitozzanak az élet szolgálatára. Adj jó pásztorokat nyájadnak a mi Urunk, Jézus Krisztus által. Amen.

Ima a lelkiatyáért.

Jézusom, lelkünk jó Pásztora, bocsásd oltárodról kegyelmed bő sugarát lelkiatyánkra. Add meg neki mindazokat a kegyelmeket, amelyekre sajátmaga és a mi megszentelésünk érdekében szüksége van. Add, hogy gonddal virrasszon pártfogoltjai felett, akik fölé a Szentlélek helyezte, áldd meg, ha szívét buzgó imában Hozzád emeli, áldd meg, midőn szent igéidet hirdeti, áldd meg, midőn papi hivatásában a halhatatlan lelkek javára dolgozik. Add, hogy szent Szíved szerinti lelkipásztor legyen, aki egyedül Neked és szent hivatásának él, hogy ha majd eljössz ítélni pásztort és nyájat, mi az ő öröme és koronája

lehessünk s vele együtt az örök élet hervadhatatlan koronáját elnyerhessük. Amen.

Pázmány imája az Egyházért.

Irgalmasság Atyja! A Szentlélek és az igéid által összegyüjtötted kisded nyájadat és elterjesztetted széles e világon, a mai napig annyi tévelygések, üldözések, háborúságok között igazgattad, vezérelted, igaz tanítókkal legeltetted és a pokol kapui ellen győzelmessé tetted, megőrizve szent igéid igaz értelmében és a Tőled rendelt szentségek igaz sáfárkodásában. Add szent nevedért, hogy a hajódat a felháborított tengeri habok le ne nyomják és el ne merítsék, hanem amaz igaz fundamentumon, a szegletbeli erős kősziklán épen maradjon az épületed. Őrizz meg Uram minket számyaid alatt minden új tudománynak és az Általad meghívott pásztor nélküli gyülekezet tévelygésétől, hogy igazságodban mindvégig tökéletesen megmaradva egy szívvel-lélekkel dícsérhessük szent Fölségedet. A mi Urunk, Jézus Krisztus által. Amen.

Ima a világi apostolokért.

A lelkipásztorok munkáját a világi apostoloknak kell támogatniok. A hívőknek, ha valóban szeretik az Urat, akkor szívükön kell viselni Egyházuk sorsát, érte imádkozni, dolgozni, az eltévelyedetteket az Egyházba vissza vezetni szent kötelességük. A világi apostoloknak a Szűzanya tisztét kell betölteni. A Szűzanya az Úr Jézus mellett valóban az «Úr szolgáló leánya» volt, aki mindenben az Úr Jézus mellett állott, aki csak az Úr

dicsőségét kereste. A világi apostolnak is ugyanez a feladata. Nem önmagát kell keresnie, apostoli munkája nem lehet egyéni érvényesülésének a területe, hanem feladata a csendes munka, a buzgó ima és az apostolkodás mindazokon a területeken, amelyeket a lelkipásztorok mutatnak meg és irányítanak. Imádkozzunk sokszor, hogy az Úr adjon a mai nehéz időkben az Egyháznak sok szentéletű világi apostolt.

Úr Jézus, Te mondtad: « Az aratnivaló ugyan sok, de a munkás kevés, » alázattal kérünk, küldj alkalmas és buzgó munkásokat aratásodba. Adj Egyházadnak a mai súlyos időkben Szíved szerint való püspököket és papokat. Állíts mellé jük buzgó világi apostolokat is, lelkes katolikus férfiakat és nőket, ifjakat és leányokat, hogy Iránt ad érzett szeretetből önzetlenül, bátran és eredményesen dolgozzanak országod terjesztésén. Áraszd rájuk Szentlelkedet, hogy örömmel gyakorolják a felebaráti szeretet legnemesebb munkáját, a lelkek megmentését. Méltatlanságunk ellenére engedd, hogy az élő hit szellemében, szentséges Atyánk buzdítása szerint, tevékenyen közreműködjünk szent kereszted diadalra vitelében és csekély erőnkkel védelmezhessük azt minden támadás és veszedelem közt. Amen.

Dicsőség az Atyának...

P. Jézus Szentséges Szíve,

H. Jöjjön el a Te országod!

P. Szűz Mária, apostolok Királynője,

H. Könyörögj értünk!

P. Szent István, a magyar apostolok mintaképe,
H. Könyörögj értünk!

7. A HÁZASSÁG.

« Nem jó az embernek egyedül lenni. Teremtsünk neki társat, hasonlót hozzá ».

(Móz. I. 2, 18.)

« Nem olvastátok, hogy a Teremtő kezdettől férfinek és nőnek teremtette őket?... A férfi ezért elhagyja atyját és anyját, feleségéhez csatlakozik és a kettő testben egy lesz. Így már nem ketten vannak, hanem csak egy test. Amit tehát Isten egybekötött, ember szét ne válassza ».

(Mt. 19, 4-6).

Általános tudnivalók.

Katolikusok házassága szentség, ezért katolikusok házasságukat csak katolikus templomban kötik és köthetik meg. Ha csak polgári házasságban élnek, Isten és az Anyaszentegyház előtt nem élnek érvényes házasságban. Ameddig szándékosan megmaradnak ebben az állapotban, addig halálos bűnben élnek és sem feloldozásban, sem szentáldozásban nem részesülhetnek. Az ilyenek nem lehetnek kereszt- és bérmaszülők. Haláluk esetén egyházi temetésre nem tarthatnak igényt, ha bűnbánat nélkül

halnak meg. A házasság krisztusi parancs alapján felbonthatatlan: «Amit Isten egybekötött, ember szét ne válassza.» (Mt. 19, 6.) Házasságot azok köthetnek, akiknek házasságát semmiféle házassági akadály nem teszi érvénytelenné vagy tilossá. A házasságot érvénytelenné teszi, ha az egyik fél nincsen megkeresztelve, vagy már mással él érvényes házasságban, ha valakit házasságra kényszerítenek, ha a házasulandók közeli vérrokonok, sógorok, stb. Tilos a házasság a vegyes vallásuak között. A házassági akadályok közül több alól kapható felmentés. Vegyes házasság csak abban az esetben köthető, ha a nem katolikus, de keresztény jegyes megígéri, hogy a katolikus jegyes szabadon gyakorolhatja vallását, gyermekeiket katolikus vallásban nevelik és házasságukat csak katolikus templomban kötik meg. Aki nem katolikus templomban köti meg a házasságát és megengedi, hogy gyermekeit nem katolikus vallásban neveljék, az súlyosan vétkezik, házassága érvénytelen és az Anyaszentegyházból való kizárás büntetését vonja magára. A jegyeseknek a házasságkötés előtt idejében meg kell jelenniök illetékes plébánosuk előtt, ahol bejelentik házassági szándékukat, alávetik magukat a jegyesvizsgálatnak, résztvesznek a jegyesoktatáson. A házasságkötés előtt a jegyeseknek meg kell gyónniok (leghelyesebb életgyónást végezni) és szentáldozáshoz kell járulniok. A házasság szentségét az erre felhatalmazott plébános és két tanú előtt kell fölvenni. A házastársak kötelességei, hogy szeretetben és hűségben éljenek egymással és gyermekeiket vallásosan neveljék. Akik a házasságból kizárják vagy megakadályozzák a gyermekáldást, sulyosan vétkeznek. A jegyeseknek a házasságra imádságos lélekkel kell előkészülniök és a házasságot imádságos lélekkel kell megszentelniök. A jegyesvizsgálat során ujkeletű, hat hónapnál nem régebben kiállított keresztlevelet kell felmutatni.

A házasság szentsége.

A gazdag, boldog élet folyamát nagy gondolatokból s mélységes akarati energiákból kell fakasztani. Azért a jegyesek, akik boldog, kettős életre indulnak, az oltár szent kövéhez zarándokolnak, hogy itt adják át magukat egymásnak s hogy itt váljék frigyükből szentség, telve Isten áldásával s Krisztus kegyelmével. Aki Istent keresi, annak hinnie kell, s ugyancsak aki istenit — a boldogság az — keres, annak is hinnie kell, hinnie, hogy Isten ad egymásnak, hogy Isten köti össze szíveinket, hogy az egybekelés Krisztus titka, valóságos szentség. Aki így hisz, az hisz az odaadásban is, hisz az életközösségben és páratlan barátságban, s tudja, hogy a lélek a frigyben gyökereit nemcsak vérbe és érzésbe, hanem az Isten életébe s Krisztus szívébe ereszti bele, s hogy kivirágozzék s gyümölcsöt hozzon, onnan szívja az élet ereit, a szentség kegyelmét.

De az egybekelés nemcsak szentségi kiindulás, hanem nagy ajándékok napja, amikor ketten adnak egymásnak nagyot, nagy kincset: önmagukat s azzal mindent. Hol adnak többet s hol kapnak többet, mint itt? S hol történik ez kizárólagosabban, mint itt? Aki így ad, az nem kételkedik, az bízik; az tud kitartani, tud elviselni is, s ami örömöt, vigaszt s értéket maga számára még remél, azt nem keresi másutt, hanem attól várja, kinek magát adta. Kezet kézbe téve, szívet szívért cserélve, hű akar

lenni egyik a másikhoz, s ezzel az odaadással lelkükben egyik sem kételkedik abban sem, hogy a házassági friggyel páratlan, barátságos, mély harmónia jár, mely el nem tünhetik.

De adni magunkat és bírni egymást csak úgy lehet, ha szeretünk, s a vér s a szív szeretetét itt akarjuk fokozni isteni szeretetté. A házassági frigy azért szentség; tartalma nemcsak jog, nemcsak barátság, hanem krisztusi szeretet. Szent Pál szavai szerint: Férjek szeressétek feleségeiteket, mint Krisztus az Anyaszentegyházat. Szeretni kötelességteljesitésben, szeretni áldozatkészségben, szeretni s le nem törni egymást, hanem egymás egyéniségét szeretet által kifejleszteni, hogy annál mélyebben s igazabban lehessen szeretni. (*Prohászka*).

Jó hitvesválasztás kegyelméért.

Úristen, aki azt mondtad, hogy « nem jó az embernek egyedül lenni, teremtsünk neki társat, hozzá hasonlót », eléd tárom kérésemet, amikor arra gondolok, hogy életre szóló társat keressek magamnak. Te felbonthatatlannak rendelted a házasság szentségét, ezért jól tudod, hogy milyen fontos a kérésem.

A kegyelmedből egészséges, életerős szervezetem van. Köszönöm ezt Neked Uram, és kérlek tartsd meg továbbra is egészségemet.

Uram a lelkem kiegészülésre vár. Keresem azt, aki felolvadjon bennem és akiben felol-

vadhassak, hogy így egymással tökéletesebbek legyünk. Add, hogy amikor életem társát keresem, ne engedjem elvakítani magam szépségtől, gazdagságtól, az érzékek csalfa játékától, hanem a belső értékeket keressem, amelyre az igazi házasság felépülhet. Add meg a sarkalatos erények kegyelmét, hogy okos legyek a helyzetek mérlegelésében, igazságos, amikor mérlegelem amit adni tudok és kapni akarok, mértékletes vágyaimban és igényeimben és legyen meg bennem a lelkierő annak végrehajtásában, amit helyesnek és jónak ismertem meg.

Uram, jól tudom, hogy a házasság nagy szentség, amelyet komoly és nehéz feladatok helyes megoldására rendeltél, azért kérlek, add meg azt a társat, akivel együtt jobban tudunk szolgálni Téged. A mi Urunk, Jézus Krisztus által. Amen.

Jegyesek imája.

Istenem, Te tiszteled a szerető lelkek viszonyát és kegyelmeid sugárzatába állítod bele. A házasság nagy, szent gondolat — a Te gondolatod, melyet szentségi méltósággal tüntettél ki. Én is, a Te isteni akaratodat követve, tartalmat akarok jövendő házasságomba, szeretetet, odaadást, lélekegybeforradást, barátságot.

Érzem, Uram, hogy ellenmondás szeretni mától holnapig és szentségtörés nem tartani

ki holtomig és holtáig. Erre képesít majd engem a Te kegyelmed és az én nagy szeretetem, amelyet a Te segítségeddel nem tör meg semmi, mert a mi kettőnk lelkének holtig való hűségére és odaadására van bízva. Nincs erősebb szeretet, mint a tiszta szívek szeretete, és ugye azt akarod Uram, Jézus, hogy mi is a Te szeretteted keretében nézzük a világot és az életet. Fogadj el bennünket és építsd jövendő életünket, hogy szentség lakozzék benne. Amen. (Prohászka).

Esküvő előtt.

Mennyei Atyánk, itt állunk a templomban szent színed előtt. Égőbb áhítattal emeljük Hozzád lelkünket, mint máskor. Mint gyermekeid, Atyánkhoz folyamodunk, mert most egész életünkre szóló nagy és szent lépést szándékozunk tenni. Ezerszer és ezerszer tapasztaltuk már atyai jóságodat; nincs elegendő szavunk hálánk méltó kifejezésére; csak most ne engedj Tőled áldásod nélkül távozni! Örök egyezséget akarunk kötni a földi életre: Általad akarjuk kezdeni és Veled akarjuk végezni. Szándékunk szent, azért jövünk szent oltárodhoz. Igérjük, hogy a most tett fogadást egész életünkön át híven megtartjuk. Örök Isten! Nyisd meg atyai kezed és áraszd isteni áldásodat e nagy és szent cselekedetre, melyet most szent Színed előtt, a Te erős oltalmad alatt akarunk végbe vinni. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Esküvő után.

Úristen, kezedben van a népek sorsa és az emberek szíve. Mi ketten most szeretetet, hűséget és segítséget igértünk egymásnak szent oltárod előtt. Jóságos Atyánk adj erőt, hogy a fogadásunkat híven teljesítsük, az élet nehézségeit egymásnak megkönnyítsük, örömeit híven megosszuk. Add, hogy gyermekeinket, akikkel megáldasz, jótéteményednek tekintsük, és ne csak mint a magunkét, hanem mint a gyermekeidet neveljük őket. Add, hogy erényben és áhítatban erősödjünk az örök élet hitében, irgalmasságodba vetett reménységben, irántad és felebarátunk iránti szeretetben mindaddig, míg csak fel nem váltja hitünket szent színed látása, reményünket a mennyei örömök élvezése, szeretetünket az örök szeretet lángja, amikor majd mindkettőnk lelke a dicsőség honában az angyalok seregével magasztal és dicsőít Téged mindörökké. Ámen.

Hitvesek imája egymásért.

Mennyei Atyám, aki intézője vagy az emberi sorsnak, hálát adok hitvestársamért. Azért vezettél egymáshoz, hogy egymásnak erőssége és támasza legyünk, küzdelmünkben és bánatunkban vigasztaló és segítő társai legyünk egymásnak.

Színed előtt most őszintén megkérdezem magamtól: megtettem-e a magamét, hogy a

házasságunk az akaratodnak megfelelő közösség legyen? Ha megszégyenülve kell is belátnom hogy sokban másképen cselekedhettem volna, mégis merem remélni, hogy kegyességed hitvestársam javára fordítja azt is, amivel bűneim és szeretetlenségem miatt kárt tettem. Ugyanezt kérem a magam számára is. Áldó kezeddel Te kötöttél bennünket egymáshoz, add kegyelmedet, hogy mindig szeretettel gondoljunk egymásra, hálával minden szépért és jóért, amelyben részünk volt és türelemmel megbocsájtással nagylelkűen viseljük el azt, amiben egymásnak nehézséget jelentünk.

Add, hogy mindig és mindenkor Reád gondoljunk, hogy soha el ne feledjük, hogy egyedül a szereteted tart meg bennünket a szeretetben, tiszteletben és megelégedésben úgy, hogy az éveket és napokat kevésnek lássuk szeretetünk nagysága mellett.

Adj nekünk, Uram, türelmes és engedelmes lelket, távoztasd el tőlünk a békétlenséget és kisértéseket. Add, hogy elsekélyesedés nélkül viseljük a fájdalmat és megpróbáltatást, amelyet ránk bocsájtani jónak látsz.

Add, hogy ki ne fogyjon az olaj lámpánkból, hanem perlekedés és türelmetlenség nélkül hordozzuk egymás gondját. Balsorsban ments meg a csüggedéstől, jósorsban az elbizakodástól. Add, hogy az a jó megértés és szeretet, amely egykor egymáshoz vezetett bennünket, életünk végéig egymáshoz fűzzön.

Add, hogy egymással jobbakká lehessünk, egymásnak testi-lelki haladását szolgáljuk, gyermekeinknek és a társadalomnak példái és hasznos szolgái legyünk, hogy se kisértés, se baj, se betegség el ne válasszon bennünket. Amen.

Áldott állapotban.

Úristen, Te megáldottad házasságunkat és teremtő munkásságod eszközévé méltóztattál emelni bennünket. Eléd hozom gyermekemet attól az első pillanattól, hogy létéről tudomásom van.

Ma és mától kezdve minden nap a jóságodhoz fordulok érte. Uram miatta könyörgök magamért. Adj erőt, egészséget, hogy erős, egészséges gyermeknek adhassak életet. Adj erős akaratot az állapotommal járó kellemetlenségek és bajok természetes elviselésére, hogy gyermekem is bátor lélekkel álljon majd egyszer az életben.

Adj derűs, fegyelmezett kedélyt, nehogy nyügösségem és szeszélyességem hitvestársamat leendő gyermekem ellen hangolja. Adj Benned való törhetetlen hitet és reményt, hogy bizalommal és bátorsággal nézzek a nagy esemény elé. Add kegyelmedet, hogy egészen tiszta lélekkel hordozzam a kis lényt akit a Te képedre és hasonlatosságodra teremtettél.

Add, Uram, hogy mindenben meg tudjam

látni a szépet, a derűset, az építőt. Add, hogy látni és szeretni tudjam akaratodat.

Add, hogy le tudjam küzdeni hibáimat, bűneimet, szeretetlenségemet, kiegyensulyozatlanságomat. Add, hogy hadd szülessék olyan ember a világra, aki dicsőségedre fog szolgálni és akivel jobbá, szebbé teszed a világot.

Mennyei Atyám, aki nekem az anyaság érdemét és dicsőségét adod, könyörögve kérlek, engedd, hogy szent oltalmaddal és a Boldogságos Szűz pártfogásával szerencsésen hozzam a világra magzatomat, akit azért adtál Uram, hogy Egyházad gyermeke, szent Fiad testvére, a menny örököse, nekünk pedig örömünk legyen. Vedd őt és engem oltalmadba kegyes Jézusom nehéz óráimban.

Amikor kereszteden ujjászültél minket, rettenetes kínokat álltál ki értünk. Reám is fájdalmak várnak, mig életet adok teremtményednek. Felajánlom e fájdalmakat szent Szivednek és kérlek óvd meg gyermekemet és védj meg engem minden veszedelemtől, hogy boldogan áldhassuk jóságodat és hiven szolgáljunk neked.

Édes Jézus légy velem! Boldogságos Szűzanya, Jézus szent Szülője, állj mellettem. Amen.

Szülők imája gyermekeikért.

Mindenható Isten! Dicsőségedet hírdeti ugyan a nagy mindenség, de mégis a gyerme-

kekkel is akartad hirdetni dícséretedet. Édes Jézus, Te nemcsak magadhoz ölelted a kis gyermekeket, hanem példaképül tűzted ki a gyermekek ártatlanságát, mint akikhez hasonlóvá kell lennie mindenkinek, aki be akar jutni a mennyországba. E nagy szeretetedre kérlek: áldd meg gyermekeimet szent malasztoddal, add, hogy mindenkor ugy tekintsem őket, mint gondjaimra bízott kincseket, amelyekről egykor számot kell adnom. Uram segíts meg, hogy őket félelmedben, az igaz hitben és minden jóban úgy neveljem, hogy szent neved dicsőségére éljenek. Add, hogy felettük mindig éber figyelemmel őrködjem és őket szóval, de legfőképen jó példával istenes életre vezessem.

Ne engedd elveszni rajtuk szent malasztodat és szülői fáradozásom gyümölcsét, add meg, hogy mindhalálig megőrizzék az ártatlanság fehér ruháját, amelyet a szent keresztségben nyertek, hogy így örök életet nyerjenek. Amen.

Ima a szülőkért.

Mennynek és földnek Ura! Te parancsoltad, hogy tiszteljük atyánkat és anyánkat, akiktől életünket vettük. Kérlek: oltalmazd meg a szeretett szüleimet minden testi-lelki bajtól. Fogadásod tartja Istenem, hogy meggyalázod azt, aki atyját, anyját nem tiszteli, aki pedig megbecsüli, meghallgatod minden könyörgésében és hosszu életűvé teszed a földön.

Adj azért nekem csendes és szelíd elmét, hogy szüleimet és gondviselőimet tiszteljem, nekik engedelmeskedjem, őket meg ne bántsam, öregségükben őket el ne hagyjam, hanem gondviselésükért és fáradtságukért holtig úgy szolgáljak nekik, mint uraimnak, tudván, hogy eléggé meg nem hálálhatom fáradtságukat és velem való bajlódásukat.

Uram Jézus Krisztus, minden tökéletes erkölcs igazi példája és fényes tükre! Te a Szűzanyádnak nagy engedelmességgel szavát fogadtad és keserves kínodban is gondot viselvén reá, szeretett tanítványodnak ajánlottad őt, mennybemeneteled után pedig a Szentlélek ajándékaival meglátogattad, add, hogy én is az egész életemben engedelmesen gondjukat viseljem szeretett szüleimnek, kérésüket és kívánságukat semmiben meg ne szegjem. Uram bocsásd meg eddig elkövetett engedetlenségemet és hálátlanságomat, meg ne emlékezzél ifjuságom vakságáról és gonoszságairól, hanem áldd meg édes szüleimet. Amen. (*Pázmány.*)

VI.

SZENTSÉGLÁTOGATÁS

« Az Úr itt van és hív téged. »
(Jn. 11, 29.)

« Jőjjetek hozzám mindnyájan,
Akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve,
Én felüdítelek titeket. »
(Mt. 11, 28.)

« Rejtőző Istenség, hittel áldalak,
Ki elrejtezél itt bor s kenyér alatt.
Szívem Teelőtted megalázkodik,
Mert ha Téged szemlél, megfogyatkozik. »
(Aquinói Szent Tamás)

Jőjjetek, imádjuk!

« Az Úr itt van és hív téged. » *(Jn. 11, 28.)* Márta e szavakkal hívta az Úrhoz a meghalt testvérét, Lázárt gyászoló Máriát, hogy mély fájdalmán az Úr jósága enyhítsen. « Az Úr itt van és hív téged » hirdeti minden katolikus templom és tabernákulum. Az Úr itt van köztünk szent testével és vérével az Oltáriszentségben és vár minden hívőt hogy hódoló imával köszöntse Őt. Hív téged is: « Jőjjetek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve, én felüdítelek titeket. » *(Mt. 11, 28.)* Halljuk meg az Úr hívó szavát és látogassuk meg gyakorta Őt, ha csak rövid szentségimádásra is. Beszélgessünk el vele ,mint Istenünkkel, tárjuk fel előtte örömeinket, bánatunkat, sikereinket, gondjainkat, szóljunk Hozzá, mint beteg az orvosához, a gyermek az édesanyjához, mint koldus a könyörületes jótevőhöz, adjunk neki hálát a vett jókért, engeszteljük szent Főlségét a megbántásokért. Látogassuk meg, hogy az élet küzdelmeiben elfáradt lelkünk enyhülést találjon az Úrnál a szentségimádás csendes perceiben .

Az Oltáriszentség üdvözlése.

Üdvözlégy, áldott légy legméltóságosabb Oltáriszentség annyiszor, ahány csillag van az égen, vízcsepp a tengerben, porszem a földön, amennyi virág van tavasszal, levél ősszel, hó-

pehely télen, amennyi teremtett lény van az égben és földön, mert minden dícséretre méltó vagy. Isten Báránya, édes Jézus, aki a kenyér színe alatt a Szentségben valósággal jelen vagy!

Üdvözlégy, áldott légy legméltóságosabb Oltáriszentség annyi dícsérettel, amennyit cselekedetekben tanusítani, szájjal kimondani, mennyit gondolattal felfogni, szívvel érezni és minden angyal és ember erejével elérni lehet, mert örök dícséretre vagy méltó, szent Isten, édes Üdvözítőnk, aki testünket-lelkünket e Szentségben szent testeddel és véreddel táplálni méltóztatol.

Üdvözlégy, áldott légy legméltóságosabb Oltáriszentség annyi szeretettel, amennyit az imádandó Szentháromság mindenhatóságában munkál, tudásában megismer, jóságában óhajt, még pedig minden módon, minden helyen és minden időben örökkön örökké, mert határtalan szeretetre vagy méltó, Istennek Fia, aki az Oltáriszentségben nemcsak emberségedet, hanem istenségedet is nyújtod azon lelkeknek, akik Téged tiszta szívvel magukhoz vesznek. Ámen. (*Szent Gertrud.*)

Üdvözlégy, örökké áldott légy ez Oltáriszentségben jelenlevő isteni Fölség! Isten és ember, Jézus Krisztus, minden áldás élő kútfeje, menny és föld Ura, Istene, akit az angyalok úgy imádnak az Oltáriszentségben, mint odafent a mennyekben. Én is, méltatlan te-

remtményed, leborulva imádom szent Fölségedet és teljes szívemből hálát adok Neked, hogy Te, mennyei Fölség, az Oltáriszentségben önmagadat adtad lelkünk táplálására. Uram, kérlek, ne vegyelek soha ítéletemre, hanem az üdvösség e Szentsége legyen nekem is üdvösségemre. Ámen.

Szent Alfonz imája.

Úr Jézus, édes Üdvözítőm, aki az emberek iránti szeretetből oltáraink szentélyében éjjel-nappal köztünk tartózkodol és kegyesen fogadod mindazokat, akik imádásukkal fölkeresnek... hiszem igaz lelkemből, hogy az Oltáriszentségben valósággal jelen vagy; imádlak semmiségem mélyéből s hálát mondok mindazon kegyességedért, amelyet minden érdem nélkül velem éreztettél, kiváltképen pedig azért, hogy Önmagadat adtad nekem e Szentségben, hogy szentséges Szűzanyádat szószólómul adtad s hogy e szent helyre látogatásodra meghívtál. Üdvözlöm és áldom kegyes és irgalmas Szívedet: először azért, hogy Szent Fölségednek hálát adjak e nagy kegyelemért, hogy Színed előtt megjelenhetek; másodszor, hogy minden megbántásokért, amelyekkel ellenségeid, a vallástalanok és az eretnekek illetnek, megkérjelek; harmadszor, hogy jelen hódolatommal mindazon helyeken imádjalak, ahol az Oltáriszentségben keveset tisztelnek vagy elhanyagolnak.

Édes Jézusom, szeretlek teljes szívemből és bánom lelkem mélyéből, hogy végtelen jóságodat annyiszor megbántottam. Szent malasztod segítségével fölteszem magamban, hogy a jövőben kerülök minden bűnt s nem tekintve nyomoruságomat, ime fölajánlom magam Szent Szívednek és föláldozom magam dicsőségednek. Lemondok akaratomról, minden kívánságomról és magam teljesen a szent akaratodra bízom. Intézkedjél ezentul velem és mindenemmel, ahogy szent Fölségednek tetszik. Nem kívánok mást, mint Téged szeretni és állhatatos maradni szent szeretetedben. Nem kérek mást, mint kegyelmedet és azt, hogy szent akaratodat mindenben tökéletesen teljesítsem.

Irgalmadba ajánlom a tisztítóhelyen szenvedő lelkeket, különösen azokat, akik különös tisztelettel vettek körül az Oltáriszentségben és különös kegyelettel viseltettek a Szűzanya iránt. Kegyelmedbe ajánlom bűnös lelkemet és mindazokat, akikért különös kötelességem imádkozni. Édes Megváltó, gyarló szívem szándékát egyesítem Szentséges Szíved szándékával. Felajánlom szolgálatomat mennyei Atyádnak és nevedben kérem Ő Szent Felségét, hogy a Te kedvedért és érdemeidért szolgálatomat kedvesen fogadni és könyörgésemet kegyesen meghallgatni méltóztassék. Ámen.

Szent Ambrus imája az Oltáriszentség előtt.

Isteni Megváltóm, Jézus Krisztus! Te bűneimért engesztelő áldozatul mutattad be Magad a mennyei Atyának, szent testedet és véredet nyújtod eledelül nekem, nyomorult bűnösnek, aki vétkeimért elégtételt adni nem tudok. E szent testre és vérre, üdvösségem e drága árára kérlek, adj kegyelmet, hogy e legméltóságosabb Szentséghez mindig oly tisztelettel, szeretettel és kegyelettel közeledjem, aminőt szent tested és véred fölsége tőlem megkíván. Uram, elismerem, hogy szereteted e mély titka előtt megjelenhetnem oly nagy kegyelem, amely csak a végtelen irgalmadtól telik és amelyre egészen méltatlan vagyok.

Eleven hittel világosítsd meg értelmemet, hogy e szent titokról igaz lélekkel higgyem és valljam mindazt, amit a szent igéd szerint róla tartanom kell. Oktasson engem némán a Te szelíd szellemed, a bölcseség lelke, tanítson igazságodra, eget és földet csodálattal eltöltő nagy igazságodra, hogy Te, Jézus Krisztus, Istennek Fia, valóságos Isten és ember, igazán, valósággal és lényegileg jelen vagy az oltáron.

Szűzek isteni királya, szent lelkek koronája és jutalma, Jézus Krisztus, oltsd ki belőlem a tisztátalanság tüzét, amely megszentségtelenítené testemet, a Szentlélek hajlékát és templomát. Irtsd ki tagjaim törvényét, amely egyre szent szellemed törvénye ellen tusakodik, hogy tiszta testtel, tiszta szívvel vehessek részt

szereteted vendégségében és a boldogság osztályosa lehessek, amelyet a tisztáknak készítettél. Semmisítsd meg bennem az ellenmondás és egyenetlenség, a tévedés és konokság, a kevélység és fölfuvalkodás, a szeretetlenség és keménység, a zúgolódás és káromlás szellemét. Törüld el bennem az irígység és neheztelés, az ellenkezés és a civakodás szellemét. Szabadíts meg a jóra való restségtől, az ételben és italban való mértéktelenségtől és mindama sok rossztól amik nem engedik, hogy egészen a Tied legyek. Uram, ékesíts föl minden erénnyel, amelyekkel Neked tetszhetem és szentté lehetek, mert a Te óhajod, hogy azzá legyek.

Ó Jézusom, Te azt akarod, hogy minden ember boldog legyen. Engedd, Uram, hogy gyönge erőmmel közreműködhessem jóságos akaratod teljesítésében. Imádságom legyen kedves előtted minden embertestvéremért. Bármily méltatlan vagyok is, hogy másokért könyörögjek, bármennyire magam is rászorulok az imádságra, Uram, Te akarod, hogy egymásért imádkozzunk, ezért bizalommal esedezem imával embertársaimért. Uram, védelmezd, gyarapítsd és dicsőítsd meg Egyházadat, alázd és térítsd meg ellenségeit. Segíts az emberiség szükségein, az anyagiakon, de legfőképen a lelkieken. Segítsd a gazdagokat és hatalmasokat, hogy kikerülhessék lelki üdvösségük veszélyeit. Hajlítsd szívüket szolgá-

latodra és testvérek segítségére. Add, hogy az igénytelenek és a szegények akaratod teljesítésében leljék vigaszukat és dicsőségüket. Hallgasd meg az elnyomottak és üldözöttek sóhajtásait, tekints az özvegyek és árvák elhagyatottságára, erősítsd a betegeket és a gyöngéket, töltsd el a bűnösöket bűnbánattal és reménységgel, tartsd meg az igazakat; a szent vértanuknak és szűzeknek adj győzelmi babért. Erősítsd a hitvallókat, a tanítókat és a szent igéid védelmezőit, a pogányoknak és hitetleneknek küldj örök világosságodból fénysugarat, a tévelygőket és az eretnekeket vezesd vissza Egyházadba és áldd meg jótevőimet. Bocsáss meg mindazoknak, akik valaha engem megbántottak és tégy jót velük. A szent nevedért, Uram, hallgasd meg könyörgésemet. Ámen.

Litánia az Oltáriszentségről.

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Krisztus hallgass minket!
Krisztus hallgass meg minket!
Irgalmazz nekünk!
Mennyei Atyaisten, *
Megváltó Fiúisten,
Szentlélek Uristen,
Szentháromság egy Isten,
Élő Kenyér, aki az égből szállottál alá,

* Irgalmazz nekünk!

Elrejtett Isten és Üdvözítő, *
Választottak gabonája,
Szűntelen tartó áldozat,
Tiszta felajánlás,
Legtisztább asztal,
Angyalok eledele,
Elrejtett manna,
Isten csodáinak emlékezete,
Természet fölött való kenyér,
Testté lett Ige,
Szent Ostya,
Áldásnak kelyhe,
A hitnek titka,
Magasztos, tisztelendő Szentség,
Legszentebb áldozat,
Engesztelő áldozat élőkért és holtakért,
Mennyei gyógyszer, mely megoltalmaz a bűn ellen.
Az Úr szenvedésének szentséges emlékezete,
Minden bőséget meghaladó ajándék,
Az Isten szeretetének legnagyobb emléke,
Az isteni bőkezűségnek tuláradása,
Szentséges és felséges titok,
Halhatatlanság orvossága,
Rettenetes és éltető Szentség,
Az Igének mindenhatóságával testté vált kenyér.
Vérontás nélkül való áldozat,
Étel és vendég,
Vigasztaló vendégség, melyben az angyalok szolgálnak,
Kegyesség Szentsége,

---

* Irgalmazz nekünk!

A szeretet köteléke,*
Tiszta lelkek táplálása,
Az Úrban elhalók uti eledele,
A jövendő dicsőség záloga,
Isten, irgalmazz nekünk!
Uram, kegyelmezz nekünk!
Testednek és vérednek méltatlan vételétől.**
A test kivánságaitól
A szemek kivánságaitól
Az élet kevélységétől
A véteknek minden alkalmától
Azon végyakozásért, mellyel a húsvétot tanitványaiddal elkölteni kivántad
Azon nagy alázatosságodért, mellyel a tanitványok lábait megmostad
Azon nagy szeretetért, mellyel ez isteni Szentséget szerezted
Drága véredért, melyet nekünk az oltáron hagytál
Ezen szentséges testednek öt sebéért, melyeket értünk fölvettél
Mi bűnösök! ***
Kérünk Téged hallgass meg minket!
Hogy ezen csodálatos Szentség iránti hitet, tiszteletet és ájtatosságot bennünk megtartani méltóztassál
Hogy a bűnök bánatos meggyónásával minket az Oltáriszentség gyakori vételére vezetni méltóztassál

---

* Irgalmazz nekünk!
** Ments meg Uram minket!
*** Kérünk Téged hallgass meg minket!

Hogy minket a hitetlenségtől, eretnekségtől és a szív vakságától megőrizni méltóztassál *

Hogy halálunk órájában ezen uti eledellel minket megerősíteni és bátoritani méltóztassál

Hogy minket az örök élet vendégségébe vezérelni méltóztassál

Istennek Fia!

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, kegyelmezz nekünk!

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, hallgass meg minket!

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk!

Krisztus kegyelmezz nekünk!

Uram irgalmazz nekünk!

Miatyánk...

V. Kenyeret adtál mennyből, Uram!

R. Mely minden gyönyörűséggel teljes.

Könyörögjünk. Úristen, a csodálatos Oltáriszentségben kinszenvedésed emlékét hagytad nekünk, engedd, kérünk, a Testednek és Vérednek szentséges titkát úgy tisztelnünk, hogy megváltásodnak gyümölcsét magunkban szüntelen érezzük. Ki élsz és uralkodol az Atyával és a Szentlélekkel egyetemben mindörökké. Amen.

Ó Édes Jézusom! Mily áldozatodba került e fölséges Szentség! De meghoztad a nagy áldozatot s szüntelenül feláldozod magad értünk, nem vonakodsz köztünk maradni, hogy

* Kérünk Téged hallgass meg minket!

éreztesd velünk jelenléted áldásait. Miképen háláljuk meg azonban kegyes jóságodat? Szent Isten, mennyi megbántással illetnek szereteted ezen Szentségében! — Szíved vágya azonban úgy tartotta: szeretni és szerettetni akartál és Szíved ezen intézkedésétől semmi sem rettent vissza. Úr Jézus, jöjj, szállj szívembe és zárj ki belőle minden hajlandóságot, amely akadályoz engem az Iránt való szeretetben. Édes Megváltóm, uralkodjál felettem és rendelkezzél velem, amint jónak látod. Add, hogy ne legyen más kívánságom, más örömöm, mint Neked örömöt szerezni, Téged szent oltárod előtt gyakorta meglátogatni, Veled társalogni, Téged a szentáldozásban magamhoz venni. Keressen más javakat, akinek, ahogyan tetszik, én nem kívánok, nem szeretek mást, mint az egyetlen legnagyobb kincset, a szeretetedet. Oltárod előtt ezt, csakis ezt keresem. Add, hogy megfeledkezzem magamról és elmém egyedül Veled foglalkozzék.

Mennyei szent karok, nem dicsőségteket irigylem, hanem azt a szeretetet óhajtom, amellyel ti eltelve vagytok Istenünk iránt. Tanítsatok meg arra, hogy mit kell tennem, hogy Őt jobban szerethessem és kedve teljék bennem.

Uram és Üdvözítőm, Jézus Krisztus, aki az Oltáriszentségben valósággal jelen vagy; világ Megváltója, ki véred ontva értünk, nem akarod a bűnös vesztét, akihez mindig bízalom-

mal fordulhatunk, akinek szíve csupa irgalom és szeretet, Benned remélhetünk és remélünk is irgalmadban! Te mondtad, akinek szava igazság: « Valamit, ha kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek ». A legmélyebb tisztelettel kérlek, adj nekem őszinte alázatosságot, szeplőtelen tisztaságot, tökéletes szeretetet s add mindazokat a kegyelmeket és erényeket, amelyekre szükségem van, hogy azokat a bűnöket többé el ne kövessem, amelyekkel eddig oly sokszor megbántottalak.

Adj igazi bánatot bűneim felett, add a könnyek és a töredelem kegyelmét, adj elszánt akaratot, hogy mindenben teljesítsem szent akaratodat. Kérlek, Uram, adj kedved szerinti szívet, hogy semmit se szeressek, csak Téged, hogy mindenről lemondjak, csakhogy Téged megtalálhassalak és a világ szórakozásai és hiúságai Tőled el ne szakítsanak. Adj élő hitet főkép halálom órájában, bátorító reményt, lángoló szeretetet, hogy tiszta és nyugodt szívvel mondhassam: « A Te kezeidbe ajánlom lelkemet Üdvözítőm, aki élsz és uralkodol örökké. » Amen.

Lelki áldozás.

A lelki áldozás nem egyéb, mint buzgó vágy Jézust az Oltáriszentségben magunkhoz venni s vele szívvel-lélekkel egyesülni, mintha őt valósággal magunkhoz vettük volna. Az Úr számos alkalommal kijelentette, hogy mennyire kedves Előtte az ily lelki áldozás és mily kegyelmeket oszt ő

ezáltal a híveinek. A tridenti zsinat a lelki áldozást nagyon ajánlja s a híveket annak többszörös gyakorlására buzdítja. Gyakoroljuk a lelki áldozást a szentségláto gatások alkalmából, hogy az Úr Jézus iránti szeretetünk növekedjék.

Szent Ágoston imája a lelki áldozásra.

Önmagadért teremtettél minket, ó Istenem, és szívünk nyugtalan, míg Benned nyugalmát meg nem találja. Mit tegyek ezért, hogy Téged, aki életem vagy, föltaláljalak? Mikor feledteti el velem jelenléted az élet bajait? Midőn egyedül Te lész mindenemben mindenem, ó irgalmam és egyetlen javam.

Hozzád folhászkodom, aki engem teremtettél, s aki akkor sem feledtél el, amidőn én Tőled messze távoztam. Hozzád folhászkodik hitem, ó Istenem, az a hit, amelyet Te adtál: és Téged kiáltlak lelkemben, ó készítsd elő azt lángoló vággyal a Te méltó elfogadásodra.

Ime, mint koldus járulok a gazdaghoz, mint beteg sietek az orvoshoz, mint vak keresem a világosságodat, mint bűnös borulok annak lábaihoz, aki könyörületes. Jézus, Dávid Fia, könyörülj lelkemen! Ime, szolgád ezerféle gondoktól gyötörten, telhetetlen vágyaktól kimerülten, a fájdalom földének hiúságai és szorongattatásaitól megtörten éhezik és szomjazik; ne engedd, hogy egészen eltikkadjon, ne bocsásd el éhen asztalodtól, tápláld az élet Kenyerével!

Ó mennyei Vigasztalóm akinek egyetlen tekintete fölszárít minden könnyet; akinek egyetlen szava lecsendesíti a tenger haragját, jöjj és lépdelj szívem hullámai fölött. Jöjj, hadd következzék be a csendes béke a vihar után; jöjj, hadd meneküljek szárnyaid oltalma alá; hadd hajtsam kebledre fáradt fejemet és hadd pihentessem ott egy kevéssé!

Ó Istenem! Ime, szívem kész Téged hallgatni. Nyisd meg tehát titkos fülét és mondd neki, mondd ugy, hogy megértse: Én vagyok a te üdvösséged. Add, hogy a szóra Hozzád siessek. Téged föltaláljalak, szeresselek és örökre Nálad maradjak! Jöjj, Uram, Jézus! Jöjj és ne késlekedjél! Ámen.

Szent Alfonz imája.

Imádandó Jézusom, erősen hiszem, hogy az Oltáriszentségben jelen vagy. Szeretlek mindenekfelett s óhajtlak Téged magamhoz venni. De, mivel ezt most nem tehetem, jöjj be legalább lelkileg szívembe. Szent édességgel ölellek át, mintha már hajlékomban volnál. Engedd, hogy Tőled soha el ne váljak. Ámen.

Alkantarai Szent Péter fohásza.

Jézusom, kincsem, édes szerelmem! Sebesítsd meg és gyullaszd lángra szívemet, hogy csak Érted égjen, csak Téged szeressen.

Aquinoi Szent Tamás: Adoro Te devote.

Rejtőző Istenség, hittel áldalak,
Ki elrejtezél itt bor s kenyér alatt.
Szívem Teelőtted megalázkodik,
Mert ha Téged szemlél, megfogyatkozik.

Szám, kezem, látásom, Benned fennakad,
Bizton hitem mégis hallásból fakad.
Hiszem mind, amit szól Istennek Fia,
Nincs igazabb, mint az Igazság szava.

Rejté a keresztfa istenségedet,
Itt az emberség is elrejtezkedett.
Mind a kettőt vallván és hittel hivén,
Mit a jobb lator kért, azért esdek én.

Sebeid Tamással nem szemlélhetem,
Te vagy mégis, vallom, Uram, Istenem.
Add, hogy egyre jobban higgyek Teneked,
Tebenned reméljek és szeresselek.

Uram halálának szent emlékjele.
Életadó zálog, élet kenyere,
Hogy Belőled éljen, késztesd lelkemet;
Soha ne feledje édességedet.

Kegyes pelikánunk, égi szeretet.
Véredben, tisztátlant, moss meg engemet.
Egy cseppje elég, ha a mérlegbe hull,
Az egész világnak bűnváltságául.

Jézus, most csak arcod fátylát láthatom.
Kérlek, Uram, add meg, mire szomjazom.
Boldogan láthassam egykor színedet
És dicsőségben dicsérhesselek. Ámen.

(100 napi búcsú).

Oltáriszentséggel való áldásra.

Tantum ergo Sacramentum — Veneremur cernui. — Et antiquum documentum — Novo cedat ritui. — Praestet fides supplementum — Sensuum defectui.

Genitori Genitoque — Laus et iubilatio, — Salus, honor, virtus quoque — Sit et benedictio; — Procedenti ab utroque — Compar sit laudatio. — Amen.

V. Panem de coelo praestitisti eis. (T.P.: Alleluja.)

R. Omne delectamentum in se habentem. (Alleluja.)

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus. Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuae memoriam reliquisti, tribue, quesumus, ita nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuae fructum in nobis iugiter sentiamus. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

Azért ezt a nagy Szentséget — Leborulva imádjuk. — Teste s vére a Krisztusnak, — Mert itt vagyon jól tudjuk. — Ha elménkkel meg nem fogjuk — Hitünkkel megfoghatjuk.

Az Atyának és Fiúnak — Dicséret és tisztesség, — Szentlélekkel egyetemben — Áldás, örök dicsőség. — Háromságban egy szent Istent — Áldjon minden nemzetség. Amen.

P. Kenyeret adtál mennyekből n e k i k. (Husvéti időben: Alleluja.)

H. Mely teljes minden gyönyörűséggel. (Alleluja.)

P. Az Úr veletek.

H. És a te lelkeddel.

Könyörögjünk. Isten aki e csodálatos Szentségben ránk hagytad szenvedésed emlékezetét engedd, kérünk, úgy tisztelnünk Tested és Véred szentséges titkait, hogy megváltásod gyümölcsét magunkon szüntelen érezzük. Aki élsz és uralkodol mindörökkön örökké. Amen.

Fohászok az Oltáriszentségben jelenlévő Úr Jézushoz.

Áldjuk, imádjuk, hálás szívből szeressük Jézus Szívét a legméltóságosabb Oltáriszentségben, minden percben, a földkerekség minden helyén az idők végéig. Ámen.
(100 napi búcsú. IX. Pius, 1868. február 29.)

Áldjuk Jézus legszentebb Szívét az Oltáriszentségben.
(300 napi búcsú. X. Pius, 1905, június 12.)

Jézus Szentséges Szíve az Oltáriszentségben, könyörülj rajtunk!
(300 napi búcsú. X. Pius, 1907. december 26.)

Jézus Szíve az Oltáriszentségben, amely lángolsz az irántunk való szeretettől gyullaszd föl szíveinket Irántad való szeretetre!
(200 napi búcsú. XIII. Leó, 1899. február 6.)

Dícsértessék és imádtassék mindörökké a legméltóságosabb Oltáriszentség!
(300 napi búcsú.)

Végtelenül áldassék és dicsőittessék a legszentebb és isteni Oltáriszentség!
(300 napi búcsú.)

Dícsértessék Jézusnak eucharisztikus Szíve!
(300 napi búcsú.)

Jézus eucharisztikus Szíve, könyörülj rajtunk!
(300 napi búcsú.)

VII.

JÉZUS SZÍVE TISZTELETE

Hiszek a Szent Szívben
És szeretetében,
Hiszek a híveknek szent közösségében,
Hiszek a szeretet végső győzelmében.

Prohászka.

JÉZUS SZÍVE TISZTELETE.

Az Ur Jézus a küldetését így fogalmazta meg «Azért jöttem, hogy tüzet gyújtsak a földön: mennyire szeretném, ha már föllobbanna!» *(Lk. 12, 49.)* Az Úr Jézus a szeretet tüzét akarta lángra lobbantani a mennyei Atya iránt az emberek lelkében tanításával, szenvedésével és kereszthalálával. Mérhetetlen szeretete vajjon elérte-e a célját? Sokan elfeledkeznek róla, mások elfordulnak tőle, sőt harcolnak ellene. Az Úr Jézus megkívánja híveitől Szent Szíve tiszteletét, hogy istenemberi szeretete, amelyet a lándzsaszúrással megnyitott Szíve olyan mélyértelműen fejez ki, elérje célját.

Jézus Szent Szívének ígéretei.

Jézus Szíve tiszteletének célja és különös jelentősége abban van, hogy az Üdvözítő Szent Szívét, mint szeretetének jelképét és középpontját állítja a hivek lelki szemei elé, s őket a Szent Szív erényeinek utánzására és követésére sarkalja. Az a célja, hogy ne csak Urunkat és Királyunkat lássuk Jézus Krisztusban, akit imádunk és félve tisztelünk, hamen belepillantsunk lelki világába is, ahonnét megtanulhatjuk az igazi szeretetet. Jézus Szíve tiszteletének lényegében ősi és hagyományos keresztény áitatosság, a mai megnyilatkozási formájában azon-

ban ujabb keletű, és Alacoque Szent Margit működésére és Urunktól kapott magánkinyilatkoztatásaira vezethető vissza.

1. Megadom Szent Szívem tisztelőinek mindazon kegyelmeket, amelyekre állapotuk szerint szükségük van.

2. Családjukban békességet szerzek.

3. Megvigasztalom őket szenvedéseikben.

4. Biztos menedékük leszek életükben, de főleg haláluk óráján.

5. Minden dolgukat, vállalatukat megáldom.

6. A bűnösök a Szívemben az irgalom forrására, tengerére találnak.

7. A lanyha lelkek buzgókká válnak.

8. A buzgó lelkek még nagyobb tökéletességre emelkednek.

9. Megáldom a házakat, amelyben Szent Szívem képét kifüggesztik és tisztelik.

10. A papoknak olyan erőt adok, hogy még a legmegrögzöttebb bűnösöket is megtérítik.

11. Szívembe írom és onnét soha ki nem törlöm azoknak a neveit, akik ezen ájtatosságot terjesztik.

12. Szívem túláradó irgalmasságában megígérem, hogy mindazoknak, akik kilenc egymás után következő hónap első péntekén megáldoznak, megadom a végső állhatatosság kegyelmét, hogy tudniillik nem fognak szent-

ségek nélkül kimulni és, hogy Szívemben biztos menedékük lesz haláluk óráján.

Legyünk Jézus Szent Szive tisztelői, tanuljunk igazi szeretetet a szeretet e lángoló tűzhelyénél, hogy jutalmunk igéreteinek valóra válása legyen.

Nézd ezt a Szívet...

Az Üdvözítő Szent Margittal együtt minket is hív: « Nézd ezt a Szívet, mely úgy szerette az embereket... » Igen, nézzünk fel Reá, értsük meg Őt. Jó itt gyökeret vernünk. Jó itt minél mélyebbre ásódnunk. Jó itt megtanulnunk, hogy ahová a Szívnek vére cseppent, az a mi talajunk, ahová a dobogása hallatszik, az a mi levegőnk. Jó nekünk ellesni e Szív sóhajtását, elérteni suttogását, lelkünkbe, mint háládatos virágba belenöveszteni sugarait. Ez a Szív majd eldobogja nekünk az evangéliumot, ez a Szív majd mennyei mezőkké tárja az írott szavakat, ez a Szív majd homlokunkra égeti Krisztus nevét. Ő majd elmondatja velünk a Miatyánkot úgy, mintha most tanulnók az igés Istenajakról, a napsütötte domboldalon: majd megint elvisz hódítani az éjszakai puszták magányosságába, hol forró küldetését éli és az Atyába fogódzik a földön járó Istenfiú; majd lelkünkbe énekli: « az út, az igazság, az élet» eleven szavát és az «élő kenyér» félelmetes szent igéretét. Majd meghordoz a Betlehem barlangjában és Názáret gyalupad-

jánál, a Táboron és a Golgotán úgy, hogy végig remegjük a valóság közvetlen közelségéből ezt a hatalmában megsemmisítő, szépségében minket újra teremtő életet. Hinni fogunk és Izraellel énekelni: « Mint ifjusága Egyptomból való feljövetelének napjaiban. » (Ozeás, 2, 15) Kibontakozik, tavaszi pompába öltözik a lelkünk, megizmosodik a személyiségünk, kitisztul az öntudatunk, egyenesek, harmonikusak lesznek a szándékaink! Az Istenszív szemlélése a szeretetet földünkké és légkörünkké teszi. Belőle növünk, Beléje növünk, Benne sarjad a hitünk, Benne fogan a reményünk és Benne épülnek áldozataink. Ő mondjuk minden nap gyermekszivvel:

Uram hiszek, mert szeretek; remélek, mert szeretek; áldozatot hozok, mert szeretek. Téged, Téged szeretlek Uram, aki a mienk lettél, Téged szeretlek, aki véreden megvettél; Téged, aki úgy szerettél hogy szépséges ifjú emberségedet halálra adtad a lelkemért. Amen. (*Prohászka*).

Litánia Jézus Szent Szívéről.

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

A hívek megismétlik.

Mennyei Atyaisten, *
Megváltó Fiúisten,
Szentlélek Úristen,
Szentháromság egy Isten,
Jézus Szíve, az örök Atya Fiának Szíve,
Jézus Szíve, a Szűzanya méhében a Szentlélektől alkotott Szív,
Jézus Szíve, az Isten igéjével lényegileg egyesített Szív,
Jézus Szíve, végtelen fölségű Szív,
Jézus Szíve, Isten szent temploma,
Jézus Szíve, a Magasságbelinek szent szekrénye,[1]
Jézus Szíve, Isten háza és a mennyország kapuja,
Jézus Szíve, a szeretet lángoló tűzhelye,[2]
Jézus Szíve, az igazságosság és szeretet tárháza,
Jézus Szíve, jósággal és szeretettel teljes Szív,
Jézus Szíve, minden erény mélysége,
Jézus Szíve ,minden dicséretre legméltóbb Szív,
Jézus Szíve, minden szív királya és középpontja,
Jézus Szíve, amelyben a bölcseség és tudomány összes kincsei megvannak,
Jézus Szíve, amelyben az Istenség egész teljessége lakozik,
Jézus Szíve, amelyben a mennyei Atyának kedve telt,
Jézus Szíve, amelynek teljességéből mindannyian meritettünk.

---

* Irgalmazz minékünk!

[1] Hajléka. — [2] Szeretettől lángoló szív.

Jézus Szive, az örök halmok kívánsága,* [1]
Jézus Szive, béketűrő és nagy irgalmasságú Szív,
Jézus Szive, dúsgazdag mindazok iránt, akik hozzád folyamodnak,
Jézus Szive, az élet és szentség forrása,
Jézus Szive, vétkeinkért engesztelő áldozat,
Jézus Szive, gyalázatokkal tetézett Szív,
Jézus Szive, gonoszságainkért megtört Szív,
Jézus Szive, mindhalálig engedelmes Szív,
Jézus Szive, lándzsával átvert Szív,
Jézus Szive, minden vigasztalás kútfeje, [2]
Jézus Szive, életünk és feltámadásunk,
Jézus Szive, békességünk és engesztelésünk,
Jézus Szive, bűnösök áldozatja,
Jézus Szive, benned reménylők üdvössége,
Jézus Szive, benned kimúlók reménysége,
Jézus Szive, minden szentek gyönyörűsége,
Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit;
Kegyelmezz nekünk!
Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit;
Hallgass meg minket!
Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit;
Irgalmazz nekünk!
Szelíd és alázatos szívű Jézus,
Alakitsd szivünket a te Szíved szerint.

Könyörögjünk. — Mindenható örök Isten! tekints szeretett Fiad Szivére és mindama dicséretre és elégtételre, amelyet a bűnösök nevében irántad le-

---

* Irgalmazz minékünk!

[1] Aki után ősatyáink kivánkoztak. — [2] Forrása.

rótt, és adj megengesztelődve bocsánatot azoknak, akik irgalmasságodért esdekelnek, ugyanazon szent Fiad, Jézus Krisztus nevében, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egyetemben Isten mindörökké. Amen.

Az emberi nem felajánlása Jézus Szent Szívének.

Uram Jézus az emberi nem Megváltója, tekints reánk, akik oltárod előtt alázatosan leborulunk. Tieid vagyunk, tieid akarunk lenni. Hogy azonban szorosabban egyesülhessünk veled, mindegyikünk fölajánlja magát szentséges Szívednek. Sokan nem ismertek még meg, mások parancsaidat megvetették és eltaszítottak maguktól. Könyörülj mindezeken jóságos Jézus, és öleld valamennyit legszentebb Szívedre. Légy Királya Urunk, nemcsak a hívőknek, akik sohasem pártoltak el Tőled, hanem a tékozló fiúknak is, akik elhagytak. Add, hogy mihamarabb visszatérjenek az atyai házba és éhen-szomjan el ne pusztuljanak. Légy Királya azoknak is, akiket tévedés ejtett meg, vagy szakadás választott el. Hívd vissza őket az igazság szolgálatára és a hit egységébe hogy rövidesen egy akol legyen és egy pásztor. Légy Királya mindazoknak, akik még a bálványimádás és az izlám sötét árnyékában élnek, és ne vonakodjál őket világosságodra és országodba elvezetni. Tekints végül irgalmas szemmel annak a népnek a fiaira, amely sokáig választott néped volt. Az a vér, amelyet

egykor magukra kívántak, hulljon reájuk is, mint a megváltás és az élet keresztsége.

Adj, Urunk Egyházadnak biztos és teljes szabadságot, minden népnek békét és rendet. Tedd, hogy az egész földkerekség egy szózattól visszhangozzék: Köszöntsük az isteni Szívet, amely által üdvösségünk támadt; dícsértessék és áldassék mindörökké. Amen.

XIII. Leó pápától. — Évközben 5 évi búcsú. Krisztus Király ünnepén 7 évi búcsú, ha Szentségkitétel mellett, a Jézus Szíve litániával kapcsolatban mondjuk. Teljes búcsú, ha e napon szentáldozáshoz is járulunk.)

Felajánló ima Jézus Szentséges Szívéhez.

Én felajánlom és átadom magam Jézus Krisztus Szentséges Szívének. Felajánlom személyemet, életemet, cselekedeteimet, nehézségeimet és szenvedéseimet, hogy így a jövőben mindenem: ami vagyok és amim van, egyedül az Ő tiszteletére, szeretetére és dicsőítésére legyen szánva. Visszavonhatatlan elhatározásom, hogy egészen az Övé leszek, mindent Iránta való szeretetből teszek, és teljes szivemből lemondok mindarról, ami az isteni Szívnek visszatetszhetnék.

Megválasztalak, Szentséges Szív, szeretetem egyedüli tárgyának, életem védőjének, üdvösségem zálogának, gyarlóságom és állhatatosságom támaszának, életemben elkövetett vétkeim helyrehozójának és halálom óráján biztos menedékemnek.

Kegyelmes és jóságos Szív, légy a mennyei Atya előtt igazulásom, és fordítsd el tőlem igazságos haragjának nyilait. Benned helyezem el minden bizalmamat, Szerető Szív. Mindentől félhetek ugyan gyarlóságom miatt, de a Te jóságodtól remélek is mindent. Ami bennem nincsen kedvedre vagy Veled ellenkezik, írtsd ki mind. Vésd szívembe tiszta szeretetedet olyan mélyen, hogy Rólad sohasem tudjak elfeledkezni és Tőled soha el ne szakíthasson senki. Végtelen jóságodra kérlek, vésd Szívedbe nevemet, mert akarom, hogy minden boldogságom és dicsőségem abban álljon, hogy szolgálatodban éljek és haljak meg. Amen.

(Alacoque Szt. Margittól. 300 napi búcsú.)

Imák Jézus Szent Szívéhez.

I.

Jézus Édes Szíve, Téged szerető minden lélek enyhületes nyughelye, Neked ajánlom e napon szivemet, testemet és lelkemet, hogy minden veszedelemtől, tisztátalan gondolattól s kívánságtól és a gonosz ellenség alattomos támadásaitól megoltalmazz. Jézusom Édes Szíve, mivel e napon nem dicsőíthetlek szüntelenül, alázatosan esedezem Hozzád, tedd meg azt helyettem. És valahányszor e napon a szívem egyet dobban, annyi ezerszer dícsérd és magasztald nagy kegyelmesen helyettem a teljes Szentháromság egy Istent! Amen (*Szent Mechtild*).

II.

Jóságos Jézus! Drága kincs a Szíved, drága igazgyöngy. Ki vetné el ezt a drágagyöngyöt? Ime odaadom mindenemet, hogy megszerezzem magamnak. Jézus Szíve legyen minden gondolatom. Ebben a templomban, a szentek szentjében, ennél a frigyszekrénynél imádom és dícsérem az Úr nevét, és Dáviddal mondom: megtaláltam a Szívemet, hogy imádjam Istenemet. Megtaláltam én is a királyi Szívet, testvéremnek, kegyes barátomnak, Jézusnak Szívét, hogyne imádnám? Imádom, is hiszen az Ő Szíve az enyém. Bátran mondom, hogy az enyém, hiszen tagja vagyok Krisztus testének. Hogyne volna tehát az enyém, ami az Övé? Megtaláltam ó Édes Jézus Szívedet és a szívemet és imádlak Téged én Istenem. Bocsásd be könyörgésemet a meghallgatás szentélyébe, vonj egészen Szívedre. Moss meg gonoszságomtól teljesen, hogy méltó legyek egész életemben arra, hogy a Szívedban lakjam: hiszen azért verték át lándzsával oldaladat, hogy ajtó nyíljék számunkra, azért sebezték meg Szívedet, hogy benne lakhassunk, azért sebezték meg, hogy a látható seben át meglássuk a szeretet láthatatlan sebét. Valóban nem mutathattad volna meg jobban szeretetedet, minthogy nemcsak testedet, de Szívedet is lándzsával engedted átszegezni, hogy

a testi seb mutassa meg a lelkedet. Ki ne szeretné ezt a megsebzett Szívet? (*Szent Bernát*).

Engesztelő imádság Jézus Szent Szívéhez.
Jézus Szent Szíve ünnepén.

Jézus isteni Szívének megengesztelése: Uram Jézus! Az emberekre árasztott szeretetedet sokan hálátlan felejtéssel, nemtörődömséggel és megvetéssel viszonozzák! Ime, mi leborulunk oltárod előtt, és különösen nagy tiszteletünkkel kívánunk kárpótlást adni az emberek bűnös közönyösségéért. Engesztelni akarunk a sértésekért, amelyekkel szeretetre legméltóbb Szívedet minden oldalról illetik.

Elsősorban a magunk számára kérjük mély fájdalommal irgalmadat, mert valamikor mi is méltatlanul bántunk veled. De önkéntes engesztelésünkkel a magunk gyalázatos vétkei mellett mások bűneiért is elégtételt óhajtunk adni, hiszen oly sokan messze tévedtek az üdvösség útjáról; nem követnek téged, a pásztort és vezért, megátalkodtak hitetlenségükben, lábbal tapossák keresztségi fogadásukat, és lerázták törvényed édes igáját.

Amidőn ezekért a siratni való bűnökért engesztelni kívánunk, különösen is szeretnők jóvátenni az emberek szerénytelen és szemérmetlen életét és életmódját, a romlottak tőrvetését az ártatlanok lelke ellen, az ünnepnapok megszegését, a te és szentjeid szörnyű

káromlását, földi helytartód és papságod gyalázását, az Oltáriszentség elhanyagolását vagy borzalmas szentségtöréssel történő megbántását, a nemzetek nyilvános vétkeit, amelyekkel az általad alapított Egyház jogai és tanításai ellen szegülnek.

Bárcsak saját vérünkkel moshatnók le a bűnök szennyét.

Hogy isteni méltóságod megsértését jóvátegyük, felajánljuk azt az elégtevő áldozatot, amelyet a kereszten Atyádnak bemutattál és oltárainkon naponként megújítasz. Hozzácsatoljuk a Szűzanya, a szentek és a jámbor hívek engesztelését. Szívből igérjük, hogy amennyire tőlünk telik kegyelmed segítségével erős hittel, tiszta erkölcsökkel, az evangeliumi törvények, főkép a szeretet parancsának tökéletes megtartásával teszünk majd eleget a magunk és mások bűneiért, és nagy szeretetedet iránt tanusított közömbösségünkért. Amennyire csak tudjuk, magakadályozzuk majd az ellened irányuló megbántásokat is, és arra törekszünk, hogy minél több embert megnyerjünk követésednek.

A Boldogságos Szűz közbenjárására fogadd, kérünk, legkegyesebb Jézus, készséges engesztelésünket. Segíts meg bennünket, hogy hivatásunkban és szolgálatodban a végső állhatatosság kegyelmétől támogatva halálunkig hűségesek maradjunk, és mindnyájan eljus-

sunk abba a hazába, ahol az Atyával és Szentlélekkel együtt élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

(Évközben 5 évi búcsú; ha Jézus Szíve ünnepén a litániával együtt végzik 7 évi búcsú; szentáldozással teljes búcsú.)

Jézus Szent Szívét kérlelő imádság a hó első vasárnapján.

Jézus isteni Szíve! Térdre borulunk előtted és felajánljuk Neked Szűz Mária szeplőtelen Szívének, az ég minden angyalának, szentjének és az egész Anyaszentegyháznak imádását, dícséretét és dicsőítését. Azt óhajtjuk, hogy az örökkévalóságon át minden teremtmény így imádjon, dícsérjen és dicsőítsen Téged.

Hálát adunk Neked a természet és kegyelem minden jótéteményéért, amelyek belőled, minden jónak kimeríthetetlen forrásából szünet nélkül áradnak. A téged szerető teremtményekkel egyesülve, megkérlelünk minden hitetlenség és hálátlanság, minden hidegség és közönyösség, minden tiszteletlenség és bántalom miatt, amelyekkel az emberek téged, főleg a legméltóságosabb Oltáriszentségben illetnek. Engesztelésül fogadd kegyesen hitünket, bizalmunkat, szeretetünket és hallgasd meg irgalmasan könyörgéseinket.

P. Jézus isteni Szíve, könyörülj Anyaszentegyházadon, minden egyházi és világi előljárón és minden hiveden.

H. Kérünk Téged, hallgass meg minket!

P. Jézus isteni Szíve, könyörülj községünk minden tagján!

H. Kérünk Téged, hallgass meg minket!

P. Jézus isteni Szíve, könyörülj a tisztítóhelyen szenvedő keresztény híveken, főleg azokon, akik életükben községünkhöz tartoztak.

H. Kérünk Téged, hallgass meg minket!

Jézus isteni Szíve, aki a kereszten minden ember üdvéért feláldoztad magadat mennyei Atyádnak és ezt az áldozatot oltárainkon számtalanszor megujítod, add, hogy végtelen szeretet-áldozatod mindenkinek javára szolgáljon.

Tartsd meg, oltalmazd és kormányozd Szentegyházadat és annak látható fejét: a római pápát. Egyesítsd a római pápával a főpásztorokat, a főpásztorokkal a papokat, a papokkal a híveket, hogy mindnyájan egy lelki épületet képezzünk, amely az apostolok alapzatán, Péteren, mint kősziklán, Jézus Krisztuson, mint szegletkövön emelkedik. Minden tévtanítást, szakadást, botrányt, üldözést és közönyösséget távolíts el Egyházadtól.

Oltalmazd az uralkodókat, a felsőbbségeket és előljárókat, hogy alattvalóikat bölcseséged és erőd segítségével békében és egyetértésben, igazságban és szeretetben megtartsák, és valódi jámborsággal a földi jólétre és az örök üdvösségre vezéreljék.

Add a szülőknek kegyelmedet, hogy gyermekeiket dicsőségedre és üdvösségükre nevel-

jék, s így azok Isten ártatlan és erényes fiaivá és a mennyország örököseivé váljanak.

Önts a gyermekekbe engedelmességet, tiszteletet és hálás szeretetet szülőik iránt, hogy atyai áldásod bősége árassza el őket.

Adj a szolgálatodban lévőknek hűséget és lelkiismeretességet kötelességeik teljesítésében; türelmet és alázatosságot, tiszta életet és a Szentlélek örömét.

Őrizd az ártatlanokat, erősítsd a bűnbánókat, térítsd meg a bűnösöket. Alázd meg és vezesd vissza Egyházadba országod elleneit; terjeszd mindinkább isteni neved dicsőségét, hogy minden ember az igazság ismeretére jusson és üdvözüljön.

Végül engedd, hogy az elhunytakat is Neked ajánlhassuk. Könyörülj rajtuk; különösen szüleinken, rokonainkon, barátainkon, jótevőinken és azokon, akikről senki sem emlékezik meg. Engedd, hogy velük együtt örök látásodra és az üdvösségre jussunk. Aki élsz és uralkodol mint Isten az Atyával és Szentlélekkel egyetemben mindörökké. Amen.

Engesztelő ima Jézus Szent Szívéhez.

Alázattal borulunk le előtted és neked ajánljuk magunkat, Jézus szent Szíve. Irántad érzett szeretetből elhatározzuk, hogy a veled szemben elkövetett bántalmakat szeretetünkkel és hűségünkkel jóvátesszük. Igérjük tehát, hogy:

P. Minél inkább káromolják szent hited titkait,

H. Annál erősebben hiszünk bennük, Jézus szent Szíve!

P. Minél inkább törekszik a hitetlenség, hogy minket az örökkévalóság reményétől megfosszon,

H. Annál inkább remélünk benned, Jézus szent Szíve, egyedüli reményünk!

P. Minél inkább ellene szegülnek a szívek a kegyelem hívásának,

H. Annál inkább szeretünk mi, Jézus szeretetreméltó Szíve!

P. Minél inkább támadja istenségedet a hitetlenség,

H. Annál inkább imádunk mi, Jézus szent Szíve!

P. Minél inkább elfeledik és megszegik az emberek szent törvényeidet,

H. Annál engedelmesebbek akarunk mi lenni, Jézus szent Szíve!

P. Minél inkább megvetik és elhanyagolják szentségeidet,

H. Annál nagyobb szeretettel és tisztelettel járulunk azokhoz mi, Jézus nagylelkü Szíve!

P. Minél inkább félreismerik imádandó erényeidet,

H. Annál inkább törekszünk mi, hogy azokat gyakoroljuk, Jézus Szíve, minden erény példaképe!

P. Minél inkább fáradozik a pokol, hogy a lelkeket elrabolja,

H. Annál inkább buzgólkodunk mi, hogy azokat megmentsük, Jézus szent Szíve, lelkek buzgó keresője!

P. Minél inkább iparkodik az élvezethajhászás és büszkeség, hogy az önmegtagadást és a kötelességérzetet az emberek szívéből kiírtsa,

H. Annál kitartóbbak leszünk mi az önfeláldozásban és kötelességeink teljesítésében, Jézus szent Szíve!

P. Minél hevesebben zúdul a pokol hatalma Anyaszentegyházad ellen,

H. Annál szilárdabban ragaszkodunk hozzá mi, Jézus hű Szíve!

P. Minél inkább kikel a világ az Egyház fejének csalatkozhatatlansága ellen,

H. Annál gyöngédebb hittel hallgatunk reá és annál nagyobb odaadással követjük mi őt, Jézus, örök bölcseség!

P. Minél inkább széttépi a haszonlesés a felebaráti szeretet kötelékeit,

H. Annál bensőbben szeretjük egymást mi, az Anyaszentegyház gyermekei, Jézus szeretetreméltó Szíve!

Mind: Jézus isteni Szíve! Adj nekünk kegyelmet, hogy mint Egyházad hű gyermekei, tevékeny apostolaid legyünk a világon és koronád az örökkévalóságban. Amen.

Fohászok Jézus Szent Szívéhez.

Jézusom édes Szíve, add, hogy mindig jobban szeresselek!
(300 napi búcsú. 1876. nov. 26.)

Jézus Szíve, bízom Benned!
(300 napi búcsú, ha gyónunk áldozunk, s a bűnösök megtéréséért imádkozunk. X. Pius, 1906. jun. 27.)

Jézus Szentséges Szíve, jöjjön el a Te országod!
(300 napi búcsú. X. Pius, 1906. jun. 29.)

Jézus isteni Szíve, térítsd meg a bűnösöket, mentsd meg a haldoklókat, szabadítsd meg a lelkeket a tisztítótűzből!
(300 napi búcsú. X. Pius. 1906. jul. 13.)

Jézus Szentséges Szíve, hiszem, hogy szeretsz engem!
(300. napi búcsú. X. Pius, 1906. jul. 29.)

Szerető Szív, Beléd helyezem minden bizalmamat. Gyöngeségem miatt ugyan félhetek, de a Te jóságodtól mégis reménylek.
(Alacoque Szent Margit. 300 napi búcsú. X. Pius. 1908. május 30.)

Dícséret, áldás, dicsőség Jézus isteni Szívének!
(50 napi búcsú. XIII. Leo, 1901. jun. 14.)

Jézus Szíve, a szeretet áldozata, tedd, hogy én, Istennek tetsző szent áldozatod legyek.

Jézus Szentséges Szíve, tisztaság forrása, könyörülj rajtunk!
(300 napi búcsú.)

Szelíd és alázatos Szívű Jézus, tedd szívünket Szívedhez hasonlóvá!
(300 napi búcsú.)

Családfelajánlás Jézus Szent Szívéhez.

Jézus Szentséges Szíve! Kijelentetted Alacoque Szent Margitnak azt a kívánságodat, hogy a keresztény családokon uralkodni akarsz. Kedvedért íme összegyűltünk, hogy elismerjük korlátlan uralmadat családunkon. Ezentúl a Te életed szerint akarunk mi is élni és szívünkben fel akarjuk virágoztatni azokat az erényeket, amelyek követőinek békét igértél már ezen a világon. A világ szellemét pedig, amelyet kárhoztattál, messze száműzzük magunktól.

Uralkodjál értelmünkön a hit egyszerűsége által. Uralkodjál szívünkön szeretéteddel, hogy az fenntartás nélkül Érted dobogjon, s szívünk tüzét gyakori szentáldozással élesztgetjük majd magunkban. Légy vezérünk, ó isteni Szív, valahányszor összejövünk. Áldd meg testi és lelki vállalkozásainkat, oszlasd el gondjainkat, szenteld meg örömeinket, enyhítsd meg szenvedéseinket. Ha egyikünk megszomorítana Téged, figyelmeztesd őt arra, hogy irgalmas vagy a megtérő bűnöshöz. És ha üt majd az elválás órája, ha bekopog hozzánk a halál és gyászba borít bennünket, hódoljunk meg örök szent akaratod előtt mindnyájan, mindazok, akik elköltöztek és mind-

azok, akik itt maradtak a földön. Azzal a gondolattal fogjuk magunkat vigasztalni, hogy eljön a nap, amelyen egész családunk egyesülni fog a mennyországban és magasztalni fogja dicsőségedet és jóságodat.

Szűz Mária Szeplőtelen Szíve és Szent József, a dicső pátriárka mutassák be Neked ezen felajánlásunkat és emlékeztessenek arra életünk minden napján.

Éljen Jézusunk, a mi Királyunk és Atyánk Szíve! Ámen.

(Igen szép, ha a család a felajánlás napján meggyónik és szentáldozáshoz járul. A felajánló imát térdenállva mondjuk el és utána imádkozzunk el a távollévő és meghalt családtagokért egy Miatyánkot, egy Üdvözlégyet és Dicsőséget.)

VIII.

AVE MARIA

‹ Máriát dicsérni hívek, jőjjetek. »

SZŰZ MÁRIA TISZTELETE.

A Szűzanya tisztelete oly régi, mint maga az Egyház. A Szűzanya első köszöntője az angyal volt, amikor e szép és mélyértelmü szavakat mondta: « Üdvözlégy, kegyelemmel teljes. » (Lk. 1, 28.) Szent Erzsébet hódolata magadja a tisztelet alapját is: « Áldottabb vagy Te minden asszonynál és áldott a Te méhednek gyümölcse! » (Lk. 1, 42.). Az apostolok királynőjük gyanánt tisztelték, a katakombák képei a hitvallók, szüzek, vértanuk hódolatát mutatják, a zsinatok hittételbe foglalták az Egyház tanitását a Szüzanya tiszteletéről. V. Szent Pius hozzá imádkozik, amikor a török hatalma fenyegeti a keresztény Európát és a Keresztények Segitségének nevezi a Szűzanyát. XIII. Leó a Rerum novarum pápája éppúgy töle vár segitséget, mint a 20. század nagy pápája, XII. Pius. Szép imáik fényes bizonyitéka a Szűzanya iránt érzett hódolatuknak. Hozzá menekül már 2000 év óta a szenvedő és « még sohasem lehetett hallani, hogy a Szűzanya valakit is gyámoltalanul magára hagyott volna. » Tiszteld és szeresd Te is a Szűzanyát. Ünnepeit szenteld meg különös bensőséggel, Szűzanya legyen mindig az eszményképed. A Szűzanya ünnepei megtalálhatók a Egyházi év fejezetében, a különböző korok és a nagy szentek Szűzanyát dicsérő és a

Szűzanya pártfogását kérő imáinak egy-egy gyöngyszeme itt következik, hogy utat mutassanak a Szűzanyához.

Szent Efrém imája.

Ó Mária, Isten Anyja! Te vagy az ég és föld királynője, a szorongatottak reménye. Téged, mint a napot, ragyogó fény övez. Téged nagyobb dicsőség vesz körül, mint a kerubokat, több szentség, mint a szeráfokat, Te magasabban állsz minden teremtménynél. Te voltál atyáink reménye, a próféták öröme, az apostolok vígasza, a vértanúk dicsősége, a szentek büszkesége. Szent Szűz, Te világosságot hoztál az embereknek és vigasztalást nyújtottál a szenvedőknek. Ó legtökéletesebb, ó legszentebb minden teremtmény között! Kihez hasonlíthatlak? Te vagy az arany füstölő, melyből kellemes illat szállt az égbe, Te vagy a gyertyatartó, mely a szentélyt éjjel-nappal bevilágította, Te vagy az edény, amely az égi mannát magába fogadta, Te vagy a kőtábla, melyre az Úr törvénye föl volt írva, Te vagy a szent szövetség szekrénye, az égő csipkebokor, amelyből Isten szólott, Jessze kivirágzott vesszeje, melyen a legszebb virág, a Te Fiad nyílott!

Ó Szűzanya, Te vagy a bűnösök pártfogója, a kétségbeeső lelkek reménye, Te vagy a biztos révpart minden hajótörés ellen, Te vagy a világ vigasztalása, az árvák, menedéke, a

foglyok váltsága, a betegek orvossága, a szenvedők balzsama, mindenki üdvössége! Szűzanya, Te vagy a siralomvölgyében járók támasza, a magányba vonulók nyugalma! Hozzád jövünk mi is Istennek szent Anyja és védő szárnyaid alá menekülünk. Fedj be minket irgalmasságoddal és légy könyörületes irántunk. Könnyes szemekkel kérünk, áldott közbenjárásoddal esdd ki számunkra, hogy isteni Fiad, a mi kegyes Megváltónk el ne vessen minket bűneinkért és mint terméketlen fákat örök tűzre ne kárhoztasson. Ámen.

Szűzanyához, közbenjárónkhoz.

Lelkünket, szemünket és kezünket Hozzád emeljük világ Királynője! Ragyogó dicsőséged előtt térdet s fejet hajtunk és buzgó fohászkodással küldjük Hozzád az égbe könyörgésünket. Ó égi Fölség! Vesd ránk kegyesen a magasból áldott szemedet, amely az örökkévaló világosság megfoghatatlan dicsőségét szemléli szüntelen. Tekints reánk, akik a nyomoruságos világra számkivetve Hozzád könyörgünk. Ime a félelmes Bíró előtt állunk mi bűnösök, akinek rettentő karja haragjának pallosát suhogtatja fölöttünk. Ki fordítja el azt tőlünk? Senki sem képes úgy megragadni az Úr haragos kezét, mint Te Urnőnk, akit az Isten a legjobban szeret és aki által legelőször nyertünk irgalmat az Istenünk kezéből e földön. Irgal-

masság anyja Ádám fiainak könyörgő sóhajára nyisd meg hát jóságos szíved ajtaját. A föld minden határairól a Te védelmed alá menekülünk a rettentő Isten arca elől. Úrnőnk, szemeink Előtted könnyeznek, hangos szóval Hozzád esedezünk: enyhítsd irántunk Szent Fiad jogos haragját, amelyet bűneinkkel oly hatalmas lángra gyújtottunk. A kegyelmed szerezze vissza szent Fiad kegyét, amelyből hálátlanságunk miatt kiestünk. Akinek halálos sápadtsága meggyógyított minket, újra az ő orvosságát kívánjuk, mert nincsen bennünk épség és romladoznak már sebeink. Urnőnk, figyelj reánk és nézz lelkünk fájó sebeire. Feltárjuk Előtted bizalommal fájó sebeinket, mert tudjuk, hogy mérhetetlen a kegyességed. Dicsőséges Anyánk, Te voltál az, aki szeplőtelen ösvényen jártad ezt a tisztátalan és szennyes világot, és amikor még a bűnösök közt időztél akkor is oly nagy szentséggel ékeskedtél az Isten előtt, hogy egyedül voltál méltó az örök Király trónjának közvetlen közelségére. Amen.

(Szent Bernát imája)

Lorétói litánia.

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

A hívek megismétlik!

Mennyei Atyaisten,*
Megváltó Fiúisten,
Szentlélek Úristen,
Szentháromság egy Isten,
Szentséges Szűz Mária,**
Istennek szent Anyja,
Szűzek szent Szűze,
Krisztus szent anyja,
Isteni kegyelem anyja,
Tisztaságos anya,
Szeplőtelen szűzanya,
Sérelem nélkül való anya,
Szűz virág szent anya,
Szeretetreméltó anya,
Csodálatos anya,
Jótanács anyja,
Teremtőnk anyja,
Üdvözítőnk anyja,
Nagyokosságú Szűz,
Tisztelendő Szűz,
Dicsérendő Szűz,
Nagyhatalmú Szűz,
Irgalmas Szűz,
Hűséges Szűz,
Igazság tükre, [1]
Bölcseség széke, [2]
Örömünk oka,
Lelki edény, [3]
Tiszteletes edény, [4]
Ájtatosság jeles edénye, [5]
Titkos értelmű rózsa,
Dávid király tornya, [6]
Elefántcsont torony, [7]
Mária aranyház, [8]
Frigynek szent szekrénye,
Mennyország ajtaja,
Hajnali csillag,
Betegek gyógyítója,
Bűnösök menedéke,
Szomorúak vigasztalója,
Keresztények segítsége,
Angyalok királynéja,
Pátriárkák királynéja,
Próféták királynéja,
Apostolok királynéja,
Vértanúk királynéja,
Hitvallók királynéja,

---

* Irgalmazz nekünk!

** Könyörögj érettünk! — [1] A jámborság példaképe. — [2] bölcsességgel teljes Szűz. — [3] a Szentlélek hajléka. — [4] Istentől megtisztelt Szűz. — [5] Istennek szentelt Szűz.

[6] Erős Szűz. — [7] Isten szépséges teremtménye. — [8] Isten szentélye.

Szűzek királynéja, *
Minden szentek királynéja,
Áteredő bűn nélkül fogantatott királyné,
Mennyekbe felvett királyné,
Szentolvasó királynéja,
Béke királynéja,
Magyarok Nagyasszonya,

Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit,
Kegyelmezz nekünk!
Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit,
Hallgass meg minket!
Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit,
Irgalmazz nekünk!

V. Imádkozzál érettünk Istennek szent Anyja.

R. Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.

Könyörögjünk. — Add, Uram, hogy mi, a te szolgáid, folytonos lelki és testi jólétnek örvendhessünk és a Boldogságos, mindenkor szeplőtelen Szűz Mária dicsőséges közbenjárása által a jelen szomorúságtól megszabaduljunk és örökkétartó örömet élvezzünk. A mi Urunk, Jézus Krisztus által. Amen.

Oltalmad alá futunk, Istennek szent Anyja! Ne vesd meg könyörgésünket szükségünk idején, hanem oltalmazz meg minket minden veszedelemtől mindenkor dicsőséges és áldott Szűz, Asszonyunk, Közbenjárónk és Szószólónk! Engeszteld értünk Fiadat, ajánlj minket Fiadnak, mutass be minket Fiadnak. Amen.

(5 évi búcsú)

* Könyörögj érettünk.

Imádkozzál érettünk Szent József!
Hogy méltók lehessünk Krisztus igéreteire.

Könyörögjünk! Szentséges Szűz Anyád jegyesének érdemeire kérünk Úristen, add, hogy mindazt, amire könyörgéseink elégtelenek, az ő közbenjárására megnyerjük; aki az Atyával és Szentlélekkel együtt élsz és uralkodol, igaz Isten, mindörökké. Amen.

Szent Bernát imádsága a Boldogságos Szűzhöz:

Legkegyesebb Szűzanya, Mária! sohasem hallotta még senki, hogy te gyámoltalanul magára hagytad azt, aki oltalmad alá folyamodott, segítségedért esdekelt, vagy szószólásodat kérte. Én is hasonló bizalomtól lelkesítve sietek hozzád, szűzek szent Szűze! Hozzád jövök, Anyám, és mint szegény bűnös sóhajtozva lábadhoz borulok. Ne vesd meg szavaimat, örök Igének szent Anyja, hanem hallgass meg kegyelmesen. Amen.

(3 évi búcsú.)

Szent Alfonz imája a Szűzanyához.

Ó Mária! A legforróbb kívánságod, hogy szent Fiadat, Jézust, szeressük és imádjuk. Alázattal kérlek: eszközöld ki számomra a kegyelmet, hogy forró szeretetet érezzek Jézus iránt és senki mást ne szeressek, csak Őt. Ő mindent megad Neked, amit kívánsz, hallgass meg, könyörögj értem és fűzz olyan szorosan Jézushoz engem, hogy Őt mindig szeressem. Szerezz szeretetet nekem, amely Hozzád vonz-

zon, mert minden teremtmény között a legjobb, a legszeretetreméltóbb vagy. Kegyes Királynőm, nagy bizalommal vagyok irgalmad iránt, de az én szeretetem gyönge; növelje az Ur a kérésedre a szeretetemet, mert Téged szeretni kegyelem, amelyet Isten csak azoknak ad meg, akiknek üdvét elősegited. Amen.

Nagyasszonyunkhoz.

Szentséges, szeplőtelen Szűz, szeretetreméltó jó Anyám, Mária! Te vagy az Uram és Üdvözítőm Anyja, a világ királynéja, a bűnösök szószólója, reménye és menedéke. Hozzád sietek, Hozzád menekülök én, legnyomorultabb bűnös valamennyi közt. Ó nagy Királynő, lábad elé helyezem le illő tisztelettel alázatos hódolatomat és lelkem legbensőbb indulatával megköszönöm Neked sok jótéteményedet, amelyekkel elhalmoztál, különösen pedig, hogy jóságos közbenjárásoddal a megérdemlett pokoltól megmentettél. Ó szeretetreméltó Asszonyom és Királynőm szeretlek Téged és igaz lelkemre megfogadom őszinte szeretetből, hogy mindig Neked szolgálok és amint rajtam áll, megteszek mindent, hogy mások is szolgáljanak Neked. Beléd helyezem az Úr Jézus után minden reményemet, Rád bizom lelkem üdvét egészen. Ó irgalom Anyja, fogadj föl szolgádul és tarts meg hathatós oltalmadban. Mivel tudom, hogy Istennél mindent megtehetsz, azért szorongatott szívvel fohászkodom

Hozzád és alázattal kérlek: őrizz meg minden kísértéstől, vagy szerezz elegendő erőt, hogy éltem fogytáig mindenkor legyőzzem. Tőled kívánok igaz szeretetet Jézushoz, Általad remélem is, hogy egykor boldogul fogok e világból kimulni. Ó jóságos Anyám, Isten iránt való szeretetedre kérlek, állj mellettem mindenkor, de kivált éltem döntő pillanatában! Ne hagyj el, míg ott nem látsz fönt a mennyben a szentek között. Ott majd magasztallak, ott majd örök dícséretet zengek irgalmadnak. Úgy remélem, úgy legyen. Ámen.

(300 n.b. mindannyiszor, Szűz Mária képe előtt. Teljes búcsút nyer, aki egy hónapon át naponkint elmondja, szentgyónáshoz és szentáldozáshoz járul és a szentatya szándékára imádkozik. IX. Pius 1854.)

A szomorúak vigasztalójához.

Édes mennyei Anyám, szomorúak Vigasztalója! Szent Fiad életének gyötrelmei a fájdalom hét tőrével verték át anyai szívedet. E szent fájdalmaidra kérlek, szerezd meg a türelem kegyelmét szenvedéseimben, hogy a sokszor súlyos keresztet, amelyet a jó Isten kifürkészhetetlen akarata vállaimra tett, megnyugvással viselhessem. Üdvösségemre válik, ha Téged keresztemmel halálomig követlek. Tudom, hogy bűneimmel megérdemeltem Isten büntetését, mégis alázattal bízom, fájdalmas Anya, segítő hatalmadban és keresztemet türelmesen fogom viselni. Ámen. (*Ligouri Szent Alfonz.*)

XII. Pius pápa felajánló imája Szűz Mária Szeplőtelen Szívéhez.

Ó szentolvasó Királynéja! Keresztények segítsége! Az emberiség menedéke! Isten harcainak győztese! Esedezve, könyörögve borulunk le trónod előtt. Biztosan tudjuk, hogy alkalmas időben megnyerjük irgalmadat. Kegyelmet, segítséget és védelmet kapunk Tőled jelen szorongatásunk idején. Nem vagyunk elbizakodottak, nem is érdemeink alapján reméljük ezt, hanem egyedül a Te anyai Szíved jóságától. Neked és Szeplőtelen Szívednek, ó Mária, átadjuk és szenteljük az egész világot, melyet végzetes egyenetlenségek marcangolnak, a gyülölet tüzei emésztenek, s amely áldozata lett saját igazságtalanságának és gonoszságának. Indulj meg az ideiglenes és lelki romok sokaságának láttán; az apák, anyák, jegyesek és testvérek, az ártatlan gyermekek annyi sok fájdalmán és aggodalmán! Indulj könyörületességre a virágjában letört, e rettentő vérfürdőben oly sok sebet kapott, a kínokat szenvedő és halálos félelmet kiálló lelkek, a fogságban sínylődő százezrek és ama sokak iránt, akik az örök elkárhozás veszélyében forognak! Ó irgalmasság Anyja! Esedezd ki azokat a kegyelmeket, amelyek előkészítik, előmozdítják és megszilárdítják a békét! Ó béke Királynője, könyörögj értünk s add meg ennek a háborútól sújtott világnak azt a békét,

amely után a népek epednek: az igazság és a jog békéjét a Krisztus szeretetében! Add meg a világnak a fegyverek békéjét, hogy a rend nyugalmában terjedjen Isten országa! Teritsd védőpalástodat a hitetlenek fölé és azokra is akik még a halál árnyékában ülnek! Adj nekik is békét és tedd, hogy az ő számukra is fölkeljen az igazság Napja, s velünk együtt énekelhessék a világ egyedüli Üdvözítője előtt: « Dicsőség a magasságban Istennek s békesség a földön a jóakaratu embereknek. » Add meg a békét azoknak a népeknek, amelyeket tévelygés vagy egyenetlenkedés szakított el tőlünk és legfőként azoknak, akik különösképen tisztelnek Téged, s akiknek házából nem hiányzik a Te szent képed. Vezéreld vissza őket Krisztus egyetlen aklába, az egyetlen és igazi pásztor őrizete alá. Juttasd Isten szent Egyházát teljes szabadsághoz és békéhez! Állítsd meg az új pogányság áradatát! Ápold a hívek tisztaság-szeretetét, a keresztény élet gyakorlását s az apostoli buzgóságot, hogy ily módon gyarapodjék az Istent szolgálók száma és érdeme! Amint egykor Jézusod Szívének ajánlották fel az Egyházat és az egész emberi nemet, hogy Beléje helyezve minden reményüket, legyen számukra a győzelem s üdvösség jele és záloga, úgy Szeplőtelen Szívednek is örökre felajánljuk magunkat, ó Anyánk, és a világ Királynője, hogy a Te pártfogó szereteted siettesse Isten országának a győzelmét és

az összes nemzetek egymás között és Istennel megbékülten áldottnak hírdessenek Téged! Veled együtt énekeljék a föld egyik sarkától a másikig a dicsőítés, szeretet, hála örök Magnifikátját Jézus Szívének, amelyben egyedül találhatják meg az igazságot, életet és békét! Amen.

(3 évi b. Teljes búcsú a szokásos föltételek mellett, ha egy hónapon át naponta elimádkozzák. 1942. nov. 17.)

Felajánló ima Szűz Mária Szeplőtelen Szívéhez.

Boldogságos Szent Szűz, Nagyasszonyunk és Édesanyánk! Szent István király halála óráján Neked ajánlotta életének nagy művét, a zsenge magyar kereszténységet, országát és koronáját. Beléd helyezte minden reményét és nem csalatkozott. Te megvédted történelmének legválságosabb perceiben kilenc századon keresztül a magyart.

Első szent királyunk példájára mi is Hozzád fordulunk s ma ujólag Neked, a Te Szeplőtelen Szívednek ajánljuk a magyar kereszténységet, édes magyar hazánkat.

Történelmünk mai sorsdöntő órájában gyermeki bizalommal zárjuk szeplőtelen édesanyai Szívedbe országunkat és népünket, — egyesítve felajánlásunkat szentséges Atyánk felajánlásával, aki a világot Szeplőtelen Szívednek szentelte — s esdve kérünk, vedd oltalmadba örökségedet.

Ne tekintsd vétkeinket, melyekkel szent Fiad Szívét és a Te Szeplőtelen Szívedet annyiszor megszomorítottuk. Te a tévelygő gyermekeidnek is jóságos Édesanyja vagy és Szeplőtelen Szíved a bűnösök menedéke. Megbocsájtó édesanyai szeretetedben bízva s első szent királyunk érdemeire hivatkozva, töredelmes lélekkel kérünk az egész magyar nép büneiért bocsánatot.

Igérjük, hogy Szeplőtelen Szíved tiszteletét és engesztelését hazánkban minden erőnkkel előmozdítjuk. Szent István király példájára apostolkodunk, hogy eljőjjön a lelkekben Isten országa, az igazság és élet országa, a szentség és kegyelem országa, az igazságosság, szeretet és béke birodalma, amelyben Krisztus a király és Te vagy a királyné, ó Édesanyánk és a világ királynője!

Alázattal kérünk, áraszd ki mindnyájunkra édesanyai Szíved tuláradó szeretetét, mely a jókat buzgókká, a bűnösöket igazakká teszi. Te, aki minden kegyelem közvetítője vagy, eszközöld ki számunkra az Egyház szabadságát, a lelkek békéjét és az ország felvirágzását. Adj szentéletű papokat és apostoli lelkületű világiakat, hogy rajtuk keresztül megindduljon a kegyelem áramlása Szent István országában, mely a Te országod.

Ne nézd méltatlanságunkat, hanem édesanyai Szíved mérhetetlen jóságát, fogadd felajánlásunkat, mint egykor Szent István fel-

ajánlását kegyesen fogadtad. Szánakozzál rajtunk, szegény, meggyötört, elesett magyarokon és ne késlekedjél kiesdekelni számunkra Istentől az igazságosság és szeretet diadalát. Ámen.

Árpádházi Szent Margit, könyörögj értünk!

Szűzanyához a szent tisztaságért.

Bárcsak mindig tiszta testtel és lélekkel utánozhatnálak Téged, tisztaságos Anya, tiszta lelkek tüköre. Bárcsak mindig megfékezhetném gondolataimat, vágyaimat, meggyőzhetném érzékeimet és kerülhetném a bűnalkalmat. Hiszem, hogy a tisztaság megőrzéséhez a jó Isten állandó segítségére van szükségem. Azért gyengeségemben Hozzád sietek Szűzanya. Tiszta Szíved kérésére adja meg nekem a kegyelmet a jó Isten, hogy az illetlen gondolatokat elűzzem, testemet megfegyelmezzem, tisztátalan vágyakba és csábításokba soha bele ne egyezzem.

Add meg nekem, legtisztább Anyának isteni Fia, a kegyelmet, hogy gyakori szentgyónásommal és szentáldozásommal lelkem tisztaságát megóvjam és a tisztátalan bűn gondolatától is utálattal forduljak el. Szűzanyám, tiszteleted, közbenjárásod segítsen engem ebben a nehéz küzdelemben, hogy tiszta élet után én is Hozzád mehessek, akihez megfertőzött el nem juthat. Ámen.

A Boldogságos Szűz négy karéneke
(Antifona)

1. *Ádvent első vasárnapjától Gyertyaszentelő Boldogasszony napjáig.*

Üdvözítőnk Édesanyja!
Mennyeknek megnyílt kapuja!
Tengerjárók szép csillaga,
Boldogságos Szűz Mária!

Légy segítség hű népednek,
Az elesett bűnösöknek,
Ki szülője Istenednek,
Anyja lettél Teremtődnek.

Mert angyali köszöntésre
Rád szállott az Úr Szentlelke.
Ekkor lett az örök Ige
Szűz méhednek szűz gyümölcse.

Azért édes Istenanya,
Légy bűnösök szószólója,
Botló lábunk támasztója,
Üdvösségünk nyilt kapuja.

Adjunk hálát az Istennek,
Atya, Fiú, Szentléleknek,
Három személy Felségének,
Egymivoltú Istenségnek.

P. Az Úr angyala köszönté Szűz Máriát,
H. És ez méhébe fogadá a Szentlélektő. szent Fiát.

Ádvent első vasárnapjától karácsonyig.

Könyörögjünk. — Kérünk Téged Úristen, öntsd lelkünkbe szent malasztodat, hogy akik az angyali üzenet által szent Fiadnak, Krisztusnak megtestesülését megismertük, az ő kínszenvedése és keresztje által a föltámadás dicsőségébe vitessünk. Ugyanazon a mi Urunk, Jézus Krisztus által. Amen.

Karácsonytól Gyertyaszentelő Boldogasszony napjáig:

P. Szülésed után szeplőtelen szűz maradtál,

H. Istennek szent Szülője! Könyörögj értünk.

Könyörögjünk. — Úristen, aki a boldogságos Szűz Mária termékeny szűzessége által az örök boldogság jutalmát adtad az emberi nemnek, engedd, kérünk, hogy érezzük annak értünk való esedezését, aki által méltók lettünk venni az élet adóját, a Te Fiadat, a mi Urunk Jézus Krisztust. Amen.

2. *Gyertyaszentelő Boldogasszony napjától husvétig.*

Mennyországnak királynéja,
Angyaloknak szent Asszonya!
Áldott gyökér, Szűz Mária,
Üdvözlégy, Krisztus szent Anyja!

Te általad a világra
Uj világosság virrada.
Örülj dicsőség virága,
Kinél szebb nem jött világra!

Áldott légy, drágalátos Szűz!
Isten Veled, szép virág, Szűz,
Mennyben szent Fiad mellett ülsz,
S tudjuk, rajtunk is könyörülsz.

P. Tégy méltóvá engem, szent Szűz, a Te dicséretedre.

H. Adj erőt ellenségeid ellen.

Könyörögjünk. — Adj óltalmat gyarlóságunknak, irgalmas Isten, hogy akik az Isten Anyjának emlékét tiszteljük, az Ő könyörgésének segítségével fölkeljünk vétkeinkből. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

3. *Húsvéttól Szentháromság vasárnapjáig.*

Mennynek Királyné Asszonya,
Örülj szép Szűz, Alleluja!
Mert kit méhedben hordozni
Méltó voltál, Alleluja.

Amint megmondotta vala,
Föltámadott, Alleluja!
Imádd Istent, hogy elmossa
Bűneinket, Alleluja!

P. Örülj és örvendezz Szűz Mária, Alleluja!

H. Mert bizonnyal föltámadott az Úr, Alleluja!

Könyörögjünk. — Úristen, ki szent Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak föltámadásával a világot megvigasztalni méltóztattál: add, kérünk, hogy az Ő Szent Anyja, Szűz Mária által az örök élet örömeibe juthassunk. A mi Urunk, Jézus Krisztus által. Ámen.

4. *Szentháromság vasárnapjától ádventig.*

Mennyországnak királynéja,
Irgalmasságnak szent Anyja,
Élet, édesség, reménység,
Üdvözlégy, szép Szűz Mária!

Évának árva fiai,
Számkivetett maradéki,
Siralminak örökösi,
Sok nyavalyáknak hajléki.

E siralomnak völgyében,
Kik nyavalygunk nagy inségben,
Hozzád sóhajtunk menny-égbe,
Hol vagy örök dicsőségben.

Azért, Szószólónk, szemedet,
Forditsd hozzánk kegyelmedet.
És a Te bűnös népedet,
Oltalmazzad híveidet.

Ó, édes Szűz, irgalmadat,
Mutasd meg kegyes voltodat.
Holtunk után szent Fiadat,
Mutasd meg boldogságodat.

P. Imádkozzál érettünk Istennek szent Anyja,

H. Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.

Könyörögjünk. — Örök mindenható Úristen, aki a dicsőséges Szűz Máriának testét és lelkét, hogy a szent Fiad méltó hajléka legyen, a Szentlélek közreműködésével fölékesítetted,

add, hogy akik az Isten Anyjának emlékezetében örvendezünk, az Ő kegyes könyörgésével megszabaduljunk minden ránk következő veszedelemtől és az örök haláltól. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

A szentolvasó. (rózsafüzér).

Az Úr Jézus a hitből való imának csodaerőt ígért. Gyönyörű, egyszerű szavak ezek: « Ha hitetek olyan lesz, mint a mustármag, azt mondjátok az eperfának, mozdulj s dobd magadat a tengerbe, s meglesz. » A hitben erős ima a szentek fegyvere, lelkünk erőssége, kihatásaik titka. Ó, ha tudnánk hitből imádkozni! Hitből imádkozunk, ha Krisztusban elmélyedünk. Ezt tesszük a szent olvasóban, melynek legfőbb kelléke, hogy elmondása közben a hitcikkelyekkel foglalkozzunk. Krisztus személye, élete, halála, a Benne megnyilatkozó szeretet és fájdalom, az Ő küzdelme és győzelme lebeg szemeink előtt. Ez alázatos szemléletünk szívünket puhítja, alakítja, könynyekkel öntözi, hajlékonnyá teszi. Csoda-e, ha ez alázatunkban szíves örömest foglalkozunk e titkokkal, ha azoknál időzünk, ha reményünket rajtuk élesztjük, ha érzelmeinkkel, vágyainkkal, örömeinkkel alattuk megvonulunk. A hit e képekkel álmodik, rajtuk vigasztalódik. Egyre azt hajtogatja, hogy az Isten ember lett, köztünk élt és szenvedett, s hogy megújította a világot s föltámadásá-

ban legyőzött minden rosszat. Nézi, míly alázatos, szelíd és édes az Úr. Majd meg- megdermed, mikor szenvedni látja, s egyre csak azt dadogja: Értem, értem szenved; megyek én is Vele! Megfordul Istenével istállóban és názáreti házban, templomban, hegyen-völgyön, kertben, éjben, ostorok, tövisek közt; sírját húsvéti fényben látja és elviszi a gloriát haza, és a mennybemenet aranyporával hinti be a levegőt. Ez imádkozó lélekbe Krisztus képe nyomódik belé. Bár nyomódnék bele mélyen! Tizszer gondolom el, mialatt egy tizedet elmondok, hogy hogyan is volt az, hogy mit is gondolt, mit is érzett a Szent Szűz, aki Istent foganta, hordozta; szülte... Lelkem ne felejtsd el Őt soha! (*Prohászka*).

A szent olvasót az Egyház gazdag búcsúkkal látta el. Ezek:

A. Megáldatlan olvasóval:

1. 5 évi búcsút nyernek azok, akik a szent olvasó öt tizedét elmondják.

2. 10 évi búcsút, ha ezt az öt tizedet felváltva imádkozzák akár a templomban nyilvánosan, akár otthon közösen.

3. Teljes búcsút nyernek azok, akik akár a nyilvános imádásra kitett akár a szentségházban őrzött Oltáriszentség előtt öt tizedet áhítattal elimádkoznak és a szentségekhez járulnak. Ez a teljes búcsú annyiszor nyerhető el, ahányszor elimádkozzák a rózsafüzért.

A tizedeket nem egyfolytában, de egy nap leforgása alatt kell elmondani.

B. Ha valakinek a rózsafüzérét arra felhatalmazott pap megáldotta, a fenti búcsúkon kívül még

elnyeri azokat is, amelyekkel annak hatalma volt a rózsafüzért ellátni.

1. Dominikánus búcsúk: 100 napi búcsú minden Miatyánkra és Üdvözlégyre. A hittitkokról elmélkedni is kell.

2. Keresztesek búcsúi: 500 napi búcsú minden Miatyánkra és Üdvözlégyre. Elmélkedés és az imák száma nincsen előírva.

3. Ha mind a két módon megáldatott, akkor 600 napi búcsú.

4. Adható a Brigitta búcsú és az apostoli búcsú is, a feszületre pedig a keresztuti búcsú és a haldoklók búcsúja.

A bevezető szemek imádsága és a tizedek közti Dicsőség... nem tartozik a lényeghez, tehát a búcsút nem érinti. A titkok beiktatása sem előírás, nálunk azonban szokás.

A rózsafüzért október hónapjában naponta végzi az Egyház külön ájtatosság keretében. A rózsafüzér titkai közül Szentháromságtól ádventig hétfőn és csütörtökön az örvendetest mondjuk, kedden és pénteken a fájdalmast, szerdán, szombaton és vasárnap a dicsőségest. Az egyházi év többi részében az egyházi év ünnepkörének megfelelő rózsafüzért imádkozzuk.

A Szentolvasó imádkozásának módja:

A keresztre Hiszekegyet imádkozunk, a nagy szemekre Miatyánkot, a kis szemekre pedig Üdvözlégyet. Az első három Üdvözlégy után és minden tíz Üdvözlégy — tized — után a Dicsőség az Atyának... következik. Az Üdvözlégyekben a Jézus szó után az alábbi kéréseket, illetve titkokat illesztjük be.

Az első három Üdvözlégyben:

1. aki hitünket növelje,
2. aki reményünket erősítse,
3. aki szeretetünket tökéletesítse.

(E bevezetés mindig egyforma.)

Az örvendetes olvasó titkai:
(Rendesen adventtől nagy böjtig.)

1. akit te, Szent Szűz a Szentlélektől fogantál,
2. akit te, Szent Szűz Erzsébetet látogatván hordoztál,
3. akit te, Szent Szűz a világra szültél,
4. akit te, Szent Szűz a templomban bemutattál,
5. akit te, Szent Szűz a templomban megtaláltál.

A fájdalmas olvasó titkai:
(Rendesen nagyböjttől húsvétig.)

1. aki érettünk vérrel verítékezett,
2. akit érettünk megostoroztak,
3. akit érettünk tövissel megkoronáztak,
4. aki érettünk a keresztet hordozta,
5. akit érettünk keresztre feszítettek.

A dicsőséges olvasó titkai:
(Rendesen húsvéttól Szentháromság-vasárnapig.)

1. aki halottaiból feltámadott,
2. aki a mennybe fölment,
3. aki nekünk a Szentlelket elküldötte,
4. aki téged, Szent Szűz a mennybe fölvett.
5. aki téged, Szent Szűz, a mennyben megkoronázott.

Fohászok a Szűzanyához.

Szűz Mária édes Szíve, légy menedékem!
(300 napi búcsú.)

Áldott legyen a Boldogságos Szűz Máriának, Isten anyjának szent és szeplőtelen fogantatása.
(300 napi búcsú.)

Ó Mária, reménységünk, légy kegyes irántunk!
(300 napi búcsú.)

Ó Mária, fájdalmas Szűz, az összes keresztény hívők anyja, könyörögj értünk!
(300 napi búcsú.)

Te, a szeretet, a fájdalmak, az irgalmasság anyja, könyörögj értünk!
(300 napi búcsú.)

A Mária-év Imádsága.

Elragadtatva égi szépséged ragyogásától és a világ bajától hajtva, karjaid közé vetjük magunkat Jézus Szeplőtelen Anyja és a mi Anyánk, Mária, bízva benne, hogy jóságos Szivedben forró kívánságaink teljesedését elérjük s a biztos kikötőt a minket mindenfelől szorongató viharban.

Elgyengülve ugyan a bűntől és számtalan nyomorúságtól sújtva, de csodálattal szemléljük és magasztaljuk a példátlanul gazdag, fenséges ajándékokat, amelyekkel Isten minden más tiszta teremtmény fölött elhalmozott, fogantatásod első pillanatától addig a napig, amelyen Téged, mennybevitt Szent Szűz, a világegyetem királynőjének megkoronázott.

Hit tiszta forrása, hullasd értelmünkre az örök igazságok harmatát! Minden szentséggel illatozó liliom, töltsd be szivünket égi illatoddal! Gonoszságnak és halálnak legyőzője, taníts meg a bűn mélységes utálatára, mert a lelket átkozottá teszi Isten előtt, a pokolnak pedig rabszolgájává.

Isten legkedvesebb Leánya, hallgasd meg forró fohászunk, amely ebben a Neked szentelt esztendőben minden hűséges szívből feléd száll. Hajolj sajgó sebeink fölé. Változtasd meg a gonoszok szándékát, töröld le a szomorúak és elnyomottak könnyét, erősitsd a szegényeket és elhagyottakat, szüntesd meg a gyűlöletet, szelídítsd meg a durva erkölcsö-

ket, óvd a fiatalokban a tisztaság virágát, oltalmazd az Anyaszentegyházat, add, hogy minden ember érezze a keresztény jóság varázsát. Nevedben, amely a mennyekben szent dalban zendül, ismerjék el egymást testvérnek az emberek s a nemzetek egyetlen egy család tagjainak, akik fölött ragyogjon fel mielőbb az egyetemes és őszinte béke napja.

Édes, jó Anyánk, hallgasd meg alázatos kérésünket, és mindenekfölött esd ki számunkra hogy Veled együtt élvezve az örök boldogságot, trónod elött ismételhessük majd egyszer azt a himnuszt, amely ma a földkerekségen oltáraid előtt zeng: Egészen szép vagy, Mária! Te, népünk dicsősége, öröme, ékessége! Amen.

Szűz Mária Bemutatásának ünnepén, 1953 nov. 21.
(XII. Pius pápa)

Ötévi búcsú annyiszor, ahányszor töredelmes szívvel, ájtatosan elmondják.

IX.

AZ EGYHÁZI ÉV

« Öltsétek magatokra Krisztust. »
(Róm. 13, 14.)

AZ EGYHÁZI ÉV

Szent Pál apostol arra figyelmezteti a római híveit, hogy «öltsétek magatokra Krisztust. (Róm. 13, 14) A nemzetek apostola azt kívánja, hogy hívei kövessék Krisztust, a mennyei Atya dicsőségére úgy gondolkozzanak, beszéljenek, éljenek, mint Krisztus. Az Egyház egész évben Krisztust állítja liturgiája középpontjába, hogy a hívők követni tudják Krisztust, ismét és ismét megemlékezve az Úr életéről, tanításáról, áldozatáról, újabb indítást nyerjenek az igazi krisztusi életre. Az egyházi év nem azonos a polgári évvel. Amig a polgári év január 1-én kezdődik és december 31-én ér véget, addig az egyházi év ádvent első vasárnapján kezdődik és a következő ádventig tart. Két ünnepkörre oszlik. A karácsonyi a megtestesülést, a husvéti a megváltást, és az emberek megszentelését jeleníti meg. A karácsonyi és húsvéti ünnepkört előkészületi idő, az ádvent és a nagyböjt előzi meg. Az előkészítő idő célja a híveket bünbánattal, böjttel és buzgó imával előkészíteni karácsonyra és husvétra. Az egyes ünnepeket külön ismertetjük, hozzáfüzve az ünnepről szóló elmélkedéseket, hogy azok által lelki gyümölcsöket nyerhessünk az egyházi évből, jobban megismerhessük Krisztust, tanítását követhessük és teljesíthessük Szent Pál apostol kívánságát.

I. KARÁCSONYI ÜNNEPKÖR.

ADVENT.

Előkészületi idő karácsonyra. Karácsony előtti negyedik vasárnap kezdődik. Négy hétig tart, s arra emlékeztet, hogy az emberség sok ezer évig várt a Megváltó eljövetelére. Jellege a bűnbánat. Sokfelé hajnali szentmisékkel készülnek karácsonyra. A hajnali szentmisék a Szűzanya tiszteletére szóló fogadalmi misék, amelyeket a bevezető rész első szaváról Rorate-miséknek is mondanak. Karáncsony előtt az Egyház a karácsonyi szentgyónás elvégzését javasolja a híveknek és a szentáldozáshoz való járulást szorgalmazza, továbbá előírja a zajos mulatságoktól való tartozkodást.

Ádventi elmélkedés.

Az ádvent Krisztusvárás. Krisztust várták régen, kívánták megtestesülését, s Krisztust várjuk mi is, kívánjuk lelkünkben való kialakulását; azonkivül várjuk eljövetelét a világ végén.

A régi ádventben Krisztust várták testben. A megtestesülés a legkegyelmesebb, a legnagyobb tény, nagy középpont a történelemben; az Isten végtelen jótéteménye. Előtte megfagytak a szívek, hideg volt; elborultak a lelkek, sötét volt; fölemelte koronás fejét a bűn. Sikerült eltemetkeznie éjbe, fagyba. Ez éjbe dörgött a próféták szava, s élesztette a jobb reményt. A sötét éj s az éjben virrasztó remény jellemzi az első ádventet. A nyomoru-

ság mértéke betelt; hajnal pirkadt, s megjött Ő, kit a lelkek vártak. Ó, végtelenül kitartó szent prófétai remény, te isteni erény, mely a nyomoruságban várod a boldogságot, s gyöngeségben álmodol erőről, szálld meg lelkemet, hadd reméljek erősen, lelkesen; gyöngeségem, nyomorom dacára bizom, hogy győzök. Ádvent van bennem is; édes, erős, szent reményben van erőm, még nem fogyatkozhatom.

Remélek, Uram, feszül a lelkem. Te vagy a tavaszom! Növök, kitárom lelkem millió pórusát; én erőm! Szeretlek Isten, Jézus, édes testvér, édes gyermek! Te Isten s villámló nagy emberi lélek, aki rám gondolsz, s rám pazarolsz isteni életet. (*Prohászka*)

Ádventi ima.

Örök Isten! Ádvent heteiben azokra az évezredekre gondol lélekben Egyházad, amelyekben az emberiség vágyódva várta az eljövendő Megváltót. Irgalmas jóságodban mindjárt a bűnbeesés után megigérted a Szabadítót, egyszülött Fiadat, hogy emberségünk részesévé legyen, és Neked a világra nehezedő bűnökért elégtételt adjon. De mégis nemzedékeknek kellett sírba hanyatlaniok anélkül, hogy az igért Megváltót megismerhették volna. Vágyón esengve sírt fel a választott nép profétáinak sóhajtása: « Harmatozzatok égi magasok! Teremje meg a föld az Üdvözítőt! Add Uram, hogy minket is eltöltsön a meg-

váltás kegyelme utáni vágy. Adj erőt, hogy a bűn hegyeit lehordjuk, a közönyösség és hanyagság völgyeit betöltsük: ne legyen többé a hozzánk betérő Üdvözítő útjában akadály. Készítsd elő kegyelmeddel szívünket, hogy a karácsony ujjongása közt szívünkbe fogadhassuk Krisztust.

Mélységes fájdalommal gondolunk, Uram, ezekben a hetekben arra a sok millió emberre, akik még mindig vágyakozással várják az igaz hit boldogságát és azokra is, akik hitüket elveszítették. Engedd, hogy imádsággal és áldozattal siethessünk segítségükre. Add, hogy Egyházadnak tevékeny apostoli tagjai legyünk, és ne ismerjünk fáradtságot, ha országod terjesztéséről van szó és, hogy a megváltás kegyelmében minél több lélek részesülhessen. Amen.

SZEPLŐTELEN FOGANTATÁS.

December 8.

A Boldogságos Szűz azon kiváltságának az ünnepe, hogy fogantatásától kezdve ment volt az áteredő és minden más bűntől. IX. Pius 1854. december 8-án hirdette ki ünnepélyesen a szeplőtelen fogantatás tanát, 1865-ben meghatározta az ünnep végleges címét és külön miseszöveget rendelt el december 8-ra, továbbá ugyanezen év karácsonyán elrendelte az áteredő bűn nélkül fogantatott Szent Szűzhöz a könyörgést. XIII. Leó a szeplőtelen fogantatás ünnepét parancsolt ünnepek sorába emelte és vigíliával gazdagította.

Elmélkedés.

A Szent Szűz az érintetlen szépség, a tökéletes ember, hol ész, szív, kedély a legteljesebb összhangban egyesül; az új ember, ki romlatlanságában szerencsésen kifejlesztette minden vonását. Belső világa s külseje is olyan, mint az a gyönyörüséges dóm, melynek minden vonala a legszédítőbb magasságban is hűen van kihúzva, — sehol rajzhiba, sehol zsugorodás rajta, tökéletes minden rózsája, ága, boga; az Isten gondolta, rajzolta, mintázta; ő a királyleány, ő az isteni szűz; — mint szivárványos angyalfej emelkedtél föl csillagaink közé, — tekinteted, mint a csillagok rezgő fénye s aureolád zöldes, kékes, rubinos sugárzásban tündökölt. — Ó szép, szép lélek: nézd e nyomorult, szegény állatembert, a porba lökve és a sárban bukdácsolva, lehet-e még nagyobb romlása? szerelmében ráismersz a vadállatra, önzésében a zsarnokra; mosolyért vagy langyos kis élvezetért odaadja Istenét. Ő a te lelked az értelmi szépség, a szellemi fölény, a tudás s az itélet örvényes világa, — erősség méltóságos hatalomban, új Isten-tiszteletnek, imádásnak, szeretetnek forrása... az Isten végtelenül jobban szeret Téged, mint az egész világot. (*Prohászka*)

Egészen szép vagy, ó Mária,

És az áteredő bűnnek szeplője nincs meg Benned.

Könyörögjünk. — Istenem, ki a Boldogságos Szűz szeplőtelen fogantatása által szent Fiadnak hozzá méltó hajlékot készítettél: add meg, kérünk, az ő közbenjárására, hogy miként őt szent Fiad megváltó halálára való tekintettel minden bűntől megóvtad, úgy mi is lelkünk eredeti tisztaságában jussunk színed elé. A mi Urunk, Jézus Krisztus által. Amen.

Bizalom a Szeplőtelen Szűzhöz.

Minden Mária-ünnepen, de különösen a Szeplőtelen Fogantatás napján indítsuk fel a bizalmat a Szűzanya iránt. Szeplőtelen tisztasága üstökös gyanánt mutatja az ég felé vezető utat a bűnbe süllyedt embernek. Imádkozd el Szent Bernát imáját, indulj el a Szeplőtelen Szent Szűz segítségével és beléje vetett bizalommal a lelki tisztaság útján, hogy mindig kedves légy az Isten előtt.

« Ó, kit a világ szirtjei között szélvészek hánynak idestova, ha ki akarod kerülni a hajótörést, ne vedd le szemeidet a tenger csillagáról. Ha a kísértések viharai fölszabadulnak, ha szenvedések sziklatömegekként nehezednek gyöge vállaidra, tekints a Csillagra, sóhajts Mária felé. Ha a kevélység, nagyravágyás, rosszakarat, féltékenység hullámai elborítással fenyegetik lelkedet, tekints a Csillagra, könyörögj Máriához. Ha a harag, fösvénység, érzékiség megingatják gyönge sajkádat, keresd szemeddel Máriát. Ha bűneid isszonyatossága, lelkiismereted nyugtalansága, Isten ítéletének rettegése a kétségbeesés örvényei felé sodor-

nak, tapadj szíveddel Máriához. Veszélyeid, kétségeid, szorongattatásaid közepett gondolj Máriára, folyamodjál Máriához. Az Ő neve legyen szívedben és ajkaidon, s hogy kiérdemelhesd közbenjárását, ne veszítsd szemeid elől az ő erényeinek példáját: míg Őt követed, el nem tévedhetsz; míg Hozzá folyamodol, nem maradsz remény nélkül, míg Reá gondolsz biztos uton haladsz; míg Ő támogat, el nem esheted; míg Ő védelmez, semmitől sem félhetsz; ha veled lesz az élet tengerén, bizton eljutsz a révpartra... Mindent Tőle nyerünk, aki Jézust adta nekünk, minden Jézustól jő Mária által. »

Fogantatásodban Szűz Mária szeplőtelen voltál, imádkozzál értünk az Atyánál, kinek Fiát szülni méltó voltál!

(100 napi búcsú. 1793. nov. 21.)

Ó bűn nélkül fogantatott Szűz Mária, könyörögj értünk, kik Hozzád menekszünk!

(100 napi búcsú.)

Ó Szűzanya, akit sem az eredeti, sem a személyes bűnnek szennye soha nem érintett, Neked ajánlom és Reád bizom szívem tisztaságát! (100 napi búcsú.)

Ó Mária, ki a bűn szeplője nélkül jöttél a világra, nyerd meg számomra azt a kegyelmet, hogy bűn nélkül válhassak meg a világtól!

(100 napi búcsú.)

KARACSONY.

December 25.

«Krisztus Jézus született, örvendezzünk!» E gyönyörű karácsonyi ének fejezi ki legjobban a mai ünnep fönségét. Megszületett a világ Megváltója, kit a mennyei Atya már a Paradicsomban megígért a bűnös emberiségnek, akire epedve vártak 4000 éven keresztül a pátriárkát, a próféták, a választott nép, sőt az egész emberiség. Sötét éjszakában bolyongott az ember és ime az ádventi hajnalpir után felszökik az égre a fényes napsugár, megszületik Betlehemben Szűz Máriától Krisztus, a mi Üdvözítőnk.

Örvendezzünk! Az Egyház hív fel bennünket örvendezésre. Leteszi a bánat ibolyaszinét, amibe ádvent folyamán öltözött, és felöltözik az öröm díszes ruhájába. A szentmisében egyre kifejezi nagy örömét azért, hogy Kisdedet adott nekünk az ég, de aki hatalmával meg tud szabadítani bennünket a bűn rabságából.

Nagy örömnek kifejezése az is, hogy a mai napon három szentmisét mondhat minden pap. Egy szentmisét éjfélkor, mivel az Üdvözítő éjjel született. E szentmisében ünnepeljük Krisztus emberi testben való megjelenését a földön. A második szentmise hajnalban van, jelezvén a világ világosságának a fölkeltét, amely először a pásztorokat hívta az Üdvözítőhöz. E szentmisében emlékezünk meg

Krisztus születéséről, az egyes emberek szívében. A harmadik szentmise fényes nappal van. Az Úr Jézus örök születésére és istenségére emlékeztet.

Az Egyház öröme nem szünik meg a mai nap estéjén, hanem végighuzódik az egész karácsonyi ünnepkörön február 2-ig.

Karácsonyi könyörgés.

Urunk, Jézus Krisztus, Aki irántunk érzett végtelen szeretetből emberré lettél és Betlehemben megszülettél, lélekben Hozzád sietünk, mint születésed éjjelén a jóakaratu pásztorok. A Tiéid vagyunk. Mi is, mint a pásztorok, egyszerü gyermeki szívet hozunk jászolyodhoz, telve hittel, reménnyel és szeretettel.

Hiszük, hogy — bár, mint kisded feküdtél Szűzanyád karjában — a királyok Királya, a hatalmas Isten vagy. Bízunk Benned, hiszen megváltásunkra és boldogításunkra jöttél közénk. Szeretünk Téged, mert végtelenül jó vagy és az örök szeretet hozott a földre.

Születésed napján ajándékul azt ígérjük, hogy ezentul jobban szeretünk, büneinket elhagyjuk, hibáinkat jóvátesszük, az imádságban és a jóban buzgóbbak leszünk.

Ajándékozzál meg bölcseséggel, erővel és egészséggel, hogy kötelességeinket híven teljesíthessük. Legyen áldásod minden munkánkon!

Tekints megértő szívvel anyagi gondjainkra és szükségeinkre is. Add, hogy mindig meglegyen a meleg otthonunk, mindennapi kenyerünk és mindaz, ami családjaink fenntartására és gyermekeink nevelésére szükséges.

Őrizd és növeld szívünkben az egymás iránti szeretetet. Add, hogy tiszteljük, becsüljük, szeressük egymást és tudjunk egymásnak megbocsájtani.

Kisded Jézus, minden kegyelem és ajándék osztogatója, varázsolj karácsonyt minden ember szívébe, áraszd ki békédet hazánkra és az egész világra. Add, hogy az egész földkerekség visszhangozza az angyalok énekét: Dicsőség mennyben az Istennek és békesség a földön a jóakaratú embereknek. Amen.

SZENT ISTVÁN, ELSŐ VÉRTANÚ ÜNNEPE.

December. 26.

« Ha engem üldöznek, titeket is üldözni fognak. » (Jn. 15, 20) Igy oktatta az Ur a tanitványait. Másutt viszont ezeket mondja: « Legyetek óvatosak az emberekkel szemben, mert bíróság elé állítanak és zsinagógáikban megostoroznak titeket. Miattam helytartók és királyok elé is hurcolnak, hogy tanuságot tegyetek előttük és a pogányok előtt. Mikor bíróság elé állítanak, ne töprengjetek, hogyan és mit mondjatok. Abban az órában majd megtudjátok, mit szóljatok. Hiszen nem ti beszéltek, hanem Atyátok lelke szól belőletek. » (Mt. 10, 17-20.) Amint az Úr előre megmondta, úgy is történik. Az Úr mennybemenetele és a Szentlélek eljövetele után az apostolok megkezdték az evangelium hir-

detését. Munkájuk támogatására hét szerpapot választottak maguk mellé. A zsidók főbbjei nem nézték azonban jó szemmel az evangélium terjedését és törvénybe idézték az apostolokat, eltiltották a tanítástól és megostorozták őket. Mikor azonban István szerpap (diákonus) bebizonyította nekik a prófétákból, hogy Jézus Krisztus a Messiás és kemény szavakkal szemükre vetette makacsságukat, megindult az üldözés. Az első áldozat maga István szerpap lett, akit megköveztek.

A legszebben rövid imája mutatta meg krisztusi lelkületét, amelyet megkövezőiért mondott: «Uram, ne tulajdonítsd nekik a bűnt.»

(Ap. csel. 7, 69.)

Azóta mély tisztelettel és hódolattal veszi körül az Egyház az első vértanut, akinek ünnepét karácsony másnapján tartja. Szent István első vértanu óta számosan áldozták és áldozzák életüket Krisztusért. Az Egyház minden üldözésből diadalmasan került ki. A vértanuk vére Tertullián szerint a kereszténység magja. Szent István vértanú lelke erősítsen meg bennünket hitünk megvallásában akkor is, ha ezért üldözést kell szenvednünk. Igy leszünk igazi tanítványa égi Mesterünknek. Szent István napja nem parancsolt ünnep.

Imádkozzál értünk Szent István, első vértanú.

Hogy méltók legyünk Krisztus igéreteire.

Szent István, az ifju Egyház hőse, benned a tevékeny felebaráti szeretet példaképét, a bátor apostolt és a kereszténység első vértanúját tiszteljük. Csodáljuk erős hitedet, rendíthetetlen bizalmadat Krisztusban és a legnagyobb áldozatra kész szereteted, amellyel a mennyei Atya és az emberek iránt viseltettél. Fáradhatatlanul szolgáltad a szegényeket, az özvegye-

ket és árvákat. Üdvözítőnkhöz hasonlóan az ellenség szeretetének hősies példáját adtad, amikor haldokolva üldözőidért és gyilkosaidért imádkoztál. Add, hogy hatalmas közbenjárásod erejét mindig tapasztaljuk. Kérd számunkra a szentek királyától azt a kegyelmet, hogy hozzád hasonlóan mindig áldozatra készen szolgáljunk embertársainknak és szeressük ellenségeinket. Amen.

SZILVESZTER ESTÉJE.

December 31.

A polgári év utolsó napja. Este hálaadást végeznek minden templomban. Hálaadással fejezd be az évet.

Adjunk hálát szívből az Úrnak. Szilveszter estéjén elfogódott a szívünk, mintha egy édes valamitől kellene búcsúznunk, mintha egy jótékony kezet kellene utoljára megcsókolnunk s könnyeinket ráhullatnunk! Visszanézünk a multba s az Úr szeretetével szemben találjuk magunkat, aki kegyelmeivel árasztott el, mint eső szitált ránk, mint napsugár szórodott lelkünkre; izzó parazsat hullatott ránk! Föllhasználtuk-e az időt, a kegyelmeket, a sugallatokat, lelkünk indulatait, szivünk gerjedelmeit, az élet nemes vágyait, a belső és külső világ erőit? Tisztábbak, nemesebbek, különb emberek lettünk-e? Vagy vétkeztünk tán nagyon súlyosan és sokszor? S tán úgy éltünk Istenfe-

ledésben és szívkeménységben? Mily szegény és örömtelen élet! Vagy Istenhez tértünk s megbántuk bűneinket s irgalmát élveztük? Elmerengünk a napfényben, a jólét, az egészség, a siker napfényén, — borzongunk sok homályos, kínos árnyon, a keserűségek éjszakáján; visszaemlékszünk a rózsákra, az öröm, a vigasz, a vigság virágaira s egyszersmind a sok tövisre, mely nem lábunkat, hanem szívünket szurta. S mégis, mégis forró, imádó szívvel borulok le Előtted, Uram, s mindenért, újra mondom, mindenért, a keresztért csak úgy, mint szereteted csókjaiért hálát adok. Szilveszter estéjén összes emlékeim, hitem, vágyam s reményem öntudata nem virulhat ki másba, mint forró, őszinte, mély hálaadásba. (*Prohászka*).

ÚJÉV.

Január 1.

Jézus névadásának ünnepe. Parancsolt ünnep.

A mult évet azzal zártuk be, hogy hálát adtunk mindenért; hálát életért, öntudatért, egészségért, erőért, munkakedvért — hálát barátságért, szülői, hitvesi, testvéri, gyermeki szeretetért, hálát a természet s a kegyelem minden adományáért: az új évet pedig kezdjük meg hittel: hódoljunk meg Isten szent fölségének. Imádjuk Őt, az élet s halál Urát s az idők s örökkévalóság Királyát. Ez év első napján adományainak új sorozata előtt állunk.

Ő adja nekünk az időt s buzdít: « redemite tempus », vegyétek meg az időt; időt adok, de csak akkor lesz a tietek, ha jó, nemes élettel, ha krisztusi cselekedetekkel kitöltitek. Ő ad parancsokat s kiszabja kötelességeinket, s nekünk minden kötelességben az ő szent akaratát kell látnunk és teljesítenünk. Ő ad tehetséget és kegyelmet, hogy tiszta szívvel s öntudatos erkölcsi motivumokkal dolgozzunk. — Uram, élet és erő forrása, én a csepp a vedren éppúgy kezeidből való vagyok, mint csillagos világaid; áldlak s örülök, hogy vagyok. Ez a szent öröm hajnalt fest ez év első reggelébe s e hajnalban lelkem a te pacsirtád. Kérlek adj hitet, adj világosságot; nem tudom, mit hoz ez év, de bármit hozzon, ne sötétüljön el lelkem.

Kezdjük meg az évet reménnyel. Tenger az idő, vihar és napsugár, szerencse és baj jár rajta; de bízzunk, Isten segít. Remélem, hogy megóv bűntől, tévelytől, bukástól, rossz példaadástól, szívkeménységtől; ezek a lelki élet sötét oldalai. Ugyancsak remélem, hogy pozitiv jóra s erényre megsegít, s kialakul ez év folyamán a lelkem. Neki ajánlom gyöngeségeimet, főleg azt, mely jobban égeti öntudatomat; azt, melytől legelőször kell szabadulnom. Legyen új élet az új év! Lefoglalom az Isten segítségét s áldását szüleimre, hitvestársamra, testvéreimre, barátaimra!

Kezdjük meg az évet nagy szeretettel. Istené vagyok, ki szívet adott, hogy szeressek, —

lelket adott az odaadás s bízalom érzéseire —, erőt, tehetséget sokféle tevékenységre. Szeretni akarom Őt mindenek előtt azáltal, hogy parancsait teljesítem, s gyakorlati kereszténységet élek: a nyomorultat segítem, a mezitelent ruházom, a tévelygőt jó utra terelem; jószívű leszek cselédeimhez s alattvalóimhoz, gondját viselem háznépemnek. S hogy ez évet szent szeretettel megszenteljem, megbocsájtok ellenségeimnek s jót teszek azokkal, kik rosszat tettek nekem; aki átkoz, azt áldom, aki gyűlöl, azt szeretem. Fölteszem, hogy másokat meg nem szólok, tetteiket félre nem magyarázom, jó példát adok, senkit meg nem károsítok, senkire sem irigykedem, fösvény nem leszek, szóval fölteszem, hogy szeretek. (*Prohászka*)

JÉZUS NEVE NAPJA.

Újév és vízkereszt között lévő vasárnapon ünnepli az Egyház Jézus neve ünnepét. Ha nem esik ezen időre vasárnap, akkor január 2-án ünnepli az Egyház Jézus nevenapját. Ez esetben nem parancsolt ünnep. Üdvösségünk Jézus nevében van, azért tiszteljük mi is és hívjuk segítségül. Főként arra törekedjünk, hogy megmaradjon a régi szép köszöntés: Dicsértessék a Jézus Krisztus. Jézus nevenapján és az ünnep nyolcada alatt teljes búcsút engedélyez az Egyház mindazoknak, akik szentgyónáshoz és szentáldozáshoz járulnak, legalább csendes szentmisét hallgatnak és a templomban a szentatya szándékára imádkoznak (*IX. Pius, 1866.*).

Ó Jézusom, vésd a Te drága szent nevedet szegény szívembe és nyelvemre, hogy a bűn csábítását szent neved segítségül hivása által legyőzzem, s ha a bizalmatlanság lelke szállja meg szívemet, a Te érdemeidbe helyezzem reményeimet; ha Hozzád való szeretetem hülni kezd, szent neved gerjessze föl és emlékeztessen arra, mennyire szerettél engem. Engedd ó Jézus, hogy míg élek, mindig segítségül hívjalak, e névvel ajkamon váljak el a világtól s még halálom végső percében is ezt kiáltsam: Szeretlek Jézusom. Jézus, édes Jézus! (*Liguori Szt. Alfonz imája.*)

Litánia Jézus Szent nevéről!

P. Uram, irgalmazz nekünk!
P. Krisztus, kegyelmezz nekünk!
P. Uram, irgalmazz nekünk!
P. Jézus, hallgass minket!
P. Jézus, hallgass meg minket!

A hivek megismétlik.

Mennyei Atyaisten,*
Megváltó Fiúisten,
Szentlélek Úristen,
Szentháromság egy Isten,
Jézus, az élő Isten Fia,
Jézus, az Atyának fényessége,
Jézus, az örök világosság fényessége,
Jézus, a dicsőség királya,
Jézus, az igazságosság napja,

---

* Irgalmazz nekünk!

Jézus, a Boldogságos Szűz Máriának Fia, *
Szeretetreméltó Jézus,
Csodálatos Jézus,
Jézus, erős Isten,
Jézus, a jövő élet Atyja,[1]
Jézus, a nagy tanács Angyala,[2]
Leghatalmasabb Jézus,
Legtürelmesebb Jézus,
Legengedelmesebb Jézus,
Szelid és alázatos szívű Jézus,
Jézus ,a szűzesség kedvelője
Jézus, szerető barátunk,
Jézus, a béke Istene,
Jézus, az élet szerzője,
Jézus, az erények példaképe,
Jézus, a lelkek búzgó keresője,
Jézus, a mi Istenünk,
Jézus, a mi menedékünk,
Jézus, a szegények atyja,
Jézus, a hívek kincse,
Jézus, a jó pásztor,
Jézus, igaz világosság,
Jézus, az örök bölcseség,
Jézus, végtelen jóság,
Jézus, utunk és életünk,
Jézus, az angyalok öröme,
Jézus, a pátriárkák királya,
Jézus, az apostolok mestere.

---

* Irgalmazz nekünk!

[1] Az örök üdvösség szerzője.

[2] Isten terveinek hirdetője.

Jézus, az evangelisták tanítója, *
Jézus, a vértanúk erőssége,
Jézus, a hitvallók világossága,
Jézus, a szűzek tisztasága,
Jézus, minden szentek koronája,
Légy irgalmas! Kegyelmezz nekünk, Jézus!
Légy irgalmas! Kegyelmezz nekünk, Jézus!
Minden gonosztól, **
A te haragodtól,
Az ördög incselkedéseitől [1]
A tisztátalan lélektől,
Az örök haláltól,
Sugallataid elhanyagolásától,
Szent megtestesülésed titka által,
Születésed által,
Gyermekséged által,
Isteni életed által,
Fáradalmaid által,
Haláltusád és szenvedéseid által,
Kereszted és elhagyatottságod által,
Ellankadásod által,
Halálod és temetésed által,
Föltámadásod által,
Mennybemeneteled által,
A legméltóságosabb Oltáriszentség szerzése által,
Örömeid által,
Dicsőséged által.

---

* Irgalmazz nekünk!

** Ment meg minket, Jézus!

[1] Cselvetéseitől.

Isten báránya, aki elveszed a világ bűneit,
Kegyelmezz nekünk, Jézus!
Isten báránya, aki elveszed a világ bűneit,
Hallgass meg minket, Jézus!
Isten báránya, aki elveszed a világ bűneit,
Irgalmazz nekünk, Jézus!

P. Jézus, hallgass meg minket,
H. Jézus, hallgass meg minket!

Könyörögjünk! Uram Jézus Krisztus, te azt mondottad: kérjetek és adatik nektek, keressetek és találtok, zörgessetek és megnyittatik nektek: kérünk, add nekünk könyörgésünkre isteni szeretetednek érzelmét, hogy téged teljes szívvel, szóval és tettel szeressünk, és dicséreteddel soha föl ne hagyjunk.

Adj nekünk, Uram, szent Neved iránt félelmet és örök szeretetet, mert gondviselésedtől soha meg nem fosztod azokat, akiket szeretéted állhatatosságára tanítasz, aki élsz és uralkodol mindörökkön örökké. Amen.

Elmélkedés Jézus szent nevéről.

Jézus szent neve nagy hatalom, eget hajlító, poklot záró, embert szabadító hatalom. A hatalmak, melyeknek szintere a piac, az utca, a színházad deszkái, az akadémiák, a harcterek: e dicsőséges, imádandó hatalomnak csak kereteit adják; legjobb esetben Neki szolgálnak, különben efémerek. Egyiptom, Babylon, Perzsia, Róma hatalma, — az eszmék, az intéz-

mények hatalma, a tudás, a művészet hatalma: a fejlődés hullámai, míg ellenben Jézus hatalma az égen: örök engesztelés, a poklon: bezárja kapuit, a földön: kegyelmet, örök értéket ad. Azért értem, hogy mennyire különb név nekem Jézus, mint Caesar, Fáraó, Plato, Goethe, Napoleon! « meghajoljon minden térd! »

Az erkölcsi világot mozgató hatalom. Bűnből kisegít, erényre indít; hitet gyújt, szeretetre nevel. Beláthatatlan, és szövevényes az utja, mint a napvilágnak az őserdőben. Bejárja a városokat és falvakat ez a név, mint a harangszó, mindenütt zsong. Végighuzódik életen, gyermekfiú-, leány-, férfi-, nő- lelken. A néprétegeken áthat, mint a szivárgó víz a föld rétegein. Szent derüt és borut hoz, örömöt, bánatot, menyegzőn emlegetik és betegágyak mellett, s bánata is életet teremt. A gyermek dadogja piros ajkkal, a haldokló vele indul a másvilágra, hogy meglássa Jézust. Jézus a Te neved ajkainkon hírdeti örök vágyunkat utánad!

Jézus nevében állította lábra Péter és János a templom kapujának bénáját: Kelj föl és járj! Igy állították lábra a világot, így az egyes embert. Legyen ez a név erőnk, melytől lábra álljunk... s haladjunk fáradhatatlanul. Különben megbecstelenítjük az Úr nevét, ha erőtlennek bizonyítjuk. « Hordozzátok Jézus nevét », vessétek ki az életetekben. Édes Jézus,

legyek dicsőségedre! Jézus Reád emlékezés öröm, lendület, felpezsdülés; (*Prohászka*)

Örök Atya, dicsőítsd Jézus Krisztus drágalátos vére által szent nevét az Ő szándéka s imádásraméltó Szívének kívánsága szerint!

(300 napi búcsú.)

VIZKERESZT.

Január 6.

A karácsonyi ünnepkör főünnepe. A napkeleti bölcsek hódolatát, az Úr Jézus megkeresztelkedését és első csodáját a kánai menyegzőn ünnepli az Egyház. E napon adjunk hálát Istennek katolikus hitünkért, amely csillagként ragyogott fel lelkünkben és vezetett Istenhez. Kövessük hitünk fényét a napkeleti bölcsekhez hasonló elhatározottsággal, fogadjuk el Egyházunk tanítását, éljünk a hit világossága szerint. A mai napon gondoljunk azokra is, akiknek a lelkében még nem gyúlt ki a hit fénye. Imádkozzunk a misszióért és hozzunk értük áldozatot. A mai napon a napkeleti bölcsekkel az Isten hódolatára ajánljuk fel szívünk igazi szeretetének aranyát, imádságunk tömjénét, önmegtagadásaink és bűnbánatunk mirrháját. Vizkeresztkor szokásos a házak megáldása. Vizkereszt parancsolt ünnep.

Úr Jézus, világ világossága, aki e napon a három napkeleti bölcsnek kinyilatkoztattad Magad, hálát adok Neked, hogy az igaz hit világosságára hívtál. Engedd isteni Üdvözítőm, hogy e boldogító világosság előtt mindig

kitárjam lelkemet. Add, hogy a legtisztább szeretet aranyát, a buzgó imádság tömjénét és a keresztény önmegtagadás mirrháját ajánlhassam föl Neked, Istenemnek, Királyomnak és Megváltómnak. Adj kegyelmet, hogy tanításod szerint rendezzem be életemet és a három napkeleti bölcshöz hasonlóan állhatatos buzgósággal folytassam az utat a mennyei haza felé, hogy elérjek oda, ahol Téged dicsőségedben örökké láthatlak. Amen.

SZENT CSALÁD ÜNNEPE.

Vízkereszt utáni vasárnap. A betlehemi jászoly mellett fakadt a szent család tisztelete, ahol a kis Jézus imádására egybejövő pásztorok ott találták a Szűzanyát Szent Józseffel, és a kis Jézusra ragyogó fényözönből rájuk is hullott a tisztelet sugara. A mai kor legnagyobb bajára, a családok szétzüllésére és ezzel a társadalom elkereszténytelenedésére a legjobb orvosság a Szent Család példájának és erényeinek a követése.

Urunk, Jézus Krisztus, aki Máriának és Józsefnek engedelmeskedve megszentelted a családi életet csodálatos nagy erényekkel, add meg nekünk, hogy Szűzanyánk és Szent József segítségével a szent Családod példáját követhessük, és elérhessük a Veled soha meg nem szűnő együttlétet, aki az Atyával és a Szentlélekkel, mint Isten élsz és uralkodol mindörökké. Amen.

Fohászok a Szentcsaládhoz.

Jézus, Mária, József!

(7 évi és 7-szer 40 napi búcsú.)

Jézus, Mária és Szent József! Nektek adom szívemet és lelkemet! Jézus, Mária és Szent József! Legyetek segítségemre végső küzdelmemben Jézus, Mária és Szent József! Veletek költözzék el lelkem békében. Amen.

(300 napi búcsú.)

IMANYOLCAD
A KERESZTÉNYSÉG EGYSÉGÉÉRT.

Január 18-25.

Szent Péter apostol római székfoglalásának emlék ünnepe és Szent Pál apostol megtérésének ünnepe között az Egyház a kereszténység egységéért könyörög. Vegyünk részt az Egyház imájában, hogy minél előbb meghallgatásra találjon.

Antifona:

« Legyenek mindnyájan egyek. Amint Te, Atyám, bennem vagy és én Tebenned, úgy legyenek egyek ők is mibennünk, és igy elhigyje a világ, hogy Te küldtél engem. »

P. Mondom neked, te Péter vagy,

H. És e kösziklára építem Egyházamat.

Könyörögjünk. Úristen, aki az eltévedteket útba igazítod, a szétszórtakat összegyűjtöd és az összegyűjtötteket megőrzöd, áraszd, kérünk, kegyesen egységed kegyelmét a kereszt-

tény népre, hogy a megoszlást elvetve és az Egyház igazi pásztorával egyesülve, méltóképen szolgálhasson Neked. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen. (3 évi búcsú).

P. Hogy az összes tévelygőket az Egyház egységébe visszahívni és a hitetleneket az evangélium világosságára elvezetni méltóztassál,

H. Kérünk Téged, hallgass meg minket.

(300 napi búcsú)

GYERTYASZENTELŐ BOLDOGASSZONY.

Február 2.

Az ünnep tárgya: a mózesi törvények értelmében a Szűzanya bemutatta az Istennek a Gyermek Jézust és fölajánlotta az előírt áldozatot. E napot Mária tisztulásának is nevezik. A mózesi törvények szerint ugyanis az anyát fiúgyermek szülése után negyven napig tisztátalannak tekintették, az idő eltelte után áldozat bemutatásával nyerte vissza tisztaságát. Mária szűzi születése miatt nem lett volna kötelezve a törvény megtartására, de szent Fiához hasonlóan alávetette magát a törvénynek. Amikor a Szűzanya bemutatta az Úr Jézust a templomban, várt reá Simeon próféta, aki karjaiba véve a következő éneket mondta:

« Bocsásd el most szolgádat, Uram,
Szavaid szerint békességben,
Hiszen már látták szemeim az üdvösséget,
Melyet minden nép számára rendeltél:
Világosságul a pogányok megvilágosítására
És dicsőségére népednek, Izraelnek. »

(Lk. 2, 28-32.)

Majd az ének elmondása után a következőket mondta a Szűzanyának: «Sokak romlására és föltámadására lesz Ő Izraelben: jel, amelynek ellene mondanak, — s a Te lelkedet is tőr járja át — hogy így megnyilvánuljanak sok szív érzései.» (Lk. 2, 34-35.)

E napon az Egyház gyertyát szentel és gyertyás körmenetet tart a templomban. A gyertya fénye Krisztust, a világ világosságát jelképezi az agg Simeon éneke nyomán.

Gyertyaszentelő Boldogasszony nem parancsolt ünnep. Gondoskodjunk arról, hogy szentelt gyertya jusson az otthonunkba.

SZENT BALÁZS VÉRTANÚ ÜNNEPE

Február 3.

Ezen az ünnepen az Egyház különleges áldást ad híveinek. Annak emlékére, hogy Szent Balázs vértanú püspök (+ 316-ban) meggyógyított egy halszálkát nyelt gyermeket, a pap két keresztbe tett gyertyát tart az áldástkérő nyakához és, Isten segítségét kérve a torokbetegség ellen, megáldja őt.

II. HÚSVÉTI ÜNNEPKÖR.

HAMVAZÓSZERDA.

Húsvét előtt a negyvenhatodik napon van hamvazószerda. Az Egyház hamut szór a hívek fejére e napon és közben ezeket a szavakat mondja: «Emlékezzél meg ember, hogy porból vagy és porrá leszel.» Hamvazó szerdával kezdődik az egyházi év második nagy előkészületi ideje, amely a megváltás ünnepére készíti elő a híveket. Célja e szent időnek, amely az Úr Jézus bőjtölésének az emlékére 40 napig tart, bűnbánattal és önmegtagadással közelebb vinni mindenkit Istenhez. Kettős kötelezettséget ró a nagybőjt a hívekre: az egyik a bőjtök

megtartása, amelyet minden egyházmegye pontosan kihirdet, a másik a husvéti szentgyónás elvégzése, hogy a bűnbeesett lélek visszanyerje a megszentelő kegyelmet. Az egész időszak az Úr Jézus szenvedés-történetét állítja a liturgia középpontjába. «Itt van számunkra a bűnbánat ideje, hogy bűneinkért vezekeljünk és igy lelkünket megmentsük». Az Egyház figyelmeztetése szóljon a mi lelkünkhöz is. Tartsunk bűnbánatot, végezzük el a husvéti szentgyónást és ha van rá módunk, végezzük el a keresztúti ájtatosságot.

Elmélkedés hamvazószerdán.

Hamut szór fejünkre az Egyház, bőjtjének és Krisztus kínszenvedésének benyomása alá állit; mindezzel mély megtörődést és penitenciát sürget, valamint nagylelkü szeretetet a szenvedő Jézus iránt. A hamu halálunkat hirdeti, életünk elhervadását, érzékiségünk és testiségünk elporladását, bűnösségünk büntetését: por vagy, porrá leszel! A halál az ember műve. Szerencsétlen művész! az első halott a testvérgyilkos áldozata. Ádám rémülten tekintett e művére! — A halál nagy titok is, éppen olyan, mint a születés; a halál is életről beszél, életről, melyet éltünk s melyet élni fogunk. Nagy kegyelem az életre a halál átérzett jelenlétében visszapillantani. Ha az élet jó volt, akkor a halál olyan szép, mint az alkony, telve az erdők-mezők illatával és a munkás emberek fáradt, de bizó szemefényével. Ha pedig az élet rossz volt, akkor a halál olyan, mint a romokat takaró,

csillagtalan éj. De ez is, az is magábatérést sürget; ó hisz még élsz, kezedben van még az életfordulás kegyelme! Keveset éltem, sokat fecséltem, de még enyém az élet, a szép élet, mindjárt kezdem.

Bőjtölni akarok Jézussal, ki negyven napig bőjtölt s megteszem ezt szivesen, mert az Egyház, a fegyelmezett lelkek tanitója, parancsolja. Ez önmegtagadásban kitünő nevelő és fegyelmező eljárás rejlik; parancsolni a szemnek, az iny vágyainak, ez fölemeli a lelket, s testem is tisztább, hajlékonyabb lesz; az a sürü, állati, ösztönös vér higabb, üdébb, energikusabb lesz s büneimért penitenciát gyakorlok bőjtömben.

Az önmagábatérés és tisztulás szellemével bele akarok hatolni Jézus szenvedésébe. Ahhoz lélek, érzékeny, nemes, nagystílü lélek kell: érteni az áldozat szeretetét s átérezni, hogy ez értem van. Ó mily elfogódottan ereszkedem e tüzes léleknek, a szenvedő Jézusnak párás, tropikus érzelmi világába; hogyan nézek ez örvényekbe s ez égbemeredő csúcsokra; hogyan várom epedve és imádkozva, hogy a bensőség és az érzékenyülés gyógyitó vizeit kavarja föl bennem is a részvétnek angyala! Le a sarukkal; e hely szent föld; lábadjon könnybe szemem, hogy többet lássak s verjen gyökeret térdem, hogy gyorsabban haladjak a keresztuton. Igazán szent idő; meg akarom szentelni. (*Prohászka*)

Nagyböjti imádság.

Uram, Jézus! Mivel szent véred hullása csak úgy válik hasznomra, ha a test kívánságai, a világ gyönyörüségei miatt és az ördög kisértéseire törvényidet meg nem szegem, segíts gyarlóságomon; állj mellettem, támogass, erősíts engem, hogy lelkem ellenségei le ne győzzenek, és szent véred megbecsülhetetlen érdeme kárba ne vesszen.

Bűnös szememet szent keresztedre emelem és bizalommal kérlek, ne tagadd meg irgalmadat azoktól sem, akik Rólad és semmiségünkről megfeledkeznek, Neked térdet hajtani nem akarnak, tanításodat elvetik, parancsaidat megszegik és nem élnek kegyelmeddel, amely az igazság és erkölcs útjára vezérelhetné őket. Küldd hozzájuk Szentlelkedet, hogy, megvilágosítsa őket és megszerettessen Téged, világ Megváltója és tanítója.

Könyörülj az egész emberiségen. Áraszd bőséges áldásodat atyánkfiaira, családjainkra, barátainkra és ellenségeinkre. Legyenek a böjti szent napok szívbéli megtérésük, isteni viselkedésük és üdvösségük napjai. Javuljon e napokban a bűnös, az ellenség, segítsék az ügyefogyottat, nyerjen enyhülést a beteg. Adj mindnyájunknak boldog kimulást. Ne szólíts ki e világból anélkül, hogy bűneimet töredelmesen meg ne bánjam és szent testedet magamhoz ne venném, hogy a siralom völgyét

kegyelmedben hagyjam el, Hozzád juthassak és dicsőségedben mindörökké örvendhessek. Amen.

KERESZTÚTI ÁJTATOSSÁG.

A keresztút az Úr Jézus azon útjára emlékeztet, amelyet Pilátus házától, vállán a kereszttel, a Kálvária hegyéig megtett, hogy értünk keresztre feszítsék. Ezt az utat könnyeivel és vérével áztatta. A kereszténység 1900 év óta járja ezt az utat, megáll, elgondolkozik azon, mit szenvedett az Úr ezen az úton, milyen nagy a bűn, engeszteli imájával a megbántott isteni Fölséget, hálát ad a megváltás kegyelmeiért. Ez a keresztúti ájtatosság. A pápák sok búcsúval gazdagították a keresztúti ájtatosságot, az Egyház, hogy könnyebben elvégezhető legyen, minden templomban felállítja a keresztút 14 állomását. A keresztúti ájtatosság lényege az elmélkedés. Az elmélkedés tárgyául bármelyik ima, himnus, vagy maga a Szentirás szolgálhat, amelyben meg van írva Krisztus szenvedése. A keresztúti ájtatosság elvégzésével mindazokat a kegyelmeket és búcsúkat elnyerhetjük, amelyket a pápák azoknak engedélyeztek, akik Jeruzsálemben járják végig Krisztus keresztútját. XI. Pius 1931. július 17-én a következő határozatot hozta: Mindazok, akik töredelmes lélekkel akár magányosan, akár közösen elvégzik a keresztúti ájtatosságot a következő búcsúkat nyerhetik el:

1. teljes búcsút mindannyiszor, ahányszor elvégzik a keresztúti ájtatosságot,

2. külön teljes búcsút nyerhetnek, ha azon a napon, amelyen elvégzik a keresztúti ájtatosságot, szentáldozáshoz is járulnak,

3. Tiz évi búcsút minden egyes állomás elvégzéséért külön-külön, ha az ájtatosságot valamely komoly ok miatt meg kell szakitania.
(A.A.S. Vol. XXIII, 1931, p. 522).

Ezeket a búcsúkat elnyerhetik azok is, akiket betegség vagy más fontos ok akadályoz abban, hogy az érvényesen felállított stációk előtt ájtatoskodjanak, feltéve, hogy tulajdonukban van külön erre a célra megáldott feszület és ha tiz Miatyánkot és Üdvözlégyet elmondanak a Dicsőséggel. Aki betegség miatt képtelen a fent említett ima elmondására, úgy számára elégséges egy rövid fohász a keresztre feszitett Üdvözítőhöz, vagy ha a feszületet ájtatosan megcsókolja. A búcsúk elnyeréséhez természetesen szükséges a kegyelmi állapot, továbbá az egyik állomástól a másikig menjünk, illetve térdet hajtsunk, ha nincsen módunkban az egyik állomástól a másikig elmenni.

Bevezető ima.

Isteni Üdvözítőnk, mi bűnösök vétkeztünk és Te szenvedtél értünk ártatlanul a keresztúton és a kereszten. Ide juttattak vétkeink. Töredelmes szívvel bánjuk életünk minden elkövetett bűnét, amelyekkel Téged, legnagyobb jótevőnket, hálátlanul megbántottunk. Hogy megmutassuk szeretetünket és megkérleljünk bűneinkért, követünk a keresztútadon. Add meg nekünk Egyházad által a keresztút járására engedélyezett búcsúkat lelkünk üdvösségére, a bűnösök megtérésére és a tisztítóhelyen szenvedő lelkek segítségére. Amen.

I. állomás.

Pilátus halálra ítéli Jézust.

P. Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!

H. Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

« Akkor kezükbe adá Őt Pilátus, hogy keresztre feszítsék. » (In. 19, 16.)

Pilátus háromszor jelenti ki Jézus ártatlanságát és mégis halálra adja az Istenembert. Az isteni Bárány némán fogadja a halálos ítéletet és készséges szívvel megy értünk és helyettünk a halálba, hogy nekünk életünk legyen. Uram, ha most megítélnél, ártatlannak találnál minket? De ha hiba nélkül lennénk is, add, hogy mindig türelmesen viseljük igazságtalan megítélésünket. Add azt is, hogy szavainkra mindig vigyázzunk.

P. Könyörülj rajtunk Uram!

H. Könyörülj rajtunk!

II. állomás.

Jézus vállaira veszi a keresztet.

P. Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!

H. Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

Krisztus Urunk, « keresztjét hordozván kiment a Golgotára ». (Jn. 19, 17.) Mezitláb, töviskoszorúval, vállán a súlyos kereszttel megkezdi keresztútját az Ur és behinti azt könnyei-

vel és szent vérével. Add, Uram, hogy készséges szeretettel és türelemmel viseljük mi is mindennapi keresztünket.

P. Könyörülj rajtunk Uram!

H. Könyörülj rajtunk!

III. állomás.

Jézus elesik a kereszttel.

P. Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!

H. Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

« Betegségeinket Ő hordozta s fájdalmainkat Ő viselte. » (Iz. 53, 4.)

Kimerült, agyongyötört Üdvözítőnk nem bírja el bűneink rettenetes súlyát. A földre roskad, de újra fölkel és tovább járja értünk a keresztútat. Mélységes bánattal siratjuk a magunk elestét és elkövetett bűneinket. Bocsásd meg azokat, Uram! Ezentul kitartunk Melletted, ha kell, a halál árán is.

P. Könyörülj rajtunk Uram!

H. Könyörülj rajtunk!

IV. állomás.

Jézus szent Anyjával találkozik.

P. Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!

H. Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

« Ó míly nagy volt ama drága Szűzanya szomorusága egyszülött szent Magzatán. » (Stabat Mater.)

Minő szívszaggató fájdalom az Anyának így látni szent Fiát! És minő keserű gyötrelem a Fiúnak édesanyja szenvedése. Uram, tedd fogékonnyá szívünket mások szenvedése iránt!

P. Könyörülj rajtunk Uram!

H. Könyörülj rajtunk!

V. állomás.

Cirenei Simon segíti Jézusnak a keresztet hordozni.

P. Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!

H. Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

« Megállítottak egy bizonyos cirenei Simont, aki a mezőről jött, és rátették a keresztet, hogy vigye Jézus után. » (Lk. 23, 26.)

Cirenei Simon eleinte csak kényszerüségből viszi a keresztet, de amint az elgyötört Jézusra tekint, elfogja a részvét. Azontul szives akarattal és szeretettel hordozza Krisztus keresztjét. Míly nagy kitüntetés számunkra Üdvözítőnk, hogy mindennapi kis keresztjeinket Veled együtt hordhatjuk. Örömest osztozunk keresztedben és meggyaláztatásodban.

P. Könyörülj rajtunk Uram!

H. Könyörülj rajtunk!

VI. állomás.

Veronika kendőt nyújt Jézusnak.

P. Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!

H. Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

« Nagy tömeg követte, köztük asszonyok is, akik siránkoztak és jajgattak miatta. » (Lk. 23, 27.)

A durva katonák és a csőcselék dühével bátran dacolva Veronika isteni Mestere elé lép, kendőt nyújt neki, hogy letörölhesse arcát és enyhíthesse gyötrelmeit. Ezt a résztvevő jóakaratot és hűséget kívánja tőlünk is az igaz szeretet. Nem is törődünk többé mások hitetlenségével, gúnyolodásaival vagy fenyegetéseivel, hanem hűek maradunk Uram Hozzád és Egyházadhoz.

P. Könyörülj rajtunk Uram!

H. Könyörülj rajtunk!

VII. állomás.

Jézus másodszor esik el a kereszttel.

P. Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!

H. Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

« A mi gonoszságainkért sebesíttetett, a mi bűneinkért töretett össze. » (Iz. 53, 5.)

Mivel bűneinkbe folyton visszaesünk, má-

sodszor is leroskadsz, Uram, a kereszt terhe alatt. Add, hogy állhatatlanságunk szégyenét jóvátegyük, hüségesek legyünk Hozzád és jó feltételeinket a sírig megtartsuk.

P. Könyörülj rajtunk Uram!

H. Könyörülj rajtunk!

VIII. állomás.

Jézus vigasztalja a síránkozó asszonyokat.

P. Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!

H. Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

« Jeruzsálem leányai, ne miattam sírjatok inkább magatok és gyermekeitek miatt. » (Lk. 23, 28.)

Míly nagy okunk van nekünk is, hogy magunkon és lelkünk elhanyagolt állapotán sirjunk. Sokszor mílyen könnyen elaltattuk lelkiismeretünk szavát. Add Uram, hogy komoly szavad mindig alapos önvizsgálatra indítson minket.

P. Könyörülj rajtunk Uram!

H. Könyörülj rajtunk!

IX. állomás.

Jézus harmadszor esik el a kereszt súlya alatt.

P. Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!

H. Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

« Erőm, mint a cserép, kiszáradt, nyelvem inyemhez tapadt, lesújtottál a halál porába. » (21 zsolt. 16.)

Az Úr Jézus pihegve, lélekszakadva harmadszor is leroskad, mert mi oly szánalmas állhatatlansággal, bukdácsolva járunk a megismert igazságok útján, és oly szégyenletesen ragaszkodunk vétkes szokásainkhoz. Míly hősiesség és míly kitartó szeretet van az Úrban. Végső erőfeszítéssel tart a Golgotára. A véres kereszt legyen intőjelünk: Inkább meghalunk, de bűnt soha többé el nem követünk.

P. Könyörülj rajtunk Uram!

H. Könyörülj rajtunk!

X. állomás.

Jézust megfosztják ruháitól.

P. Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!

H. Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

« Szétosztották egymás közt ruháimat és köntösömre sorsot vetettek. » (21. zsolt. 19.) — Enni nekem epét adtak, szomjuságomban ecettel itattak. » (68. zsolt. 22.)

A háromszor szent és végtelenül szemérmes Jézust hiúságunk és könnyelműségünk vetközteti le. Epével és ecettel az evésben és ivásban való inyencségünk és mértéktelenségünk itatja Üdvözítőnket. Uram, nem prédáljuk el töb-

bé ruhánkat, a megszentelő kegyelmet. Mezitelenséged kínjaira kérünk, öltöztesd fel lelkünket erényeid szépségébe.

P. Könyörülj rajtunk Uram!

H. Könyörülj rajtunk!

XI. állomás.

Jézust keresztre szegezik.

P. Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!

H. Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

« Fennen ragyog királyi jel, keresztnek titka ünnepel, amelyben az élet halni szállt, s megtörte holta a halált. » (Vexilla regis.)

Ég és föld között felmagasztalva függ a Megfeszített. Karját ölelésre tárja. Ajkát a megbocsájtás szavára nyitja: « Atyám bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit tesznek. » (Lk. 23, 34.) Lándzsával átdöfött Szíve sebét menedékül adja, hogy a kisértésekben, veszedelmekben mindig odasiessünk. Uram, keresztrefeszítésed a mi művünk volt. A jövőben könnyeidben és véredben megtisztult lelkünk szívesen vállalja a szenvedést Veled és Érted.

P. Könyörülj rajtunk Uram!

H. Könyörülj rajtunk!

XII. állomás.

Jézus meghal a kereszten.

P. Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!

H. Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

« Jézus igy szólt: « Beteljesedett! » Azután lehajtotta fejét és kilehelte a lelkét. » (Jn. 19, 30.)

(Néhány pillanatra maradjunk néma csendben, imába merülve.)

Beteljesedett a nagy keresztáldozat, megváltottál benünket. Isten gyermekei és a mennyország örökösei lettünk. Halálod azt hirdeti, Uram, hogy nagy volt a lelkünk ára. Add, hogy mindig, mint pótolhatatlan kincsünket gondozzuk.

P. Könyörülj rajtunk Uram!

H. Könyörülj rajtunk!

XIII. állomás.

Jézus testét leveszik a keresztről és fájdalmas Anyja ölébe fektetik.

P. Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!

H. Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

« Szűzanyám esengve kérlek, hathatósan vésd szívembe, szent Fiadnak sebeit. » (Stabat Mater.)

Jézus testét leveszik a keresztről és a Fájdalmas Anya ölébe fogadja. A Szent Szűz tartja, imádja Szent Fiát. Nézi, csókolja sebeit. Az Ő szíve az égő mécs a kereszt tövében. Fájdalmas égi Anyánkról sohasem feledkezünk el. Az Ő karjában kívánunk majdan meghalni.

P. Könyörülj rajtunk Uram!

H. Könyörülj rajtunk!

XIV. állomás.

Jézust sírba teszik.

P. Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!

H. Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

« Azon a helyen, ahol keresztre feszítették, volt egy kert, a kertben pedig új sírbolt, melybe még senkit sem temettek. Mivel a sír közel volt,... oda helyezték Jézust. » (Jn. 41-42.)

A sziklába vájt új sírba fektetik az Urat, tündöklő gyolcsba takarják. Mint a tiszta sír az Úr testét, úgy fogadjuk tiszta szívünkbe az Urat, amikor a szentáldozásban hozzánk tér. Úgy is akarunk mindig élni, hogy tetteinkből lássák: Jézus lakik szívünkben.

P. Könyörülj rajtunk Uram!

H. Könyörülj rajtunk!

Befejező ima.

Tekints le, kérünk Uram, családodra, amelyért a mi Urunk, Jézus Krisztus nem této-

vázott magát a bűnösök kezére adni és a kereszt gyötrelmét elvállalni. Esedezve kérünk Urunk, Jézus Krisztus, keserves kínszenvedésed legyen erőnk, védjen és oltalmazzon meg minket. Szent sebeid legyenek az étel és ital, amely táplál és gyönyörködtet. Hulló szent véred minden vétkünk tisztogatója és elégtétele legyen. Halálod legyen örök dicsőségünk. Amen.

SZENT JÓZSEF ÜNNEPE.

Március 19.

A Dávid király családjából származó Szent József volt a Szűzanya jog szerint való hitvestársa és az Úr Jézusnak Istentől rendelt nevelőatyja. E magasztos kegyelemmel jutott Szent József az Úr közelébe és a megváltás középpontjába. Szent József ünnepe az egyházi törvénykönyv 1247. kánonjának 1 §-a értelmében parancsolt ünnep. Sok ország azonban fel van mentve a parancsolt ünnep kötelezettsége alól.

XII. Pius pápa rendelkezése szerint (1955 május 1.) e nap Szent Józsefnek mint az Anyaszentegyház égi pártfogójának ünnepe is. Imádkozzunk hozzá mi is s kérjük magunk részére is pártfogását.

Litánia Szent Józsefről.

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

A hívek megismétlik!

Mennyei Atyaisten,*
Megváltó Fiúisten,
Szentlélek Úristen,
Szentháromság egy Isten
Szentséges Szűz Mária,**
Szent József,
Dávid nemes sarja,
Pátriárkák fénye,
Isten Anyjának jegyese,
A szent Szűz tisztaságos őre,
Isten Fiának nevelő atyja,
Krisztus gondviselő oltalmazója,
A szent család feje,
Igazságos József,
Tisztaságos József,
Nagyokosságú József,
Erőslelkű József,
Engedelmes József,
Hűséges József,
Béketűrés példaképe,
Szegénység kedvelője,
Iparosok példaképe,
A házasélet dísze,
Szűzek őre,
Családok támasza,
Inségesek vigasztalója,
Betegek reménye,
Haldoklók pártfogója,
Gonosz szellemek réme,

---

* Irgalmazz nekünk!
** Könyörögj érettünk!

Az Anyaszentegyház védőszentje, *
Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit, — Kegyelmezz nekünk!
Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit, — Hallgass meg minket!
Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit, — Irgalmazz nekünk!
P. Háza urául rendelte őt,
H. És egész országának vezérévé.

Könyörögjünk! Úristen, aki szent Józsefet fölfoghatatlan gondviseléseddel szent Anyád jegyesének választottad: add, kérünk, hogy közbenjárónk legyen a mennyben, akit e földön pártfogónkul tisztelünk. Aki élsz és uralkodol Isten mindörökké. Amen.

Imádság Szent Józsefhez, az Anyaszentegyház fő párfogójához.

(Az októberi rózsafüzérájtatosságok alkalmával.)

Hozzád menekülünk szorongatásainkban, Szent József! Már könyörögtünk legszentebb Jegyesed segítségéért, most bizalommal kérjük a te oltalmadat. Arra a szeretetre, amely Isten szeplőtelen Szűz Anyjához fűzött, és arra az atyai érzületre, amellyel a gyermek Jézust gondoztad, könyörögve kérünk: tekints le kegyesen az örökségre, amelyet Jézus Krisztus saját vérén szerzett, és istápolj bennünket erőddel és segítségeddel szükségeinkben.

---

* Könyörögj érettünk!

Oltalmazd Jézus Krisztus választott nemzedékét, a szent család leggondosabb őrzője! Tartsd távol tőlünk, legszeretőbb atya, a tévelygés és romlottság mételyét; védelmezz az égből, legerősebb támaszunk, a harcban, amelyet a sötétség hatalma ellen harcolunk; és amiként kiragadtad egykor a kisded Jézust a legnagyobb életveszélyből, úgy védjed meg most is Isten szent Egyházát az ellenséges cselvetésektől és minden bajtól. Végy állandóan pártfogásodba mindnyájunkat, hogy példád és gyámolításod által támogatva, szentül élhessünk, jámbor véget érhessünk, és a mennyben örök boldogságot nyerhessünk. Amen.

(Évközben 3 évi búcsú; októberben a szentolvasó után 7 évi búcsú.)

Imádság Szent Józsefhez tiszta életért.

Szűz lelkek őre és atyja, Szent József, akinek hűséges őrizetére bízta Isten magát az ártatlanságot, Jézus Krisztust és a szűzek szűzét, Máriát: e két drága zálogra, Jézusra és Máriára, kérlek és könyörgök, segíts meg arra, hogy minden tisztátalanságtól menten szeplőtelen elmével, tiszta szívvel, szűzi testtel mindig tökéletes tisztaságban szolgáljak Jézusnak és Máriának. Amen. *(3 évi búcsú.)*

Szent Józsefhez a jó halál kegyelméért.

Dicsőséges Szent József, haldoklók pártfogója, ki Jézus Krisztus ölelésében boldogan

haltál meg, Te hűséges férfiu, akit Isten egész házanépe urává, az emberek nagy családjának védelmezőjévé rendelt, esedezve kérlek, végy engem tiszta lelked szeretetébe és boldogító oltalmadba. Istené vagyok és Istené akarok maradni mindörökre. Állj tehát mellém és oltalmazz az életben, de különösen halálom óráján, hogy töredelmes lélekkel megnyugvással, az örök élet vágyával várjam és fogadjam a halált, amely Jézushoz visz és egyesít veled és tisztaságos Jegyeseddel, Szűz Máriával. Amen.

Fohászok Szent Józsefhez.

Szent József, Urunk, Jézus Krisztus nevelőatyja és Szűz Máriának valóban jegyese, könyörögj értünk! (300 napi búcsú.)

Add Szent József, hogy bűn nélkül fussuk meg életünk pályáját és biztosítva legyünk állandó oltalmadról. (300 napi búcsú.)

Szent József, Jézus Szentséges Szíve tisztelőinek példaképe és pártfogója, könyörögj értünk! (300 napi búcsú.)

GYÜMÖLCSOLTÓ BOLDOGASSZONY.

Március 25.

Nem parancsolt ünnep. — E napon ünnepli az Egyház Szűz Mária életének legnagyobb titkát. A Szeplőtelen Fogantatás által Isten testben és lélekben méltóvá tette Máriát arra, hogy Isten Fiának édesanyja legyen. Ezen a napon azt ünnepeljük,

hogy a szeplőtelen Szűz Isten Fiának édesanyja lett, vagyis hogy az örök Ige megfogamzott és testet öltött az ő szűzi méhében anélkül, hogy szűzességét megsértette volna. Amikor reggel, délben és este Úrangyalára megkondulnak a harangok, ezt a titkot hirdetik.

Szent Bonaventura imája.

Üdvözlégy, ó malaszttal teljes Anya az Úr van Teveled, — de mit cselekszem, ó Szent Szűz, midőn az angyal szavával üdvözöllek, anélkül, hogy angyali életet élnék? Valóban megérdemelném, hogy űzz Magadtól! De lásd én kimondhatatlanul bízom a nagy jóságodban, s noha arra méltatlan vagyok, mégis szeretettől felhevülve így kiáltok: Üdvözlégy malaszttal teljes! Az üdvözletednél elolvad ugyanis édességtől a szívem. És kinek is ne olvadozna a lelke a szeretettől, ha lelki szemeivel látja, hogy e köszöntés az Istenanyaságod előjele! Mi is hangzott valaha kedvesebben a szívednek, mennyek édes Asszonya, mint e köszöntés, amellyel Téged Isten Anyjául ismerünk. A Te akaratod ugyanis, hogy úgy örvendezzenek Benned az emberek, amint minden szeretetüket arra irányozzák, aki Tőled született.

Ó míly sok lelket elragadtál már a pokol oroszlánja elől, lelkek édes vadásza! Ki ne tudná magasztalni méltóságodat? Mennyire aggódol a haldoklók lelkéért, mennyire keresed az emberi szíveket, amig az ég telve van

dicsőségeddel és az egész mennyei udvar magasztal és dicsőít! Nagy irgalmadról csak az hallgasson — ó Boldog Szűz —, akinek megvetetted a kérését, amikor nagy szükségében Hozzád kiáltott!

Teljes szívemből könyörgök ezért Hozzád és nagy irgalmasságodon örvendezek, mert minden nemzet áldott. Segíts meg minket is, hogy Általad nyerhessük el az örök élet gyümölcsét! Anyánk, légy pártfogónk, hogy a mennyei Atya élvezni engedje méhednek áldott gyümölcsét, ki az Atyával és Szentlélekkel él és uralkodik mindörökké. Amen.

Szenvedés vasárnapja.

A mai vasárnappal kezdődik a húsvétra való közvetlen előkészület ideje. A következő két hetet a szenvedés hetének nevezzük, mert ebben az időben az Egyház teljesen Urunk szenvedésére és kereszthalálára irányítja a hívek figyelmét. A szent kereszt dicsőítésére a zsolozsmában ismételten felhangzanak a keresztet dicsőítő himnuszok. A szentmise előéneke szintén a kereszt magasztalása. Az oltárokon és a templomban lévő kereszteken magát a testet lilaszínű lepellel takarják el a nagy titok iránti hódolat kifejezéséül. A szenvedés hete tanítson meg bennünket a szent kereszt megbecsülésére. A keresztet tiszteletben kell tartanunk, szeretnünk kell, bárhol találkozunk is vele, s fel kell ismernünk benne Isten örök szeretetének és jóságának bizonyítékát, üdvösségünk jelét és az örök dicsőséghez vezető utat.

Imák a szent keresztről.

Üdvözlégy szent kereszt, erőnk, világosságunk! Üdvözlégy megváltásunk eszköze, örömünk, dicsőségünk! Üdvözlégy üdvösségünk zászlaja! Szent kereszt, légy feltámadásunk reménye, az ellenséges hatalmak felett győzelmünk, betegségünk orvossága, öregségünk támasza, szomoruságunk vigasztalója. Veled ujítson meg és vezessen az örök életre Az, aki rajtad függött, Jézus Krisztus, a mi Üdvözítőnk, akinek dícséret, tisztelet, dicsőség és imádás legyen mindörökké. Ámen.

Szent kereszt, Krisztus királyi trónusa! Szent kereszt, keresztények segitsége! Szent kereszt szomorúak vigasztalója, kisértések előzője! Szent kereszt, szegények segítője, gazdagok figyelmeztetője! Szent kereszt, alázatosak fölemelője, elbizakodottak megalázója! Szent kereszt, éhezők kenyere, szomjúhozók üdítő forrása! Szent kereszt, ifjak nevelője, felnőttek koronája, elaggottak vágyó reménykedése! Szent kereszt, légy küzdelmeink erősítője, amikor a bűn ellen küzdünk! Légy küzdelmeink végtelen jutalmának tanúja, amikor az itéletkor föltünsz az égen. Ámen. *(Tóth Tihamér.)*

Hétfájdalmú Szűz Mária.

A szenvedés hetében, pén'eken az Egyház nagy szeretettel és együttérzéssel szemléli azt a fájdalmat, amelyet Szűz Mária a kereszt lábánál, szenvedő és haldokló Fiával egyesülve

elszenvedett. Szeptember 15-én ugyanezen a címen ünnepli az Egyház a Szűzanyát, de a szenvedés másik jelenetével, mint a Piéta-képek ábrázolják, ölében isteni Fiának holttestével. A hét fájdalom, amelyről a Szűzanya a hétfájdalmú nevet kapta ezek: midőn 1. az agg Simeon jövendölését hallotta; 2. a kisded Jézussal Egyptomba menekül; 3. Jézust a jeruzsálemi templomba elvesztette; 4. a keresztuton Fiával találkozott; 5. Szent Fia keresztrefeszítésének és halálának tanúja volt; 6. a Megváltó holttestét ölébe vette; 7. végül a Megváltó temetésén résztvett. A Szűzanya mély fájdalmát és a belőle fakadó áldást a két ünnep Sequentia-ja, a Stabat mater fejezi ki a legszebben, amelyet Jacopone da Todi, ferences szerzetes irt a 14. században.

Stabat mater.

Áll a gyötrött Isten anyja
Kín az arcát könnybevonja
Úgy siratja szent Fiát

Gyász a lelkét meggyötörte
Kín és bánat összetörte,
Tőrnek éle járta át.

Ó mi nagy volt ama drága
Szűzanya szomorúsága
Egyszülött szent magzatán,
Egyszülött szent magzatán.

Mennyit sírt és hogy kesergett,
Látván azt a nagy keservet,
Azt a nagy kínt szent Fián,
Azt a nagy kínt szent Fián.

Ki ne sírna melyik ember,
Hogyha ennyi gyötrelemben
Látja lankadozni őt,
Látja lankadozni őt?

Ki ne sírna Máriával,
Hogyha látja szent Fiával
Szenvedni a szent Szülőt,
Szenvedni a szent Szülőt?

Népét hogy megmossa szennytől
Látta tenger gyötrelemtől
Roskadozni Jézusát,
Roskadozni Jézusát.

Látta édes egy-szülöttét,
Halálos nagy elepedtét,
Látta, hogy halálra vált,
Látta, hogy halálra vált.

Szeretetnek szent kútfője,
Fájdalomnak éles tőre
Járjon át a lelkemen,
Járjon át a lelkemen.

Hogy szívemben lángra kelne
Krisztusomnak szent szerelme.
Segíts néki tetszenem,
Segíts néki tetszenem!

Én szívembe jól bevéssed,
Szűzanyám, nagy szenvedésed
S az átvertnek sebeit,
S az átvertnek sebeit.

Gyermekednek, a sebzettnek,
Ki miattam szenvedett meg,
Osszam meg gyötrelmeit,
Osszam meg gyötrelmeit.

Add meg, kérlek, hogy míg élek,
Együtt sírjak mindig véled
S azzal, ki a fán eped,
Azzal, ki a fán eped.

A keresztnél véled állni,
Gyászban véled eggyé válni:
Erre űz a szeretet,
Erre űz a szeretet.

Dicső Szűze szent szűzeknek,
Hadd ízleljem kelyhedet meg.
Add nékem fájdalmaid,
Add nékem fájdalmaid.

Add tisztelnem, add viselnem,
S nem felednem, holt Szerelmem.
Krisztusomnak kínjait,
Krisztusomnak kínjait.

Sebeivel sebesítsen,
Szent mámorba részegítsen
Buzgó vérével Fiad,
Buzgó vérével Fiad.

Hogy ne jussak ama tűzbe,
Védj meg engem, drága Szűz, te.
Az ítélet ha riad,
Az ítélet ha riad.

Krisztusom, ha jő halálom,
Anyád szeme rám találjon
És elhívjon engemet,
És elhívjon engemet.

S hogyha testem porba tér meg.
Lelkem akkor a nagy égnek
Dicsőségét lelje meg,
Dicsőségét lelje meg!

Ima a Fájdalmas Szűzhöz

Ó édes Szűz Mária, a fájdalom tőre járta át a lelkedet, amidőn szerelmes Fiadat ruháitól megfosztottan, keresztre emelve, a gyalázat fájához szegezve, vérrel és sebekkel borítva megláttad. E fájdalomra kérünk nyerd meg számunkra, hogy a bánat tőre járja át a szívünket is és sebezze meg az isteni szeretet nyílvesszője. Te panasz nélkül tűrted Szent Szűz, midőn a kereszt alatt állva hallottad, hogy Fiad Szent János gondjaira bíz, fölkiált és lelkét mennyei Atyja kezébe ajánlja. E kimondhatatlan gyötrelmekre esedezünk, légy mellettünk halálunk óráján. Midőn nyelvünk nem hívhat többé segítségül, midőn szemeink a világosság, füleink a világ minden zaja számára bezáródnak, midőn erőink végleg elhagy-

nak, jusson eszedbe könyörgésünk, amelyet anyai jóságodhoz intézünk. Légy segítségünkre az utolsó óránkban, mutasd be lélkünket szent Fiadnak, hogy kérésedre megkimélje azt a kárhozat ítéletétől és vezesse be a béke örök hazájába. Fájdalmas sóhajok törtek föl, ó Szent Szűz, keserűséggel elárasztott szívedből, amikor a keresztről levett Fiadat a karjaidba vetted, az egykor oly szép arcát a halállal elektelenítve, az imádandó szent testet sebekkel borítva láttad. E keserves sóhajtásaidra kérünk, hogy eszközöld ki nekünk hibáink megsiratását, bánatkönnyeink gyógyítsák be bűneink sebeit, és amikor a halál úgy eltorzítja testünket, hogy mindenki irtózattal fordul el tőlünk, nyerje el Szent Fiadnak, a mi Urunknak csókját mennyei dicsőségre vágyó lelkünk. Amen. (*Szent Bonaventura.*)

VIRÁGVASÁRNAP ÉS NAGYHÉT.

A Szertartások Kongregációja 1955 nov. 16.-án megjelent rendelete a nagyheti liturgiában új rendet vezetett be, amely a hagyományos szertartásokat eredeti rendjüknek s még inkább a mai kívánalmaknak megfelelően osztja be és rendezi el. A rendelet legfontosabb újításai a következők: a nagyhét utolsó három szent napjának zsolozsmája a lamentációkkal nem előző este, hanem az illető nap reggelén van; nagycsütörtökön az Utolsó Vacsora szentmiséjét este öt és nyolc óra között, nagypénteken pedig a passiót, a szent kereszt fölmagasztalását és az áldoztatási szertartást d. u. három és

hat óra között kell tartani; az ünnepélyes húsvéti vigilia a húsvétra virradó éjszaka van, aminek megfelelően a nagyböjt nagyszombaton nem délben, hanem csak éjfélkor ér véget.

A nagyhét Virágvasárnap a megváltó Krisztus Király tiszteletére tartott körmenettel kezdődik. A hívek az Úr Jézus jeruzsálemi bevonulásának emlékére szentelt pálma-, ill. barkaágakat visznek kezükben. A körmenet alatt a «*Zengjen dicséret, tisztelet és öröm neked megváltó Krisztus Király*» kezdetű himnuszt éneklik. A szentmisén az Úr szenvedésének történetét olvassák ill. éneklik Szent Máté evangéliumából.

A virágvasárnapi szertartás az egyházi év legszentebb hetének, a nagyhétnek a nyitánya. Legszentebb hét, mert a legnagyobb, legcsodálatosabb és kegyelmekben leggazdagabb titkokat ünnepeljük. Nagyhétnek nevezi a liturgia ezt a hetet, mert e napokban üli Megváltónk kereszthalálának emlékét. E hétnek a jelentőségét rendkívül kifejező és megható szertartásai hirdetik. A nagyhét nem gyászhét, mert a nagypéntek és a húsvét, a kereszt és a feltámadás elválaszthatatlan benne. Krisztus megváltói működése nem végződik a halállal, hanem a feltámadás győzelmébe megy át. A nagyhét hangulatában megvan az öröm nagycsütörtökön, amikor az Oltáriszentség alapításának az emlékét ünnepli örömmel az Egyház; megvan a fájdalom és a gyász, fájdalom a szenvedés történetén, amelynek emlékére nagycsütörtöktől elhallgat az orgona, elnémulnak a harangok nagyszombatig, az oltár minden díszétől megfosztva áll, a papok nem mutatnak be áldozatot, a zsolozsmában a «lamentáció» panaszos dallama hangzik fel a gyász jeléül elsötétített templomokban és a szenvedő Krisztusra vonatkoztatva Jeremiás prófétának Jeruzsálem romjain mondott siralmait énekli az Egyház; megvan a Krisztus feltámadásán érzett öröm is, amely a húsvéti vigilia örvendező allelujáiban tör fel. A nagy-

héten szentek ünnepét nem ünnepli az Egyház, annyira el van merülve az Üdvözítő szenvedésében. — A nagyhéten kövessük az Egyház példáját. Imával, böjttel, jótettekkel, a liturgikus cselekményeken való részvétellel iparkodjunk meghálálni Üdvözítőnk áldozatát. Nagycsütörtökön tartsunk imaórát, hogy megünnepelhessük vele az Oltáriszentség alapitását, majd lélekben kisérjük el az Urat az utolsó vacsora terméből az Olajfák hegyére, ahol vérrel verejtékezett, ahol elfogták és ahonnét elindult a szenvedés utjára. Nagypénteken járjuk végig a keresztutat, vegyünk részt a szent kereszt imádásán és imádságos csendben járjunk fent a Kálvárián. Nagyszombaton töltse el lelkünket a kereszt szeretete. Erősitsük meg lelkünket, hogy Krisztusért mi is tudjunk szenvedni, áldozatot hozni.

Elmélkedés Virágvasárnapján.

Jézus ünnepélyesen bevonul Jeruzsálembe. Ez az Úr virágvasárnapja. Pálmák és olajfaágak lengenek feléje; a tavasz illata csapja meg az Olajfák hegyéről s a nép önkéntes lelkesülése rögtönzött fogadtatásban részesíti. Jézusnak nehéz a szíve, fátyolos a szeme, sírni is tud; az utca lelkesülését az Isten Fia gondolataitól világok választják el. De ez a nyitány, a nyilvánosságnak ez a megnyilatkozása azért volt, hogy megmutassa nekünk, hogy szenvedéseinek útjára pálma- és olajágak tavaszi hajtásai közt lép; hogy a dicsőség lombja, a pálma s a békének szimboluma, az olajfaág, jelzik e szenvedés mély értelmét. A szenvedés bár teher, de kimondhatatlan kegyelmek forrása is!

Ez érzelemmel töltekezzem; emeljek ki magamnak a szevedésből és megvettetésből nagy kegyelmeket. A világ nem érti e gondolatokat. Az ember degradálja magát türelmetlenséggel és bizalmatlansággal a szenvedésben! Azért eltakarja szenvedését, míg Jézus ellenkezőleg a világ figyelmét hívja föl rá; az ember szereti, ha nem látják mások megaláztatását; Jézus pedig akarja, hogy mennél többen érdeklődjenek ez új, nagy tanítás iránt! (*Prohászka.*)

NAGYCSÜTÖRTÖK.

Az Oltáriszentség alapításának az ünnepe. Az Úr Jézus az utolsó vacsorán alapította az Oltáriszentséget. Ekkor volt az első szentmise is, amelyet maga az Úr mutatott be. Az Oltáriszentség alapításának emlékére este ünnepi nagymise van, de mivel az Úr Jézus szenvedése az utolsó vacsora teréből indul el, a szentmisében a Gloria után elhallgat az orgona, elnémulnak a harangok és a csengők, és úgy folytatódik a nagymise. A lábmosás szertartása az új rend szerint az evengélium után következik: a miséző pap, az Úr Jézus példáját követve, megmossa tizenkét szegényember lábát.

A szentmise után az Oltáriszentséget körmenetben egy mellékkápolnába viszik ünnepélyesen, amint egykor az Ur Jézust is elvitték övéi. A körmenet után van az oltárfosztás szertartása. Az Úr Jézust megfosztották ruháitól. Az Egyház a 21. zsoltár szavaival: « Elosztották egymás között ruháimat és köntösömre sorsot vetettek », az oltárokat megfosztja minden ékességétől.

— A püspöki székesegyházakban reggel külön szentmisén van az olajszentelés ősrégi szertartása.

Nagycsütörtökön keressük fel az Úr Jézust a

templomban. A mellékoltár előtt, ahol az Oltáriszentség van, két térddel hajtsunk térdet. Buzgó imával virrasszunk az Úr mellett, s ezzel bizonyítsuk iránta érzett hűséges szeretetünket.

Elmélkedés nagycsütörtök estéjén.

« Szomoru az én lelkem mindhalálig. » (Mt. 26, 36.)

Sebek, szögek, tövisek, kereszt, vér ékesszóló kinyilatkoztatása ugyan a fájdalomnak, de a szenvedés mélysége, tüze és kínja belül a lélekben van. Azért az Ur Jézus is odamutat szomoru szívére és lelkére. A szenvedés keretében látom a szomoru szívet. Ez a passio mélysége, a halálig szomoru lélek; a kereszt belőle nőtt ki és aki Krisztus szenvedését megérteni és Őt szívből szánni akarja, annak nem szabad egy percig sem felednie, hogy Jézus lelke végtelenül szomorú. Elhagyta ereje, leomlott. Krisztus, oszlopa az erőnek, letört; átszakadt a gát és lelkét elöntötte a szomoruság. Ó míly drága nekünk Szent Lukács 22. fejezete; gyöngyöket hint elénk, Krisztus könnyeit, fohászait említi. Vércseppek gyöngyöznek az Úr arcán, leszivárognak ruháján, rengnek az áprilisi fűszálakon; lelke sötét éjszaka. Ez a hangulat kiséri végig az Urat egész szenvedésében; gyöngíti idegeit, érzéseit; lazítja erejét, inait, karjainak izmait; szegény szomoru Uram! A kereszthalál isszonya, tanítványainak árulása, apostolainak s hiveinek szenvedése, népének végzete, mint malamkö-

vek húzzák Őt a mélységbe. « A mélység elborította őt, alászállt a fenékre, mint a kő. » Ó Jézusom, életem minden szomoruságát átélted már te; ugy viselek el mindent, mint hogyha sziveden keresztül jutna el hozzám; így könnyen viselek mindent. (*Prohászka*)

Ima a vérrel verejtékező Jézushoz.

Szenvedő Megváltóm, Te bánkodol az Olajfák hegyén, mert én nem tartok bűnbánatot; szomoru a lelked mindhalálig, mivel én makacs és keményszivű vagyok. Kimondhatatlan rettegés fog el Téged, mivel az én szívem még mindig a bűnben keresi gyönyörüségét. Keserűség tölti el szívedet, mivel az én lelkem még mindig tele van gonosz indulatokkal. Te rettegve és szomoruan imádkozol, én érzéketlenül alszom. Vércseppek folynak arcodról, mivel nekem olyannyira nem kedvesek a könnyek. Imádkozol, hogy muljék el Tőled a szenvedés kelyhe, de csak azért, mivel előre látod, hogy keserű kinszenvedésed oly sokaknak nem válik hasznára. Édes Jézusom, leborulok Előtted és szorongatásaidra és szomoruságaidra, sóhajtásaidra és siralmaidra, küzdelmeidre és véres verítékedre kérlek, irgalmazz nekem, nyomorult bűnösnek és töltsd meg szívemet bűnbánattal. Add meg nekem az üdvös szomoruság kegyelmét, hogy a bűnbocsánat örömében részesüljek. Töltsd el szívemet üdvös félelemmel és rettegéssel üdvösségemért és rázz föl egyre

visszatérő lomhaságomból, mint egykor tetted tanítványaiddal. Add, hogy Veled virasszak és imádkozzam, nehogy ismét kisértésbe essem. Adj erőt és kitartást, hogy lelkem készségesen kövesse hívó szavadat és testem erőtlensége meg ne akadályozzon. Segíts Uram és Mesterem, hogy én is alávessem akaratomat mennyei Atyáménak és készségesen fogadjam kezéből a fájdalmak kelyhét, s ha még oly keserű és még oly csordultig telt is, készséggel fogadjam és kiigyam késedelem nélkül, hogy egykor Veled együtt az örömök kelyhét ihassam mennyei lakomádon. Amen.

NAGYPÉNTEK.

Az Úr Jézus kereszthalálának emlékünnepe. A nagypénteki szertartások a következők: A pap mielőtt megkezdi a szertartásokat, arcra borul az oltár előtt és az Úr Jézus szenvedéséről elmélkedik. Az elmélkedés után két prófétai jövendölést, majd Szent János evangéliumának passióját olvassa fel. Az első szövegben Ózeás próféta megjövendöli a megváltás nagy művét, a másodikban Isten meghatározza a husvéti bárány elfogyasztásának módját. A husvéti bárány az Üdvözítő előképe. A passió után a pápáért, a papi rendért, a hivőkért, a keresztelendőkért, az eretnekek, zsidók és pogányok megtéréséért könyörög az Egyház. A könyörgés elhangzása után kezébe veszi a pap az eltakart keresztet, három részletben leleplezi azt ezen ének kiséretében: «Ime a kereszt fája, melyen a világ üdvössége függött» A kar válasza: «Jertek imádjuk!» A háromszoros ének után a pap a hivekkel háromszoros térdhajtással közeledik a kereszthez

és imádása jeléül térdre borulva megcsókolja a szent keresztet. A szent kereszt imádása alatt a *Populo meus* éneket énekli a kar. Az imádás után, a *Vexilla Regis* himnusz hangjai mellett, a pap körmenetben viszi az Oltáriszentséget a mellékoltártól, ahová nagycsütörtökön helyezték, a főoltárhoz. A körmenet után megkezdődik az áldoztatási szertartás, amelyen a nagycsütörtökről megőrzött Oltáriszentséggel áldozik és áldoztat a pap. Sok országban, így hazánkban is nagypénteken a szentsiroknál szentségimádás van. Ezeken a helyeken a szertartás után körmenetben viszi a pap az Oltáriszentséget a szentsirhoz.

Nagypéntek a magunkbaszállás és a hála napja. Térjünk meg az Úrhoz, mert nekünk is szól: «térj meg a te Uradhoz, Istenedhez» és legyünk hálásak, hogy értünk és helyettünk meghalt a keresztfán.

Nagypénteki elmélkedés.

Teljes bíbordíszben, koronával fején, jogarral kezében, kíséretlel lép fel s vonul el a keresztuton a penitencia királya. Aki ezt megérti, sírni kezd; aki elindul nyomában, nem győzi tisztára mosni lelkét.

Jézus alázatba és szenvedésbe öltözve eleget tesz bűneinkért; mélyebben fölfogva: bűneimért. Akit a penitencia kegyelme megérint, annak szemei előtt a passio izgalmas jeleneteinek alakjai szétfoszlanak, a zaj elcsitul, Jeruzsálem környéke puszta lesz, a két lator keresztje eltűnik s a lélek magára marad Jézusával. Keresztje előtt térdelek, vérének csepegését hallom, minden kínja lelkemre bo-

rul; megnyitja ajkait és kérdi: Ember, mit tettél? S öntudatom feleli, az egész világnak kiáltja: Vétkeztem! Bűneimet senkivel meg nem oszthatom, értük mások könnyeit föl nem ajánlom; hisz úgy állok itt, mintha az egész világban én magam volnék, mintha nem volna anyám, atyám, barátom! Valóban ezek most számba sem kerülnek; nekem magamnak kell penitenciát tartanom!

De a penitencia érzése tüzesebb, mélyebb; ezt az az öntudat, hogy vétkeztem, nem jellemzi eléggé. Jézus, miután kérdőre vont, magára veszi bűneimet; megrémülve kérdezem: Mit akarsz Uram? Hová mégy? «Vado crucifigi.» Én voltam a bűnös, de a penitenciát az Úr Jézus tartotta meg helyettem s meghalt értem. Értem halt meg; ne mondd, hogy sokakért! Minden virág a földön azt mondja: a nap értem van az égen; belőle, általa élek. Igy az Úr Jézus értem szenved; értem gyulladt ki a lelke vérvörösen. S azt mondják a szentek: értem, értem halt meg; ezt mondja a Szent Szűz a maga módja szerint; ezt mondom én is; értem, értem szenved; úgy szeret, hogy értem halt meg. Ah, Istenem, van-e melegebb, feneketlenebb mélység mint ez az igazság: értem halt meg az Úr!

Erőszakos, szenvedélyes bánattá válik szeretetem, ha hozzá gondolom, hogy hol volnék nélküle. Bűnben születtem; ha jogról van szó, nincs a kegyelemre nagyobb jogom, mint a

kannibál négereknek! Örvényből, poklokból emel ki minket Jézus megváltó szeretete. Ha az Úr nem könyörül rajtunk, « lettünk volna, mint Szodoma és hasonlók volnánk Gomorrához ». Azért karoljuk át a keresztet, bűnösök és szentek. Nem, nem szentek; itt nincsenek szentek; a kereszt alatt a ragyogó szentek is mind, mind elkárhozandó lelkek. Az Ő kegyelméből lettek szentek, lettek bűnbánó, lettek szerető lelkek! A kereszt alatt megszállja őket is méltatlanságuk érzete, nem találják helyüket. Zsákba öltöznek Jolánta, Margit, Kinga, Erzsébet: penitenciát tartanak és sírnak! Mindnyájan lelkek vagyunk, kikhez lehajolt a keresztrefeszítettnek kegyelme s fölemelt minket. (*Prohászka.*)

Nagypénteki ima.

Uram, Jézus Krisztus, élő Isten Fia! A keresztfán függve mondtad: Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek; add, hogy a szent szeretetedből megbocsássak mindenkinek, aki vétett ellenem. A latornak azt mondtad, hogy: Ma velem leszel a Paradicsomban; engedj úgy élnem, hogy halálom óráján nekem is mondhasd: Ma velem leszel a Paradicsomban. Anyádnak mondtad: Asszony, íme a Te fiad és Jánosnak: íme a te Anyád; add, hogy a Hozzád való ragaszkodás és igaz szeretet fűzzön össze Szűzanyáddal. Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?-

mondtad. Add, hogy minden gyötrelmemben mondhassam: Én Atyám, én Uram, irgalmazz nekem, bűnösnek és segíts meg Uram, Királyom, Istenem, aki saját véreden váltottál meg engem. Szomjazom — montad. Add, hogy mindig Téged szomjazzalak, örök élet forrása. Atyám kezeidbe ajánlom lelkemet — mondtad a keresztfán. Fogadj magadhoz, amikor visszatérek Hozzád. Elvégeztetett, volt az utolsó szavad. Add, hogy méltó legyek egykor hallani: Jőjj barátom, kedvesem, jegyesem; szállj föl velem angyalaim és szentjeim kíséretében az országomba; ott ülj lakomát, ott vigadozz és ott maradj velem örökké. Ámen.

A kereszt alatt.

Ott állok magamban... az Isten végtelen szeretetének igézetében; lelkemet elfogja a könyörület s az imádás mély érzése, szemembe könny gyül; lehajtanám fejemet; de a kereszt vonz, késztet, hogy nézzek rá. Mit adtunk Neked Uram, Neked, kit szeretnünk és imádnunk kellett volna? Eljöttél s barlangba szorultál; körülnéztél s Egyiptomba futottál; álruhában járó faragó ács voltál. Egyszer indultunk pálmaágakkal Eléd s Te sírtál; egyszer bíztad Magad ránk s Barabást választottuk; egyszer akartunk koszorút kötni Neked és tövisből kötöttünk, egy arcképedet vettük s az «Ecce homo» arca maradt ránk; egyszer kértél inni s ecetet nyújtottunk. Ó ki hitte volna,

hogy ez legyen köztünk sorsod, hogy ilyen legyen utad. S most függsz itt, mint megfagyott imádság, mint megkövült, kiáltó szó. Kitárt karokkal s nyílt ajakkal kiáltasz irgalomért. Nagy, szent az Úr, Ki önfiának sem kegyelmezett...! Míly rémséges fölségben hírdeti ezt a kereszt. Emberek, féljétek az Istent s szeressétek Krisztust; Ő felétek kiált a végkimerülésig: ó, ha valamikor, hát ma halljátok meg lelketeket.

Winkelried magába döfött néhány ellenséges dárdát: Krisztus pedig koszoruba kötötte az egész világra szóló átkot, hogy fejére vegye. Töviskoszorus, pusztaságban égő csipkebokrunk, végtelenül édes és erős szeretet tüze lángol Benned, serceg, fölcsap... itt is hallom a szózatot: szent a föld, ahol állsz: vesd le lábaid saruit! De mennyire szent! S ez a mi Mózesünk nem ellenzi népe megváltásának misszióját, hanem meghajtja töviskoszorús fejét az Isten szent akarata, az áldozat szent törvénye alatt. Csipkebokrunk vagy, keresztrefeszített Úr Jézus, halványpirosak, édesek a rózsáid, szent sebeid, de a keresztfád ugyancsak tövises! Tövis is kell, szépség is kell, hogy a lélek kivirágozzék.

Jézus vérének áldása és ereje mély, szent titok, « mysterium fidei ». Megölte szívét, kiöntötte utolsó csepp vérét s « eltelt a ház a kenet illatával », eltelt vele az ég, a föld s kivált az Egyház. Oltárán áll e szent vér Grál-

kelyhe! Csak egy cseppet, Uram, csak egy cseppet! Ez a tüzes vér, ez a véres tűz kiéget mérget, kínt, bűnt, halált! Ez a harmatos csepp megtermékenyít örök tavaszt; ez az édes vér szomjat olt; homlokunkon királyi kenet, kitér előle a bosszú s az öldöklés angyala. Ajkon ez a vér isteni édesség és örök mosoly. Szívben hősök vére. Mi volnék nélküled édes isteni vér? Mi volna a nemzetségem, ha nem te pezsegnél bennem s míly átok sötétednék rajtam és testvéreimen? Míkor gyónni megyek, e vérben mosom meg lelkemet; mikor áldozom, ezt veszem s arcomon piroslik tüze. (*Prohászka*).

Vexilla regis.

Királyi zászlónk jár elől,
Keresztfa titka tündököl
Melyen az élet halni szállt,
S megtörte holtа a halált.

Kegyetlen lándzsa verte át
Gonosz vasával oldalát.
S mely szennyet, vétket eltörölt:
Belőle víz és vér ömölt.

Az ősi jóslat itt betelt,
Mit a hű Dávid énekelt:
Az Úr, halljátok nemzetek!
Kereszten trónol köztetek.

Rajtad tündöklik, drága fa,
Királyi vérnek bíbora.
Ki szent testét karoltad át!
Ó választott jeles faág,

Világ bűnének zálogát,
Ó boldog ág, te hordozád,
Az ellenség gonosz fejét
Megváltónk rajtad zúzta szét.

Ó kereszt, áldunk, szent remény,
A szenvedés ez ünnepén.
Kérünk, kegyelmet adj nekünk,
Add vétkünkért vezeklenünk.

Szentháromság, dícsérjenek,
Üdvösség kútja, mindenek.
Legyen győzelmünk, add meg ezt,
A diadalmas szent kereszt.

Nagyszombat, húsvét vigiliája.

A nagyszombati liturgiát régen a húsvétvasárnapra virradó éjszaka ünnepelték. Ujabban az Egyház visszaállította a vigilia éjszakai megünneplését. Az ősegyházban ez elkalommal keresztelték meg a hitújoncokat, ma a visszaállított szertartásban a hívek ünnepélyesen megújítják keresztségi fogadalmukat. A liturgia tűzszenteléssel kezdődik. A szentelt tűz Krisztust, a világ világosságát jelenti, aki sírjából életre kelt és hívei előtt dicsőségesen fölragyog. A templomba vonuló papság és hívek háromszor éneklik: «Lumen Christi» — Krisztus világossága, s mindegyik alkalommal meggyújtanak egyet a Szentháromságot jelképező három gyertya közül. Ezután következik — a megváltást ünneplő

húsvéti himnus, az *Exultet* keretében — a Krisztust jelképező húsvéti gyertya és a szent sebeket jelentő tömjénszemek megáldása. A szentelt tűzről meggyújtják az oltár és a hívek gyertyáit. A megváltásról szóló ószövetségi próféciák olvasása után a pap vizet szentel és megáldja a keresztkutat. Ezután a Mindenszentek litániája következik, közben a pap az oltár előtt áhítata jeléül arcra borul. A szentmisén felhangzik ismét a *Gloria*, megszólal az orgona, megkondulnak a harangok s fölhangzik az *Alleluia*, amellyel az Egyház Krisztus feltámadásán érzett örömét fejezi ki. Nagyszombaton, mint nagycsütörtökön is, minden templomban csak egy szentmise van.

A húsvéti gyertya megáldásának a himnusa, az Exsultet.

Vigadjon immár az ég angyalainak serege, vigadozzanak a mennyei karok és a nagy király győzelmi diadalát harsogják az üdv trombitái. Örvendezzen a föld is, melyet oly nagy világosság árasztott ma el s az örök király dicsőségének a fényével világít meg; az egész föld kereksége tudja meg, hogy eltünt sötétsége. Örvendjen az Anyaszentegyház is, melyet ily nagy világosság ragyogása ékesített és a népek hangos örömzajától zengjen az Úr e szent laka. Ezért ti is mellettem, kedves atyámfiai, e szent világosság csodálatos fényénél velem együtt esedezzetek kérlek, a mindenható Isten irgalmáért. Mert ezek ama husvéti ünnepek, amikor megöletett az igaz bárány, kinek vérével a hívek szívei megszenteltetnek. Ez azon éj, melyben az Egyiptomból kiszа-

badított atyáinkat, Izrael fiait, a Vörös-tengeren száraz lábbal átmenni engedted. Ez tehát azon éj, mely a bűn-okozta sötétséget a tűzoszlop fényével szétoszlatta. Ez azon éj, mely ma Krisztusnak az egész világon elszéledt híveit, a világ gonoszságaitól s a bűnök homályától elszakítva visszavezeti a kegyelem, visszahelyezi a szentség állapotába. Ez azon éj, melyben Krisztus, szétrombolván a halál bilincseit, a poklon diadalmaskodva föltámadott. Mert mit használ születnünk, ha meg nem váltattunk volna? Ó míly csodálatos a Te irántunk való jóságod leereszkedése! Ó megbecsülhetetlen szeretet; hogy a szolgát megváltsd, Fiadat adtad halálra! Ó valóban boldog éj, mely egymaga volt méltó tudni az időt és órát, melyben Krisztus Urunk halottaiból föltámadott. Ez azon éj, melyről irva van: És ez az éj, mint a nap megvilágosíttatik és az éj megvilágosit engem gyönyöreimben. E megszentelt éj elűzi tehát a gonoszságot, lemossa a bűnöket és visszaszerzi az elesetteknek az ártatlanságot, a szomoruaknak a vigasztalást; elűzi a gyűlölséget, eszközli az egyetértést, s megalázza a birodalmakat. E kegyelem éjjele miatt fogadd tehát Szent Atyánk e tömjénnek esti áldozatát, melyet Neked szent Egyházad szolgáinak kezeivel bemutat a méhek művéből, e husvéti gyertyának ünnepélyes fölajánlásával. Ámde már ismerjük e viaszoszlop dicsőségét, melyet a csillamló tűz

meggyujt Isten tiszteletére. Mely ámbár részekre oszlik, mindazáltal kölcsönvett fényéből mit sem veszít; mivel az az olvadozó viasz élteti, melyet a méhkirálynő készített e drága szövétnek anyagául. Ó valóban boldog éj! mely az egyiptomiakat kifosztván meggazdagította a zsidókat; az az éj, melyben egyesülnek a mennyeiek a földiekkel, az isteniek az emberiekkel. Kérünk azért Uram Téged, hogy a szent Neved tiszteletére fölszentelt viaszgyertya szüntelen világítson az éj sötétségének szétoszlatására és Általad kellemetes illatként fogadtatván, a mennyei világosságokkal egyesüljön, hogy lángja ellhasson a hajnali csillaghoz, ahhoz a hajnali csillaghoz, mondom, amely alkonyatot nem ismer, ahhoz, ki halottaiból föltámadván, teljes fényében föltragyogott az emberi nem előtt. Azért kérünk Téged Uram, hogy minket, szolgáidat és az egész egyházi rendet s az ájtatos népet a szentséges atyánkkal,... pápával, főpásztorunkkal... együtt napjainkban békességet engedvén, folytonos őrködéssel igazgatni, kormányozni és megtartani méltóztassál a húsvéti ünnepek örömében.

HÚSVÉTVASÁRNAP.

A Úr feltámadásának a napja, a kereszténység legnagyobb ünnepe. Az Úr Jézus szenvedése véget ért, feltámadása legyőzte a halált Az Úr Jézus feltámadásával hitelesítette a tanitását. Hinnünk kell

tehát neki. El kell fogadnunk a tanítását, meg kell tennünk a parancsait, élnünk az evangéliumi életet, ha ez sokszor vérrelverejtékezést, töviskoronát, megostoroztatást, keresztutat vagy kereszthalált jelent is. Ez az út vezet bennünket egyedül Krisztus diadalába.

« Ez az a nap, amelyet az Úr szerzett, vigadjunk tehát rajta és örvendezzünk » (117. zsolt. 24.). Fölértünk a hegyre, a győzelem teljes. Amire vágytunk a 40 napos bőjtben, ami ádventtől kezdve előttünk lebegett, ma megvalósult: a világosság győzött a sötétség felett. Az isteni kegyelem napja most sugárzik. Ádventben sötétség volt és epedve vártuk a világosságot. Karácsony éjjelén hirtelen jött ez a világosság és megteremtette a világosság országát. » A világosság pompája felkelt a szent város (az Egyház) felett. A megtestesülés ünnepének ez az örömhíre. Ebbe a fényes ragyogásba azonban árnyék vegyül, az örömujjongásba fájdalmas hang sikolt: « a világosság a sötétségben világít, de a sötétség nem fogta föl » (Jn. 1, 5). A fájdalom motívumát már karácsony hetében hallottuk és ettől kezdve nem némult el többé. A hetvenedvasárnaptól kezdve ez lesz a vezető ének, áttör minden hangon és nagybőjt első vasárnapján már látjuk is a küzdelmet Krisztus megkísértetésénél. A nagybőjt nem más, mint a világosság küzdelme a sötétséggel. A világosság látszólag a küzdelemben alulmarad, Krisztus meghal a

kereszten. De ugyanolyan hirtelen, mint karácsonykor, az éj sötétjében felragyog a fény, a szenvedés sötét hetét bevilágítja a feltámadás napja. Krisztus feltámadt. Saját erejével szállt ki a sirjából. Sohasem hallott csoda. Megcáfolhatatlan bizonyíték, hogy Krisztusnak, világ világosságának hatalma volt odaadni az életét és visszavenni azt. Tehát igaz, amit tanított. Ezért vigadjunk és örvendezzünk.

A liturgia azonban nemcsak Krisztus feltámadásának a diadalát ünnepli kitörő örömmel, hanem a szíveknek és a lelkeknek a feltámadását is egy új, egy jobb életre. « Amint Krisztus az Atya dicsősége által föltámadt halottaiból, úgy mi is új életet éljünk. » (Róm. 6, 4.) Az új élet a világosság diadala a lélek pogánysága felett, a hit diadala a hitetlenség, az erkölcs diadala az erkölcstelenség felett. A mi feltámadásunk a lélek feltámadása a bűnből a kegyelmi életre. Megokolt tehát a husvét diadala, megokolt az Egyház felkiáltása: « Ez az a nap, amelyet az Úr szerzett nekünk, vigadjunk tehát rajta és örvendezzünk!

Húsvéti könyörgés.

Üdvözlégy élet és halál dicsőséges királya! Győzelmed diadalmas ünnepén mély alázattal köszöntelek. Hálatelt szívvel örvendve jövök Hozzád, mert húsvét napján adtál hitünknek erőt, biztonságot és hitelesítő pecsétet. Akik ujjongva és káromkodva álltak szent kereszted

tövében, zavartan és szégyenkezve néznek dicsőséges sírod ürességébe. Akik megrendülve és részvéttel vették körül fájdalmas keresztedet, most a húsvéti sír ragyogásán örvendeznek. Köszönöm feltámadt Üdvözítő, hogy immár velünk maradsz a világ végezetéig.

Taníts meg, kérlek, arra, hogy a husvét nemcsak a földi, hanem az örök életnek is az ünnepe. Kisérj ezért minket a földi zarándoklásunk utján és add, hogy mindenkor az odafönt levőket, az égieket és ne a földieket keressük a munka és a gond nehéz óráiban, az öröm és a szórakozás vidám perceiben, a küzdelem és a kísértés viharaiban. Add, hogy ifjukorunkban Te légy a reményünk, felnőtt életünkben Te légy a végcélunk, halálküzdelmünkben Te légy a vigaszunk. Segíts, hogy szent Husvétod által megtanuljunk helyesen élni a földön, és add, hogy majdan föltámadván, Veled, aki a föltámadás és az élet vagy, örökre egyesüljünk. Amen.

HÚSVÉTHÉTFŐ.

Maradj velünk Uram!

Üdvözítőnk vágya, hogy velünk lehessen s lelkünkben lakozhassék. El akar minket halmozni kegyelmének áldásaival, de kívánja, hogy kérjük a kegyelmet s forró imáinkkal tartóztassuk Őt magunknál. Sokszor azért vagyunk levertek, mert nem iparkodunk eléggé buzgó imáinkkal Jézust magunknál tartóztatni.

Ne viseltessünk csak passzive; tegyünk! Vizsgáljuk meg magunkat, vajjon van-e forró óhajunk az Üdvözítő kegyelme után? Ha azt találnók, hogy nincs, kérjünk buzgón; kérjük, hogy maradjon mindig velünk, kivált amidőn a kisértések felhői tornyosulnak fejünk fölött, mikor a kétely és a szenvedés éjszakája borul reánk, de legfőképen halálunk óráján. « Maradj velünk, mert esteledik és már hanyatlik a nap. » (Lk. 24, 29.) (*Prohászka*).

FEHÉRVASÁRNAP.

Husvét nyolcada. Nevét onnét kapta, hogy a nagyszombaton megkereszteltek ekkor tették le fehér ruháikat. Sokfelé ezen a napon van az első szentáldozás. Fehérvasárnap emlékertessen első szentáldozásunkra.

« Mondá . nekik: Békesség nektek! (Jn. 20, 19.)

Jézus köszöntése. Ne féljetek, hisz szerettek. Ne féljetek később sem, bármi történjék! Ne kérdezősködjetek sokat: mi lesz? hogy lesz?, hanem szerezzétek meg magatoknak a békét s akkor jó lesz minden. Békét kedélyeteknek nagylelkű világnézetben! Békét kivánok nektek, hogy higyjetek és reméljetek erősen, s ne hagyjátok magatokat szétszedni kesernyés, zsémbes, sötét, hideg gondolatok és érzések által. Legyen kedélyetekben igazi husvétotok; élvezzétek át, hogy tiétek a föltámadás, az erő, tiétek kegyelmem és szeretetem. S hogy

erősen hihessetek, « lássátok kezeimet s lábaimat, tapintsátok meg és lássátok, mert a léleknek husa és csontjai nincsenek, amint látjátok, hogy nekem vagyon. »

Erős hitet nevelek magamban, mely örvendezni tud, miután a kételyt s a kislelkűséget kizárta. (*Prohászka.*)

BÚZASZENTELŐ.

Szent Márk apostol ünnepén, április 25-én az Egyház körmeneteket tart a szántóföldekre, hogy Isten áldását kérje a veteményekre. Ahol nem lehet kimenni a szántóföldekre, ott a templomban mondják el a Mindenszentek litániáját. Végezzük el mi is, kérjük az Isten áldását minden munkánkra.

SZENT JÓZSEF, A MUNKÁSOK PÁRTFOGÓJÁNAK ÜNNEPE

Május 1.

XII. Pius pápa rendelkezése szerint (1955 május 1.) május 1. is Szent József ünnepe s e nap mint a munkásság védőszentjét ünnepeljük az Úr Jézus nevelőatyját, a názáreti ácsmestert.

KERESZTJÁRÓ NAPOK.

Az áldozócsütörtök előtti három napon az Egyház körmenetet tart: a hívek a Mindenszentek litaniáját énekelve a plébániatemplomból egy másik templomba vagy egy útmenti kereszthez vonulnak, hogy bűneikért Istent engeszteljék és adományait kérjék. E három nap legyen az imádság napja.

ÁLDOZÓCSÜTÖRTÖK.

Az Úr Jézus mennybemenetelének ünnepe. Parancsolt ünnep. Üdvözítőnk, a maga részéről, mennybemenetelével befejezte a megváltás művét: ke-

resztáldozatával kiengesztelte a bűneinkért haragvó Istent és feltámadásával megszerezte a megigazulás kegyelmét mennyei Atyjához, hogy elküldje a Szentlelket, aki megvalósítja és fenntartja a megváltás művét híveinek lelkében. Ünnepeljük a mennybemenő Krisztust azzal a diadallal, amely nekünk is osztályrészül jut, ha Krisztus nyomdokain haladunk.

Nagy Szent Leó imája.

Nézzünk fel tiszta szemmel a magasságokba, amelyekben Krisztus lakozik! Távol legyen a testi kívánság a lélektől, aki meghallotta a felfelé hívó kiáltást. Távol legyen a mulandók hajhászása azoktól, akik ki vannak választva az örökkévalóságra! Távol legyen minden csalóka csábitás azoktól, akik ráléptek az igazság útjára! Ilyen hitben járjunk e földi időben, hogy idegennek érezzük magunkat a zarándokság e völgyében.

Ó Urunk, hallgasd meg könyörgésünket. Hitünkben biztosak vagyunk, hogy Megváltónk Nálad van és dicsőségedben lakozik. Engedd meg, bogy igéreted szerint köztünk érezzük éltető jelenlétét mind a világ végéig. Aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

PÜNKÖSD.

Pünkösd ünnepének hármas tárgya van. A Szentlélek eljövetele, amint az Úr azt apostolainak és tanítványainak megígérte, az Anyaszentegyház megalapítása és az emberiség megszentelése. Pünkösd ünnepe emlékeztessen arra, hogy a Szentlélek az Anyaszentegyházban él, azt tanítja, megszenteli és

kormányozza. Ezt a működését az Egyház főpásztorai, a pápa és a püspökök útján fejti ki. Emlékezzünk meg arról, hogy a megszentelő kegyelemmel a Szentlélek a lelkünkben lakik, megvilágosít és megszentel, megerősít és megvigasztal minket. Ezért kötelességünk ez isteni vendég belső sugallatait készséggel követni, őt lelkünkből halálos bűnnel soha ki nem űzni. Fogadjuk hét szent ajándékát mindig hálásan és úgy használjuk fel, hogy gyümölcsei a lelkünkben megérjenek.

Elmélkedés.

A Szentlélek oly erő, mely teremt s nekünk is jól és erősen akaró, kiinduló, teremtő lelket ad. Erre van szükségünk. Erős lélek nélkül tudomány, műveltség, állás mit sem használ. Erősen kell fogni a kardot is, különben mit sem használ pengéje. Skander bég kardját is ócska vas közé dobhatjuk, ha nincs hozzá Skander bég karja. Az Egyház kegyszerei is csak úgy használnak nekünk, ha erős odaadással fogjuk és vesszük, ha erős, hajthatatlan a lelkünk. Jőjj el tehát Szentlélek! Bennem is erős lesz a lélek, ha bízom benne s egyre javítom magam. Lelke az én lelkesülésem lesz, melyet az erő érzete fakaszt. Lelkes emberek kellenek, mert csak lelkes emberek képesek valamire. Szent Ferencnek kordája megkötötte a XII. század forradalmának kerekét, hogy örvenybe ne rohanjon; én is képes leszek sokakat menteni, ha lesz bennem lélek. Teremts hát lelket belém, Te teremtő Lélek; megsem-

misülök Előtted, mert a Teremtő semmiből teremt; megalázom magamat s úgy kérlek. (*Prohászka.*)

Ima a Szentlélekhez.

Szentlélek Úristen! Milyen hatalommal teljes volt eljöveteled az első pünkösdkor, amikor tűzes nyelvek alakjában szálltál az apostolokra és tanítványokra! Bátor hitet és önfeláldozó szeretetet sugároztál rájuk, és ettől lelkesítve készséggel vállalták a halált Krisztusért. Azóta századokon és évezredeken át működik kegyelmed és szereteted csodája. Mindenhol életet ébresztesz és áldást osztasz. Leggazdagabb ajándékaidat mégis a szentségekben adod nekünk. Keresztelő ajándékul természetfeletti életet, az istengyermekséget és a mennyország örökségét kaptuk Tőled. A bérmálásban meghívtál és megerősítettél minket, hogy Krisztus király bátor harcosai legyünk. Hányszor békítetted ki lelkünket Istennel az őszinte szentgyónásban. Mennyi kegyelemmel gazdagítottad szívünket, valahányszor Krisztus tért be oda, hogy templomává tegye. Irgalommal és szeretettel hajolsz le a betegekhez, hogy megerősítsed őket, és meggyógyítsad lelküket, testüket a szent kenet szentségében. Püspökeink és papjaink szentelésével mind ujabb Krisztushelyetteseket állítasz Anyaszentegyházunkban. A házasság megszentelésével pedig keresztény családokat ajándékozol a világnak.

Szentlélek Úristen! Őrizd és növeld bennünk a természetfölötti életet. Add, hogy sohase szakadjunk el Istentől és a szentek közösségétől. Gazdagítsd lelkünket erényekkel és jótettekkel, hogy méltó templomaid legyünk. Gyújtsd bennünk egyre nagyobb lángra Isten és a felebarát szeretetét. Add, hogy az első pünkösd keresztényeihez hasonlóan egy szív és egy lélek legyünk, hogy mi is kitartó buzgósággal, segítő szeretettel és önzetlen lélekkel szolgáljunk Neked. Ámen.

Ima a Szentlélek hét ajándékáért.

Szentlélek Úristen, Te az Atyától és Fiútól öröktől fogva származol s az Atyával és Fiúval egylényegű vagy, szívünk alázatosságában leborulva imádunk s az angyalokkal és szentekkel együtt magasztalunk. Neked köszönjük, hogy a szent keresztségben Isten gyermekévé és a mennyország örökösévé lettünk. Te vagy a kegyelmek forrása és bőkezű adományozója. Jöjj el Szentlélek Úristen, töltsd be szívünket hétszeres ajándékoddal.

Jöjj bölcseség lelke, taníts meg arra, hogy minden gondolatunkat és cselekedetünket egyedül Istenre irányozzuk. Jöjj értelem lelke, hogy szent hitünk igazságait megértsük. Jöjj tanács lelke, hogy minden ügyünkben és kételyünkben a helyest megismerjük. Jöjj és a jót válasszuk. Jöjj erősség lelke, hogy a szerencsétlenségben és bajban, a gonosz lélek és a

világ kisértései között mindenkor Hozzád ragaszkodjunk. Jőjj tudomány lelke, hogy mindig tanításaid ösvényén járjunk. Jőjj jámborság lelke, hogy a jövőben buzgóbban szolgáljunk Neked, parancsaidat megtartsuk és sugallataidat hűségesen kövessük. Jőjj istenfélelem lelke, hogy Isten jelenlétéről mindig és mindenütt megemlékezzünk, és elkerüljük, ami megbántása volna.

Jőjj Szentlélek Úristen, áraszd el lelkünket ajándékaiddal és erősíts meg a keresztény erényekben, hogy a tökéletesség utján járhassunk és majdan az Atyával és Fiúval együtt magasztalhassunk mindörökké. Ámen.

Veni Sancte Spiritus.

Jőjj, Szentlélek Istenünk,
Add a mennyből érzenünk
Fényességed sugarát.

Jőjj, szegények atyja te,
Bőkezűség Istene,
Lelkünk fénye hassa át.

Édességes vigaszunk,
Drága vendég, szomjazunk
Édes lélekújulás!

Boldogságos, tiszta fény,
Szállj meg szívünk rejtekén:
Hiveidnek napja légy!

Ihleted ha fényt nem ad,
Emberszívben ellohad
Minden érő, minden ép.

Mosd meg ami szennyezett
Asszúságra hints vizet,
Orvosold a sebhelyet.

Fáradottnak könnyülés
Tikkadónak enyhülés
Sírónak vígasztalás.

Simogasd a darabost,
Fölmelengesd a langyost,
Útra vidd, ki tévelyeg.

Add, vegyék el híveid,
Kik hitűk beléd vetik,
Hétszeres kegyelmedet.

Jámbornak jutalmazást,
Engedj boldog kimulást
Mindörökké mennyeket.

P. Áraszd ki lelkedet és minden életre kél.
H. És megújitod a föld szinét.

Könyörögjünk. — Isten, Ki híveid szívét a Szentlélek fölvilágosításával tanítottad, add, hogy ugyanazon Szentlélek által megismerjük ami helyes és az Ő vigasztalásán mindenkor örvendjünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Veni Creator Spiritus.

Szentlélek Isten szállj reánk,
Elmét derítő tiszta láng,
Öntsd lelkeinkbe, melyeket
Megszenteltél, kegyelmedet.

Kit Isten, mint vigasztalót
Nekünk ajándékul adott,
Minden javak bő kútfeje,
Lelkünk világa s élete.

Te, hét ajándék Istene,
Az Úr hatalmas jobbkeze,
Te, Kit nekünk igért Atya,
Nyelvünk kenetdús szózata.

Érzékeinkre fényt derits,
Kebelt erényre fölhevits,
Testünk erőtlenségeit
Védjék magas kegyelmeid.

Kísértésekben el ne hagyj,
Szívünkbe békességet adj,
Légy utainkban fővezér,
Ne érje népedet veszély.

Ó adjad ismernünk Atyát,
És egyszülötte szent Fiát,
S Téged, ki Tőlük származol,
Valljon, mi ég s földön honol.

Legyen dicsőség ó Atyánk,
Neked, s kitől megváltatánk,
Fiadnak a Vigasztalót
Áldván Veled, mint egy valót. Amen.

P. Jőjj el Szentlelek Úristen, töltsd el híveid szivét.

H. És gyullaszd föl bennük szereteted tüzét.

Könyörgés, mint fentebb.

Jöjj el Szentlélekisten, töltsd be híveid svívét és gyullaszd föl bennünk szereteted tüzét!
(300 napi búcsú.)

SZENTHÁROMSÁG VASÁRNAPJA
(Pünkösd utáni vasárnap.)

Szentháromság dicsőítése.

Dicsőség az Atyának, ki engem mindenhatóságával kiszólított a semmiből s a maga képére és hasonlatosságára teremtett. Dicsőség a Fiúnak, ki bölcseségével megszabadított az örök kárhozattól s nekem a mennyország kapuit megnyitotta. Dicsőség a Szentléleknek, ki irgalmával a keresztségben megszentelt és tömérdek kegyelmével nap-nap után megszentelésemen munkálkodik. Dicsőség a teljes Szentháromság egy Istennek, miképen kezdetben volt, úgy most és mindörökkön örökké. Amen.

Imádlak Téged, fölséges Isten, teljes Szentháromság, és mély alázatossággal hálát adok Neked, hogy a dicsőséges és megfoghatatlan nagy titkot nekünk kinyilatkoztattad.

Kérlek Téged, nagy Isten, add meg a kegyelmet, hogy ez üdvözítő hit vallásában holtomig állhatatosan megmaradjak és egykor az örök boldogságban méltó legyek arra, hogy akiben itt a földön törhetetlen hűséggel hiszek, színről-színre lássam az egy Istent három személyben, az Atyát, a Fiút, a Szentlelket. Amen. (*Szalézi Szent Ferenc.*)

Ima a Szentháromsághoz.

Mennyei Atyám, Te teremtettél, amikor még nem voltam, Te Fiaddal megváltottál, amikor veszve voltam, Te a Szentlélekkel vezetsz és kormányozol gyermekségem óta az örök boldogság hazája felé. Minő szeretettel viszonozzam szeretetedet? Adj nekem, legkegyelmesebb Atyám, oly szeretetet, amellyel méltón viszonozhassam a Tiédet. Adj nekem igaz szeretetet, hogy Tebenned szeressem, amit szeretnem kell. Add, hogy lelkemből örvendezzek végtelen tökéletességeden, méltóságodon, bölcseségeden, jóságodon és mindenek fölött való örök boldogságodon, amelyből minden teremtményednek tökéletessége fakad, él és fejlődik. Örvendezzek szent nevednek örökkévaló dicsőségén. Kívánja az én lelkem, hogy ezt a Te dicsőségedet szüntelen növelhesse magában és másokban. Foglald el, Istenem, egész szívemet, amely mindenképen a Tied, hogy csak Téged szeresselek és minden mást Teérted. Add meg, ó Istenem, hogy mindenben a Te tetszésedet óhajtsam és keressem, csak Érte szeressek mindent és hozzá szabjam egész életem módját, hozzá mindenegyes cselekedetemet. Szeresselek Téged is Uram, Jézus Krisztus, oly lélekkel, aminővel tartozom. Nemcsak önmagamért, mivelhogy oltalmazóm és üdvösségem, igazságom, bölcseségem, erősségem, boldogságom és mindennemű javam

vagy, hanem inkább Tenmagadért szeresselek, mivel minden jónak szerzője vagy, mivel előbb szerettél engem, mivel a legfőbb és minden szeretetreméltó jóság vagy. Szeresselek Téged is, kegyes Szentlélek, úgy, amint szeretnem kell. Gyarapítsd bennem a belátás fényét, hogy fölismerjem és teljesítsem akaratodat, hogy Téged saját magad szerint szeresselek és úgy óhajtsam saját magam és hazámnak javát, amint Neked tetszik; hogy egy lélekké váljak Veled, hogy akaratomnak teljes átalakulásával Tebenned újjá legyek, önmagamból teljességgel kivetkőzzem és teljes lelkemmel Hozzád alakuljak, Hozzád, aki legfőbb és tökéletes jóság vagy és egyedül méltó a szeretetre mindörökkön örökké. Ámen. (*Officium Rákócziánum.*)

ÚRNAP.

Parancsolt ünnep az egyetemes Egyházban. Az Úrnapja mindig a Szentháromság vasárnapja utáni csütörtökre esik és azt a csodálatos titkot ünnepli, hogy a kenyér és a bor külső színe alatt Jézus Krisztusnak, az Istenembernek teste és vére, istensége és embersége valójában, igazán és lényegileg jelen van. Az Egyház ezt az ünnepet a legnagyobb pompával, szent misével és körmenettel ünnepli. Vegyünk részt a körmeneten, imádságos lelkületünk legyen hitvallás mindenki előtt az Oltáriszentségben jelenlevő Krisztus mellett!

Lauda Sion.
(A szentmise Sequentia-ja)

Dicsérd Sion Üdvözítőd,
Jó pásztorod, hű segítőd,
Áldja hangos éneked.

Himnuszt mondj egész szíveddel,
Szóddal úgyis nem érhedd el,
Méltón nem dicsérheted.

Nagy dologról szól az ének:
Élet élő kútfejének,
A Kenyérnek hódolunk.

Estelén a búcsútornak,
A tizenkét apostolnak
Mit kiosztott Krisztusunk.

Hangosan hát fönnesengjen,
Ujjongjon és égre csengjen
Zengő lelkünk hangja ma.

Mert mit ajkunk most magaszta!:
Amaz ünnep, amaz asztal,
Amaz első lakoma.

Ott új Húsvét napja támadt,
Új köntöse új királynak
Régi Husvét bételett.

Új világtól fut az óság,
Árnyat oszlat új valóság
Fényesség űz éjfelet.

S amit ott tett önkezével:
Emlékére nyilt igével
Hagyta Krisztus végzenünk.

Szent igéktől megoktatva,
Üdvösséges áldozatra,
Kenyeret s bort szentelünk.

Ágazatja szent hitünknek:
Testté, vérré lényegülnek,
Bor s kenyér, mi volt előbb.

Régi rend itt újnak enged,
Szárnya lankad észnek, szemnek.
Élő hitből végy erőt.

Színében bor és kenyérnek
Jel csak ez, de más a lényeg!
Drága nagy jók rejlenek.

Vér már a bor, test az étel,
Egy is Krisztus, semmi kétely!
Két szín őt nem osztja meg.

Aki veszi, meg nem osztja,
Meg nem töri, nem szakasztja,
Mindenek épen veszik.

Veszi egy és ezrek veszik,
S mind egyenlőn kapja részit,
Mégis: nem fogyatkozik.

Veszi jó és veszi vétkes,
Ám gyümölcse vajmi kétes:
Élet vagy elkárhozás.

Rossznak átok, üdv a jóknak:
Lásd az együttáldozóknak
Végük milyen szörnyü más!

S ha megtört az áldozatban,
Kétség, tudd meg nincsen abban:
Úgy van ott minden darabban
Mint a teljes szín alatt.

Őt törés nem törheté meg.
Csak a jelnek (köntösének!)
Szine tört meg, ám a lényeg
Változatlan egy marad.

Imhol angyaloknak étke,
Vándorutunk erőssége,
Édes fiak vendégsége!
Rút ebeknek el ne vesd!

Ősi manna ezt mutatja.
Ezt Izsáknak áldozatja,
Bárány vére csordulatja
Képpel írja régen ezt.

Kegyes pásztor, igaz étek:
Édes Jézus! Kérünk Téged.
Te legeltesd, védd a népet,
Te mutasd meg kegyességed,
Fönn az élők közepett.

Mindenható fejedelmünk,
Éltünk, éltetőnk, szerelmünk.
Engedj asztalodra lelnünk,
Testvérül engedd ölelnünk
Odafönn a szenteket.

Mondj éneket zengő nyelvem.
Szentséges Úr testének,
Adj hálákat buzgó nyelvem,
Drágalátos vérének.
Mit a Szűznek méhéből vőn
S ad emberi nemzetnek.

Tiszta Szűztől véve testet,
Földre szállt és jára itt;
Boldogítva hintegette
Szent igéje magvait,
S befejezte főcsodával
Életének napjait.

Végvacsorán mikor ennék
Kedves tanítványival,
S az ünnepet megszentelné
Az ótörvény módjával:
Kenyér és bor színe alatt
Testét adá csodával.

Azért ezt a nagy Szentséget
Leborulva imádjuk;
Teste s vére a Krisztusnak,
Mert itt vagyon, jól tudjuk.
Ha elménkkel meg nem fogjuk
Hitünkkel megfoghatjuk.

Az Atyának és Fiúnak
Dicséret és tisztesség,
Szentlélekkel egyetemben
Áldás, örök dicsőség.
Háromságban egy szent Isten
Áldjon minden nemzetség. Ámen.

V. Kenyeret adtál mennyekből nekik, Alleluja!
R. mely teljes minden gyönyörűséggel, Alleluja!

Könyörögjünk. — Isten, Ki a csodálatos Szentségben ránk hagytad szenvedésed emlékezetét, engedd, kérünk, úgy tisztelnünk Tested és Véred szentséges titkait, hogy megváltásod gyümölcsét szűntelen érezzük, ki élsz és uralkodol az Atyával és a Szentlélekkel egyetemben, Isten, mindörökkön örökké. Ámen.

JÉZUS SZENT SZÍVÉNEK ÜNNEPE.

Úrnap nyolcada utáni péntek. Nem nyilvános ünnep.

Jézus szent Szivének ünnepe szoros összefüggésben van Úrnapjával. 1675 junius 16-án megjelent az üdvözitő Szent Alacoque Margit Mária nővérnek, szeretettől lángoló s töviskoszoruval átfont Szivére mutatott és elpanaszolta, hogy Szent Szive, amely az embereket annyira szerette, az Oltáriszentségben csak hálátlanságot és rideg megvetést kap viszonzásul. Azért óhajtja, hogy az emberek

engeszteljék meg Szent Szívét az Oltáriszentségben ért sok sérelemért és az Urnap nyolcada utáni pénteken engesztelő szándékból járuljanak minél többen a szentáldozáshoz. Jézus Szíve tisztelet célja az engesztelő viszontszeretet a sok hálátlanságért, amellyel a szentségi Jézust megszomoritják. Az ünnepet IX. Pius terjesztette ki az egész világra, XI. Pius 1929-ben új mise-szöveggel és zsolozsmával látta el. E napon sokfelé van engesztelő szentségimádás, este szentségi körmenet.

Jézus Szent Szíve ünnepén, ha csak lehet, járulj szentgyónáshoz és szentáldozáshoz és engeszteld Jézus Szent Szívét buzgó imákkal.

Imák Jézus Szent Szíve ünnepére megtalálhatók a JÉZUS SZENT SZIVE TISZTELETE fejezetben a 173-193. oldalakan.

SZENT PÉTER ÉS SZENT PÁL APOSTOLOK ÜNNEPE.

Június 29. Parancsolt ünnep. Szent Pétert, az első pápát Néro császár üldözése idején, Kr. u. 67 junius 29-én, Rómában keresztre feszítették, és pedig saját kérésére az Úr Jézus halálától való megkülönböztetésül, fejjel a föld felé. Szent Pál, a nemzetek apostola, ugyanezen a napon fővétel által szenvedett vértanuhalált. Őt, mint római állampolgárt, tilos volt keresztre feszíteni.

Szent Péter apostolnak hitét, Szent Pálnak Krisztusért lobogó szeretetét csodálja, tiszteli és köszöni meg ma Istennek az Egyház, amikor így imádkozik: Úristen, aki a mai napot Szent Péter és Pál apostolaidnak vértanuságával szentelted meg, add Egyházadnak, hogy mindenben azoknak tanítását kövesse, akik utján az igaz hit elkezdődött. Holnap pedig, Szent Pál külön ünnepén, ezt imádkozzuk a

szentmisében: Úristen, aki Szent Pál apostol hithirdetésével tanítottad a népek sokaságát, add nekünk, kérünk, hogy akinek megdicsőülését ünnepeljük, annak oltalmát mindig érezzük.

Szent Pétert az Úr a hit sziklájává tette, melyen az Egyház épült, Szent Pál pedig az igazság kardját tartja kezében, ezt az olyan fényes és diadalmas kardot, mellyel meghódította a világot. Megértem és megtanulom ebből, milyen tevékenynek és lángolónak kell lenni a katolikusok életének, hogy Krisztusnak kedve teljék bennök, az Egyházat pedig erősítse és ékesítse; és míly őszinte és erős hittel kell vallanunk, amitől 2000 év óta visszhangzik a föld és az igazságot kereső emberi szellem, Péternek vallomását: Te vagy Krisztus, az élő Isten Fia! (*Wolkenberg.*)

SARLÓS BOLDOGASSZONY.

Julius 2. Nem nyilvános ünnep. A Szűzanya az angyali üdvözletkor megtudta, hogy rokona, az éltes Erzsébet szülés előtt áll. Ezért elment meglátogatni őt. Amikor megérkezése után a Szűzanya köszöntötte Erzsébetet, gyermekét, a későbbi Keresztelő Szent Jánost, az Úr anyja méhében megszentelte. Erzsébetet pedig eltöltötte a Szentlélek s a Szűzanyával együtt hirdette az eljövendő Üdvözítőt. — A Szűzanya három hónapot töltött Erzsébetnél. Az örömre kevésbbé alkalmas nagybőjti időszak helyett, az út emlékéül a látogatás utolsó napját választotta az Egyház. Ez Közép-Európában az aratás idejére esik. Az ünnep magyar nevét innét kapta.

Magnificat...

(A Szűzanya hálaéneke, amelyet Szent Erzsébet köszöntésekor mondott.)

Magasztalja lelkem az Urat,
És ujjogjon szívem üdvözítő Istenben.
Hiszen tekintetre méltatta alázatos szolgáló leányát:
Lám, mostantól fogva boldognak hírdet minden nemzedék.
Míly nagy dolgot művelt velem
Ő, a Hatalmas és a Szent!
Irgalma az istenfélőkre száll
Nemzedékről nemzedékre.
Nagyszerű dolgokat művel karja erejével:
Szétszórja a szívük szándékában gőgösködőket.
Uralkodókat taszít le trónjukról,
De fölemeli az alázatosakat.
Éhezőket tölt be minden jóval,
De üres kézzel bocsájtja el a gazdagokat.
Fölkarolja szolgáját, Izraelt,
Amint megígérte atyáinknak,
Nem feledi irgalmasságát
Ábrahám és utódai iránt mindörökre.»
Lk 1, 45-55.

NAGYBOLDOGASSZONY.

Augusztus 15.

Parancsolt ünnep. Szűzanya mennybevitelének ünnepe. Dogmáját 1950. november 1-én hirdette k! XII. Pius pápa.

Elmélkedés Nagyboldogasszony napjára

« Fölvétetett Mária a mennybe, örvendeznek az angyalok. » (*Felajánlás szövegéből.*)

Legillatosabb a rét, mikor kaszálják; a « Titkosértelmű rózsa » pedig akkor volt a legillatosabb, mikor letörte az Úr; eltelt illatával és bájával a föld, és mi mindnyájan ittasak lettünk tőle. Ma szakadt ki a legszebb lélek a földről az égbe, kiesett a világ gyöngye az Isten ölébe. Halála nem volt gyötrelem, sem rettegés. Mi görcsösen kapaszkodunk az élethez, és félünk a jövendőtől; ellenben a Szent Szűz halála az ő szíve vágya; nincs mitől félnie. Halála nem sötét kapu, hanem diadalív; sírja nem örvény, hanem virágos rét; ő megy haza igazán és Isten csókolja el lelkét.

Dicsőséges lélektől átszellemült teste, s elváltozott színében; arca ragyogott, mint az angyal arca; a szeplőtelen leánynak szépsége s az Istenanyának bája párosult a megdicsőült királyné fölségével. Nincs koszorúja, nincs koronája; koszorú és korona szépséget kölcsönöz, de a Szent Szűzből maga a szépség sugárzott, ő az Isten legszebb remeke. Jézus jön érte; Ő mondta: « ismét eljövök és elviszlek », viszi Anyját. Az angyalok pedig csodálkozva kérdezik: « Ki az, aki fölkel, s emelkedik, mint a hasadó hajnal? » Ah, ez a bevonulás! Mily trón és hatalom lett osztályrésze! Mennyországunk első csillaga, a dicsőséges Asszony!

Jézusom, Te úgy akartad, azt akartad hogy

amint Neked dicsőséges, úgy Szűzanyádnak virágos sírja legyen. Szeplőtelen teste külön gondviselésed alatt állott, fönséges lelkének laka nem vált porrá. Ó, iparkodom én is a földön járva Hozzád hasonulni, kegyelemben növekedni, egyre Feléd tartani; a lélek szerint élni, hogy szívemben folyton visszhangozzék hazahívó hangod: « gyere, édes lélek, megkoronázlak! » (*Prohászka.*)

XII. Pius imája Szűz Máriához.
A mennybevitel dogmájának kihirdetésekor.

Szeplőtelen Szent Szűz, Istennek Szülője és az emberek Édesanyja! Mi hisszük hitünk egész buzgóságával, hogy testben és lélekben dicsőségesen fölvétettél a mennybe, és most ott ünnepel Téged, a mennynek Királyné Asszonyát, az angyalok kara és a szentek serege. Mi egyesülünk velük, hogy dícsérjük és áldjuk az Urat, aki Téged fölmagasztalt az összes teremtmények fölé, és hogy fölajánljuk Neked hódolatunkat és szeretetünket. Tudjuk, hogy az a két szem, amely anyai gyöngédséggel kisérte a földön Jézus alázatos és szenvedő emberi testét, most a mennyben eltelik az örök Bölcseség dicsőséges emberségének szemléletével, és hogy lelked öröme, amellyel szemléled az imádandó Szentháromságot, elárasztja Szívedet boldog gyengédséggel. És mi szegény bűnösök, akikben a test a léleknek szárnyát szegi, esedezve kérünk, tisztítsd meg

érzékeinket, hogy mostantól kezdve megtanuljuk Istent ízlelni, és pedig egyedül Istent a teremtményekben. Bízunk abban, hogy irgalmas szemed letekint a mi nyomoruságunkra és szenvedésünkre, gyászunkra és gyarlóságunkra., — hogy ajkad mosolyog, ha öröm ér minket és ha győzünk, — hogy hallod Jézus szavát most is, amely éppúgy szól mindnyájunkhoz, ahogy szólott szeretett apostolodhoz: « Ime a te Fiad! » Mi is segitségül hívjuk Anyánkat, úgy, mint Szent János, és Téged választunk vezérünknek, erősségünknek és vigaszunknak halandó életünkben. Hisszük végül, hogy a dicsőségben, amelyben uralkodol, napba öltözött és csillagokkal koronázott Asszonyunk, Te vagy Jézus után az összes angyaloknak és szenteknek öröme és boldogsága. Mi, ennek a földnek útjait járó zarándokok, megerősödve a jövendő föltámadás hitében, Feléd tekintünk., életünk, édességünk, reményünk. Vonj minket szavad édességével Magadhoz és mutasd meg nekünk számkivetésünk után Jézust, méhednek áldott gyümölcsét, ó irgalmas, ó kegyes, ó édes Szüz Mária!

KISASSZONY NAPJA.

Szeptember 8.

Nem parancsolt ünnep.

Az Anyaszentegyház általánosságban a szentek születésnapja helyett haláluk napját ünnepli. Ennek az az oka, hogy a szentek éppen úgy, mint

minden más ember, az áteredő bűn állapotában születnek, az ő életük is testi és lelki megpróbáltatások és közdelmek hosszú sora s a boldog célt csak haláluk óráján érik el: a mennyország küszöbén kezdődik számukra az igazi élet! Krisztus mellett ebben egyetlen kivétel a Szűzanya: az ő szeplőtelen fogantatása földi születését valóságos dialalünneppé avatja. Hazánk történetében Kisasszony napjának különös érdekességet kölcsönöz az a körülmény, hogy 1853-ban e napon találták meg az 1849 ben elásott és azóta elveszettnek hitt Szent Koronát.

MAGYAROK NAGYASSZONYA.

Október 8.

Nem parancsolt ünnep. A Szűzanya tisztelete szorosan összefügg hazánk történetével. A megpróbáltatás napjaiban eleink Hozzá menekültek, s az ő erejével, ezer veszély között is mindig talpra állt a nemzet. A Magyarok Nagyasszonya ünnepét Vaszary Kolos hercegprimás kérte XIII. Leó pápától a millenium emlékéve alkalmából.

Fölajánlás Magyarok Nagyasszonyához.
Eszterházy Pál nádor imája.

Emlékezzél meg, Istennek dicsőséges Anyja, magyarok Nagyasszonya, szentséges Szűz Mária emlékezzél meg örökségedről, amelyet hű szolgád, első királyunk és apostolunk, Szent István, neked fölajánlott és végrendeletében reád hagyott. Tekints kegyes arccal országodra, és dicső érdemeiddel légy szószólónk és közbenjárónk szent Fiadnál, Jézus Krisztusnál. Hozzád kiáltottak őseink és minden

ínségükből kiszabadultak, mert éber szemed folyton-folyvást vigyázott örökségedre, mindörökké áldott Nagyasszonyunk! Ezt mi biztosra vettük, ezért gyakran folyamodtunk hozzád, és tapasztalásból tudjuk és mondhatjuk, hogy éretted áldott meg minket az Úr. Ez a remény éltet most is, ez a bizalom lelkesít, hogy oltalmadban keressünk menedéket mi, a te néped, örökséged és nyájad, akiket szentséges Fiadról kereszténynek neveznek, különös pártfogásodért pedig hazánkat Mária országának hívjuk és valljuk.

Azért emeljük fel tehát hozzád szívünket és kulcsoljuk imára kezünket, hogy alázattal eléd tárjuk könyörgésünket.

Oltalmazd és védjed hatalmas pártfogásoddal minden testi-lelki bajtól édes hazánkat, hogy Isten dicsőségére és néped vigasztalására mindenkor virágozzék. Eszközöld ki könyörgéseddel, hogy az Anyaszentegyházat, vagyis a katolikus hitet idehaza és mindenütt a világon fölmagasztalás érje; hazánk főpásztorainak és egész papságának nyerj isteni segítő kegyelmet, nekünk, híveidnek pedig tanulékony, engedelmes és az élő hit cselekedeteiben s gyümölcseiben bővelkedő szívet, hogy szent Fiad meg ne nehezteljen reánk és országát tőlünk joggal el ne vonja. Gyullaszd föl bennünk ősatyáink buzgóságát és vezéreld a hitetlenkedőket az igazak okosságára, hogy mindannyian egy szájjal, egy szívvel-lélekkel,

azonegy hittel szolgáljunk Fiadnak, a mi Urunknak, téged pedig tiszteljünk és valljunk Nagyasszonyunknak, pártfogónknak, amiként valósággal tiszteltek is dicső őseink.

Könyörgünk, Nagyasszonyunk, magyar hazánk vezetőiért, hogy a Szentlélek ajándékai által felvilágosítva megismerjék az igazságot, megbüntessék a gonoszt és megvédelmezzék az igazat, hogy a közjó előmozdításán őszinte igyekezettel fáradozzanak, az árváknak, özvegyeknek és ártatlanoknak igaz lelkiismerettel szolgáltassanak igazságot.

Könyörgünk, Nagyasszonyunk, egész nemzetünkért. Légy hozzá irgalmas; örökséged polgárait, akiket védelmed alá vettél, őrizzed meg minden bűntől; kormányozd és vezesd kegyességeddel, tartsd meg Isten szeretetében és félelmében. Esedezésed által nyerj a bűnbánóknak bocsánatot, az igazaknak állhatatosságot, a szűzeknek tisztaságot, a házastársaknak hűséget, az utasoknak szerencsés megérkezést, az özvegyeknek és árváknak gyámolítást, a szegényeknek pártfogást, a szomorúaknak vigasztalást, a megholt híveknek pedig örök nyugalmat.

Ne vesd meg esdeklő gyermekeidet és a bűnök bocsánatáért könyörgőket mindenkor tapasztalt irgalmaddal oltalmazd; mert bár mi megfogyatkoztunk a fiúi kegyeletben, te megmaradtál édesanyánknak és Nagyasszonyunknak.

Légy minden bajos ügyünkben szószólónk szent Fiadnál, hogy az ő akarata szerint rendezzük életünket, és téged Nagyasszonyunknak, különös pártfogónknak valljunk és tiszteljünk életünknek minden napján.

Jó Anyánk! Te uralkodjál felettünk és szent Fiad, Jézus Krisztus, a mi Üdvözítőnk. Fogadd kegyesen hódoló szívünk esdeklését, amelyet színed elé terjesztettünk, hogy közbenjárásoddal megsegítve, a jelen élet viszontagságai után, a síron túl, az örökkévaló boldogságra juthassunk.

Ti is, édes hazánk védőszentjei: Béla püspök, István király, Imre herceg, Mór és Gellért püspökök, László király, Erzsébet asszony, Szent Margit, Boldog Kinga és Jolán (IV. Béla király leányai), Boldog Márk, István és Menyhért kassai vértanúk, Isten minden dicsőült szentjével együtt esedezzetek érettünk, a mi Urunk Jézus Krisztusnál. Ámen.

KRISZTUS KIRÁLY ÜNNEPE.

Október utolsó vasárnapja.

Uram, Jézus Krisztus, hódolva vallunk a világegyetem Királyának,. Minden teremtmény érted van; gyakorold felettünk jogaidat. Hűségünk jeléül megujítjuk keresztségi fogadalmunkat. Ellene mondunk a gonosz léleknek, minden pompájának, minden cselekedetének, és ígérjük, hogy jó keresztény életet élünk. Különösen arra kötelezzük magunkat, hogy

tehetségünk szerint diadalra segítjük Isten és az Anyaszentegyház jogait. Jézus isteni Szíve, felajánljuk Neked gyarló cselekedeteinket, hogy minden szív elismerje Királyságodat és az egész földkerekségén kialakuljon békességed országa. Amen.

(Teljes búcsú e napon a szokott feltételek mellett.)

MINDENSZENTEK ÜNNEPE.

November 1.

Parancsolt ünnep. Mindenszentek vigiliáján szigorú böjt.

Elmélkedés.

Fölvonul e napra az Úr serege. A középkorban általános volt az a hit, hogy fenn az égen a tejút az Isten hadainak az útja, a lelkek útja. Mindenszentek ünnepén úgy érzem magam, mintha ezen az uton állanék s lelki szemeim előtt elvonulnának az Isten hadai. Csupa hősies alakok, megtestesülései az Úr Jézus szavainak: spiritus et vita — lélek és élet!

Hallom a szótlan győzelmi éneket! Ők maguk az Isten dicsősége és diadaléneke. Mert hiszen minden teremtmény, minden csillag, minden csillám, minden virág, minden alak az Isten egy-egy gondolata, szava, dala. De a szentek az Istennek nemcsak dalai, hanem hőskölteményei. Az Úr Jézus keze remekelt bennük.

Menjünk fel az Isten hegyeire! Menjünk fel a szentek eszményképeihez! Emelkedjünk fel ezekhez a lelki magaslatokhoz! S majd megtanuljuk az Isten utjait, s Ő könnyen vezet el minket a lelki törekvések meredek ösvényein.

Uram, adj hitet, erőt, megindulást, könnyeket, lelkesülést, törhetetlen reményt! Amen.

(*Prohászka.*)

Mindenszentek litániája.

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!
} A hívek megismétlik!

Mennyei Atyaisten, — Irgalmazz nekünk!
Megváltó Fiúisten, — Irgalmazz nekünk!
Szentlélek Úristen, — Irgalmazz nekünk!
Szentháromság egy Isten — Irgalmazz nekünk!
Szentséges Szűz Mária, [1]
Istennek szent Anyja,
Szüzek szent Szüze,
Szent Mihály, Szent Gábor, Szent Ráfael, Mindnyájan szent angyalok és főangyalok,
Mindnyájan dicsőült szentek lelkei,
Keresztelő Szent János, Szent József,
Mindnyájan szent pátriárkák és próféták,

---

[1] Könyörögj érettünk! (Többesszámban: Könyörögjetek érettünk!

(Nagyszombaton és pünkösd vigiliáján a keresztkútszentelés alkalmával a *-gal jelölt nevek kimaradnak.)

Szent Péter,[1] Szent Pál, Szent András, *Szent Jakab, Szent János, *Szent Tamás, *Szent Fülöp, *Szent Jakab, *Szent Bertalan, *Szent Máté, *Szent Simon, *Szent Tádé, *Szent Mátyás, *Szent Barnabás, *Szent Lukács, *Szent Márk, Mindnyájan szent apostolok és evangélisták,

Mindnyájan Krisztusnak szent tanítványai,

*Mindnyájan aprószentek,

Szent István, Szent Lőrinc, Szent Vince, *Szent Fábián és Sebestyén, *Szent János és Pál, *Szent Kozma és Demjén, *Szent Gyárfás és Protáz, Mindnyájan szent vértanúk,

Szent Szilveszter, Szent Gergely, *Szent Ambrus, Szent Ágoston, *Szent Jeromos, *Szent Márton, *Szent Miklós, *Szent Adalbert, *Szent István király, *Szent László, *Szent Imre, Mindnyájan szent püspökök és hitvallók,

Mindnyájan szent tanítók,

Szent Antal, Szent Benedek, *Szent Bernát, Szent Domonkos, Szent Ferenc, Mindnyájan szent papok és leviták,

Mindnyájan szent szerzetesek és remeték,

Szent Mária Magdolna, Szent Ágota, *Szent Lucia, Szent Ágnes, Szent Cecilia, *Szent Katalin, Szent Anasztázia, *Magyarországi Szent Erzsébet, Mindnyájan szent szűzek és özvegyek,

Istennek minden szentei esedezzetek érettünk!

Légy irgalmas! Kegyelmezz nekünk!

Légy irgalmas! Hallgass meg minket!

Minden gonosztól,[2]

Minden bűntől,

A te haragodtól,

Hirtelen és készületlen haláltól,

---

[1] Könyörögj érettünk! (Könyörögjetek érettünk!)

[2] Ments meg, Uram minket!

Az ördög cseleitől, [1]
Haragtól, gyűlölségtől és minden gonosz akarattól,
A tisztátalan lélektől,
Mennykőtől és égiháborútól,
A földrengés ostorától,
Döghaláltól, éhségtől és háborútól,
Az örök haláltól,
Megtestesülésed szent titka által,
Eljöveteled által,
Születésed által,
Keresztséged és böjtölésed által,
Kereszted és kínszenvedésed által,
Halálod és temetésed által,
Szentséges föltámadásod által,
Csodálatos mennybemeneteled által,
A vigasztaló Szentlélek eljövetele által.
Az ítélet napján,
Mi bűnösök, [2]
Hogy nekünk irgalmazni méltóztassál,
Hogy nekünk megbocsátani méltóztassál,
Hogy minket igaz bűnbánatra vezérelni méltóztassál,
Hogy Anyaszentegyházadat kormányozni és megerősíteni méltóztassál,
Hogy a római pápát és az egész papi rendet a szent vallásban megtartani méltóztassál,
Hogy az Anyaszentegyház ellenségeit megalázni méltóztassál,
Hogy a keresztény királyoknak és fejedelmeknek békességet és igaz egyetértést adni méltóztassál,
Hogy az egész kereszténységnek békességet és egyetértést adni méltóztassál,
Hogy az összes tévelygőket az Egyház egységébe visszahívni, és a hitetleneket az evangélium világosságához elvezetni méltóztassál,

---

[1] Ments meg, Uram, minket!
[2] Kérünk téged, hallgass meg minke!

Hogy minket szent szolgálatodban megerősíteni és megtartani méltóztassál, [1]
Hogy elménket mennyei kívánságokra fölindítani méltóztassál,
Hogy minden velünk jótevőnek örökkévaló javaidat adni méltóztassál,
Hogy magunk, felebarátaink, atyánkfiai, és a velünk jótevők lelkét az örök kárhozattól megmenteni méltóztassál,
Hogy a földnek bő gyümölcsét megadni és megtartani méltóztassál,
Hogy a megholt híveknek örök nyugodalmat engedni méltóztassál,
Hogy minket meghallgatni méltóztassál,
Istennek Fia,
Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit, Kegyelmezz nekünk!
Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit, Hallgass meg minket!
Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit, Irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!

A hívek megismétlik.

69. zsoltár.

Isten segíts meg engemet!
Siess Uram, hozd el segélyemet!
Piruljanak és szégyenkezzenek,
Akik hajszolják lelkemet,
Térjenek hátra, gyalázódjanak meg,
Kik lesik estemet,
Gyalázatukban megmeredjenek,

[1] Kérünk téged, hallgass meg!

Kik azt mondják rám, hogy « Úgy kell neked! »

Örvendezzenek és vigadjanak mind,
Akik keresnek tégedet,
Mondják mindenkor: « Áldassék az Úr! »
Akik szeretik segítségedet.
Szegény vagyok és ágrólszakadt,
De a fölséges Isten viseli gondomat.
Szabadítóm, istápom vagy nekem:
Ne késsél Istenem!

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek.

Miképen kezdetben volt, most és mindenkor és mindörökkön örökké. Amen.

V. Szabadítsd meg szolgáidat.

R. Istenem, kik Benned bíznak.

V. Légy nekünk, Uram, erősség tornya.

R. Ellenségünk színe előtt.

V. Semmi erőt ne vegyen az ellenség rajtunk.

R. És a gonoszságnak fia ne árthasson nekünk.

V. Uram, ne a mi vétkeink szerint cselekedjél velünk.

R. És álnokságunk szerint ne fizess nekünk.

V. Könyörögjünk N. pápánkért.

R. Az Úr tartsa meg őt és éltesse és tegye boldoggá a földön, és ne adja őt ellenségeink kívánságára.

V. Könyörögjünk jótevőinkért.

R. Fizess meg, Uram, a Te szent nevedért minden jótevőnknek örök boldogsággal.

V. Könyörögjünk a megholt hívekért.

R. Adj nekik, Uram, örök nyugodalmat és az örök világosság fényeskedjék nekik.

V. Nyugodjanak békében.

R. Amen.

V. Könyörögjünk a távollevőkért.

R. Szabadítsd meg szolgáidat, Istenem, kik benned bíznak.

V. Uram küldj segítséget nekik szent helyedről.

R. És Sionból oltalmazd őket.

V. Uram hallgasd meg könyörgésemet.

R. És az én kiáltásom jusson Elődbe.

V. Az Úr veletek.

R. A te lelkeddel is.

Könyörögjünk. — Úristen, a Te tulajdonságod mindenkor könyörülni és kíméletet gyakorolni; fogadd azért kegyesen könyörgésünket, hogy jóságos írgalmad kegyesen feloldozzon bennünket és minden szolgádat, kiket a bünök lánca megkötözve tart.

Hallgasd meg, kérünk Úristen, alázatos könyörgésünket és irgalmazz nekünk, kik Neked bűneinket megvalljuk, hogy Tőled bocsánatot és békét nyerjünk.

Mutasd meg nekünk, Úristen, kegyesen, kimondhatatlan irgalmasságodat, hogy megtisztíts vétkeinktől és megszabadíts az érdemelt büntetéstől.

Úristen, kit a bűn megbánt és a töredelem megengesztel, hallgasd meg kegyesen a Te néped könyörgését, és haragodnak ostorait, melyeket bűneinkkel megérdemeltünk, távoztasd el tőlünk.

Örök mindenható Isten, könyörülj szolgádon, a mi N. pápánkon, és igazgasd őt kegyességed szerint az örök boldogság utjára, hogy a Te jóvoltodból azt akarja, ami kedves Előtted, és végre is hajtsa teljes erővel.

Isten, kitől a szent vágyak, a helyes gondolatok és az igaz cselekedetek származnak, add meg szolgáidnak ama békességet, amelyet a világ meg nem adhat, hogy szívünket törvényeidre adjuk, ellenségeinktől való félelmünk megszünjék, és az ellenségek félelmétől megmenekülve, oltalmad alatt nyugodt időket éljünk.

Égesd, Úristen, a Szentlélek tüzével vesénket és szívünket, hogy Neked tiszta testtel szolgáljunk, és tiszta szívvel kedveskedjünk.

Minden hivők teremtő és megváltó Istene, szolgálóidnak és szolgáidnak bocsásd meg minden vétkét, hogy a bocsánatot, melyet hőn óhajtanak, ájtatos könyörgés által megnyerjék.

Kérünk Téged, Úristen, tetteinket előzd meg sugallatoddal és kisérd segítségeddel, hogy

minden imádságunk és működésünk mindenkor Tőled kezdődjék és a Te közreműködéseddel végződjék.

Örök mindenható Isten, Te uralkodol az eleveneken és holtakon, és könyörülsz mindazokon, kiket hitük és cselekedeteik által Tieidnek ismersz; alázatosan kérünk, hogy akikért, Előtted könyörögni akarunk, és akik vagy még e testben tartózkodnak, vagy a testből kiszabadulva a másvilágra jutottak: minden szenteid közbenjárása által megnyerjék kegyes irgalmasságodtól minden bűneiknek bocsánatát, a mi Urunk, Jézus Krisztus által, aki Veled és a Szentlélekkel él és uralkodik örökkön örökké. Amen.

V. Az Úr veletek.

R. A te lelkeddel is.

V. Uram, hallgasd meg könyörgésemet,

R. És az én kiáltásom jusson Elődbe.

V. Hallgasson meg minket a mindenható és irgalmas Isten.

R. Amen.

V. És a megholt hívek lelkei Isten irgalmasságából nyugodjanak békében.

R. Amen.

HALOTTAK NAPJA.

November 2.

Akik halottak napján és annak nyolcada alatt a temetőt ájtatos és buzgó lélekkel meglátogatják és a halottakért imádkoznak, a szokott feltételek mellett teljes búcsút nyerhetnek. Temetőlátogatással évközben bármikor 7 évi búcsú nyerhető. — Ha-

lottak napján különben, annyiszor nyerhetünk teljes búcsút, ha szentgyónáshoz és szentáldozáshoz járultunk, ahányszor valamely templomban elimádkozunk a Szentatya szándékára 6 Miatyánkot, Üdvözlégyet és Dicsőséget, Ezen búcsúkat csak a tisztitótüzben szenvedő lelkekért lehet elnyerni.

Elmélkedés a halottak napján.

A túlvilág tornácában. Nekünk az életen túlra is átvetődik gondolatunk, s fel akarjuk karolni a lelkeket a síron túl is. Szívünkre veszszük panaszaikat, testvéri rokonszenvvel hajolunk le hozzájuk, s tűlünk telhetőleg segíteni akarjuk őket. Amit ilyenkor érzek, az mindenek előtt egy emelkedettebb és hálás önérzet. Érzem ugyanis, hogy mily sokat tehetek és örülök neki s köszönöm Istenemnek, hogy tehetek.Valóban mílyen nagy dolog az, ha imával és jócselekedetekkel segíthetünk e legelhagyatottabb szenvedőkön, s ha szeretetünkkel így elérhetünk a másvilágba! De hát ilyen a szeretet hatalma, mely Istenből árad, a szíveket a síron túl is egybeköti. Ahogyan a mindenséget a gravitáció tartja össze, ahogyan az röpiti végtelen pályájukon az égi testeket, s ugyanekkor a föld felé vonzza a porszemet is, úgy hatja át az isteni szeretet a lelki mindenséget s egyre Isten felé tereli a szíveket. A porszem is, a hulló falevél is a nappal áll összeköttetésben, miért csodálkozzam hát azon, hogy én is összeköttetésben állok a szeretet hatalma által a legtávolibb lelkekkel is. Nem szabad ez isteni kapcsolatokban kételkedni,

örülnünk kell nekik. Siessünk segitségükre azoknak, akik odaát reánk szorulnak. Ha messze is vannak, azért mégis csak a szeretet elemében vannak. Az Ő szívének lüktetése élteti őket s minket egyaránt. Érezzük át mélyen a kapcsolatot, s ne hűtsük le szeretetünket azzal a kétkedő hideg gondolattal, hogy hiszen meghaltak, elmentek tőlünk. Elmentek, de lelkükbe beleszőve magukkal vitték képünket, s ha találkoznánk velük most és gyászfátyolunkat szétlebbentenők, csak úgy néznének reánk, mint régen, csak úgy ejtenék ki nevünket, mint ahogy régóta fülünkbe cseng még hanglejtésük. Ne mondjuk, hogy már csak úgy vannak itt e világon, mint kik halványodó emlékezetben élnek és semmit sem számitanak; ugyanazon az uton járnak ők, mint mi, az Istenhez vezető uton, csakhogy annak már a felső végén; elöttünk vannak s mi utánuk törekszünk és nemsokára ismét találkozunk. A kapcsolat ez eleven átérzése után szinte természetes lesz, hogy szeretetünk aggódó, buzgolkodó érdeklődéssel karolja fel a síron túli testvéreink érdekeit. Mintha csak látnók, hogy szemeik rajtunk függnek, hogy szívük karjait felénk tárják. (*Prohászka.*)

Ima a meghalt hívekért.

Minden hívő teremtő és megváltó Istene, kérünk, szolgáid és szolgálóid lelkének minden bűnét bocsásd meg, hogy az örök dicső-

ségbe, amelyet mindenkor óhajtottak, alázatos könyörgéseink által eljussanak. Aki élsz és uralkodol mindörökké. Ámen.

Szent Ágoston imája meghalt szülelért.

Begyógyult immár a seb szívemen; most is könnyeket öntök ugyan szolgálódért, Uram, de ezek akkor szakadnak fel lelkemből, mikor rettegve fontolgatom az elköltözött lelkek sorsát. Anyám földi vándorlása hitben, erkölcsben dícsérete volt Nevednek, de azért jaj, nem merem állítani, hogy egyetlen szó sem esett volna ajkáról törvényeid ellen. És jaj volna még a tisztes életű embernek is, ha amikor ítéled, félretennéd irgalmadat. Csak az okon bizakodunk, reménykedünk, hogy helyünk lesz Nálad, mert nem követed nyomon kérlelhetetlenül minden eltévelyedésünket. Ha pedig Eléd számlálja valaki érdemeit, oda számlálhat csak egyet is, melyet nem Tőled kapott? Ó, ha az ember szem előtt tartaná semmiségét és ha dicsekszik, az Úrban dicsekednék! Én is Uram, dicsőségem, szívem Istene, elmellőzöm egy kissé anyám jócselekedeteit. Ezeket örömmel hálálom Neked, de most bűnei miatt könyörgök Hozzád!

Hallgass meg engem, sebeink Orvosára kérlek. Ő értünk függött a kereszten, s Ő a mi közbenjárónk Nálad. Tudom, hogy anyám könyörületes volt cselekedeteiben, tudom, hogy igaz szívből megbocsájtott minden elle-

ne vétkezőnek; bocsásd meg Te is vétkeit. Bocsáss meg Uram, könyörgök, bocsáss meg neki. Ne szállj ítéletedre szolgálóddal. Haladja felül irgalmasságod ítéletedet! Hiszen minden igéd igazság; és Te irgalmasságot ígértél az irgalmasszívűeknek. Hiszem, hogy már meg is tetted, Uram, amire kérlek, de azért vedd kedvesen ajkaim önkéntes áldozatát.

Ó vedd oltalmadba, hogy senki Tőled el ne szakíthassa. Az alvilág gonoszai oda ne férkőzhessenek Közéd és közéje. Hiszen ő nem mondhatná, hogy semmi bűne nincs, de van egy felelete, az, hogy megbocsájtotta bűneit az Úr Jézus ártatlanul értünk hozott áldozatával.

Nyugodjék békében férjével együtt. Emlékezzék meg mindenki ájtatos lélekkel róluk. Szüleim ők e mulandó világ szerint; testvéreim a Te atyaságod alatt közös anyánkban, a katolikus Egyházban; polgártársaim az örök Jeruzsálemben, ahová zarándoknéped, mióta csak elindult, hazaérkeztéig szünet nélkül vágyakozik. Amen.

Ima a meghalt hívekért.

Úristen, kinek a tulajdona az irgalmasság és megbocsájtás, bízva kegyességedben, alázatosan könyörgök a szolgáidért, akik e gyarló test tömlöcéből akaratod szerint kihívattak: engedd el az emberi gyarlóságból esett vétkeikért érdemlett bűntetéseiket, hogy minden

kínoktól megszabadulván, a szenteiddel egyetemben az örök boldogságban dícsérjenek Téged.

Híveidnek teremtő, tápláló és megváltó Istene! Mi bűnösök és méltatlan szolgáid alázatosan könyörgünk szent Fölségednek meghalt szolgáidért és szolgálóidért. Ne büntesd őket érdemök szerint, hanem szent Fiadnak drága szenvedéséért mentsd meg őket minden kíntól és bűneikkel megérdemelt ostorodtól.

Örök mindenható Uristen! Te azt parancsoltad, hogy atyánkat és anyánkat tiszteljük: légy kegyes a szüleim lelkéhez és elfeledve bűneiket minket velük együtt az örök boldogság örömének részesévé tégy.

Irgalmas, kegyelmes Úristen, kegyes Atyánk, akinek mindenek élnek és akinek el nem vesznek a megholt testek, hanem jobb állapotra változnak: kegyességedet alázatosan kérjük, hogy a megholt híveknek adj csendes és békés nyugodalmat; vitesd őket angyalaiddal Ábrahám kebelébe és amiben Ellened vétettek az ördög incselkedéseiből, bocsásd meg nekik. Ne menj, Uram, ítéletbe gyarló szolgáiddal, hanem szent Fiad drága vére hullásáért szabadítsd meg őket minden kínuktól és az örök nyugalom részesévé tedd őket.

Uram, üdvözítő Jézus Krisztus, kérünk Téged, fogadd Hozzád a híveid lelkét, akikért szent véredet ontottad. Uram, emlékezzél,

meg, hogy gyarló az emberi természet és olyanok vagyunk, mint a mezei virágok, amelyek hamar elhervadnak és bármely széltől elragadtatnak. Azért, ha a keresztfán meg nem utáltad a Hozzád folyamodó latrot, hanem a paradicsom örömébe vitted Magaddal, ne utáld meg híveidnek Hozzád való kiáltását, hanem kegyesen oldozd fel a meghalt híveid lelkét minden bűn kötelékéből, hogy a feltámadás dicsőségében a választottak között feltámadjon az örök életre. Ámen.

Adj Uram örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fényeskedjék nekik. Ámen.

X.

MAGYAR SZENTEK

MAGYAR SZENTEK, SZENT MAGYAROK

Minden nemzetnek, ha élni akar, az Isten akaratát kell teljesítenie. Az Isten akaratát az Egyház van hivatva megismertetni a nemzettel. Mi magyarok a történelmünk folyamán megismertük az örök isteni akaratot és azt a különleges feladatot, amelyet a magyar nemzetnek tűzött ki az Isten. Ennek az örök isteni akaratnak a felismerése, elfogadása és a magyar nemzet lelkébe plántálása első szent királyunk érdeme. A magyar nemzet ezer éves multja bizonyítja, hogy az örök isteni akarat és a különleges történelmi feladatunk szolgálata nyújtotta a magyar nemzetnek az életet. Az utat a magyar történelem fényes csillagai mutatják. S csillagok a magyar szentek, akik kimagasló életszentségükkel, el nem vitatható hazaszeretetükkel példát mutatnak minden idők magyarjának az örök isteni akarat és a magyar nemzet számára kitűzött különleges történelmi feladat szolgálatára. Tedd gyakran elmélkedésed tárgyává a magyar szentek életét, hogy azok példáját követve Isten örök akarata szerint tudjad szolgálni hazádat.

SZENT ISTVÁN KIRÁLY.

Ünnepe hazánkban augusztus 20-án, az egyetemes Egyházban szeptember 2-án van. Hazánkban egyházi és nemzeti ünnep. Szent István 975 körül született. Atyja Géza fejedelem, anyja Sarolta, az erdőelvi Gyula leánya. Gyermekkorában Piligrim passaui püspök papja keresztelí meg. A keresztségben a kis Vajk Szent István első vértanuról kapja az István nevet. 996-ban feleségül veszi II. Henrik, bajor herceg leányát, Boldog Gizellát. Valószínűen

1000. karácsonyán volt királlyá koronázása, II. Szilveszter pápa koronájával, Esztergomban. Szent István a magyar haza megalapítója és a katolikus magyar egyház megszervezője 1038-ban halt meg, miután fiának, Szent Imre hercegnek tragikus halála után a Szűzanyának ajánlotta fel a koronáját és nemzetét. 1083. augusztus 15-én Szent László uralkodása alatt fiával, Szűz Szent Imre herceggel és Szent Gellért püspökkel együtt avatták szentté.

« Szent Istvánban a középkori mély, alázatos kereszténység lépett föl a magyar történelem színterére. Az a kereszténység mélységes törekvés volt a végtelenbe s örökkévalóba, mely az egész európai emberiséget lefoglalta egyházával, római császárságával, királyságaival, énekeivel, művészetével, társadalmával, könyörületességével, gót dómjaival, keresztes hadaival s mely tetőpontra emelkedett főleg a XII. - XIII. században. István király a XI. századbeli kereszténység megtestesülése volt; papja, királya, prófétája népeinek, kinek hitéből s buzgalmából milliókra áradt élet. » (*Prohászka.*)

Ima Szent Istvánhoz.

Szent István király, nemzetünk apostola és pártfogója! Te irányítottad őseinket a pogány tévelygés sötétségéből az egyedül üdvözítő katolikus hit világosságára, templomokat és iskolákat emeltél a megtért népednek, szerető atyaként gondoskodtál szegényeiről, árváiról és özvegyeiről és így vallásossá, műveltté és

boldoggá iparkodtad tenni nemzetünket. Apostoli szent királyunk, sok fáradozásod, kiállott küzdelmeid és szerzett érdemeid miatt alattvalói bizalommal fordulunk Hozzád és kérünk, pártfogold magyar népedet. Kérj apostolokat a mennyei Atyától, hogy megszünjék köztünk a hitszakadás átka s az erkölcstelen élet és hitben, reményben, szeretetben egyesülten szent intéseid szerint éljünk, szent nyomdokaidon járjunk s egykor veled Urunkat, Istenünket áldhassuk és dícsérhessük. Amen.

BOLDOG GIZELLA.

Ünnepe: május 7:

Első koronás királynénk, Boldog Gizella, Te Isten leánya, aki nagyon szeret s szerelmétől nem vet ügyet a világra, hanem kiosztja, szíve melegét s másokat is ez utakra terel. A hajnalhasadás kegyelmét hoztad nemzetünknek s a te tüzes lelkedről is mondhatjuk: « ki az, aki felénk jön, mint a hajnal? » Új, csodálatos tavasz vonult nyomodban, szép lett az erdő, mező, hangos lett a berek: napsugár és virág dalra ébresztette az embert. Mert másképen látták, más világításban, a szeretet párázatában látták a világot. Ó szép, édes lélek taníts meg bennünket is, hogy szeressünk s ne feledjünk el élni. Amen. (*Prohászka.*)

SZŰZ SZENT IMRE HERCEG.

1007-31. Ünnepe: november 5. A magyar ifjuság védőszentje.

Valóban csodálatos dolog, hogy amint az első ember az országban a király s első család a királyi család, a legelső királyi családnak legelső gyermeke, a nemzet első fia, egy szűzies ifjú, Szent Imre herceg. Isten adta, hogy a többi is ilyen legyen. Szent Imre azt hírdeti: népem, ha élni akarsz, tiszta ifjúságod legyen. Ha folyik ereidben magyar vér, akkor az tiszta szűzi vér legyen; nézd az első magyar ifjút! Isten azt a gondolatot a majdan törekvő nép szívébe bele akarta vésni azzal is, hogy Szent Imre még a házasságban is megóvta szűzességét. De hisz akkor magva szakad István családjának s nem lesz, ki a trónon Imrét kövesse?... Félre emberi gondolatok! Szent Imre hivatása más; ő eszményt hírdet, példája kihat századokra, s nemzetének nagyobb szolgálatot tesz, ha az erény uralmát benne biztosítja, mintha az országot a maga arasznyi uralmával boldogítja.

Istenem, Te gondoskodtál rólunk, mert szeretsz minket. Eleven ideált tűztél elénk nevelni, menteni, lelkesíteni. Szent Imre, Magyarországnak, Árpádok vérének virága, ki szent családra utalsz, nem a názáreti, hanem a te magyar szent királyi családodra, esdj le családjainknak, ifjúságunknak szentséget, országunknak boldogságot. Amen. (*Prohászka.*)

Ima Szent Imre herceghez.

Istennek választottja és a magyar egyház kertjének lilioma, Szent Imre! Áldom a nagy Istent, akinek kegyelmével gyarló testben éltél angyalként, s ártatlanságodat szeplőtelenül megőrizted. Ezért az egész Egyházzal én is hódolva tisztellek Téged és alázattal kérlek, hogy Jézusunk trónjánál méltóztassál értem is könyörögni, hogy életemet angyali tisztaságban megőrizzem, veszedelmeit meggyőzzem, a test bűnös vágyait önmegtagadással elnémítsam s így az isteni Bírónál a nagy napon kegyelmet találjak és Veled együtt a Bárányt kisérők szeplőtelen társaságába fölvétessem. Ámen.

SZENT GELLÉRT PÜSPÖK.

Ünnepe: szeptember 25. Csanádi püspök, Szent Imre herceg nevelője. Vértanúhalált halt 1046-ban a mai Szent Gellért hegyen, Budán, Bata lázadásakor.

Istennek nemcsak vértanui, hanem vértanú népei is vannak. S ilyen vértanú nép a magyar nemzet. A vértanúnak eszményei, hite s nagy reményei vannak, de harc és szorongatás az élete, s hivatása az, hogy vérét adja a Fölségesért. A látnok viziőban látja Krisztus vértanúit, amint tündöklő fehér ruhában, kezükben pálmával mennek s vonulnak az áldozatos Bárány trónja előtt és kérdésére, hogy kik ezek, azt a feleletet kapja: «ezek azok, akik nagy szorongatásból jönnek s megmosták ruhájukat

a Bárány vérében. » Minden léleknek, mely az élet pálmáját akarja elnyerni, valamiképen meg kell tisztulnia Krisztus vérében, de a vértanúi nemzeteknek tisztára s tündöklő fehérre saját vérükben kell megmosniok ruháikat, akkor azután pálmával kezükben vonulnak el a világítélet Birájának trónja előtt s megnyerik tőle az örök élet koszoruját.

Saját vérében megmosva, tündöklő fehérben, pálmával kezében látom én Magyarországot.

Tekints mindenható Isten a mi tehetetlenségünkre és mert a mi cselekedeteink súlya nyom bennünket, a Te Szent Gellért püspököd, vértanúd dicsőséges könyörgése oltalmazzon meg a mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

(*Prohászka.*)

SZENT LÁSZLÓ KIRÁLY.

Ünnepe: június 27. 1040-1095. 1077-től magyar király. A magyar kereszténység megszilárditója, az országnak a pogány kunok és besenyők támadásával szemben megvédelmezője, a középkori lovag mintaképe.

A magyar eszmény Lászlóban lett kereszténnyé és szentté. Szent László nem tanít, de küzd, harcol és győz a kereszténységért. A nép hajlamait, harci hagyományait, bátorságát, vitézségét lépteti be az eddig inkább csak tűrő, szenvedő, csendes megadású kereszténységbe s ezzel vezeti be az Egyházat a magyar néplélekbe. A népnek ugyanis a hős, a dalia,

a vitéz harcos tetszik. Az ősi dicsőség pogány egén ott ragyogtak a hősök, a magyar kar, a bátor szív, melytől egy világ reszketett, nem szünt meg lelkesíteni a népet s eddig ez mind hiányzott a kereszténységben; az emberek meg voltak ugyan keresztelve, de a nép lelke még nem; mert a nemzet akkor válik keresztténnyé, mikor eszményeit keresztelik meg. A régi vitézséget Szent László tüntette fel önmagán; e jellemvonása által szívén ragadta meg a nemzetet; öröme és eszménye László lett; dicshimnuszt zeng a legenda róla; alakjába beleszövődik a keresztény lelkesülés minden nagy gondolata s meleg érzelme.

Hős Szent László király, fejeden Szent István koronája, Te vontál vízválasztó magaslatot a pogányság és a keresztény magyarság közé. A Te dicsőséges alakod rámutat a nemzet életében érvényesülő világosságra. Esd ki nekünk, hogy vallásos, dicsőséges, erőteljes nemzet legyünk, hogy azt a tiszta, szigoru erkölcsös életet éljük, amelyet Te éltél és védtél, hogy erőnket onnan merítsük, hogy szemeinket Rád függesztve, bajainkra gyógyfüvet keressünk, ahol Te már megtaláltad örök örömödet és dicsőségedet. Amen. (*Prohászka.*)

Ima Szent László királyhoz.

Isten hős bajnoka, országunk nagy királya, magyar hazánk büszkesége, Szent László! Vitézségeddel megvédelmezted hazánkat a vad

népek dulása ellen, bölcs törvényeiddel és igazságos itéleteiddel megtisztítottad nemzetünket a pogány erkölcstelenség maradványaitól, istenfélő szent életed pedig oly kedves volt az Úr színe előtt, hogy imádságos kérésedre sok csodát művelt. Mivel Istennél annyira kedvelt vagy, bizalommal kérünk, eszközöld ki hazánk állandó békességét, hogy sem külső harcok, sem villongások ne duljanak köztünk. Szerezd meg hathatós közbenjárásoddal, hogy a nemzetünkön rágódó pogány szellemet, a hitközömbösséget és hűtlenséget kiirtsuk, és ezek miatt az igazságos Isten végkép el ne taszitsa magától népedet, melynek üdvösségéért annyit fáradoztál. Add, hogy nyomdokaidon járva az Isten dicsőségét terjesszük a földön és színelátásán Veled együtt örvendhessünk a mennyben mindörökkké. Amen.

BOLDOG MÓR.

Ünnepe: november 4. Pannonhalmi bencés szerzetes, majd pécsi püspök. Nyilvános tiszteletét 1848-ban engedélyezte IX. Pius.

Az Anyaszentegyház fölséges ház, Krisztus alkotta; isteni tekintélyt állított föl benne s az győzelmesen áll korszakok-, kulturák-, problémákkal szemben. Szeressük és bízzunk tekintélyében, ugyanakkor pedig töltsük ki az egyházi életet ideális tartalommal. Vegyünk részt a jelenkor, a köznapi élet föladataiban s alkalmazzuk azokra a mi energiánkat. Ne féljünk, hogy nem teszünk eleget a hitnek, ha a földdel

foglalkozunk; a szellemnek az anyag fejlődésén kell kialakulnia. A mai problémák a latrok kezébe esett ember sebeinek új kiadásai, de a szamaritánus a régi legyen, a krisztusi szellem, a katolikus buzgalom.

Engedd kegyesen mindenható Úristen, hogy a Te hitvallód, Szent Mór püspök, az Anyaszentegyházat, amelyet a földön terjesztett, a mennyben dicsőségesen védelmezze. Amen.

(*Prohászka*)

ARPADHÁZI BOLDOG ÁGNES.

Ünnepe: március 2. Atyja Ottokár cseh király, anyja Konstancia, III. Béla magyar király leánya. Ciszterci apáca.

Mi az emberélet és mi az értéke? Az egyén a központ, amely körül minden forog, és ami sok mindent mozgat. Az a senkivel sem azonositható lény, amely önmaga élete által nyilvánul meg. S mi az értéke? Hogyan mérik az életet? Az aranyat lattal mérik. S az életet? Még értékesebb valamivel, Istennel. Életem annyit ér, amennyi isteni van bennem; jóság, szépség, igazság, erény, törvény, harmónia. Ezek az isteni értékek.

Oh Szent Ágnes, Te rajongó, szerető királyleány! Egyike az én eszményi szentjeimnek! Csupa virágillat és virág — szín az emléked. Ma van a napod. Csupa isteni emléked im nem veszett el. Tetteid emléke el nem mulik. Örökös tavaszban állsz. Szépséged értékét századok el nem törülték, sőt nekünk is jut-

tatsz belőle. Fesd ki az én életemet is ízzó rózsává, hogy igazi értékes életet élhessek. Ámen.

ÁRPÁDHÁZI SZENT ERZSÉBET.

1207-1231. Ünnepe: november 19. II. Endre leánya. Négy éves korában Wartburgba vitték és együtt nevelkedett jegyesével, Lajos thüringiai gróffal, akivel azután a legpéldásabb keresztény családi életet élte. Egyik leányuk boldog altenbergi Gertrud, akinek ünnepe október 3-án van. Férjének halála után (keresztes hadjárat alkalmával halt meg 1227-ben) sógora kiűzte várából és sok szenvedés után Marburgban élt haláláig, önkéntes szegénységben és szigoru fegyelemben. A felebaráti szeretet meg nem szűnő gyakorlása és a súlyos szenvedések között is állandó lelki derültség élete jellemzői. Életeszménye erős rokonságot mutat assziszi Szent Ferencével. Szent Ferenc harmadrendjének az egész világon Szent Erzsébet a pártfogója.

A női szív összes bájaival és vonzalmaival s a középkor mély kereszténységének szigorával, változatos fiatal életvarázsával s az égbe emelkedő erény érettségével lép elénk. Tizenhárom évvel már hitves, tizenkilenccel özvegy, huszonnégy évvel halott lett Erzsébet, a kereszténység öröme és dicsősége. A keresztény asszonyideál, Szent Ferenc « nővére ». Gyermeksége óta indult ő meg e szerencsés világban. Kis gyermek korában, midőn még olvasni nem tudott, ott térdel a templomban megfordított könyvvel; játék közben egy lábon ugrálva kerülte meg a kápolnát s úgy tett, mintha odaesett volna falához, hogy azt meg-

csókolhassa; zálogot kiváltani nem csókkal, hanem Üdvözléggyel kellett. Hibáit érző szívvel teszi jóvá; ha szemeit mise közben Lajoson felejti, mindjárt, a vértől csepegő Ur Jézus jut eszébe, Akinek áldozatánál ő most jelen van. A templomban nem imazsámolyra, hanem földre térdel, leveszi fejéről koronáját, mert megakadt szeme Krisztus Urunk töviskoronáján. Megvan benne az istenfélelem s a hozzá való vonzódás érzéke. Az Isten jelenlétének érzéke, az áhitat s a felebaráti szeretet érzéke, a könyörület és az odaadás érzéke. S ezt a finom bensőséges életet hintette szét környezetére is a « kedves Szent Erzsébet », sőt most is ott lebeg Szent Erzsébet emlékével ez a hangulat Wartburg várán és vidékén. Csupasz és mohos a magas wartburgi kápolna, de mily meleg színben jelenik meg sötétlő mohos fala lelkünkben a kis szent Erzsébet áhitatából. Ijesztő a régi keresztkép az eisenachi templomban, a töviskoszoruról, a véres erekről szinte borzadva vonjuk el tekintetünket: előtte Szent Erzsébetünket mély részvétben elolvadva látjuk,. Hideg ott lent a temető, dőlt keresztjei, behorpadt sírjai, zörgő avarja nem vonzanak, de ragyogó dicsőségben látjuk minden sírból felemelkedni Krisztusnak hithű és szerető testvéreit, ha Szent Erzsébet gondolataival megyünk végig rajta.

Mit csodáljak benned Árpádházi Szent Erzsébet? Azt az örökszép hitéletet, mely a világ-

ból felsőbb, tisztább fénybe emelt, vagy feszteten, kedves lelkületedet, mely erőszak nélkül mindent eligazított, eltűrt, lebilincselt és legyőzött? Mit csodáljak benned? Azt, hogy gyermek maradtál végig s huszonnégy évvel már a paradicsomot s a Golgotát bejártad? Azt-e, hogy a szegénység köpenyét a császári koronánál többre becsülted? Mit csodáljak benned? Azt a Te Deum-ot az éjjeli téli csöndben? Harmonia, Te Deum, glória a Te egész életed, a Te Istennel egyesült, gazdag, fogékony lelkednek élete. Szent Erzsébet segíts engem, a Te tisztelődet, az Isten kertjébe, hogy a lelkem ott feseljen, viruljon és illatozzon. Ámen. (*Prohászka.*)

Ima Szent Erzsébethez.

Szent Erzsébet Asszony, aki az elhagyottak, szegények, szenvedők és betegek iránt oly hősi szeretettel viseltettél és önmagadat nem kímélve segítségükre siettél, tégy engem is a keresztény felebaráti szeretet munkásává. Segíts, hogy Hozzád hasonlóan a béke hordozója legyek, a gyülölködőkhöz a szeretetet vigyem, a bűnösöknek bocsánatot nyerjek, az egyenetlenkedőket egyetértésre vezessem, a tévedőknek az igaz hit világosságát gyújtsam, a kételkedőkben bizonyságot ébresszek, a fájdalomra írt csepegtessek és az új élet magvát vessem ott, ahol kétségbeesés tanyázik.

De nemcsak magamért könyörgök, hanem

azokért is, akik gazdagságban élnek és nem veszik észre mások könnyeit és inségét. Nyisd meg szemüket és szívüket, hogy meglássák és megsajnálják a fázó gyermeket, a hajléktalan szegényt, az éhező beteget. Változtasd át hideg aranyukat a szeretet rózsáivá. Világosítsd fel azokat is, akiknek gondoskodniok kell a nép jólétéről, hogy felismerjék és megtegyék mindazt, amivel a rászorulókat sok testi-lelki bajtól megszabadíthatják.

Járj közben értünk, hogy a meghasonlott, hideg világ újra találkozzék a szeretetben és ettől buzdítva sokak nyomorát enyhítse és gyógyítsa.

Áldd meg mindazokat, akik a keresztény szeretet munkájában tevékenykednek, hogy majdan az égi Bíró ajkáról hallhassák: boldogok az irgalmasok, ők irgalmasságot nyernek. Ámen.

MAGYARHONI BOLDOG PÁL.

Szent Domonkos tanítványa, 1220 elején bolognai egyetemi tanár, 1221-ben érkezett hazánkba, ahol több kolostort alapított. Misszionárius a kunok és tatárok között. Ünnepe február 10.

Boldog Pál, véred káprázatában látjuk azt a jelenetet a kunok földjén, amint a keresztet magasra tartod. Napnál, holdnál, tengeráramoknál igazabban szolgáltad Istenedet. Te vérrel dolgoztál és szerettél, erős kötelékkel füzted magad az Urhoz. Én is megtisztellek Istenem, szívem öntudatos hódolatával: dicsé-

rünk Téged, áldunk Téged, imádunk Téged! Lelkem, átérzem nemzetséged nemességét, nem tapadok porhoz, göröngyhöz. Szárnyaim vannak, Jézusomhoz, Uramhoz emelkedem s bízvást suttogom imáimban: a Te véred vagyok. Ámen (*Prohászka.*)

MAGYARORSZÁGI SZENT MARGIT.

Ünnepe: január 19. IV. Béla leánya, Szent Erzsébet unokahuga. Atyjának a tatárok elől való menekülésekor tett fogadalma következtében három éves korától domonkosrendi apáca lett, előbb Veszprémben, tiz éves korától a Nyulak szigetén, a későbbi Margit szigeten. Itt élt, miután visszautasította a lengyel herceg, később a cseh király házassági ajánlatát, nagy alázatosságban, tisztaságban és bűnbánatban. Testvérei: Boldog Jolánta, akit a lengyelek boldog Ilonának hívnak (1235-ben született, IV. Boleszláv felesége, majd ennek halála után klarissza apáca a Sandecz-i kolostorban, ahol 1299, junius 11-én halt meg) és Szent Kinga.

Minden korszak megtalálja bajaira a gyógyfüvet. A 13. század is ráakadt. Magas, rideg sziklákon termett, igénytelen, de zamatos és illatos volt; csupa tűz és olaj. Ez a gyógyfű a hitéletnek s a vallásos buzgalomnak elmélyedése volt, melyet Szent Domonkos és Szent Ferenc föllépése jelez. Krisztus jegyesét, a szent szegénységet, Szent Ferenc újra bevezette a világba s íme számtalan lovagja támadt, kik szolgálatra elszánták magukat s Szent Ferenc ideális kereszténységében s Szent Domonkos hitbuzgóságában hódítólag járták be a világot.

Csodálatos idők, midőn a költők a szent szegénységre himnusokat szereztek, midőn Giotto Szent Ferenc eljegyeztetését a szent szegénységgel megfestette s az édes szellemet a nagyok palotáiba bevitte; midőn Asszisi völgyeiben ötezer önkéntese a szent szegénységnek táborozott, földön aludt s kenyeret evett; midőn IX. Lajos Porciunkula ajtaján kopogott s örömét lelte abban, hogy a koldus tarisznyát nyakába akaszthatta; mikor Szent Ferenc haldokolva kérte társait, hogy adják oda valakinek köpenyét, hogy teljesen szegényen halhasson meg! Ó, ti csendes Appeninek, mi lett exstatikus koldusaitokból? A tarisznya megmaradt, de a koldusság a szívre vetődött, azt senyveszti. Keljetek fel Umbria zárdái, leheljétek a lemondás illatát a kábult világba. Ez a csodálatos bensőség, ez az elmélyedés, ez a költészet és lelkesedés föllépett a magyar királyi családban is. Liliomos szűzi lelkek hulltak Szent Domonkos fehér gyapju ruháira, királyleányok zárkóztak el Szent Ferenc zárdáiba; ő, az isteni szeretet trubadurja, ragadta el őket. Szent Margit, boldog Jolánta, Magyarországi és Aragoniai Szent Erzsébet tünnek fel a szent pátriárkák nyomaiban és ezek közt egyike a legszebbeknek Árpádházi Szent Margit.

Ez Magyarország Margaritája, vagyis gyöngye. Kifejlik, virágzik s elhervad, bár fiatal, mégsem vész el, sőt a fiatalság emlékében

örökös, örök tavaszban áll; arca bájaiból az örök szépség vonását 600 év el nem törülte.

Ó, világot megvető Szent Margit, a kontempláció mélyébe elmerült gyöngy, Neked nem kellett korona, sem királyi vőlegény, Neked áldozat, penitencia, szeretet kellett. Kérünk, ajánlj minket Teremtődnek, «édességes, kívánatos jegyesednek», hogy éledjen fel köztünk a Te szellemed, a gyakorlati hit, mely az égbe néz, midőn a földön jár, mely nemcsak lát, de tesz is. Amen. (*Prohászka*).

Ima Szent Margithoz.

Szent Margit! Atyád, IV. Béla királyunk még születésed előtt Istennek ajánlott édes hazánkért. És Te atyád óhajának megfelelve és szíved vonzalmát követve, elhagytál fényt és pompát, a királyi palotát a kolostor csendes magányával cserélted fel, engesztelő áldozatul szentelted magad édes hazánkért. Alázatos, szigorú, szűzi életeddel, angyali jámborságoddal és szeráfi szereteteddel Jézus igazi arájának mutattad magad. A jóságos szíved sok szegényt, beteget és árvát megvigasztalt. Imádságodra életedben és halálodban is sok csodát művelt az Isten. Éjjel-nappal való szüntelen könyörgéseddel többször fordítottad el hazánkról Isten haragjának ostorát.

Szent Margit, mivel tudjuk, hogy esedezésed hathatós a jó Istennél, teljes bizalommal tekintünk fel Hozzád mostani nagy szükségünkben. Hazánk, véreink, javaink és szent

hitünk nagy veszélyben forognak. Légy szószólónk Istennél, hogy bocsássa le az Úr az igazságos büntetésre emelt szent kezét. Járj közben az Úr Jézusnál, hogy a háborút, az éhséget és drágaságot tartsa távol népünktől. Ne engedd, hogy a legféltettebb kincsünk, a szent hitünk csorbát szenvedjen és erőt vegyen a szíveinken a félelem és kétségbeesés. Minden veszedelemtől oltalmazd meg hazánkat, városainkat, családjainkat, életünket és egészségünket. Kérj erős hitet, alázatos tiszta szívet és Isten akaratában való feltétlen megnyugvást. Engedd tapasztalnunk segítségedet, hogy kérésünket meghallgatva az irántad való bizalom erősödjék és Isten dicsősége növekedjék. Ámen.

MAGYAR BOLDOG ILONA.

Főrangu családból származott, Veszprémben domonkos apáca, a hagyomány szerint Szent Margit nevelője. Meghalt 1270-ben. A Domonkosrend Martirologiuma a következőket tartalmazza róla: «Soror Ilona, rendünkbeli apáca Magyarországon, minden erények koronájával ékes szűz, az Úrtól azon dicső ajándékot is megnyerte, hogy a mi Urunk, Jézus Krisztus öt szent sebeinek fájdalmait érezte és bélyegeit viselte saját testén.»

Voltaképen az Isten keres minket, Ő áll utunkba; odaállt a nagy világnak történelmi utjaira és a belső tapasztalat kegyelmi ösvényeire s mi tapasztalást veszünk róla és beigazoljuk»: «nem keresnéd, ha már valamiképen meg nem találtad volna.» Az Isten

világtörténeti tényekkel szól hozzánk, amilyenek a fölfeszített és föltámadott Krisztus, a nemzetek csodajele! Ha akarod Istent megismerni, fogadd meg az Úr szavát; szemléld a hadak útját, Szent Pétert, Pált, a vértanúkat és szenteket s add meg magad e páratlan nagyságnak, hogy fölemeljen Téged! Igen... akarj, akarj, szeress, lelkesülj, akard a legjobbat s imádkozzál, hogy átadhasd magad teljesen.

Az eszmék hegyei és fönnsíkjai ti vagytok, szent testvéreim! Küzdelmeket állítotok be a világba, megakasztjátok és föltorlaszoljátok az energiákat. Megbolygatjátok a testiség kényelmes egyensulyát, fölzavarjátok a lelkiismeretek temetői csendjét. Hegyekről jöttök le ragyogó arccal, mint Mózes és keresztes hadat indítotok első sorban az életért. Ó fölséges testvéreim, rajtatok emelkedem és buzdulok én is. Ragyogjatok bele a lelkembe és segítsetek. Amen. (*Prohászka.*)

BOLDOG ÖZSÉB.

Ünnepe: január 20. Esztergomi kanonok, 1250-ben megalapítja az egyetlen magyar eredetű szerzetesrendet, a remete Szent Pálról nevezett Pálos-rendet. Meghalt 1270-ben.

Jézus int. Akarja, hogy kövessük, hogy vegyük fel a keresztünket és kövessük. Az a gondolatom jön: akarja-e, hogy vele menjünk? Kérdem ezt, mert látom, hogy mennyire szereti a magányos utakat. Egymaga jött, csen-

des éjben jött a világba; magányosan jár, lelkének mélyeit senki sem ismerte, magányosan vitte fel a keresztjét a Golgotára, magányosan támadt föl, szálla alá poklokra, fölment a mennyekbe. S kellett is e nagy utakat magányosan megjárnia, hiszen a nagy lelkek utai magányos utak. A mi lelki életünk utjai is magányosak; mások szerethetnek, gyámolíthatnak, buzdíthatnak, de az én öntudatom világában, mélységeiben, vagy pusztáin végre is magam járok. Csak az Isten, kit lelkem mélyén látok, kiből én magam vagyok, csak Ő van velem; Ő lelkem lelke; Ő bennem én Benne! Benne kell elmélyednem, hogy előre haladhassak; erejét, kegyelmét fölszívnom magamba, hogy isteni életet éljek; Istenem, Te gazdag világom; Istenem, Te mély, erőteljes, fölséges életem; Istenem, Te mindenem!

Istenem a Te országod erő, élet, öröm a lélekben. A Te országod igazságosabb, nemesebb, emberibb földi lét; ennek az országnak eljövetelén dolgozott boldog Özséb, szolgád is; mert a Te országod a lelkek közössége, az Anyaszentegyház s végül az örökkévalóság. Kérlek, fejlődjék jobban a lelkem, fejlődjék a világ a Te gondolataid szerint. Legyen kevesebb sötétség, kín, pusztulás körülöttünk, ismerjünk rá művedben a Te végtelen szeretetedre. Istenem a Te országod terjedése reményében dolgozom, ezt sóhajtja minden imám. Amen. (*Prohászka.*)

SZENT KINGA.

Ünnepe: julius 24. IV. Béla leánya, férje: Krakói Szemérmes Boleszláv, akivel együtt örök szűzességet fogadott, férje halála után kolostorba vonult. A lengyelek és litvánok védőszentje.

A templom légkörében nevelkedett. A templom szelleme más, mint a családi köré; törekvőbb, keményebb és hősiesebb. A sas fészke is máskép van rakva, mint a pelyhes, puha stiglicfészek. Az istenes életben is vannak elszántabb, keményebb irányzatok, teljesebb odaadások, magányosabb s magasabbra törő utak, ezekre tisztelettel s szeretettel tekintsünk, e hivatásokat ápoljuk. Ne mondjuk: « minek az, hisz a közönséges életben is lehet az ember szent ». Hogyne lehetne, de ki fogja a művészt tartóztatni, hogy el ne mélyedjék s ki a lelket, hogy Istenbe ne merüljön! Merüljön bátran!

Szent Kinga, a Te szellemed erő, szinte erőszak, de csak a szeretet erőszaka, irányod meredek, az örökkévalóság sarkcsillaga felé tart; életed szigoru önmegtagadás és penitencia lelked tisztulásának vágyában. Életedet nem becsülted, hírt nem kerestél, tenni, alkotni nem kívántál, az életed mégis királyi tett, kihatás, áldó és dicsőséges mindörökké.

Isten, szűzesség kedvelője és őre, kinek kegyelmével leányod, Szent Kinga a szűziesség díszét a jó cselekedetek érdemével egyesítette, engedd, kérünk, hogy lelkünk tiszta-

ságát az üdvös bűnbánat szellemében megújíthassuk. Ámen. (*Prohászka.*)

KAPISZTRÁN SZENT JÁNOS.

Ünnepe március 28. Olasz ferencrendi szerzetes, aki III. Kallixtus pápa megbízásából nagy keresztes-hadat gyűjtött össze a Magyarország támadására készülő török ellen. A nándorfehérvári diadal (1456 július 22) Kapisztrán és Hunyadi János közös sikere.

Isten, ki Szent János által győzelemre segítetted híveidet Jézus szentséges nevének erejével a kereszt ellenségeivel szemben, add meg kérünk, hogy az ő közbenjárására legyőzzük lelkünk ellenségeinek cselvetéseit és kiérdemeljük tőled az igazság koronáját, ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen (*A Misekönyvből*).

A HÁROM KASSAI VÉRTANÚ.

Boldog Kőrösi Márk, 1588-1619., esztergomi kanonok, boldog Pongrácz István, 1582-1619., jezsuita és boldog Grodecz Menyhért, 1584-1619., szilléziai születésű tábori lelkész akiket 1619-ben Rákóczi György hajdui megkínoztak és megöltek. Ünnepük: szeptember 7.

Nézzetek végig a szentek s a szerencsésen kialakított lelkek sorain, mit láttok? Látjátok a szellem arisztokráciáját, — látjátok a « Wille zur Macht » megtestesüléseit. Mint ahogy a sudár pálma, mely leveleit a nap tüzébe mártja, mint ahogy az erőteljes tölgy, mely vastag törzsén élettől duzzadó lombkoszorút

hordoz, kifejlett, erőteljes alakjai a természetnek s az öntudatnak « Wille zur Macht » megvalósulásai: úgy ezek az izzó, pálmaágas lelkek s azok az őserdős, tölgykoszorus hősök, a történés ritmusaira hallgatnak, a « legjobb » az ő jeligéjük. Mélységes meggyőződés és tiszta önzetlenség alakította ki ezeket a típusokat; a meggyőződés isteni hivatásukról s isteni erejükről. Előkelő, finom, lelki lelkek, kik az emberfölöttit kifejezték testükben is és akik a szellem szépségének fegyelmét átvitték hajlamaikra s szenvedélyeikre is; lelki emberek kik az alak arányait külformájukon is megőrzik. Minden ilyen alak kiemelkedett a világból, mint a gránitcsucsok, s az emelő erő a mulandóságnak, a szerencsének, a jólétnek kicsinylése volt. Mindegyik az önmegtagadások erőkészletét hallmozta fel önmagában; győzelmekről, fáradhatatlanságról, odaadásról beszél.

Kérünk Urunk, a Te boldog vértanuid, Márk, István, Menyhért szószólására, add meg nekünk segítségedet, hogy akiknek diadalán örvendezünk, azoknak állhatatosságát a hitben utánozzuk a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen. (*Prohászka.*)

XI.

IMÁDKOZZUNK A HAZÁÉRT

« Uram, Te vagy a mi menedékünk nemzedékről nemzedékre. »

89. zsoltár.

A HAZA.

«A Krisztus-eszme világot ölel. Egész világra vet fényt a magas nap. De a világon első a haza.» (Mindszenty Gedeon.) Az Isten két hazát adott az embernek: az égit és a földit. Az égi hazába az út a földi hazán keresztül vezet. Isten akaratából születünk mi is magyarnak. Ő akarja, hogy igazi fiai legyünk a hazának, hogy magunkénak érezzük multját, sorsát, hivatását, jelenét, jövőjét, örüljünk nagyságának, szeressük megalázottságában. Az Úr Jézus könnyeket ontott Jeruzsálem felett, mert szerette. Az Ő példáját kell nekünk is követnünk.

Hazánk multja nemes és szent felelősséget ró reánk. Feladatunkat csak akkor tudjuk betölteni, ha megőrizzük atyáink Istenbe vetett hitét. A hazaszeretet megkívánja tőlünk, hogy gyakran imádkozzunk a hazáért.

Ima a hazáért.

Ó Szent István, aki koronádat az ég királynőjének, mint édes hazánk pátrónájának ajánlottad fel, tekints le gyermekeid szerencsétlenségére és szorongattatásaira. Járj közben ismét Szűz Máriánál, a keresztények segítségénél, hogy megemlékezve nagy szükségeinkről és veszedelmeinkről, Magyarország pátrónájának mutassa magát.

Ó szeretett királynőnk, bár tudjuk, nagyon is érezzük méltatlanságunkat, mégis esdve kérünk, segíts meg bennünket.

Mutasd meg ó Szűz Mária, mílyen hatalmas vagy Istennél, mentsd meg Isten hű gyermekeit az ideiglenes és örök veszedelmektől és győzd le ellenségeit, akik minden oldalról fenyegetik. Adj népednek egységet, szilárdságot és állhatatosságot a hitben. Adj teljes bizalmat, megingathatatlan reményt Isten irgalmában és anyai pártfogásodban. Adj nekünk igaz, nagylelkű, Jézus szentséges Szívéből merített szeretetet Istenhez és felebarátunkhoz.

Segíts meg bennünket, hogy ne a gyűlölet, keserüség és harag fegyvereivel küzdjünk elleneinkkel, hanem, hogy a Te szent és szelid zászlód alá futva, a Te igaz és bátor harcosaid legyünk, hiszen Te is alázatosságoddal és azzal, hogy akaratodat tökéletesen a Szentháromság egy Isten akarata alá vetetted, vontad le mélhedbe örök üdvösségünkre a végtelen Fölséget és szülted nekünk az isteni Üdvözítőt.

Ó jóságos, ó kegyes, ó édes Szűz Mária! Méltass arra, hogy dícsérhessünk Téged; adj erőt ellenségeid ellen!

Ó Szent István király, Szent Béla püspök, Szent Imre, Szent László, Szent Erzsébet, Szent Margit és Magyarország minden szent pátrónusa, könyörögjetek értünk és ragadjatok ki bennünket a gonosz ellenség kartnai közül most és mindörökké. Amen.

(300 napi bucsú.)

Pázmány imája a hazáért háború idején.

Örök mindenható Úristen, irgalmasságnak Atyja és szeretetnek Istene! Szánd meg a te kisded nyájadnak romlását: bocsásd füleidhez a megnyomorodottak kiáltását; engeszteljen meg Téged a mi Megváltónk kiontott szent vére.

Megérdemlettük, Uram, mindezeket a Te csapásaidat: mert vétkeztünk Ellened, elszakadtunk Tőled, igaz életnek forrásától, szabadságunknak és békességünknek oltalmazójától; szent akaratoddal ellenkeztünk, megvetettük parancsaidat, melyekről azt mondtad, hogy megoltalmaznak minket, ha megtartjuk ezeket, ha pedig megvetjük, fegyver emészt meg minket.

De Te, kegyes és kegyelmes Atyánk, emlékezzél a Te régi jóvoltodrul és ezekkel a Te ostoraiddal ébreszd fel a Te néped lelkét, hogy megismerjük bűneinket, és kitérvén gonoszságainkból, alázatos lélekkel, töredelmes szívvel engeszteljük felgerjedt haragodat.

Örök mindenható Úristen, kinek kezében vagyon minden országok birodalma, tekints irgalmas szemeiddel a keresztények segítségére és a magok erejében dicsekedő pogányokat és tévelygőket rontsd meg hatalmas kezednek erejével, hogy mind a világ megismérje, hogy Te vagy, aki miértünk hadakozol.

Erőtlenek vagyunk, Uram, mert a mi vét-

keink elvették szívünket, bátorságunkat és erőnket.

De irgalmas, kegyelmes Isten, töröld meg egyszer a Te véres fegyveredet, tedd bé hüvelyébe ellenünk kivont éles tőrödet, elégedjél meg, Uram, ennyi inségünkkel. Ne nézd mi gonoszságainkat, hanem aki Ábrahámért és Izsákért könyörültél ezer izig hálátlan maradékokon, könyörülj mirajtunk is szerelmes szent Fiadért, kinek mi fiai vagyunk. Tekintsd meg ama régi szenteket is, kik a mi országunkban Néked híven szolgáltak, szent Mártont, szent Jeromost, szent Istvánt, szent Lászlót, kivált szent Imre herceget, szent Erzsébetet és szent Margit Asszonyt.

Gyalázatja vagyunk, Uram, a szomszéd nemzetségeknek, csúfjai és játékai vagyunk körülöttünk való népeknek. Meddig tart, Uram, ellenünk fölgerjedt haragodnak tüze?

Segélj minket üdvösségünknek Istene! A Te nevednek dicsőségéért! Szabadíts meg minket és irgalmazz nekünk, hogy a Te ellenséged, a pogány nemzetségek ne csúfolhassanak minket kérdezvén: « Hol vagyon Istenünk? » A Te szolgáidnak vére, mely kiontatott, menjen Elődbe, tömlöcben heverő fiadnak óhajtását halld meg és fizesd meg kifolyó mértékkel ellenségünknek, a Te neved káromlóinak, mert mi a Te néped vagyunk Uram és nyájadnak juhai, kik holtig dícsérünk Téged.

Ébredj fel Uram és kergesd el a Te ellenségeidet. Mint a viasz elolvad a tűz előtt, ugy olvaszd el a pogányok hatalmasságát. Rontsd el Uram a mi ellenségeink fegyverét, hogy békességben dícsérjük szent Felségedet.

Kegyelmezz a Te romlott népeden. A mi ellenségeink el akarnak minket veszteni, a Te örökségedet ki akarják gyomlálni. Ne utáld meg Uram a Te örökségedet, melyet megváltottál. Hallgasd meg a mi könyörgésünket és kegyelmezz a Te örökölt népednek.

Őrizz meg minket Uram szárnyad alatt minden új tudománynak és Tőled rendszerént küldött pásztor nélkül való szállinkozó gyülekezeteknek tévelygésitől, hogy végig tökéletesen megmaradván igazságodban, egy szívvel, lélekkel dícsérhessük szent Felségedet.

Tekints kegyelmesen a Te népedre és adj oly fejedelmeket, bírákat, hadnagyokat nékünk, kik a Tőled vett birodalommal szent neved tisztességére, az Anyaszentegyház épülésére, ország javára éljenek és nem az önnönmagok kevélységére vagy fösvénységére. Amen.

II. Rákóczi Ferenc imája 1711-ből.

Győzhetetlen én kőszálam,
Védelmezőm és kővárom,
A keresztfán drága áron
Oltalmamat Tőled várom.

Sebeidnek nagy voltáért,
Engedj kedves áldozatért,
Drága szép piros véredért,
Kit kiöntél ez világért.

Irígyimet zabolázd meg.
Szándékokban tartóztasd meg,
Szegény fejem koronázd meg,
Mennyen-földön boldogítsd meg!

Életemet ostromolják:
Feszítsd! Feszítsd! Azt kiáltják,
Mint gyilkosim azt kívánják
És véremet szomjúhozzák.

Reád bízom ez ügyemet,
Én Jézusom én lelkemet,
Megepedett bús szivemet
És szegény árva fejemet!

Irgalmazz meg én lelkemnek,
Ki vagy Ura mennynek-földnek.
Könyörgök csak Fölségednek,
Mint kegyes Idvezitőmnek.

Im elmégyek országomból,
Drága, kedves hazámból,
Eddig való hajlékomból,
Költöznöm kell jószágomból.

Mutass Jézus kies földet,
Lakásomra adj jó helyet,
Ez életben csendességet,
Jövendőben idvességet!

II. Rákóczi Ferenc imája a hazáért.

Teremtő Isten! Igazság kútfeje, kegyelmek kimeríthetetlen forrása, a Te parancsolataidról megfeledkezett népedet néhanapján a szolgaság jármával sújtod, hogy megtörvén gőgjét, amint a bűntetésben igazságot adtál, a megbocsájtásban újból kegyelmet nyújts neki. Bevalljuk Uram őseink nyughatatlanságát, beismerjük mindennapi vétkeinket, amelyekkel Ellened támadván, valóban megérdemeljük ostorodat.

Rászolgálunk Uram, hogy nemzetünk dicsősége elhomályosodjék, s gyermekeink idegen nép járma alatt görnyedjenek. Csaknem méltók vagyunk, hogy magvunk szakadván, eredetünk emlékezete és nemzetünk neve feledésben merüljön, mivel elhajoltunk Tőled, Istenünktől és Urunktól. Mindazáltal, ó Uram, tekintsd a nyomoruság ez örvényébe hullott népednek sóhaját, hallgasd meg a szegények, az özvegyek és árvák Hozzád felsíró jajkiáltását. Tekintsd bűnhődésre kész ártatlanoknak kiontott vérét s ne feledkezzél meg irgalmasságod cselekedeteiről, melyekkel hajdan oly kegyesen elárasztottad szolgaságban sínylődő választott népedet.

És ha lelkünkben lángra lobantottad felszabadulásunk vágyának tüzét, vezéreld cselekedeteinket, erősítsd meg karunkat, élesítsd fegyvereinket, hogy egyesült erővel szolgálhassunk kegyes akaratodnak. Adj Uram azok-

nak, akiket vezéreinkül rendeltél, hivatásukban bölcseséget, a balsorsban bátorságot, a szerencsében mérsékletet, hogy végzéseid utján haladjanak. Te jelöld ki Uram táboraink határát, vedd körül irgalmasságod köntösével, óvd meg az ellenség cseleitől, s űzd el az álmot a virrasztók szeméről, nehogy készületlenül találtassunk.

A Te angyalod legyen a mi őrünk és vezetőnk a csatában, aki szétszórja a fegyverek golyóit, s valamint Izraelt szárazon vitte át a tengeren, vezessen át bennünket is sértetlenül ellenségeink tömegén. Add végül mi Urunk, legkegyelmesebb Atyánk, magyarok nagy, szent, hatalmas Istene, hogy felvétetvén néped kebelébe, rendelésed utjáról le ne térjünk, hanem igazságtételeid őréve lévén, utunk nyugalomban és békességben vezessen Tehozzád, aki végtelen kegyelmednél fogva azt akartad, hogy kiszabaduljunk a szolgaságból és megváltassunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által, aki a Szentháromságban Veled él és uralkodik mindörökkön örökké. Amen.

Ima a hazáért háború idején.

A megpróbáltatások nehéz napjaiban, amikor az egész világ súlyos küzdelmekben viaskodik és hazánk fiai is a harctereken ontják vérüket, Hozzád fordulunk jóságos mennyei Atyánk, minden nemzet Ura és Istene.

Jól tudjuk, hogy a megpróbáltatások végig kísérik a földön a bűneivel Ellened támadt emberiséget. Bánkódva érezzük azt is, hogy megérdemeltük haragod ostorát.

De tekintsd Szent Fiad értünk ontott drága vérét és rövidítsd meg szenvedésünk napjait.

Áldd meg hazánkat, hogy minden ellenségén erőt vehessen. Óvd meg katonáinkat a harcok ezer veszélyeiben. Légy sebesültjeink vigasza és erősítője. Fogadd magadhoz és részesítsd jutalmadban azokat, akik hazájukért életüket áldozták. Tégy minket is erősekké, hogy a lemondásokat zugolódás nélkül viseljük.

Add, hogy a borzalmas háboru, amely az embertestvéreket szembeállítja egymással s annyi értéket elpusztít, minél előbb véget érjen, hazánk minden ellenségétől megszabaduljon. Egyházad pedig zavartalanul folytathassa munkáját a lelkekért. Amen.

Prohászka püspök imája háború idején.

Isten, seregek Ura, Te az igaz ügynek védelmezője, szent Fiad nevében kérünk, segítsd meg küzdő hadseregeinket, világosítsd fel hadvezéreinket s légy oltalma s pajzsa fiainknak, kik a harcok tüzében s veszedelmeiben állnak. Légy gyámoluk nélkülözéseikben, vigaszuk csüggedéseikben. Légy sebeikre ír s

enyhítsd meg és könnyitsd meg elcsigázott lelküket. Kisérje őket vigaszod és kegyelmed s ha elesnek s mi nem zárhatjuk le szemeiket, fogadd Uram annál kegyesebben Te őket. Találjanak Nálad otthont, kik az otthonért s a hazáért elvéreztek s fizess meg nekik Te azért a szeretetért, melyről magad mondtad: « Nagyobb szeretete senkinek sincs, mint aki életét adja testvéreiért »

Ők odaadták életüket testvéreikért, fogadd hát Uram atyai boldogító szeretettel őket! De a tömegsírok előtt állva nagy alázattal porba hullva arra is kérünk: Uram enyhülj meg s ne haragudjál ránk! Sokat vétkeztünk szent Fölséged ellen, de hát most bánattal szívünkben, mélyen megalázkodunk kezed súlya alatt! Kérünk, nyisd ki szemeinket, űzd el a bűn mámorát lelkünkről, s add, hogy istenfélelemben, a Reád vetett bizalmunkban megerősödve, újult lélekkel szolgáljunk Neked, szeressük embertársainkat s emeljük fel sokat szenvedett nemzetünket és hazánkat. Mindenható Isten, béke és vigasz Istene, térdenállva kérünk, rövidítsd meg a harcokat s hozd ránk a békességnek áldott napjait! Add, hogy annyi szenvedés, annyi vér- és életáldozat ne vesszen füstbe, hanem áldás fakadjon belőlük, áldás a hazára és a Te küzködő, de Benned bizó népedre! Uram, Benned bízunk, ne szégyenüljünk meg mindörökké. Ámen.

XV. Benedek imája a békéért.

Lelkünk mélyén a háború borzalmaitól, amelyek elárasztják a népeket és nemzeteket, megrendülve fordulunk Hozzád Úr Jézus és a Te Szentséges Szívedben keressük az utolsó menedéket. Könnyeinket sűrün ontva kérjük Tőled, irgalmasság Istene, a szörnyü csapás elmulását. Békesség Fejedelme a békét szívünk forró vágyával Tőled várjuk.

Isteni Szíved a szeretetet sugározta e világra, hogy minden széthúzás elmuljon és csak a szeretet uralkodjék az emberek között. Szíved a szükségben szenvedő emberi nem iránt a leggyöngédebb részvéttől dobogott földi vándorlásod idején. Induljon meg értünk most is e Szív a gyászos gyülölség és a rettenetes öldöklés napjaiban.

Szándd meg a sok kesergő édesanyát, akik a fiaik sorsáért remegve aggódnak. Szándd meg a számtalan apátlan árvát és családot. Könyörülj meg Európa szenvedésein, amely felett a romlás réme ül.

Sugalld az uralkodóknak és a népeknek a békülékenység szellemét. Szüntesd meg az ádáz viszályokat, amelyek a nemzetek szívét tépik és marcangolják. Engészteld meg a haragvókat, hogy ismét a béke csókjával üdvözöljék egymást mindazok, akiket drága véreddel testvérekké tettél.

És amint egykor kegyelmes könyörülettel feleltél és lecsendesítetted a háborgó tengert Szent Péter apostol kiáltására: « Szabadíts meg Uram minket, mert elveszünk! », úgy most is hallgasd meg esdő könyörgésünket és add vissza a háborgó világnak a nyugalmát és békéjét.

Te pedig, Szentséges Szűz, mint oly sok rettenetes megpróbáltatás idején, most is segíts meg, oltalmazz és ments meg minket. Amen.

Ima a hősi halottakért.

Örök mindenható Isten! Nagy alázattal borulunk le szent Fölséged előtt, hogy a világháború harcterein elesett hős testvéreinkért könyörögjünk. Te láttad az ő közdelmeiket, szorongattatásaikat, szenvedéseiket és vérük hullását: irgalmazz immár és adj nyugvóhelyet nekik az örök békesség honában. A Te kegyelmedbe ajánljuk őket, Urunk Istenünk, ismerd el magadéinak teremtményeidet, ne emlékezzél meg vétkeikről, melyeket a meggondolatlanság mámorában és a rossz kívánságok hevében követtek el, s örvendeztesd meg mindnyájukat szent színed látásával.

Kegyes Megváltó Úr Jézusunk, Te mondtad: « Nagyobb szeretete senkinek sincs, mint aki életét adja testvéreiért. » (*Jn.* 15, 13.)

Akikért most imádkozunk, azok nem kímélték önmagukat, sőt életüket és vérüket áldozták értünk, a mi javunkért és épségünkért. Tekints azért rájuk kegyes arccal, ó isteni Üdvözítőnk s részesítsd őket a Te drágalátos kereszthalálodnak érdemeiben.

Jóságos mennyei Atyánk, nézz irgalmas könyörülő szeretettel elesett hőseink szeretteire. Ne engedd, hogy úgy szomorkodjanak, mint akiknek nincs reménységük, hanem fordítsd orcájukat az égi Jeruzsálem felé. Enyhítsd gyötrő fájdalmukat és támogasd őket kegyelmeddel, hogy bölcs végzéseiden megnyugodva, alázattal mondják: Az Úr adta, az Úr elvette, legyen áldott az Ő szent neve!

Nekünk mindnyájunknak pedig add, hogy ezt a drága vérrel megszerzett és megvédelmezett hazát odaadóan és önfeláldozóan szeressük, érte dolgozni meg ne szűnjünk; add, hogy a hősök véréből és áldott emlékéből a komoly kötelességteljesítés, a hősies áldozatosság, az istenfélelem és emberszeretet szelleme áradjon reánk: adj csüggedetlen szívet, hogy a világháborúban elesett hőseink és jámbor nagyjaink példáján fölgerjedve és megszentülve mindenben a Te szent tanításaid szerint éljünk és így a Te szent tetszésedet megnyerhessük.

Könyörülj rajtunk Uram, könyörülj rajtunk, s emelj föl bennünket, a Te lesújtott népedet!

Téged pedig

Boldogasszony Anyánk, régi nagy Pátrónánk,

Nagy inségben lévén, így szólít meg hazánk:

Magyarországról, romlott hazánkról,

Ne feledkezzél el szegény magyarokról! Ámen.

XII.

ÉNEKEK

« Énekeljetek az Úrnak új éneket,
Mert csodálatos dolgokat cselekedett. »
97. zsoltár

*Aki valóban szereti az Istent, az nem elégszik meg a szóbeli imával, hanem teljesíti a zsoltáros parancsát: « Énekeljetek az Úrnak és áldjátok az Ő nevét! » (94 zsolt. 1, 2). Szent Pál apostol ugyancsak énekre inti híveit: « Tanítsátok és intsétek egymást nagy bölcseséggel, Énekeljetek hálás szívvel zsoltárt, himnust és szent dalokat Istennek. » (Kol. 3, 16). Az Egyházban megalakulása óta mindig szállt az ének a buzgó hívek ajkáról az égbe. A pápák előmozdították az egyházi énekek éneklését. XI Pius még búcsút is engedélyezett azoknak, akik az agyházi ének ügyét előmozdítják és akik buzgón énekelnek. Szeressük az egyházi énekeket, dicsérjük vele a jó Istent, hogy énekünk kettős imává válva lelkünk üdvét szolgálja *.*

ADVENTRE

2. **Harmatozzatok — égi magasok!** — Téged vár epedve — a halandók lelke, — Jöjj el édes Üdvözítőnk!

2. Mert az emberek — ott tévelygenek — Hol e égi fényed — útján nem vezérled — Őket, édes Üdvözítőnk!

3. Áldás, dícséret — és hála néked: — Mert fényes világunk — s legfőbb boldogságunk — Te vagy, édes Üdvözítőnk!

Evangéliumra:

4. A prófétáknak — lelkei láttak — Szent jelenésekben — s éged békességben — Vártak, édes Üdvözítőnk!

---

* Az énekek sorszáma a « Hozsanna » számozásának felel meg.

5. Te ember lettél, — s új tant hirdettél. — A jövendölések — beteljesedének — Rólad, édes Üdvözítőnk!

Hiszekegyre:

6. Hiszünk tebenned, — égi szent követ: — Út, igazság, élet — hittel vallunk téged — Istenünknek, Üdvözítőnk!

Felajánlásra:

7. Im, az áldozat, — melyet bemutat — Szolgád Fölségednek: — jöjj' el és szenteld meg, — Ó kegyelmes Üdvözítőnk!

8. Nyújtsd malasztodat, — hogy ez áldozat — Bánatot gerjesszen — bűnös szíveinkben. — Ó, segíts meg, Üdvözítőnk!

Szent, szent-re:

9. Szent az egy Isten — három személyben. — Az Atyaistennel — és a Szentlélekkel — Szent vagy, édes Üdvözítőnk!

4. Téged vár a népek — sötétsége, Isten. — Nincs, ki nékünk harcainkban — segítene itt lenn. — Ha szentséges arcod ragyog — vándorútunk végén — Megnyugosznak egymás mellett — a nemzetek békén.

2. A sötétség tévedését — Uram oszlasd széjjel, — S töltsd be lelkünk Szentegyházad — igaz igéjével. — Légy a népnek fényessége, — hogy egyúton járjon — És a kétség útvesztőin — mégis Rád találjon.

Hiszekegyre:

3. Hisszük, Jézus, Rajtad kívül — többé nem kell várnunk — más Megváltót és tanítót. — A mi Szentegyházunk — Igazságod csalhatatlan — hirdetője, őre, — Amely biztón vezet üdvünk — útjain előre.

Felajánlásra:

4. Áldott kenyér s bor színébe — jöjj, Uram, közénk le — S tekints szelíd kegyes szemmel — e szenvedő népre, — Melynek szívét általjárja — már a könny s a bánat — És vezeklő keresője — lett az éghazának.

5. Örvendezzünk, keresztények, — közel van az Isten, — És eléje minden lélek — szentül közelítsen — S az angyalok seregének — hangján énekelje: — Siess, Uram, jöjj le közénk, — kérünk esdekelve.

Szent, szent-re:

6. Ki elveszed tőlünk a bűnt, — adj erőt szívünknek, — Hogy ellene-mondjunk a ránk — leselkedő bűnnek — És egykoron győzelmesen — mehessünk elédbe, — Angyalokkal « Szent, szent, szent vagy! » — zenghessük az égbe.

9. Ébredj, ember, mély álmodból, — Megszabadulsz rabságodból. — Közelít már üdvösséged — Eltörlik már minden vétked.

2. Elküldé az Úr angyalát, — Hogy köszöntse Szűz Máriát, — Kinek tiszta szűz méhébe — Alászállt az örök Ige.

3. A Szűzhöz így szól az angyal: — Üdvözlégy, teljes malaszttal! — A Szentlélek megárnyékoz — S áldott méhed gyümölcsöt hoz.

4. Fiad Jézus néven hívod, — Ő váltja meg a világot, — Melyet oly rég tart a Sátán — Fogságban a bűnnek láncán.

11. ó, fényességes szép hajnal! — Kit így köszöntött az angyal: — Üdvözlégy teljes malaszttal!

2. Dicsőséges Szűz Mária, — Atyaistennek szép lánya — És Szentléleknek mátkája.

3. Tehozzád küldetett mennyből — Szent Gábor angyal követül, — Istennek rendeléséből.

4. Szentséges Szűz, fiad leszen, — Ki Isten s ember lesz egyben, — És megmaradsz szűzességben.

5. Fiad az ég dicsősége, — A bűnösök reménysége — S a megtérők üdvössége.

6. Ó boldogságos Szűzanya, — kérünk nagy méltóságodra, — Végy minket pártfogásodba!

7. Dicsőség Szentháromságnak, — Dícséret Szűz Máriának, — Üdvözítőnk szent Anyjának!

13. Mint forró sóhaj, — elhaló bús jaj — Kél halk énekünk. — Sötétben járunk, — hajnalra várunk: — Jöjj el Istenünk!

2. Választott néped — így sírt föl Érted, — Nyögve bús igát. — Ősszülők lelke — várta, epedte — Isten egy Fiát.

3. A bűn úr most is; — gyötör is, foszt is. — Sír a jó feléd: — Mikor jössz végre — kitűzni égre — Győzelmed jelét?

4. Jöjj, a bűn éget, — jöjj, várunk téged, — Jézus, Istenünk! — Isteni gyermek, — ó, hozz kegyelmet, — Hozz békét nekünk!

KARÁCSONYRA

16. Az angyal énekel, — tekints az égre fel: — Napvilágos lett az éj — meghasadt az ég — És a Második Személy — most a földre lép. — Mézet ont az ég! — mézet ont az ég!

2. Az angyal így dalol — a fényes ég alól: — « Istenünknek glória — a mennyekbe fenn! » — Véle mondja Mária, — véle Betlehem. — Mondjunk glóriát! — mondjunk glóriát!

Hiszekegyre:

3. Jó pásztoremberek, — mind jámbor, nyilt szívek, — Hallják boldog hangjait: — « Földön békesség! » — Boldogságot ád a hit, — hogyha szíved ép. — Hisszük is szavát, — hisszük is szavát.

Felajánlásra:

4. És mennek boldogan, — hol Jézus jászla van, — Hozzák tiszta szívüket — szép ajándokul. — Mi is hozzuk, jó hívek, — várja már az Úr: — Tiszta, hű szívet, — tiszta, hű szívet.

Szent, szent-re:

5. Most angyal s pásztorok, — ég és föld egybefog: — Mind mi él és mind mi van, — Glóriára hív, — Áldja együtt boldogan — minden tiszta szív, — Szent, szent, szent az Úr! — Szent, szent, szent az Úr!

18. Az Ige megtestesült — Názáretben, — Kit Mária szűzen szült — Betlehemben. — Itt vagyon elrejtve — Kenyérszínben, — Imádjuk mindnyájan — egyetemben.

2. Ezt az igaz nagy Isten — bölcsesége — Mindeneknek javára — cselekedte. — E dolgon angyalok — csodálkoznak, — Emberek, állatok — álmélkodnak.

3. Betlehembe ne menjünk, — föltaláljuk — Jelen e szent oltáron, — s magasztaljuk. — Mert szívünk ha tiszta — és ártatlan, — Kedvesebb az neki, — mint az arany.

4. Dicsőség és dícséret — az Atyának, — E világra született — szent Fiának. — És vele a kegyes — Szentléleknek, — Szentháromságban az — egy Istennek.

19. A szép Szűz Mária — Szent fiának, — Imígyen énekelt — Kis Jézusnak: — Örömest

ringatlak, — szívemből óhajtlak, — aludj, aludj.

2. Aludj el magzatom, — napom fénye, — Életem egyetlen — szép reménye. — Örömest ringatlak stb.

3. Aludj el, fiacskám, — rózsaszálam, — Aludj el, violám, — én zöld ágam. — Örömest ringatlak stb.

4. Barmok közt, jászolban, — én gyermekem, — Aludj a szénában, — szép kisdedem. — Örömest ringatlak stb.

5. Nem tudom, mit mondjak — örömömben, — Hogy téged láthatlak — ez életben. — Örömest ringatlak stb.

6. Magamhoz szorítlak, — megcsókollak, — Tégedet szívemből — úgy imádlak. — Örömest ringatlak stb.

20. Csordapásztorok — midőn Betlehemben — |: Csordát őriznek — éjjel a mezőben :| —

2. Isten angyali — jövének melléjük, — |: Nagy félelemmel — tellék meg ő szívük. :|

3. « Örömet mondok, — nagy örömet néktek, — |: Mert ma született — a ti üdvösségtek. :|

4. Menjetek el csak — gyorsan a városba, — |: Ott találjátok — Jézust a jászolba'. » :|

5. Elindulának — és el is jutának, — |: Szűz Máriának — jónapot mondának. :|

6. « Isten titeket — hozott Uratokhoz. —

|: De nem szólhatok — mostan szent Fiamhoz, :|

7. Mert ő aluszik, — nyugoszik pólyában, — |: Szénán bágyadoz — a hideg jászolban. :|

8. Nem pihen ágyban, — sem friss palotában, — |: Hanem jászolban, — romlott istállóban. » :|

9. « Serkentsd fel Jézust, — szent Fiadat, nékünk, — |: Mert mi angyalok — igéjére jöttünk. :|

10. Üdvözlégy Jézus, — pásztorok Pásztora, — |: Bűnös emberek — megváltó szent Ura. :|

11. Kérünk Tégedet, — mi Üdvözítőnket, — |: Sok bűneinkért — meg ne utálj minket. :|

12. Mária, Te is — könyörögj érettünk, — |: Hogy halálunkkor — boldogok lehessünk. :|

13. Dicsőség Néked, — örök Atyaisten, — |: Te kisded Jézus — és Szentlélekisten. » :|

21. Dicsőség mennyben az Istennek, — dicsőség mennyben az Istennek! — Az angyali seregek, — vígan így énekelnek: — Dicsőség, dicsőség Istennek.

2. Békesség földön az embernek, — békesség földön az embernek, — Kit az igaz szeretet a kis Jézushoz vezet, — Békesség, békesség, embernek.

3. Dicsérjük a szent angyalokkal, — Imádjuk a hív pásztorokkal — Az isteni gyermeket, — ki minket így szeretett, — Dicsérjük, imádjuk és áldjuk.

4. Kis Jézus! ne vess meg bennünket, — Hallgasd meg buzgó kérésünket. — Jászolodnál fogadjuk, — hogy a vétket elhagyjuk. — Ó Jézus, ne vess meg, hallgass meg.

5. Dicsőség az örök Atyának — És értünk született Fiának, — S mindkettő Szentlelkének, — a malaszt kútfejének: — Dicsőség, dicsőség Istennek!

23. Istengyermek, kit irgalmad közénk lehozott, — Angyaloknak énekével néked áldozok, — Terjeszd fölém kezedet, hogy az Istenszeretet, — Töltse el ma szívem-lelkem jászolod tövén.

2. Bár nem látom gyermekarcod szent vonásait, — Hiszem mégis rendületlen, hogy már Te vagy itt. — És mosolygón fölfogod könnyemet, amit hozok — Ajándékul jászolodnak trónusához én.

3. Istengyermek, nézd szívemnek forró vágyait: — Boldogságot adni másnak nincs hatalma itt, — Csak Tenéked, Istenem. Ó, ha arcod megjelen — Áldott ostya szent színében, boldog vagyok én.

4. Betlehemi csillagodat ragyogtasd nekem, — Ki e sötét lelki éjben jászlod keresem! — Add hitemnek fényedet, akkor biztosan megyek — S meg nem állok, míg a trónod el nem érem én.

5. Szentségházad jászolához állok őrnek én, — Hogy ne bántson senki Téged már e földtekén, —

Ó ha Téged sértenek, én szívembe rejtelek, — S menedéket adok Néked mindhalálomig.

25. Mennyből az angyal, — lejött hozzátok, pásztorok, pásztorok! — Hogy Betlehembe sietve menvén lássátok, lássátok.

2. Istennek Fia, — Aki született jászolban, jászolban, — Ő leszen néktek Üdvözítőtök valóban, valóban.

3. Mellette vagyon — az édesanyja, Mária, Mária; — Barmok közt fekszik, jászolban nyugszik szent Fia, szent Fia.

4. El is menének — köszöntésére azonnal, azonnal, — Szép ajándékot vivén szívökben magukkal, magukkal.

5. A kis Jézuskát — egyenlőképpen imádják, imádják, — A nagy Úristent ilyen nagy jóért mind áldják, mind áldják.

26. Midőn a Szűz Magzatát, — sírdogáló kis Fiát, — El akarja altatni, — így énekelt őneki: — Ó napfény, ó élet, — Ó édes Jézus, — Ó édes Jézus.

2. Napom édes, szép fénye, — Ó életem reménye, — A barmoknak jászlában, — aludj a lágy szénában. — Ó napfény, stb.

3. Ó én édes Gyermekem, — téged kiván csak lelkem. — Aludj, édes virágom, — gyenge bimbóm, zöld ágom. — Ó napfény, stb.

4. Ó aludj, én Királyom, — aludj, édes Magza-

tom, — Aludj, gyenge gyöngyvirág, — amíg enged e világ. — ó napfény, stb.

5. Akarsz-e más éneket? — Hívok pásztorsereget; — Nem énekel senkisem, — mint ezek, oly édesen. — ó napfény. stb.

6. Mihelyt kedved megértik, — éneküket rákezdik: — Aludj, kisded, ó aludj, — jászolkádban csak aludj! — ó napfény, stb.

27. Mind a világ örvendezzen — Krisztus születésén, — Ki ember lett Szűzanyjától — angyal üdvözlésén. — Vígszavú énekkel — tiszta szép elmével — Örvendezzünk, vigadozzunk e napon, — Az Úr Jézus megjelent e világon, — Karácsony, karácsony! — Szűz Mária szülte nékünk e napon, — Karácsony! Karácsony! — Vigadozzunk, örvendezzünk, — énekeljünk, tapsoljunk!

2. Most az egek mézzel folynak, — mind a világ boldog, — E gyermekben frigyre léptek — égi, s földi dolgok. — Istenség ember lett, — Jászolban szendergett. — Örvendezzünk, vigadozzunk e napon, — Lélekzel már, bűnös ember, szabadon, — Karácsony, karácsony! — Megnyílt néked a mennyország e napon, — Karácsony, karácsony! — Vigadozzunk, örvendezzünk, — énekeljünk, tapsoljunk!

29. ó gyönyörű szép, titokzatos éj! — Égszemű gyermek, csöpp rózsa levél. — Kisded-

képp az édes Úr — Jászolában megsimul — Szent karácsony éjjel.

2. Ó fogyhatatlan csodálatos ér! — Hópehely ostya, csöpp búzakenyér, — Benne, lásd: az édes Úr — Téged szomjaz, rád borul. — Egy világgal ér fel.

32. Pásztorok, pásztorok, — örvendezve — Sietnek Jézushoz, — Betlehembe; — Köszöntést mondanak — a kisdednek, — Ki váltságot hozott — az embernek.

2. Angyalok szózata — minket is hív. — Értse meg ezt tehát — minden hű szív; — A kisded Jézuskát — mi is áldjuk, — Mint a hív pásztorok, — magasztaljuk.

3. Üdvözlégy, kis Jézus! — reménységünk, — Aki ma váltságot — hoztál nékünk. — Meghoztad az igaz — hit világát, — Megnyitád szent Atyád — mennyországát.

4. Dicsőség, imádás — az Atyának, — Érettünk született — szent Fiának, — És a vigasztaló — Szentléleknek, — Szentháromságban az — egy Istennek.

33. Szép violácska, — kedves rózsácska, — Szerelmes kisded — szép Jézuska, — Ki most születtél, — emberré lettél, — minékünk örömet szerzettél, — Kérünk, vigasztald népünket, — térítsd magadhoz lelkünket, — Igazítsd szívedhez szívünket, — igazítsd szívedhez szívünket.

2. Jászolban látlak, — szívemben várlak, — Ó drága kisded — szép Jézusom. — Fogadd el szívem, — szeretlek híven, — szűz ágon virágzott Krisztusom. — Jászlad szénája, szalmája, — szívem jó meleg tanyája, — Szép kisded, szerelmes Jézusom, — szép kisded, szerelmes Jézusom.

34. Szülte a Szűz szent Fiát! — Örvendezzünk! — Liliomot rózsaág! — Lelkendezzünk! — Kisded, atya nélkül, — Néki szünet nélkül — Glóriát zengedezzünk.

2. A próféták megírák: — Örvendezzünk! — Csodát látott a világ — Lelkendezzünk! — Kisded, atya nélkül, stb.

3. Isten itt magára vett, — Örvendezzünk! — Emberi természetet, — Lelkendezzünk!

4. Góliát meggyőzetett, — Örvendezzünk! — Nyert az ember életet, — Lelkendezzünk!

35. Szűz Mária e világra nékünk szent Fiát hozá, — A jászolban fekszik, ki a mennyet s földet alkotá — Mely végtelen kegyelem Tőled, ó Istenem! — Hogy így szeretted az embereket!

2. Az angyalok Jézus születésén áldva zengenek, — A pásztorok a mennyei fényre hozzá sietnek; — Örömre ébredének minden teremtmények, — Mind Őt imádák és magasztalják.

3. Azért mi is, halandó emberek, Jézust dicsérjük, — Dicsőséges születésenapját vígan szenteljük. — Az Atya Úristennek, oly nagy kegyelmesnek, — Hálákat adjunk, szívből vigadjunk.

4. Aki hozzánk irgalmasságából szent Fiát küldé, — Hogy a bűnbe esett embereket üdvözítené: — Megjelent a Megváltó, világszabadító, — Kegyes királyunk, édes Jézusunk.

5. Ó te kegyes régi szent Pátrónánk, kincs hordozója, — E világnak te vagy esedező oltalmazója. — Kit tápláltál tejeddel, annak kéréseddel — Ügyünk ajánljad, értünk imádjad.

6. Légyen hála a nagy Úristennek, Üdvözítőnek: — Szentléleknek, boldogságos szent Szűz nagy jegyesének. — A szűz könyörgésével, maradjunk békével — Isten kedvében, szent szerelmében.

36. Vígasságos, hangos — nagy örömünk támadt. — Megszületett Jézus — a beteg világnak. — Felragyog immáron — fényességes napja — Isten irgalmának.

2. Örvendez a nap, hold, — csillagok vigadnak, — Ő nagy örömükben — fényesen ragyognak, — Hogy immár itt vagyon — a mennyei váltság — Földi halandóknak.

5. Azért mi is néki — mindnyájan örvendjünk, — Született Krisztusnak — vígan énekeljünk, — És az angyalokkal — és a pásztorokkal — Glóriát hírdessünk.

ÉVVÉGÉRE

38. Az esztendő fordulóján, — Összegyűltünk mind ez órán, — Oltárodnál leborulunk — hálaadásra, — Mindentudó színed előtt — számadásra.

2. A múló év minden napja — Kegyelmedet megmutatja. — Testi lelki bajainkban — gyógyítottál, — Haláltestvér karjaitól — megtartottál.

3. A mezőket te ruházod, — Ég madarát te táplálod; — Nem engedtél elpusztulni — árván minket, — És megadtad mindennapi — kenyerünket.

4. Könnyeinket száritgattad, — Homlokunkat simogattad, — Ha tévedtünk, a jó útra — ráterelted, — Ha elestünk, irgalmasan — fölemeltél.

ÚJÉVRE

39. Szép kelet, szép nap! — nincs benned homály, — Mert az örök nap — Benned a király. — Új esztendőben, — új szivekkel, — Dícsérünk Jézus — énekekkel.

2. Már a bölcsőnél — törlöd bűnünket, — Szűz Anyád keblén, — mosod lelkünket. — Új esztendőben, stb.

3. E napon ontod — az első csepp vért, — Mit a jó Isten — váltságul ígért. — Új esztendőben, stb.

4. Hogyha megtartasz — még több időre, — Virradjunk boldog, — szebb jövendőre. — Új esztendőben, stb.

41. Ó szép Jézus! Ez újesztendőben — légy híveidben, — Ó Mária! esedezzél értünk, — édes reményünk, — Hogy ez újesztendőben — minden ügyeinkben — Lehessünk Jézus — drága kedvében.

2. Ó szép Jézus! Drága szent nevedért — kelj föl népedért. — Ó Mária! Tekints híveidre — te szent Fiadért, — Hogy ez újesztendőben — minden ügyeinkben — Lehessünk Jézus — drága kedvében.

3. Ó szép Jézus! Tartsd meg híveidet, — mint Tieidet. — Ó Mária! Jézusnak szent Anyja, — országunk tornya! — Adjad, kérünk, hogy ebben — az újesztendőben — Lehessünk épek — testben, lélekben.

43. Az isteni gyermeket, — Ki ma kijelentetett — A három szent bölcs előtt, — dícsérjük és áldjuk őt. — Szép jel és szép csillag, — szép napunk támadt, — szép napunk támadt.

2. A zsidók őt üldözék, — a bölcsek megtisztelék — Arany, tömjén, mirhával — s a szív imádásával. — Szép jel, stb.

3. Szent hitünknek csillaga — minekünk is jelt ada, — Hogy megjelent királyunk, — kit epedve úgy vártunk. — Szép jel, stb.

4. Hit, remény és szeretet, — mely tőle nyer életet: — Ez a hármas áldozat, — melyet szivünk neki ad. — Szép jel, stb.

5. Isten-ember, nagy király! — előtted im néped áll, — Kérvén szent malasztodat, — hogy áldja jóvoltodat. — Szép jel, stb.

BŰNBÁNATRA

48. Isten áldjon tünde játék, — te világi élet. — Tied voltam, megtagadlak, — és lelkemnek élek. — Serlegedben telt a kedvem — és a földi kincsen, — Megízleltem, s megtanultam, — hogy igaz jód nincsen.

2. Tiszta mézzel csalogattál, — úgy esengtem érte! — Epe volt a poharadban, — mikor ajkam érte. — Csalfa hírrel hitegettél, — ígértél nagyságot, — Hiúságok hiúsága, — már szememmel látok.

3. Szívem immár magasabbra, — igazabbra éhez: — Szállni vágy a gyönyörűség — örök kútfejéhez. — Már előttem Isten arca — s ama boldog Ország. — Már ezentúl annak élek. — Világ, Isten hozzád!

53. Könyörülj, Istenem, — én bűnös lelkemen, — Szánakozz immáron — szomorú szívemen, — Haragodnak mennykövét, — éles, hegyes tőrét, — Vedd vissza vétkeim — bűntető vesszőjét.

2. Tovább is mosogasd — bűnöktől lelkemet. — Tisztítsd meg, gyógyítsd meg — sebektől szívemet. — Bűneimet megvallom — nyilván tapasztalom: — Miattok nem lehet — nyugságom, vígságom.

3. Vétkeim lelkemet — mint kígyók, úgy marják, — Mint éles tövisek, — szivemet átjárják: — Hová fussak színedtől, — fegyveres kezedtől? — Félek és rettegek — nagy ítéletedtől.

4. Istenem! egyedül — ellened vétettem, — Előtted ellened — gonoszt cselekedtem; — Kegyelmes Úristenem! — mi hasznod vesztemen? — Irgalmazz s könyörülj — én bűnős lelkemen.

5. El ne vess engemet — isteni színedtől, — Meg ne fossz, könyörgök, — a Te szent lelkedtől. — Tiszta szívet énbennem — teremts, én Istenem! — Ne tartsd fönn már tovább — haragod ellenem.

6. Szabadíts ki immár — a halál torkából, — Ments ki már bűneim — kemény rabságából, — Hogy csak Néked élhessek, — hozzád siethessek, — Téged magasztalván, — benned örvendhessek.

7. Nyisd meg, ó, ajkamat — szent dicséretedre. — Ébreszd föl szívemet — hő szeretetedre; — Csak Téged akarjalak, — Téged óhajtsalak, Téged szeresselek, — Téged kiáltsalak.

8. Tudom, hogy bűnbánó — szíveket látogatsz — És kiket ostorral — gyakorta sújtogatsz, — Azok Néked kedvesek, — jóra érdemesek, — Add, Uram Istenem! — közülök lehessek.

NAGYBÖJTRE

57. Buzgó szívvel ünnepeljük — Üdvözítőnk kínjait, — Szívtörődve elkisérjük — Golgotára lépteit. — Ó kegyelmek főkegyelme, — mely miránk nagy bűnösökre, — Vére által árad itt.

2. Ó nagy Isten, mind az ég, föld — Megdicsőít tégedet, — S minden ami él azokban, — Áldja nagy Fölségedet. — De fiadnak ál-

dozatja — Legfőképen megmutatja — Végtelen kegyelmedet.

Evangéliumra:

3. Tőled kapott szent iratból — tudjuk a törvényeket, — Miket Jézus a világnak — élőszóval hirdetett. — S melyek élte alkonyával, — a keresztfán tűrt halállal — Lettenek végrendelet.

Hiszekegyre:

4. Ó kegyelmes Üdvözítőnk, — hisszük tanításidat, — Melyeket megtartva, nékünk — Isten áldást osztogat. — Hisszük, mert a szent keresztfa — s drága véred bizonyítja, — Hogy nem csalhat meg szavad.

Felajánlásra:

5. Az áldozat az oltáron — most megújul csendben itt, — Melyet értünk a keresztfán — Jézus egykor végbevitt. — Drága vére bő harmatja — mi lelkünket mosogatja, — Amit a bűn elrútít.

6. Üdvözítőnk szenvedése — fájdalmunknak enyhe lett, — Gyötrelmével, halálával — nyert ő nekünk életet. — Ó Jézus, te vagy reményünk, — vigasztalónk, üdvösségünk, — Te vagy édes mindenünk.

Szent, szent-re:

7. Zengje szívünk, zengje nyelvünk: — szent vagy, édes Jézusunk! — Mert Te lettél a keresztfán — a mi lelki orvosunk. — Hajtsd

szívünk a jóra, kérünk, — benned van csak egy reményünk, — Hogy lakodba juthatunk.

58. Bűnbánóknak menedéke! — Trónusodhoz eljövünk, — Ah, mert máshol nincs üdv s béke, — Jézus, irgalmazz nekünk.

2. Szenvedésed drága árán — váltottad meg életünk, — Ó, ne hagyj el minket árván, — Jézus kegyelmezz nekünk.

Hiszekegyre:

3. Hisszük, Uram, mindazt, amit — Üdvünk végett hinni kell, — Amit a szentegyház tanít, — Ebben élünk s halunk el.

Felajánlásra:

4. Kenyeret s bort áldozatul — Felajánlván Teneked, — Kérünk, add meg bő jutalmul — Megtérésre szent kegyed.

5. Jézus teste s vére által, — Mit a kenyér s bor jelent, — Add, hogy küzdvén a halállal — Nyerjünk babért odafent.

Szent, szent-re:

6. Szent vagy, Uram! örökké szent, — Mi megváltó Istenünk! — Mit a szentek zengnek ott fent, — Add nekünk is zengenünk.

61. A fényes Isten-arcot — vér, s fájdalom fedi: — Mint küzde szörnyű harcot, — hallgatva hírdeti. — A főn, mely égi bérre — százszorta érdemesb. — Szúr vad tövis füzére, —így még dicsőbb, nemesb.

2. Ő Isten egyszülötte, — Mindenható király, — S most győz a düh felette, — csúfos halált kínál. — Nincs benne semmi épség, — letört virág a test, — S mégis míly égi szépség, — mit rózsa pírja fest.

3. Alázva, törten állok — a szent kereszt alatt, — E könny legyen a zálog, — mily hőn sirattalak! — E könny szívem tanúja, — hogy már híven szeret, — Ó vedd szívedbe újra, — itt adj örök helyet.

63. A keresztfához megyek, — Mert máshol nem lelhetek — Nyugodalmat lelkemnek. — S ott talállak, ó Szűzanya, — Fájdalom közt bágyadozva, — Tőr veré át lelkedet.

2. Mely gyötrelem volt Neked — Isteni szülöttedet — Látni szegény jászolban. — S midőn annyi ellenségek — Romlására esküvének, — Tőr veré át lelkedet.

3. De midőn ezek felett — Láttad, mennyit szenvedett, — Szenvedett az ártatlan: — Láttad őt a Kálvárián, — Két lator közt a keresztfán, — Kinodat ki mérje meg?

4. A nap elsötétedett, — Ennyi kínt nem nézhetett, — Borzadván, rengett a föld. — Sirt, kesergett, gyászolt minden — Az egész nagy természetben, — De gyötrelmed nagyobb volt.

5. Ezt, ó fájdalmas Anya! — mind értem tűrted vala, — Értem, háládatlanért! — Ki Fiadat megvetettem — és keresztre feszítettem, — Ó én kárhozat fia!

6. Most a lelkiismeret — életemnek átka lett, —

Istenem, hová legyek? — Nincs lelkemnek csendessége, — rettent a bűn szörnyűsége, — Jaj, kétségbe kell esnem!

7. Ah, de fülembe hata — Szent Fiad e szózata. — «Im' anyád, ó tanitvány!» — Tanítványa én is voltam. — míg a bűnre nem hajlottam, — Ő engem is rád bizott.

8. Ne nézd bűnös létemet, — hanem a szeretetet, — Mely értem a fán vérzett. — Fájdalmaid, ó szűz Anya, — indítsanak bűnbánatra — Hogy kegyelmet nyerhessek.

65. Áll a gyötrött Istenanyja, — Kín az arcát könnybe vonja, — Úgy siratja szent Fiát, — Úgy siratja szent Fiát.

2. Gyász a lelkét meggyötörte, — Kín és bánat összetörte, — Tőrnek éle járta át, — Tőrnek éle járta át.

3. Ó, mi nagy volt ama drága — Szűzanya szomorúsága — Egyszülött, szent magzatán, — Egyszülött, szent magzatán.

4. Mennyit sírt és hogy kesergett, — Látván azt a nagy keservet, — Azt a nagy kínt szent Fián, — Azt a nagy kínt szent Fián.

5. Ki ne sírna, melyik ember, — Hogyha ennyi gyötrelemben — Látja lankadozni őt, — Látja lankadozni őt?

6. Ki ne sírna Máriával, — Hogyha látja szent Fiával — Szenvedni a szent Szülőt, — Szenvedni a szent Szülőt?

70. Jézus, világ Megváltója, — Üdvözlégy élet adója, — Megfeszített Istenfia, — Szent

kereszted szívem hívja. — Jézus add, hogy Hozzád térjek, — Veled haljak, veled éljek.

2. Általszegve kezed, lábad, — Átvert tested roskad, bágyad, — Mezítelen tépett melled! — Ó siratlak, ó ölellek! — Jézus, add, stb.

3. Virágoknak szép virága, — Honnét orcád sárgasága? — Hegyes tövis koronázott, — Édes orcád vérrel ázott. — Jézus, add. stb.

71. Keresztények, sírjatok, — Mélyen szomorkodjatok, — Keseregjen minden szív, — Aki Jézusához hív.

2. Nincsen abban irgalom, — Hozzád buzgó fájdalom, — Aki Téged meg nem szán, — Ó Jézus, a keresztfán.

3. Szent testednek sebeit, — Vérrel folyó kékeit, — Aki látja és nem sír, — Élő hittel az nem bír.

4. A kősziklák repednek, — Nap és hold sötétednek, — Minden élő megindul, — Csak a bűnös nem búsul.

5. Szállj szívedbe, sirasd meg — Vétkeidet s fontold meg, — Hogy az Isten Fia volt, — Aki érted így megholt.

72. Keservesen siratja — Mária a fiát, — Midőn látja halálra — menni magzatát. — Csordul könnye Máriának, — szíve szakad Szűzanyának, — Nagy bánatjában. — Nincsen helye — bús szívének — nyugodalma sincs lelkének — Nehéz kínjában.

2. Senki sincsen sorsosa — nagy fájdalmának. — Nincs segítő orvosa — nehéz kínjának. — Szűz Mária elfáradott, — egész teste elbágyadott — Nagy bánatjában. — Piros színe elhervadott, — áldott Anya ellankadott — A nagy sírásban.

74. Ó Jézus, Jézus, — ó lankadt Jézus, — Istennek vérző Fia! — Tűrés példája, — szentség formája, — Ó lelkünk drága díja.

2. Ó Jézus, Jézus, — ó édes Jézus, — Menynyeknek édessége; — Hogy meghervadtál, — jaj megfonnyadtál, — Ó lelkek üdvössége.

3. Ó Jézus, Jézus, — ó édes Jézus, Ó hívek ékessége! — Ártatlan tűrtél — s minket megnyertél, Ó szívünk édessége!

77. Megváltó királyunk, — elébe megyünk, — Méltó tisztelettel — Urunkhoz legyünk. — Hozsannát kiáltson — Néki minden hív, — Dícsérettel áldást, — mondjon nyelv és szív.

2. Igy tisztelte Jézust — a zsidó nemzet, — Virágvasárnapján — nagy gyülekezet, — Elébe kimentek — pálmaágakkal, — Dícsérő énekkel — és virágokkal:

3. Hogy a szent városhoz — már közelgetett, — És fényes pompával — bévezettetett, — Ruháját a népség — földre teríté, — És útját zöld ággal — fölékesíté.

4. És örvendő szívvel — kiáltozának: — Hozsánna hozsánna — Dávid fiának! — Áldott az, ki az Ú

— szent nevében jön! — Áldják őt a hívek — most és örökkön.

5. A gyermekek kézbe — pálmaágakat — Vevén, dallal áldják — szent királyukat. — Ez az, ki népének — jött váltságára, — Minden földi ember — boldogságára.

6. Ó Isten egyháza, — Sion leánya, — Im jő mostan hozzád — Isten Báránya, — Húsvéti bárány-kép — hozzánk látogat, — Hogy érettünk lenne — égő áldozat.

7. Áldás néked, édes — Isten Báránya, — Ki jössz e világnak — megváltására, — Dicsőség, dicséret, — imádás legyen — Néked földön, égen, — örökkön. Amen.

81. Én nemzetem zsidó népem, — Te ellened mit vétettem? — Tőled halált mért szenvedtem? — Immár felelj meg énnekem.

2. Én tégedet Egyiptomból — Kihoztalak nagy rabságból; — Te engemet én hazámból — Kivetél a szent városból.

3. Egyiptomból kimentedben — Nyílást tettem a tengerben: — Te mellemet megnyitottad, — Piros vérem kiontottad.

4. A pusztában itattalak, — És mannával táplálta-lak — Te epével itattál meg — És ecettel kínáltál meg.

5. Ellenséged én megvertem, — A Fáraót elvesztettem: — Te ostorral testem verted, — Talpig vérbe elkeverted.

6. Én téged nagy méltóságra — Emeltelek király-

ságra: — Te tövissel koronáztál, — Bársonyoddal megaláztál.

7. — Én Kánaán dús földére — Bevittelek nagy bőségre: — Te Golgota zord hegyére — Vittél engem szenvedésre.

8. Én szőlőmbe ültettelek, — Szép esőkkel öntöztelek: — Jó gyümölcsöt nem termettél, — Latrok közé feszítettél.

9. Én nemzetem, zsidó népem, — Többet érted mit tehettem? — Te ellened mit vétettem? — Felelj immár meg énnekem.

10. De ne essél te kétségbe, — Bánd meg bűnöd, szállj szívedbe. — Könnyezz és térj Istenedhöz, — Hozzám te üdvözítődhöz.

82. Királyi zászló jár elől, — Keresztfa titka tündököl, — Melyen az élet halni szállt, — S megtörte holta a halált.

2. Kegyetlen lándzsa verte át — Gonosz vasával oldalát. — S mely szennyet, vétket eltörölt — Belőle víz és vér ömölt.

3. Az ősi jóslat itt betelt, — Mit a hű Dávid énekelt: — Az Úr, halljátok nemzetek! — Kereszten trónol köztetek.

4. Rajtad tündöklik, drága fa, — Királyi vérnek bíbora. — Ó választott jeles faág, — Ki szent testét karoltad át!

5. Világ bűnének zálogát, — Ó boldog ág, te hordozád, — Az ellenség gonosz fejét — Megváltónk rajtad zúzta szét.

6. Ó kereszt, áldunk, szent remény, — A

szenvedés ez ünnepén. — Kérünk, kegyelmet adj nekünk, — Add vétkünkért vezeklenünk.

7. Szentháromság, dicsérjenek, — Üdvösség kútja, mindenek. — Legyen győzelmünk, add meg ezt, — A diadalmas szent kereszt.

HÚSVÉTRA

86. Dicsőség, szent áldás, tisztesség — A föltámadt Úrnak, Húsvéti Báránynak — Dicsőség, szent áldás, tisztesség.

2. A halál és élet harcra szállt — Meghalván az Élet a halálon Úr lett — A halál és élet harcra szállt.

3. Mit láttál, szent asszony, a sírnál? — Sírnak ürességét, Krisztus dicsőségét — Mit láttál, szent asszony, a sírnál?

4. Fényes nap! Úradta ékes nap — Isten adta nékünk, azért örvendezzünk, — Fényes nap! Úradta ékes nap!

87. Föltámadt Krisztus e napon, — Alleluja — Hála légyen az Istennek.

2. Hogy minden ember vígadjon, — Alleluja! — Hála légyen az Istennek.

3. Értünk halált ki szenvedett, — Alleluja! stb.

4. S megváltott minden lelkeket. — Alleluja! stb.

5. Mennek a szent nők sírjához, — Alleluja! stb.

6. Kenetet visznek Krisztushoz. — Alleluja! stb.
7. Fényes szép angyalt látnak ott, — Alleluja! stb.
8. S hallanak boldog szózatot. — Alleluja! stb.
9. Ti félénk asszony-emberek, — Alleluja! stb.
10. Galileába menjetek. — Alleluja! stb.
11. Tudják meg az apostolok, — Alleluja! stb.
12. Hogy az Úr él s feltámadott. — Alleluja! stb.
13. Megjelent ő szent Anyjának, — Alleluja! stb.
14. Kesergő szent Magdolnának. — Alleluja! stb.
15. Megjelent aztán Péternek, — Alleluja! stb.
16. Megjelent majd a híveknek. — Alleluja! stb.
17. Húsvéti boldog lélekkel, — Alleluja! stb.
18. Dícsérjük Istent énekkel.— Alleluja! stb.
19. Dicsőség Szentháromságnak, — Alleluja! stb.
20. Adjunk ma hálát Urunknak. — Alleluja! stb.

88. Krisztus feltámadott! — Halljátok meg, asszonyok, — Kik kenetet hoztatok. — Többé már ne sírjatok! — Feltámadt Krisztus!

2. Krisztus feltámadott! — Új csodákat hall-

jatok! — Péter, János, fussatok! — Üres a sír, nincsen ott! — Feltámadt Krisztus.

3. Krisztus feltámadott! — Szünjetek már, bánatok — Ti is nyomán járjatok! — Feltámadást várjatok! — Feltámadt Krisztus!

4. Krisztus feltámadott — Halál fején tapodott, — Égbe utat mutatott. — Tudom, hogy feltámadok! — Feltámadt Krisztus!

89. Krisztus, virágunk, — Széptermő águnk, — Feltámadt Krisztus! — vigadjunk! — A bűnből mi is — támadjunk!

2. Ki feküdt sírban, — Felkele vígan. — Feltámadt stb.

3. Felkele fényünk — Krisztus reményünk! — Feltámadt stb.

4. Jézus hogy felkelt, — Szentirás bételt. — Feltámadt stb.

5. A pokol elhűlt — Halál elrémült. — Feltámadt stb.

6. Él Jézus nyilván — a bűnt lebírván — Feltámadt stb.

7. Jézusnak éljünk, — semmit ne féljünk! — Feltámadt stb.

8. Úr Jézus nékünk — nagy fényességünk. — Feltámadt stb.

9. Boldogság véled — földön az élet. — Feltámadt stb.

10. Ha véled járunk, — jó halált várunk. — Feltámadt stb.

11. Dicsőség légyen — Istennek égben! — Feltámadt stb.

90. Örvendetes napunk támadt — Jézus Krisztus mert feltámadt. — Örvendjünk, vigadjunk, — vígan mind most mondjunk — Alle-, allelujá!

2. Szent asszonyok a kősírhoz — visznek fűszert holt Krisztushoz, — Szívük elfogódott, — Uruk, hogy ott nem volt — Alle-, alleluja!

3. Fájdalmuk nagy örömre vált, — fényes angyal eléjök állt: — Jézusról hirdeti — hogy sír már nem fedi. — Alle-, alleluja!

4. Urunkat ha látni vágytok — ti és a hű tanítványok — Galileában vár, — feltámadt, nincs itt már! — Alle-, alleluja!

5. Jézust, hogy ők megtalálták, — szavait is meghallották: — Hívek ne féljetek — békesség véletek! — Alle-, alleluja!

93. Megjelentünk hajlékodban áldozatra jó Atyánk, — Letérdelünk áhítattal oltárodnak zsámolyán: — Hogy dícsérjük Egyszülötted, Aki hozzád égbe szállt, — Magasztaljuk és imádjuk a mennyei szent Királyt.

2. Dícsérjük az Istenembert, Aki földről mennybe ment, — Támasz nélkül el nem hagyta tanítványit idelent. — Alapítá szent Egyházát, vezetőnknek rendelé, — Ő vezérel biztos kézzel bennünket az ég felé.

Evangéliumra:

3. Három évig tanítónk volt az isteni Szeretet, — Szóval, tettel, imádsággal oktatott és vezetett. — Nagy művének végeztével földről égbe költözött, — Diadalmas fényességgel dicsőségbe öltözött.

Hiszekegyre:

4. Hisszük, amit Isten hirdet szent Egyháza szavával. — És hogy egykor együtt élünk mennyországban fiával. — Ki hajlékot készíteni ment előre mennyekbe. — S az utolsó ítéletkor örök létbe vezet be.

Felajánlásra:

5. Bemutatjuk alázattal a bort és a kenyeret. — Legyen kedves ajándékunk, égi Atyánk teneked. — Szálljon imánk bizalommal Üdvözítőnk nyomdokán, — Hol megváltó Fia mellett ül az Atya trónusán.

6. Szegény bűnös ajándékát Jézus veszi kezébe. — Úgy terjeszti alázattal az Úristen elébe. — Végtelen érdeméből Szentség lesz az áldozat. — Szent malasztja hatalmával mennyországba befogad.

Szent, szent-re:

7. Szent az Isten magasztaljuk, s áldjuk egyre szent Fiát — Aki nékünk megnyitotta mennyországnak kapuját. — Minden áldás és dicséret Téged illet, Mesterünk, — Légy vezérünk, légy jutalmunk, melyet egykor elnyerünk.

95. Krisztus a mennybe fölmene — Alleluja, alleluja — És zengtek fényes angyalok: — Alle-, alleluja!

2. Fölnéztek az apostolok — Alleluja, alleluja — És zengtek fényes angyalok: — Alle-, alleluja!

3. « Mit álltok itt, ti férfiak? — Alleluja, al-

leluja — Miért e néma bámulat?» — Alle-, alleluja!

4. Ki most az égbe szálla fel, — alleluja, alleluja! — Egykor mint bíró így jön el! — Alle-, alleluja!

5. Rabokat oldoz karja el, — alleluja, alleluja! — S viszi az égi honba fel. — Alle-, alleluja!

6. Nékünk is útat így csinál, — alleluja, alleluja! — Amint a nyiló égbe száll. — Alle-, alleluja!

7. Galileai férfiak! — Alleluja, alleluja! — Ujjongjon hát az áhitat! — Alle-, alleluja!

8. Örüljünk mi is most velük, — alleluja, alleluja! — És zengjük boldog énekük: Alle-, alleluja!

9. Siessünk hálát mondani, — alleluja, alleluja! — S a Három-Egyet áldani! — Alle-, alleluja!

98. Szállj szívünkbe nagy Isten, — lélekadó Lélek! — Úgy lépjünk az oltárhoz — a szívünkben Véled. — Úgy szálljon fel énekünk — áldozati füstje — Ahhoz, aki vigaszul — a Szentlelket küldte.

2. Dicsőség az Istennek — magasságos mennyben. — Békességet lásson itt — minden igaz ember, — Akiben a szeretet, — a Szentlélek ébren — S jóakarat vezeti — cselekedetében.

Evangéliumra:

3. Apostolok pünkösdnap — összebújtak, félvén. — Zúgás kelt a magasból, — mint a sebes szélvész,

— Betöltötte házukat, — tüzes nyelvek szálltak. — És a gyenge félőkből — harcos hősök váltak.

Hiszekegyre:

4. Hiszem, vallom boldogan — amit mond az Isten, — Amit Krisztus elém ád — egyházában hinnem. — Hitemet a Szentlélek — ajándéka szítja. — Mennybe szegény lelkemnek — hitem legyen hídja.

Felajánlásra:

5. Ami legszebb, legnagyobb — földön és az égen: — Krisztus testét ajánljuk — áldozantunkképpen. — Szívemet is, szegénykét — fölajánlom rája, — Tegye széppé, tüzessé — a Szentlélek lángja.

Szent, szent-re:

6. Szent, szent, szent, az Úristen, — Atya, Fiú, Lélek! — Ezt harsogja kórusa — a nagy mindenségnek, — A Szentlélek Úristen — sóhajtozván bennünk — Mondhatatlan szavakkal, — ezt sóhajtja lelkünk.

102. Szentlélek Isten, szállj reánk, — elmét derítő tiszta láng, — öntsd lelkeinkbe, melyeket — megszenteltél, kegyelmedet.

2. Kit Isten, mint vigasztalót — nekünk ajándokul adott, — Minden javak bő kútfeje, — lelkünk világa, s élete.

3. Te hét ajándok Istene, — az Úr hatalmas jobbkeze, — Te, kit nekünk ígért Atya, — nyelvünk kenetdús szózata.

4. Érzékeinkre fényt derits, — kebelt erényre

fölhevits, — Testünk erőtlenségeit — védjék magas kegyelmeid.

5. Kisértetekben el ne hagyj, — szivünkbe békességet adj, — Légy utainkban fővezér, — ne érje népedet veszély.

6. Ó adjad ismernünk Atyát, — és egyszülötte szent Fiát, — S. téged, ki tőlük származol, — valljon, mi ég- s földön honol.

7. Legyen dicsőség, ó Atyánk, — Neked, s kitől megváltatánk, — Fiadnak, a Vigasztalót — áldván veled, mint egy valót.

104. Kiben élünk, mozgunk, s vagyunk, — ó teljes Szentháromság! — Minden kincsünk és jutalmunk, — véghetetlen nagy jóság! — Add nekünk békédet, — árassz ránk bőséget, — lelkünknek üdvösséget.

2. Dicsőség a szent Atyának, — Ki semmiből teremtett, — Dicsőség Ő egy Fiának, — Ki vérével megmentett, — Kettőtől származó — Szentlélek Istennek, — Háromságban Egységnek.

105. Szentháromságnak életem, halálom, — s testemmel együtt lelkemet ajánlom. — Tégedet imádlak, mindörökkön áldlak: — Oszthatatlan Istenség, Háromságban egy Fölség.

2. Méltó dícséret légyen az Atyának, — Kit vall a föld és vall az ég urának. — Szüntelen dícsérünk, Érted ég mi szívünk: — Oszthatatlan Istenség, Háromságban egy Fölség.

3. Az Istenember áldassék mitőlünk. — Akinek hulló vére által élünk — Mert csak érte juttat — Testi, lelki jókat, — Oszthatatlan, stb.

4. Szentlélek Úrnak zengjük víg dalunkat, — Hozzá emelvén szívünket, szavunkat. — Adja bő kegyelmét, — Lángoló szerelmét, — Oszthatatlan stb.

5. Az Atyaistent s Fiút egyetemben — S Szentlelket áldom teljes életemben. — Döghalált, éhséget, — Űzz el, ellenséget, — Oszthatatlan, stb.

ÉNEKEK AZ OLTÁRISZENTSÉGRŐL

109. Áldjad ember e nagy jódat, — Kenyérszínben Megváltódat, — Itt jelen van szent testével, édes Jézus, — Jelen vagyon szent vérével, áldott Jézus.

2. Itt az Isten gazdagsága, — Bűnös lelkek nagy váltsága, — Minden jónak nagy bősége, édes Jézus, — Gyarló szívek erőssége, áldott Jézus.

3. Itt az égnek megnyitója, — Kegyelemnek meghozója — Egész világ drága díja édes Jézus. — Az Istennek örök Fia, áldott Jézus.

4. Itt lelkünknek orvoslója, — Bús szívünknek vidítója, — Elrejtezett kenyérszínben, édes Jézus, — Az oltári nagy Szentségben, áldott Jézus.

110. Áldunk Téged, ó angyali Kenyér, — Váltságunkért adatott drága bér. — Szent vagy, szent vagy, szent vagy. — Te mindennél szentebb vagy! — Légy áldott e szentségben, — Rejtve kenyér színében.

2. Kérünk Téged, irgalmas nagy Isten, — Áldj meg minket s hallgass meg kegyesen. — Szent vagy, szent vagy... stb.

112. Ez nagy szentség valóban, — Ezt imádjuk legjobban, — Melyet Jézus — Nekünk hagyott — Testamentumban.

2. Jelen van itt test és vér, — Minden kincsel ez felér, — Ha elhagyjuk — Vétkeinket, — Minden jót igér.

3. Állj mellettünk, nagy Isten, — Titkos kenyér színében, — Légy irgalmas és meghallgass — Minden ínségben.

4. Háborútól oltalmazz, — Híveidnek irgalmazz, — Betegséget, éhínséget — Tőlünk távoztass.

5. Tebenned van reményünk, — Életünk és épségünk. — Egyedül csak Téged kérünk, — Légy segítségünk.

6. Add, hogy készen lehessünk, — Boldog halált érhessünk. — E világból ha kiszólítsz, — Véled lehessünk.

113. Édes Jézus, Neked élek, — Édes Jézus, Neked halok, — Életemben, halálomban, — Édes Jézus Tied vagyok.

114. Égből szállott szent kenyér, — Értünk ontott drága vér, — Hittel áldunk és imádunk, — Bár az elme föl nem ér.

2. Véghetetlen istenség, — Szerető nagy kegyesség! — Az oltáron velünk áldjon — Tégedet a föld s az ég.

3. Ó mennyei seregek! — Velünk egyesüljetek: — Tiszta lelkek, az Istennek — Irgalmáról zengjetek.

4. Nap, hold s fényes csillagok, — Imádságra gyúljatok: — Hitünk fénye Őt dicsérje, — Kit ragyogva áldotok.

116. Imádlak nagy Istenség, — Test s vér, titkos mély Szentség, — leborulva. — Itt van Isten s emberség, — Véghetetlen nagy Fölség — föláldozva.

2. Üdvözlégy, Te szent Manna! — Ennél többet ki adna? — Nincs mód benne. — Ez az égi nagy Jóság, — A teljes Szentháromság — nagy kegyelme.

3. Szent testével így táplál, — Hogy ne ártson a halál! — Mily kegyesség! — Szent vérével harmatoz, — Így szelídít magához — ez Istenség.

4. Szállj le hozzám, szent Kenyér, — Jőjj ártatlan drága vér, — Szánd lelkemet! — Bár hajlékom nem méltó, — Elég Tőled csak egy szó, — Vedd szívemet.

118. Krisztus teste és szent vére, — Angyaloknak étele, — Elevenen van itt jelen — A

kenyér és bor színben. — Boruljunk le és rettegve — Imádjuk e Fölséget, — Az Oltáriszentséget.

2. Bár e csodát, hitünk titkát, — Elménk föl nem foghatja, — De biztosít az igaz hit, — Melyre Jézus taníta. — Boruljunk le stb.

3. A keresztfán haldokolván — Rejlett csak az Istenség; — Itt elrejtve és elfedve — Istenség és emberség. — Boruljunk le, stb.

119. Leborulva áldlak, láthatatlan Istenség, — Kenyér és borszínben elrejtezett emberség, — Noha itt nem láthat, meg nem tapasztalhat — Az emberi gyengeség.

2. Isteni erődet elrejtéd a keresztfán, — Testi gyarlóságnak homályával takarván. — Itt emberi tested előlünk elrejted, — Színek alatt titkolván.

3. Noha szent Tamással sebed helyét nem látom, — Uram, igaz hittel jelenléted megvallom. — E vallásban tarts meg, szent színedet add meg — Égben egykor meglátnom.

122. Most az Úr Krisztusnak — drágalátos teste, — Itt felemeltetett — szentséges szent vére. — A kenyér s bor színe alatt — Ez a titkos nagy áldozat, — Jézust magasztaljuk, — szent, szent, szent, kiáltjuk.

2. Imádunk Tégedet, — ó drága nagy Szentség, — Melyben elrejtve van — Istenség s emberség. — A kenyér s bor színe alatt — Ez a titkos nagy áldozat, — Jézust magasztaljuk, — szent, szent, szent, kiáltjuk.

3. Kérünk, ó Jézusunk, — add, hogy Hozzád térjünk, — Szent tested s véredben — méltóképp résztvegyünk. — Igy hisszük, hogy majd menny-égben, — Mint most kenyér s bor színében, — Nevedet áldhatjuk, — szent szent, szent, kiáltjuk.

123. Most lett a kenyér Krisztus testévé, — Most vált a színbor Jézus vérévé; — Test már a kenyér, a bor igaz vér, — Hiszem ezt, ámbár elmémbe nem fér.

2. Itt az Istenség az emberséggel, — Im megegyezett nagy szövetséggel. — Ebben reménylek, amig csak élek, — Ebben erősíts, Jézusom, kérlek.

3. Itt a test és vér fölmutattatott, — Mely a keresztfán értünk ontatott. — Ó nagy szeretet, érted mennyit tett, — Valld meg hát bűnös, mért nem szereted?

4. Ezt a számtalan vétek okozta — S szeretetemet Tőled elvonta. — De már szívemből s igaz lelkemből — Bánom bűneim teljes erőmből.

126. Ó áldott szent Istenem — az Oltáriszentségben, — édes Jézus. — Téged szívem úgy kíván, — Tégedet én lelkem vár, — Édes Jézus, édes Jézus.

2. Ó lelkem, szent jegyesem, — méltán kiki szeressen, — Téged, Jézus. — Minden kincset megvessen, — csak Tégedet keressen, — Édes Jézus, édes Jézus.

3. Maradj nálam kevéssé, — tedd szívemet édessé, — Uram Jézus. — Ám tégy engem semmivé, — csak szívem tedd Tieddé, — Édes Jézus.

4. Emberek és angyalok, — most mind előálljatok — és a Jézust teljes szívvel áldjátok, — jertek és imádjátok — Édes Jézust, édes Jézust.

127. Ó szentséges, ó kegyelmes, — édességes Jézusom! — Dícsértessél, tiszteltessél — én megváltó Krisztusom! — Szállj be szívem hajlékába, — Jöjj be lelkem pitvarába, — Ott nyugodjál, ott lakozzál, — Soha el se távozzál.

3. Angyaloknak tápláléka, — jöjj el e szent Ostyában! — Jöjj, kegyelem áradása — egy kicsinyke pohárban! — Táplálj az Úr szent testével, — itass omló dús vérével, — Engedj mindig nála lennem, — ő maradjon énbennem.

129. Szent vagy, Uram, szent vagy, — Minden fölött szent vagy, — Jézus kenyér színében, — Az Oltáriszentségben.

2. Térdet, fejet hajtok, — Néked áldást mondok, — Hiszen, itt vagy valóban, — E nagy Szakramentomban.

3. Tebenned remélek, — Szívemből szeretlek, — Készebb vagyok meghalni, — Mint Téged megbántani.

131. Templom csendes mélyén, — oltár rejtekén, — Hófehéren Jézus — titkon ott pihen.

— Körülötte éj van, — egyedül virraszt — Mint az égi harmat — hull a szent malaszt.

2. Fénye általjárja — a hideg falat, — Szürke utca mentén — titkosan halad. — Pillantása áthat — minden zárakon, — Fennvirrasztva jár az — alvó falvakon.

3. Látja dúsak házát, — kunyhóban szegényt, — Szétsugároz vigaszt, — enyhülést, reményt. — Tekintete balzsam, — ha a szív sebes, — A magános éjben — szíveket keres.

4. Látja, aki árva, — aki elhagyott, — Börtönében látja — a szegény rabot, — S ha a fáradt ember — kínban elmerül, — Azt susogja néki: — « Nem vagy egyedül! »

132. Üdvözlégy édes Jézusunk! — Erős hittel itt megvallunk, — E szentségben mi imádunk, — Istenünknek magasztalunk.

2. Te vagy világ Megváltója, — Mennyországnak megnyitója, — Éhes lelkünk táplálója, — Bús szívünknek orvoslója.

3. Elménk ezen csodálkozik, — Értelmünk is álmélkodik, — Hogy tested itt elrejtezik, — Kenyérszínbe öltözködik.

134. Üdvözlégy Krisztusnak drága szent teste, — Áldott légy Jézusnak piros szent vére. — Ó mily áldott vagy, Oltáriszentség! — Angyali drága vendégség!

2. Üdvözlégy nagy Szentség élet adója, — Mi bűnös lelkünknek megorvoslója. — Ó míly áldott vagy stb.

3. Üdvözlégy, nagy Szentség, világ váltsága — Emberi nemzetnek fő boldogsága. — Ó, mily áldott vagy, stb.

4. Üdvözlégy, nagy Szentség, élet kútfője, — Megtérő bűnösnek tiszta fürdője. — Ó, mily áldott vagy, stb.

5. Üdvözlégy, nagy Szentség, csodák csodája! — Éhező lelkünknek édes mannája. — Ó, mily áldott vagy, stb.

6. Üdvözlégy, nagy Szentség, lelkünk vendége! — Mennyei karoknak gyönyörűsége. — Ó, mily áldott vagy, stb.

7. Dicséret, dicsőség Jézus testének, — Örökös imádás drága vérének. — Ó, mily áldott vagy, stb.

135.A. Üdvözlégy ó drágalátos nagy Szentség, — Hol jelen van Istenség és emberség. — Kérünk, ne hagyd híveidet, — bűnre hajló népeidet, — Hanem adjad kegyelmedet, nagy Fölség.

2. Kegyes voltál mennyből alászállani, — Szent véredet egy cseppig kiontani. — Ó ne essék hát hiába — szenvedésed drága ára, — Hanem a mi szegény lelkünk javára.

3. Mindnyájan, kik egyek vagyunk a hitben, — Imádunk és áldunk e nagy Szentségben, — Mint megváltó Istenünket, — ki táplálja mi lelkünket. — Maradj velünk és üdvözíts bennünket.

136. Üdvözlégy Oltáriszentség! — Csodála-

tos szent Istenség! — Téged szívből mind imádunk, — Oltárodnak trónján áldunk. — Üdvözlégy szent Szakramentom! — Százezerszer, meg ezerszer — Én Jézusom!

2. Ha szenteknek nagy szívével, — Angyaloknak lángnyelvével — Köszönthetne minden lélek, — Méltón úgy sem dicsérnének. — Üdvözlégy, stb.

3. Öntsd szívembe olajodat, — Égesd benne világodat. — Nagy Szentség, ó térj be hozzám, — Mert szívem csak Téged kiván. — Üdvözlégy, stb.

4. Életünknek végóráján, — hogy ne ejtsen meg a Sátán, — Te légy erős én gyámolom, — Mert csak nálad az oltalom, — Üdvözlégy, stb.

139. Ó Uram nem vagyok én méltó, — hogy házamba költözni légy jó, — mondjad csak egy szóval nékem — s meggyógyul az én lelkem.

142. Zálogát adtad ó Jézus, — örök szeretetednek, — Rendelvén e nagy Szentséget — és adván tieidnek. — Hogy Teveled egyesüljünk — s Téged viszont szeressünk, — Örök hála és imádás — légyen azért Nevednek.

2. Irgalmadban nem vizsgáltad — a mi gyarlóságunkat, — És Ellened elkövetett — sok hálátlanságunkat, — Megmenteni így akartál, — azért értünk meghaltál, — Eltörölvén a keresztfán — régi adósságunkat.

3. S hogy halálod szent emlékét — minden nap megülhessük, — Hagytad ezt a nagy Szentséget, — hogy magunkhoz vehessük. — Csodálatos kincset adtál — és közöttünk maradtál. — Véghetetlen jóságodért — add, hogy mindig szeressünk.

4. Igy magadhoz édesgettél, — kegyes Jézus, bennünket, — Add, hogy tőled semmi többé — el ne vonja szívünket. — E Szentségben légy oltalmunk, — érted éljünk és haljunk, — Üdvözítőnk, áldd meg, kérünk, — e szent feltételünket.

ÉNEKEK JÉZUSRÓL

143. Előtted Jézusom leborulok, — Féktelen bűnös, én, Hozzád bújok. — Ó kérlek, hogy nékem malasztot adj, — Hisz Te a bűnöshöz irgalmas vagy.

2. Szép piros véreddel öntözgettél, — Amikor elestem, fölemeltél. — Légy azért irgalmas és meghallgas, — Mennyei erőddel ó támogass!

3. Tehozzád, Jézusom, felkiáltok, — Földről az ég felé felsóhajtok, — Szívemnek kapuját zárd be, kérlek, — Hogy helyet ne adjon a véteknek.

4. Vádolom magamat, mert vétettem, — Fölséges színedet megsértettem, — Hozzád, ó Jézusom, fohászkodom, — Hogy többé nem vétek, megfogadom.

5. Esengő szavamat meghallgassad, — Ó szelíd Jézusom, s ez egyet add: — Hogy végső órámban kiálthassam, — Szent neved, Jézusom, kimondhassam.

144. Édes Jézus, én szerelmem, — ó, mily nagyon szeretlek, — Te vagy kincsem és mindenem, — hű szívembe elrejtlek. — Jöjj el, jöjj el, siess már, — Jézus Téged szívem vár.

2. Édes Jézus, mivel Téged — minden felett szeretlek, — Minden kincset és örömet — Érted Jézus megvetek. — Jöjj el, stb.

3. Ahol leszek, Jézus, téged — óhajtlak és kiáltlak; — Boldog leszek, ha elérlek, — boldogabb, ha megtartlak. — Jöjj el, stb.

4. Benned bízom, fohászkodom, — Te is szeress engemet, — Jézus, ne hagyj, velem maradj, — hívd a mennybe lelkemet. Jöjj el, stb.

145. Győzhetetlen én kőszálom — Védelmezőm és kővárom, — A keresztfán drága árom, — Oltalmamat tőled várom.

2. Sebeidnek nagy voltáért, — Engedj kedves áldozatért, — Drága szép piros véredért, — Kit kiöntél e világért.

3. Irígyimet zabolázd meg, — Szándékukban tartóztasd meg, — Szegény fejem koronázd meg, — Mennyen, földön boldogíts meg!

146. Hol vagy én szerelmes Jézus Krisztusom? — Hol talállak Téged, kegyes Megváltóm?

— Adj világosságot, mert fényes vagy, — Nálad nélkül szívem igen bágyadt.

2. Téged az én lelkem kíván keresni, — Mert Tenálad nélkül el kell kárhozni. — Ó szerelmes Krisztus, fordulj hozzám, — Vígasztald meg szívem, tekints énrám.

3. Míg fel nem találllak, keresni foglak, —Mind éjjel, mind nappal sírva kiáltlak. — Ó jelenj meg, Krisztus, szomorúnak, — Vigasztalást hozzál te szolgádnak.

4. Ha fel nem találllak, kegyes Krisztusom, — Elkárhozik lelkem, bizonnyal tudom: — Ó siess hát hozzám, ne távozzál, — Ó szerelmes Krisztus, jöjj, vigasztalj.

150. Uram Jézus légy velünk, — mi egyetlen örömünk! — Nálad nélkül keserűség — itt a földön életünk. — Ó egyetlen örömünk, — Uram, Jézus légy velünk.

2. Uram, Jézus, Tégedet, — szívünk lelkünk úgy eped, — Mert Kívüled nem találhat — sehol biztos nyughelyet. — Boldog mással nem lehet, — Uram Jézus, csak Veled.

3. Uram Jézus! kérve kér — szívünk, mely bíz és remél, — Add meg néki a nyugalmat, — mely minden kinccsel felér. — A szív, amely bíz s remél, — Uram Jézus, kérve kér.

151. Zengjünk Jézus szent nevének — Új éneket keresztények. Üdvözlégy, fény tengere: — Jézus édes szép neve.

2. Nincsen név több ilyen édes, — Ily malasztos, ily fölséges; — Bajvívónak fegyvere: — Jézus édes szép neve.

3. Az ég és föld meghajolnak, — E szent névnek úgy hódolnak; — Lelkünk ízes fűszere: — Jézus édes szép neve.

152. Ó Jézus emlékezni rád, — A szívnek szent örömet ád, — De minden méznél édesebb, — Szívünkben bírni Tégedet.

2. Nincs szó a földön kedvesebb, — Nincs dallam zengőbb, édesebb, — Gondolni szebbet nem lehet, — Mint Jézus, édes szent neved.

3. A bánat benned lel reményt. — Te adsz ezer jótéteményt, — Ha keresünk, itt jársz velünk. — Hát még mi vár, ha föllelünk!

4. A nyelv azt nem mondhatja ki, — Betű ki nem fejezheti, — Csak aki érzi, tudja azt, — Jézust szeretni mily malaszt.

5. Te légy, ó Jézus, örömünk, — Mennyekben gazdag örökünk. — Te adj az égben koronát — Most és örök időkön át.

154. Jézusomnak szívén megnyugodni jó, — Elmerülni Benned csendes, tiszta tó. — Földi bútól, bajtól szíved enyhülést ad. — Tenálad lelkünk megpihen, — ki sírva sírt: vigad.

2. Jézusom szent szívét lándzsa döfte át, — Megnyitotta nékünk drága oldalát. — Szent szívébe rejtve törli minden bűnünk, —

A szenvedés ott nem sajog, Őbenne örülünk.

155. Jézus szíve, legtisztább szív, — kegyelem oltára, — Boldog aki tehozzád hív, — s szívét Hozzád tárja. — Vércseppjeid a világnak — bűneit lemosták, — Rólam is a gyarlóságnak — tisztítsad le foltját.

2. Jézus szíve, szelídségnek — titkos iskolája, — A mennyei dicsőségnek — legszebb koronája. — Szívemet tedd szent Szívedhez — hasonlóvá, kérlek, — Szívemet fűzd a tiédhez, — jóvá, szelíddé tedd.

3. Jézus szíve, add, hogy mindig — szeresselek jobban; — Ha ér bőség, ha ér ínség, — jó és rossz napokban. — Légy te, szent Szív, én istápom, — légy te menedékem, — A sötétben napvilágom, — kincsem, dicsőségem.

159. Ó édes Jézus, ég és föld királya, — Hozzád repes az angyalok alázatos imája. — Édes igád terhe ellen — föllázadt a gonosz szellem, — Szívek trónját bitorolja. — De mi híven kiáltunk: — Jézus a mi királyunk!

2. Ó édes Jézus, népeknek, s királyoknak királya, — Szent akaratod minden nép, minden törvény szolgálja. — Te vagy az út, te a béke, — uralkodók fényessége. — hazánkat is esedezve — oltalmadba ajánljuk. — Ó felséges királyunk.

3. Ó édes Jézus, keresztény családok szent

királya, — Te vagy, aki a szerelmet s a hűséget megáldja. — Oltárod a család éke, — szent Szíved a kötelék, — A szülőknek példaképe, — a gyermekek barátja — És jóságos királya.

MÁRIA-ÉNEKEK

160. Isten legszebb temploma, — Üdvözlégy szent Szűz Anya, — Kit már mikor fogantatott, — Megszentelt az ég Ura, — Te, kiben bűn nem vala, — Üdvözlégy szent Szűzanya.

2. Dicsőség az Istennek, — Békesség az embernek, — Kik tebenned, ó Szűzanyánk — erős oltalmat nyertek, — Ég s föld velünk zengjenek: — Dicsőség az Istennek!

Evangéliumra:

3. Az örök nap hajnala — Te vagy, áldott Szűzanya! — Utánad jött Megváltónkban — az igazság nappala. — E nap hajnalcsillaga: — Üdvözlégy szent Szűzanya!

Hiszekegyre:

4. Hisszük Istenségedet, — áldd meg, Uram, népedet, — Hogy Szűzanyánk nagy hitével — imádhassunk Tégedet. — Hűn szolgálva Teneked — töltsük itt az életet.

Felajánlásra:

5. Im, a tiszta áldozat, — mit szívünk az Úrnak ad, — Hogy tiszteljük méltó szívvel

— szent fogantatásodat. — Teáltalad az Urat, — nyerje meg e hódolat.

Szent, szent-re:

6. Zengje ég és föld velünk: — Szent vagy, édes Istenünk! — Add, Uram, ezt Máriának — érzésével zengenünk. — Zengjen teljes életünk: — Szent vagy, édes Istenünk!

161. Máriát dicsérje lelkünk, Máriát dícsérje szánk, — Őt, ki által Isten annyi szent malasztja szálla ránk. — Kit Fiának nagy kegyelme kezdet óta őrizett. — Akihez a legparányibb bűnhomály sem férkezett.

2. Mindazok közt, kikre Éva megcsalatva bűnt hozott, — És a bűnnel a halál és kárhozat leszármazott. — Márián magán nem ejte Éva bűne csak sebet, — Kit az ősi vétek ellen egy magas védpajzs fedett.

3. Üdvözölt légy feddhetetlen tisztaságú Szűzanya! — Élet és erény leánya, Boldogasszony, Mária. — Tiszta vagy Te, mint a harmat, mely egekből gyöngyözött, — Sérthetetlen liliomként állsz a bűntövis között.

168. Örülj, vigadj, tisztaságban — kivirágzott anyaság, — Kit körülvesz mennyországban — az angyali sokaság. — Mária, mi anyánk, — Mennyei Pátrónánk, — Bűnösökre, nézz le ránk!

2. Örvendezzél, Isten anyja, — boldogságos asszonyság, — mert Tégedet megkoronáz — a teljes Szentháromság. — Mária, stb.

3. Magasztalnak égi karok, — Téged, kelő hajnalnak, — Tisztelnek, mint erősségét — elrendezett tábornak. — Mária, stb.

173. Áldozzunk, hív keresztények — A kegyelem kútfejének, — Hogy megadta Istenünk — Szűz Máriát minekünk.

2. Máriáé volt a gyermek, — Ki mellett az égi lelkek — Áldva így zengettek: — Dicsőség az Istennek.

Hiszekegyre:

3. Higgyünk, higgyünk, a buzgó hit — Megnyitja az ég ajtóit, — Ezáltal lett Mária — Az Istennek szent Anyja.

Felajánlásra:

4. Szűzanyánk, ez áldozatunk, — Mit Istennek bemutatunk, — Hogy fölségét dícsérje: — Szent Fiadnak szerzése.

5. De bűneink szent Fiadnak — Színe elől visszatartnak: — Te mutasd be, jó, Anyánk, — Amit itt feláldozánk!

Szent, szent-re:

6. Zengje ég, föld s benne minden: — Szent, örökké szent az Isten! — Mint a szent Szűz zengette, — Mondjuk: Szent az Úr neve!

174. Boldogasszony, édes, — Hozzád esd ma néped: — Veszni indult lelkét, — Hogy Te mentenéd meg, — Édes Szűz Anyánk.

2. Dícséretét zengjék — Egyszülött Fiad-

nak, — Kik az égben laknak, — S kik a földön élnek, — Édes Szűzanyánk.

Evangéliumra:

3. Szent Fiad igéit — Hogy megtartsa néped, — Égi fényességet — Eszközölj ki nékünk: — Édes Szűzanyánk!

Hiszekegyre:

4. Hisszük, hogy a lelked — Kegyelemmel ékes — És Fiad Szívéhez — Általad jutunk el, — Édes Szűzanyánk!

Felajánlásra:

5. Fölajánljuk Néked — Szenvedéseinket: — Végy szívedbe minket — S mutass meg az Úrnak, — Édes Szűzanyánk!

Szent, szent-re:

6. Szent az Isten, szent, szent! — Égiek kiáltják, — Földiek így áldják — Szent Fiad hatalmát, — Édes szűzanyánk!

176. Néped, Isten, eléd járul — Énekelni Máriárul. — Tőle támadt üdvösségünk, — Tőle juttatsz mindent nékünk.

2. Dicsőség a magas égben! — Ott vagy Anyánk fényességben — Békesség a jámboroknak, — Akik Hozzád folyamodnak.

Evangéliumra:

3. Első szava a Jóhírnek — Isten Anyja, téged hirdet. — Élve, halva te vagy nékünk — Bizodalmas reménységünk.

Hiszekegyre:

4. A Követnek, Anyánk, hittél, — S Jézus első híve lettél. — Jézus szavát mi is halljuk, — Életünkkel meg is valljuk.

Felajánlásra:

5. Golgota lesz most a szentély: — Itt a szent test, itt a szent vér — Krisztus örök áldozatja, — Szűz Mária könnye rajta.

6. A szent asztalt körülálljuk, — Áldozatunk fölajánljuk — Áhítatos imádsággal — Mária szent keze által.

Szent, szent-re:

7. Szent vagy, Uram, szent vagy, szent vagy! — Mondhatatlan, végtelen nagy! — Emberek közt legszebb másod, — Szűz Mária, legyen áldott!

177. Szívünk, lelkünk összeszedjük — Szűzanyánkat áldjuk együtt. — Közös légyen az áldozat, — Mit a pap keze bemutat.

2. Dicsőség a magasságban — Énekeljünk mindahányan, — S legyen békesség mivelünk — Melyet Mária hoz nekünk.

Evangéliumra:

3. Bibliában Isten mondja, — Hogy az Asszony összerontja — Ama kígyónak a fejét, — A bűn átkát és erejét.

Hiszekegyre:

4. Hite nagy volt Máriának, — Hitt az angyal szózatának. — Hitem tölti be szívemet, — Erősítsd, Uram, hitemet.

Felajánlásra:

5. Itt az ostya és a bor már, — Golgotává lett az oltár. — A pap itt az Üdvözítő, — És az áldozat ugyanő.

6. Felajánljuk mi is véle — Szűzanyánk tiszteletére — Szent Fiának a szíveket, — Aki minket úgy szeretett.

Szent, szent-re:

7. Szent, örökké szent vagy, Isten, — Dicsőséges szentjeidben, — Szűzanyánk, Uram, teneked — Legszebb, isteni remeked.

178. Szűz Mária mennynek — gyöngyös ékessége, — Tiszta szeretetnek — aranya, szépsége. — Szeretlek és áldlak, — én szívembe zárlak. — Mária, Mária! — bűnösök szószólója.

2. Ó Mária, tenger — csillaga, estfénye, — Szegény gyarló ember — második reménye! — Általad szűz szépség — Istennek dicsőség! — Mária, stb.

3. Te szent Szülöttednek — földi útját jártad, — Minden szavát ennek — Te szívedbe zártad. — Ó legyen, míg élünk, — élted nyitott könyvünk. — Mária, stb.

181. Hozzád futok bánatommal, — Boldogasszony édes: — Méltatlanná lettem újra — szent Fiad nevéhez. — Lelkemet a bűn mardossa, — nincs megpihenésem: — Bűnbánóknak édesanyja — vezess át a vészen.

2. Megfogom a két kezedet — és el nem

bocsátom: — Hiszen nincsen más menekvés — ezen a világon. — A tékozlót fogadd megint — vissza kegyeidbe, — S bánatában megfürösztve — a mennyekbe vidd be.

3. Állíts Isten országában — utolsónak engem: — Hogy Fiadnak egy mosolya — bennem földerengjen.

4. S én örökre zengni fogom — Isten dicsőségét, — Ki Általad visszaadta — szívemnek a békét.

183. Lelkem tiszta lánggal ég — Ó Mária éretted. — Rólad szólnom édesség. — Szívem úgy meg illetted. — Hogy szerelmeddel — Fölbátorítottál, — Kegyességeddel — Hűn ápolgattál, — Köszönöm mint Anyámnak, — Kegyelmes pátronámnak.

2. Sok bajban és veszélyben — Segítettél s megvédtél. — Az Istentől énnekem — Sok-sok áldást megnyertél. — Ha fohászkodtam — Hozzád szólottam, — Tőled mennyei — jókhoz jutottam, — Köszönöm mint Anyámnak, — Kegyelmes pátronámnak.

188. Néked ajánljuk Szűzanyánk, — A legszebb hónap alkonyát. — Ezer nép híven zengi ma: — Ó üdvözlégy, Mária!

2. Énekli tiszta gyermekajk, — S kik érzik a sok földi bajt, — Esengve száll szívük dala: — Ó üdvözlégy, Mária.

3. Hallja a bűnös és zokog, — Hogy elhagyta a hajlokot, — Melyben a legszentebb ima: — Ó üdvözlégy, Mária!

4. Ó tudjuk: május estelén — Az égben is több lesz a fény — S zengőbb az angyalok dala: — Ó üdvözlégy, Mária!

189. Nyújtsd ki mennyből ó szent Anyánk, kezedet, — Meg ne utáld ínségében hívedet, — Mária, Mária, Mária, Szűzanya.

2. Oltalomhely Isten után csak te vagy, — Szólj mellettem, mert Istennél szavad nagy. — Mária, stb.

3. Vétkeimnek rútságáért meg ne vess, — Szent Fiadnak országába bevezess. — Mária, stb.

4. Hogyha megvetsz, édesanyám, mit tegyek? — Vétkeimnek tengerében elveszek. — Mária, stb.

190. Ó, áldott Szűzanya, — mennyei szép rózsa, — Boldog mennyországnak — drága gyöngyvirága, — Bűnösöknek édes szószólója, — vigyázz reánk — Édesanyánk, — Angyaloknak kegyes királynéja.

2. Hajtsd hozzánk, ó Anyánk, — angyali orcádat, — Áldott szent Fiadat — érettünk imádjad, — Hogy láthassuk mennyekben Atyánkat. — Vigyázz reánk stb.

3. Mily boldogok azok, — kik téged dícsérnek, — Buzgó szívvel neked — vígan énekelnek, — Szent Fiadnál azok kedvet lelnek — Vigyázz reánk, stb.

4. Ó Szentháromságnak — szolgálóleánya — Adj erőt népednek — dícséretmondásra,

— Szent nevedet hogy örökké áldja. — Vigyázz reánk, stb.

5. Üdvözlégy, áldott légy, — Jézusnak dajkája, — Szegény bűnösöknek — kegyes szószólója. — Szolgáidnak légy meghallgatója. — Vigyázz reánk, stb.

6. Tenger fövenyének — mennyi sokasága, — Tavaszi rózsáknak — drága szép virága, — Krisztus Anyja, annyiszor légy áldva! — Vigyázz reánk, stb.

7. Alázatos szívvel — kérünk, kegyes Anyánk, — Hogy amikor eljön — a mi végső óránk, — Jobbkéz felől állítson szent Atyánk. — Vigyázz reázz reánk, stb.

191. ó dicsőséges asszonyság — Napszépen fénylő tisztaság, — Kit illet mennyben boldogság — És égben, földön méltóság.

2. Életünk Éva elveszté, — Te szent Szülötted megszerzé, — Siralmainkat elvevé — És boldogságunk megnyeré.

3. Égi királynak szent Anyja, — Világosságnak ajtaja, — Kiben az élet szép napja — Magát miránk kiárasztja.

4. Dicsőség szentek Szentinek, — Ki alkotója mindennek, — Atya, Fiú, Szentléleknek, — Örökkön élő Istennek.

193. ó dicsőült szép kincs, — Kiben semmi rút nincs, — Kihez nem fér sötétség, — Jesszse termő törzsén, — Dávid háza keblén — Felkelt boldog fényesség. — Fényes csilla-

gokkal, — Nappal és a holddal — Vetélkedő dicsőség.

2. Szép liliom szála — Kiről reánk szálla, — Ami jót az ég adott. — Kinek drága kertje — Önte világszerte — Drágalátos illatot, — Mikor Ádám népe, — Bűneitől tépve, — Átok alatt roskadott.

3. Te mennyország útja, — Paradicsom kútja, — Ki ránk öntöd jóságod, — Kinek tiszta melle, — Anyai szent keble — Nevele szép virágot, — Aki minden bűntől, — Pokolbeli tűztől — Megváltá e világot.

195. Te vagy földi éltünk vezér csillaga, — Édes reménységünk, kegyes Szűzanya. — Téged rendelt jó Anyánknak az Isten Fia, — Azért áldunk örvendezve, ó Szűz Mária!

2. Te hajnalcsillag vagy éltünk hajnalán, — Hogy kövessünk annak egész folyamán. — Téged rendelt jó Anyánknak az Isten Fia, — Azért áldunk örvendezve, ó Szűz Mária!

3. Te reménycsillag vagy éltünk tengerén, — Átragyogsz minden bú és baj fellegén. — Téged rendelt, stb.

4. Te mint reménycsillag mosolyogsz felénk, — Ha tűrve s Istenben bízva szenvedénk. — Téged rendelt, stb.

5. És ha elközelget éltünk alkonya, — Te vagy vigaszteljes esti csillaga. — Téged rendelt, stb.

196. Üdvözlégy Mária, — tengernek csillagja, — Mindenkor Szűzanya — mennyország

kapuja. — Téged kérünk, hallgass minket, — szent Fiadnak ajánlj minket, — Ó szép Szűz Mária.

2. Mennyből leküldetett — Gábriel arkangyal, — Hogy téged köszöntsön — üdvözlő szavakkal. — Téged kérünk, stb.

201. Üdvözítőnk édesanyja — Mennyeknek megnyílt kapuja — Tengerjárók szép csillaga, — Boldogságos Szűz Mária.

2. Légy segítség hű népednek, — az elesett bűnösöknek, — Ki szülője Istenednek, — Anyja lettél Teremtődnek.

3. Mert angyali köszöntésre — Rádszállott az Úr Szentlelke. — Ekkor lett az örök Ige — Szűz méhednek szűz gyümölcse.

4. Azért, édes Istenanyja, — Légy bűnösök szószólója, — Botló lábunk támasztója, — Üdvösségünk nyílt kapuja.

5. Adjunk hálát az Istennek, — Atya, Fiú, Szentléleknek, — Három személy Felségének, — Egymivoltú Istenségnek.

Adventben: *Pap*: Ángelus Dómini nuntiávit Maríae. *Hívek*: Et concépit de Spíritu Sancto!

Karácsony első vecsernyéjétől: *Pap*: Post partum Virgo invioláta permansísti. *Hívek*: Dei Génitrix intercéde pro nobis.

203. Mennyországnak Királynéja, — Angyaloknak szent Asszonya — Áldott gyökér Szűz Mária, — Üdvözlégy Krisztus szent Anyja.

2. Teáltalad e világra — Új világosság virrada. — Örülj, dicsőség virága, — Kinél szebb nem jött világra.

3. Áldott légy, drágalátos Szűz! — Isten véled, szép virág, Szűz! — Mennyben szent Fiad mellett ülsz — S tudjuk, rajtunk is könyörülsz.

Pap: Dignáre me laudáre te Virgo sacráta.
Hívek: Da mihi virtútem contra hostes tuos.

205. Mennynek Királyné asszonya — Örülj szép Szűz, Alleluja, — mert kit méhedben hordozni méltó voltál, — alleluja.

2. Amint megmondotta vala, — föltámadott, alleluja. — Imádd Istent, hogy lemossa bűneinket, alleluja!

Pap: Gaude et laetáre Virgo Maria, Allelúja!
Hívek: Quia surréxit Dóminus vere, Allelúja!

207. Mennyországnak Királynéja, — irgalmasságnak szent anyja, — Élet, édesség, reménység, — Üdvözlégy szép Szűz Mária.

2. Évának árva fiai — Számkivetett maradéki, — Siralminak örökösi — Sok nyavalyáknak hajléki.

3. E siralomnak völgyében, — Kik nyavalygunk nagy ínségben, — Hozzád óhajtunk mennyégbe, — Hol vagy örök dicsőségben.

4. Azért szószólónk, szemedet, — Fordítsd hozzánk kegyelmedet, — És a te bűnös népedet — Oltalmazzad híveidet.

5. Ó édes Szűz, irgalmadat, — Mutasd meg

kegyes voltodat, — Holtunk után szent Fiadat, — Mutasd meg boldogságodat.

Pap: Ora pro nobis sancta Dei Génitrix.
Hívek: Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

213. Áldunk Isten jó szolgája, — Szentcsaládnak hű sáfárja — Kire Isten megváltásunk titkát bízta, — Mert a lelked igaz volt és szíved tiszta.

2. Őre voltál Máriának, — tanúja szűz liljomának, — Kit kertedbe Isten plántált vigyázatra — Hogy fakasszon drága bimbót áldozatja.

3. Betlehemnek jászolánál — a Kisdedre ráhajoltál, — Megmutattad pásztoroknak, királyoknak, — Kit fiaik mindörökké hinni fognak.

4. Bosszújától Heródesnek — Isten Fiát védelmezted, — Bujdosásban lelked retteg, tested fárad, — Hogy megtartsd őt a megváltó keresztfának.

5. Kit angyalok hűn szolgálnak, — intésére készen állnak. — Isten Fia tenéked lett engedelmes, — Alázattal szavaidra ő figyelmez.

6. Két kezed munkája árán — növekedett a szent Bárány, — Műhelyedet verejtékkel megszentelte, — Ott készült a keresztfára áldott lelke.

7. S a keresztfán kit megváltott, — sok baj őrli e világot: — Ó Szent József, szent családnak hű sáfárja, — Legyen gondod Jézusod szent Egyházára!

MISEÉNEKEK.

220. Áldozattal járul Hozzád, — ó nagy Isten hív néped, — Hogy végtelen jóságodért — hálát adjon tenéked. — A gyermeki hű szíveknek — áldozatát nem veted meg, — Szálljon arra országodból — isteni szent tetszésed.

2. Dicsőség a magasságban — a fölséges Istennek, — Békesség itt lenn a jámbor, — jószándékú embernek. — Add, hogy mindig élő hittel, — hív reménnyel, szeretettel — Mondjunk méltó dicséretet, — ó Atyánk szent nevednek.

Hiszekegyre:

3. Úr Jézus, te hoztad égből — az üdvösség igéit, — A te drága ajándékod — az egekbe vivő hit. — Ez élessze szíveinket, — ez vezesse tetteinket. — Uram, Uram, kihez menjünk, — ha malasztod nem segít.

Felajánlásra:

4. Az oltáron megújul most — a kereszt áldozata, — Mint azt vérrel bűneinkért — Megváltónk bemutatta. — Ámbár itten nincs vérontás, — de megvan az Istenáldás, — Bőven árad ránk a váltság, — vérének szent harmata.

5. A kenyér- s boráldozattal — felajánljuk szívünket, — Szándékunkat, tetteinket — és mind egész éltünket. — Áldd meg, amit fölszentelnek — hív szolgáid szent nevednek. —

Irgalmasság édes Atyja, — ó hallgass meg bennünket.

Szent, szent-re:

6. Az angyalok seregével — zengjük: Szent az Úristen! — A tiszta szív örömével — mondjuk: Szent az Úristen! — Zengje velünk az ég és föld, — melyet dicső neve bétölt: — Szent az Isten, szent az Isten, — örökké szent az Isten!

221. Egybegyűltünk, ó nagy Isten, — buzgó imádásodra, — Lelkünk méltó hadd lehessen — isteni áldásodra, — Mely a tiszta áldozatban — számunkra elrejtve van. — Ó, tekints hát kegyelmesen — itt esdeklő nyájadra.

2. Legyen áldás és dicsőség — mennyben a nagy Istennek! — Testi, lelki szent békesség — földön minden embernek. — Az angyali seregekkel — kiáltsuk nagy örömmel: — Dicsőség a jó Istennek, — békesség az embernek!

Hiszekegyre:

3. Ó Atyánk, te itt a földön — anyát adtál minekünk, — Kinek szívén mindörökkön — békességet lelhetünk. — Szentegyházad e jó anya, — az igazság oszlopa, — Nem félünk mi, bármi jöjjön, — amíg ő áll mellettünk.

Felajánlásra:

4. Jézus Krisztus szerzeménye — a kenyérs boráldozat, — Mit nevednek emlékére, — Uram szolgád bemutat. — Legyen kedves, ó

szent Atya, — Fiad vére harmata; — Lelkünket, hogy hófehérre — mossa, kérünk, elfogadd.

Szent, szent-re:

5. Szent örökké, szent az Isten, — Atya, Fiú, Szentlélek! — Zengjen égen s földön minden — hálát a nagy Istennek. — Áldott, ki az Úr nevében — jő angyalok körében. — Szent örökké, szent az Isten, — Atya, Fiú s Szentlélek!

222. Futva jöttem elibéd, — szentélyedbe, Isten, — Édes arcod örömét — be kerestem! — Mint a szarvas hűs eret, — csobogót, — Úgy kívánlak mérhetetlen — égi jót.

2. Háromságban örök Egy, — Téged magasztallak, — Békességet permetezz — az igaznak! — Énekszóval áldalak — művedért. Áldott Krisztus, kegyelmedbe — visszavégy.

Evangéliumra:

3. Árva szívem holt erét — töltsd meg, égi Jóság. — Átcsobogjon szent igéd: — friss valóság. Hadd teremjen szűz erőt, — tiszta vért, — Halni bátor hősi szívet — Szívedért.

Hiszekegyre:

4. Hiszek hármas, mégis egy — örök égi Jóban, — Láthatatlant s láthatót — alkotóban. — Hiszem hozzánk testesült — egy Fiát, — És a Lélek csodatermő — harmatát.

Felajánlásra:

5. Vedd e tisza áldozat — kenyerét, Hatalmas. — Árva szónkra, Irgalom, — kérünk, hallgass. — Bűneinkért ad Fiad — drága bért, — Ó fogadd el elevenért, — holtakért.

6. Meghajoltan áldozunk. — Benne kedved teljék. — Vedd e víz és vedd e bor — titkos teljét. — Égbe küldje illatát a kehely, — Hozzánk hajló irgalommal — töltsön el.

Szent, szent-re:

7. Szent az Úr! a földtekén — mennydörögve szólal — Angyalajkak kórusán — csendülő dal. — Szent az Isten. Emberért ő teremt — Szeretetből üdvösséget. — Szent, szent, szent!

223. Hozzád sóhajt a lélek, Urunk, — Hozzád vonz az igaz szeretet, — Hozzád jöttünk, eléd borulunk.

2. Utunk állnák gonosz bűneink, — Ám addig kér esengve imánk, — Míg irgalmad reánk letekint.

Dicsőítésre:

3. Istenhez száll dicsérő imánk. — S ha van bennünk igaz akarat, — Istentől száll a béke reánk.

Evangéliumra:

4. Mint föld issza a csendes esőt. — Úgy fogadjuk az égi igét, — Ez ád nékünk vigaszt s új erőt.

Hiszekegyre:

5. Drága kincsünk nekünk a hitünk. — Hálás szívvel köszönjük, Urunk, — Hogy szólottál, hogy szerethetünk.

Felajánlásra:

6. Szent Szíveddel együtt hevülünk, — Felajánljuk szívünk, mindenünk. — Szándékoddal így egyesülünk.

7. Gyarló szívünk imája csekély. — De ha Szíved könyörög velünk, — Mégis, mégis bizton eget ér.

Szent, szent-re:

8. Ó, áldjuk mind az egek urát. — Szent, szent, szent vagy, így szóljon imánk. — Ég s föld zengje a hála dalát.

226. Kegyességgel hívsz, ó Jézus, — Atyai szent kebledre, — Hozzád megyünk mindahányan, — Kik meg vegyunk terhelve.

2. A mennyei szent karokkal — Engedd, Uram, zengenünk: — Légyen áldás és dícséret, — Neked édes Istenünk.

Evangéliumra:

3. Oltárodhoz azért jöttünk — Követvén hívásodat, — Hogy megnyerjük az enyhülést, — A te szent malasztodat.

Hiszekegyre:

4. Kihez menjünk, Uram Jézus? — Igazság, út csak Te vagy, — Benned hiszünk és reménylünk, — Soha, soha el ne hagyj!

Felajánlásra:

5. Itt van, mit a végvacsorán, — Jézus, értünk szerzettél, — És a kínos szent keresztfán — Szent véreddel rendeltél.

Szent, szent-re:

6. Áradjon ránk, kegyes Jézus! — Ez áldozat érdeme, — És hagyj benned elmerülni, — Irgalomnak tengere.

7. A tiszta szív érzelmével — Zengjen buzgó énekünk: — Szent az Isten, szent az Isten, — Szent vagy, édes Istenünk!

227. Kegyes szemmel nézz ránk, édes Istenünk, — Akik szívvel, ajkkal áldunk, tiszteljünk. — Kegyelmednek árját áraszd ránk, — S légy mindenkor édes jó Atyánk!

2. Légy áldva az égben és a földtekén! — Ameddig csak élek, dicsőítlek én. — Mindörökre engedd zengenem — Dicsőség tenéked, Istenem.

Hiszekegyre:

3. Hisszük élő hittel egyházunk tanát, — S attól el nem térünk életünkön át. — Hiszünk erős hittel Istenben, — Aki Úr a földön és mennyben.

Felajánlásra:

4. Ajándékul néked mit adjon híved — Hisz az égben s földön minden a tied! — Ez áldozat nékünk mindenünk, — Ezt fogadd el tőlünk, Istenünk!

Szent, szent-re:

5. Téged illet, Isten, mindenek felett — A dicséret, áldás és a tisztelet! — Azért zengje folyton énekünk: — Nagy vagy, jó vagy, szent vagy, Istenünk!

229. Kezdődik az ének — az Úr Fölségének, — kezdődik a szent áldozat. — Alázatos hittel — imánk Hozzád sír fel, — ó Atyánk kegyesen fogadd. — Bűnbánó — szívvel koldulunk; — Könyörülj — népeden, Urunk, — Érte halt halált szent Fiad.

2. Isteni szent Fölség, — hála és dicsőség — Tégedet illet egyedül. — Trónod zsámolyára — száll szívünk imája, — égbe, hol szent Fölséged ül. — A szívünk — Tehozzád eped. — Köszönjük, — hogy szent gyermeked — Küldted el békekövetül.

Evangéliumra:

3. Isten jó hírével — közibénk jövén el, — Irgalmat prédikál nekünk. — Minden rút hibánkat — lemossa a bánat, — Istenhez visszatérhetünk. — A kereszt — üdvösség jele, — Éljünk hát — és haljunk Vele: — Így mentjük meg az életünk.

Hiszekegyre:

4. Hiszünk az Atyában, — ég és föld Urában: — Ő adott nékünk életet. — Szent Fia, a Bárány, — drága vére árán — Istenhez visszavezetett. — Szentlélek — a vigasztaló,

Kiben a — bűnnek meghaló — Életünk újjászületett.

Felajánlásra:

5. A kereszt oltárán — Jézus, égi Bárány, — Atyjának föláldoztatott. — Kenyér s bor színében — megújítja szépen — Az áldott szent áldozatot. — Ó Atyánk, — kegyesen fogadd, — Hintsd le ránk — szent malasztodat — S fordítsd el tőlünk haragod.

6. Mi is a szívünket, — búnkat, örömünket — Áldozzuk, ó Atyánk, Neked. — Kezed áld, vagy büntet, — egész életünket — Adtad, hát el is veheted. — Jézusért — bízva szenvedünk, — Jézusé — legyen életünk, — Ki értünk fölfeszittetett.

Szent, szent-re:

7. Szent vagy, Uram, szent, szent: — Zengik a mennyben fent — Ujjongó szentek, angyalok. — Szent vagy, Uram, szent, szent: — Bűnös földön itt lent — Visszhangnak szállnak sóhajok. — A kereszt — áldja szent neved, — Ővele — hódolnak Neked — emberi s angyali karok.

230. Szeretettel jönnek Hozzád, — Atyánk hívő gyermekid, — Meghálálni kegyelmednek — nagy jótéteményeit. — Az oltár szent zsámolyához — buzgó szívünk imádást hoz, — Áldozatul hozza Néked — legtisztább érzelmeit.

2. Szálljon égbe öröm hangja — a dícsérő

éneknek, — Zengje velünk az ég és föld, — dícsőség az Istennek! — Legyen áldás az Atyának, — Ő egyszülött szent Fiának, — Legyen áldás és dicséret — együtt a Szentléleknek!

3. Üdvözítőnk tanítása — szeretet szent törvénye, — Melyet hirdet szent egyháza — lelkünk örök üdvére. — Uram, segíts megmaradnunk — híven abban, amit vallunk, — Hogy hitünknek világánál — lelkünk célját elérje.

Felajánlásra:

4. Szeretetnek szent emléke — ez az örök áldozat, — Mit most szolgád az oltáron, — Uram, neked bemutat. — Add, hogy kik most buzgón áldunk, — érted ádozattá váljunk, — Szeretetben élve s halva — lássuk egykor arcodat.

Szent, szent-re:

5. Az angyalok énekével — egyesüljön énekünk, — Zengvén a szív örömével: — szent vagy, édes Istenünk — Szereteted bizonysága — az ég és föld alkotmánya. — Szent vagy! ég, föld ezt kiáltsa, — szent vagy, édes Istenünk.

232. Zeng a harang hívó szóval — e szép ünnep * reggelén. — Összegyűltünk oltárodnál, — kél szívünkben új remény. — Földi

* *Vagy:* Húsvét (pünkösd, Úrnap, stb) áldott reggelén.

bajban, gyötrelemben — tűnik, múlik életünk: — Áldozatod erejében — új életre ébredünk.

2. Dicsőség a magasságban — élő Krisztus, Teneked. — Szent halálod dicsősége — megnyitá a mennyeket. — Békességünk csak Tebenned — van a földön minekünk; — Bízva lépünk nyomaidba, — tudjuk: hozzád érkezünk.

Evangéliumra:

3. Uram Jézus, tenálad az — örök élet igéje; — Biztosítja igazságát — szentelt véred pecsétje. — Taníts minket égi szóval, — hívj magadhoz Jézusunk, — Szent Igédnek világánál — mennyországba eljutunk.

Hiszekegyre:

4. Krisztus Urunk, hiszünk néked, — sziklán épül szent hitünk: — Életedet bizonyságul — odaadtad, Istenünk, —A halálnak zord hatalmát — nyitott sírod letörte, — A halandó, ki hisz benned, — általad él örökre.

Felajánlásra:

5. Mit adhatok, szegény bűnös? — szivemből csak bűn fakad. — Te vagy értünk, Üdvözítőnk, — a szeplőtlen áldozat. — A halandó mindig újra — megtetézi vétkeit, — Nem ajánlhat elégtételt, — hogyha Jézus nem segít.

6. De az oltár fehér gyolcsán — újul egyre áldozat: — Bűneinkért felajánlod, — édes

Jézus, magadat, — S hogyha vétkünk sokasága — ezerannyi volna még: — Áldozatod tiszta lángján — vétkünk szennye mind elég.

Szent, szent-re:

7. Hódolattal dicsőitnek — az angyali seregek, — Imádattal leborulnak — a bűnbánó emberek. — Szent vagy, szent vagy, szent vagy, Jézus, — örök élet királya! — Boldog, aki dicsőséged — hívő szívvel imádja.

GYÁSZMÍSEÉNEKEK

235. Adj irgalmat, adj nyugalmat, — Ó Atyánk a lelkeknek, — Akikért ez áltozatta testvéreik esdenek. — Adjon nekik enyhü letet — A végtelen szeretet. — Adj irgalmat adj nyugalmat — Minden megholt hívednek.

2. A szerető tanitványnak, — Szent Jánosnak mondatott: — Ird föl: «Boldog mindörökké — Az Úrban elhunyt halott!» — Engedd Uram, hogy halottunk, — Kiért Hozzád fordulunk, — Tőled hallja ezen égi — Vigasztaló szózatot.

Evangéliumra:

3. Édes Jézus, Aki értünk — Föláldoztad Magadat, — Legyen kedves Teelőtted — Ez a tiszta áldozat. — Adjon enyhet, szabadulást, — Mennyországba feljutást — A szenvedő jámboroknak, — Akik várják napjukat.

Szent, szent-re:

4. Zengjük áldva: Szent az Isten! — Élők holtak Istene! — Kegyelemnek, irgalomnak — Mérhetetlen tengere. — Mind az Ő szent kezén vagyunk, — Néki élünk és halunk, — Szent az Isten, Szent az Isten, — Élők s holtak Istene.

238. Élők, holtak szent Istene, — ó hallgas meg minket itt, — Kik könyörgünk, hogy szüntesd meg — szolgád szenvedéseit. — Fogadd a szent áldozatot, — mit bemutat fölkent papod, — Nyerjenek az égbe utat — néki szent vércseppjeid.

2. Ne nézd számos gyarlóságát, — melyeket elkövetett. — Ó ne vond meg hű szolgádtól — a mennyei örömet. — Engedd meg, hogy színed lássa — s szenteidnek legyen társa, — Hogy azokkal imádhassa — fölséges szent lényedet.

3. Jézusunk, ki váltságunkért — égből földre szállottál, — Nézz reánk, kik itt könyörgünk — szent oltárod lábánál. — Adj hívednek boldogságot, — melyet a szem még nem látott, — Add, hogy majd irgalmasságot — leljünk mi is trónodnál.

241. Ki ragyogni látod — élted csillagát, — Halljad a természet — hathatós szavát: — A gyenge és erős, — félékeny és a hős — Meghal egyaránt.

2. Légy gazdag, vagy koldus — szolga, vagy király, — Ifjú, vagy elaggott, — izmos,

vagy szikár, — Egy csapás és elejt — és rideg sírba ejt — A kemény halál.

3. Mint az őszi szellő — fák zöld levelit — Elhordja, úgy járnak — szinte ékeid. — A tilost ne keresd — és tovább ne szeresd, — Mert az elmerít.

4. Nézd a föld virágát, — míly hamar virít: — Alig vetted észre — szende ékeit, — Fonnyadni siet már, — szívből sajnáljad bár, — Hogy vigyázz, tanít!

5. Ne ígérj magadnak — hosszú életet, — A halál veled jár, — s észre sem veszed: — Hogy élted fonalát — elmetszi, nem lesz gát — semmi érdemed.

6. Hát Istentől rendelt — célodhoz siess: — Örömet mulandó — jókban ne keress: — Hogy ha int az óra, — a bírói szóra — Bátran ott lehess.

243. Ments meg engem Uram az örök haláltól, — Ama rettenetes napon minden bajtól. — Midőn az ég és föld meg fognak indulni, — S eljössz a világot lángokban ítélni.

2. Reszket minden tagom, borzadok és félek, — Földi pályát végzett szegény, bűnös lélek. — Félek a naptól, mely vizsgálni fog s dúlni, — Midőn az ég és föld meg fognak indulni.

3. Haragnak napja az, ínség s veszély napja, — Nagy nap, mely a bűnöst gyötrelemnek adja; — Midőn te, ki mindig éltél és fogsz élni, — Eljössz a világot lángokban ítélni.

4. Örök nyugodalmat adj, ó Uram, nékik, — S örök világosság fényeskedjék nékik: — Hogy szent trónod körül udvarolhassanak, — S téged, boldogítót, örökké áldjanak.

5. Ments meg engem, Uram, az örök haláltól, — Ama rettenetes napon minden bajtól; — Midőn az ég és föld meg fognak indulni, — S eljössz a világot lángokban ítélni.

246. Ó emberi gyarló nemzetség — Minden dolgod csak hívság, kétség, — Miben bízol? Arany és ezüst — Elenyészik majdan, mint a füst. — Ó, halál, ó halál, ó szörnyű halál.

2. Nem látod e annyi példában, — Hogy a halál siet dolgában, — A sok tisztség, s nagy birodalom — Elolvad majd, mint a hóhalom. — Ó halál, stb.

3. Kik a magas székeket ülik, — Még a halált el nem kerülik. — Meg nem ment a nagy királyi szék, — Semmi nagyság, semmi tisztesség. — Ó, halál, stb.

4. Légy erős bár, nagy és hatalmas, — Vagy mint Sámson, oly diadalmas, — Vagy szép, mint a piros rózsaszál, — Mit sem használ: mégis lekaszál. — Ó, halál, stb.

5. Mit használ szép, aranyszín hajad, — Klárisforma gyenge ajakad, — Mit kristályos, fényes két szemed, — Ha a sírba dugják holt fejed? — Ó, halál, stb.

6. Hány mosolygó színes violák, — Rubintoknál pirosabb orcák — Bimbójukban vesz-

tek tavaszon, — Akik nyarat reméltek nagyon. — Ó, halál, stb.

7. Gyenge szűzek, pávák, szép ifjak, — Ne játsszatok, nemes úrfiak! — Váratlan jő reátok a sor, — Testetekből még ma válhat por. — Ó, halál, stb.

8. Nincs e földön hosszú maradás, — Fogadó ez, nem örök lakás. — Láss dolgodhoz, míg az úton vagy, — Ne játsszál, mert számadásod nagy! — Ó, halál, stb.

251.B. Napja Isten haragjának, — Végét veti e világnak, — Ez szavok a prófétáknak.

2. A szív tele rettegéssel — Lesz a Bíró jövetével, — Hol kezdődik a számvétel.

3. A trombitaszó egyszerre — Lehat minden sírfenékre, — Kit-kit hív az ítéletre.

4. Bámul természet és halál, — Hogy a földpor emberré vál, — És a bíró elébe áll.

5. Az írott-könyv megnyittatik, — Melyben minden foglaltatik, — Valami megbíráltatik.

6. Ha a bíro ül ragyogva, — Mi sem marad eltitkolva, — Minden meg lesz ott bosszulva.

7. Akkor szegény én mit tegyek, — Oltalmamra kiket vegyek, — Hol a szentek is rettegnek?

8. Égnek, földnek szent Fölsége, — Világ ingyen üdvössége, — Segíts, malaszt, nagy mélysége!

9. Kegyes Jézus! emlékezzél, — Hogy éretted kínt szenvedtél, — Mentsd meg, akit véren vettél.

10. Felkerestél fáradozván, — Megváltottál a keresztfán, — Munkád haszna áradjon rám.

11. Igaz te a bosszulásban, — Légy bő a megbocsátásban, — Míg nem állok számadásban.

12. Szívbe szállva fohászkodom, — Szégyen terül el arcomon, — Könyörülj meg rútságomon.

13. Ki Magdolnát föloldoztad, — És a latrot meghallgattad, — Kegyed nékem is ajánltad.

14. Aznap minden könnybe borul, — Melyen a test hamujából — Föltámad és eléd járul.

15. Akkor, Jézus, nyújts irgalmat, — Híveidnek adj nyugalmat, — Szenteiddel köz jutalmat!

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA

253. Bemegyek szent templomodba, — Uram a szent oltárhoz, — Az aranyos oszlopok közt — a királyi trónushoz. — Színed előtt leborulok, — szegény bűnös elnémulok, — Égő füstnek illatával, — Uram, Néked udvarlok.

2. Bölcs Salamon kőtemplomot — épített az Istennek, — Hogy ott legyen lakóhelye — a szövetségszekrénynek, — Elkeríté kárpitokkal; — Kerubimok ékesíték, — kiterjesztett szárnyakkal.

3. Hát én, szegény, földnek férge, — mit építsek nevednek? — Lakóhelyet hol szerezzek — az isteni Fölségnek? — Aki por és hamu vagyok, — bűneimtől roskadozok, — Lábam, hogy a földet nyomja, — méltó arra sem vagyok.

4. Hogyha tetszik áldozatom, — lelkemet fölajánlom, — Örökös hű szolgálatra — holtomig leláncolom. — Szenteld ékes templomoddá, — Szent Lelkednek hajlékává, — Rendeld égi udvarodban — engedelmes szolgáddá.

5. Hogy szívemben fölgerjedjen — az isteni szeretet, — Piros véred harmatával — öntözgessed szívemet. — Add, hogy lelkem tiszta legyen, — soha többé ne vétkezzem, — Választottak seregébe, — engedd, hogy fölvétessem.

257. Örvendezzünk, jertek — áhítatos lelkek — Istenünk oltáránál! — Nyissuk ki a lelkünk, — vidám dalra keljünk: — Mi Urunk mireánk vár.

2. Fölséges az Isten, — por előtte minden, — Por a föld, por az ég is! — Mik a földön élnek: — mint a szegény féreg. — Szeret ő, szeret mégis.

3. Fiát adta értünk, őbenne remélünk. — Főpapunk ő lett nékünk, — Áldozatunk ő lett — s érte, Uram, tőled — Reméljük üdvösségünk.

4. Szent, szent, szent az Isten, — énekelje

minden, — Ég és föld imádjátok. — Közeleg az égből, — dicsőséges fényből, — Szent neve legyen áldott!

259. Jőjj, Szentlélek Úristen, — Áraszd reánk kegyelmesen, — Isteni segítségeddel, Mennyből fényességedet. — Jőjj el, jőjj el, — jőjj el, jőjj el, — Jőjj Szentlélek Úristen!

2. Jőjj el árvák gyámola, — Jőjj el szívünk orvosa, — Oszd ki égi kincsedet, — Oszd ki égi kincsedet. — Jőjj el, jőjj el, stb.

3. Jőjj el lelki vigaszunk, — Testi, lelki támaszunk, — Érezzük bőségedet, — Érezzük bőségedet. — Jőjj el, jőjj el, stb.

Pap: Emitte Spiritum tuum et creabantur.

Hivek: Et renovabis faciem terrae.

260. Jőjj el, Szentlélek Úristen, — Tekints reánk kegyelmesen, — Isteni segítségeddel, — — Véghetetlen kegyelmeddel. — Áraszd hét ajándékodat, — Add a Te szent malasztodat.

261. Hallottuk Isten, a te szent igédet, — Szívünkbe vessük sok kegyes intésed. — Azt fogjuk követni, soha meg nem vetni, — Csak te add szent malasztod, legyen rajtunk áldásod.

2. Tarts meg Úristen az egy igaz hitben, — Tarts meg örökké te szent kegyelmedben. — Szent igéd értelme bűn ellen védelme — Legyen a mi lelkünknek, erre segíts bennünket.

263. Uram, hiszlek és reméllek, —tiszta szívből szeretlek. — Vallom magam kereszténynek, — hitelt adok mindeneknek, — Amit Krisztus hitén vallnak, — mert mindezek Tőled vannak. — E szent hitben, reménységben, — szeretetben erősíts.

2. Uram, hiszlek és reméllek, — tiszta szívből szeretlek. — Benned, Uram, reménységem, — hogy elnyerjem üdvösségem, — Mert bűneim megbocsájtod, — megtérésem hogyha látod. — E szent hitben, reménységben, — szeretetben erősíts.

264. Szent olvasót imádkoztunk, — Máriához fohászkodtunk, — Kérve-kérjük Szűz Anyánkat, — Fogadja el hű imánkat.

2. Szent olvasót mikor mondtunk — Máriának füzért fontunk, — Fonogattuk koszorunkat, — Rózsafüzért Asszonyunknak.

275. Hol Szent Péter sírba téve — És Rómának dobog szíve, — Ezrek ajkán, ezer nyelven — Hő ima zeng édesdeden: — Tartsd meg Isten szent atyánkat, — Krisztusnak helytartóját.

2. Aranyfödél, márványfalak — S a Vatikán visszhangzanak, — S a hét halom tág körében — Megharsanva körülröppen: — Tartsd meg Isten Szent atyánkat, — Krisztusnak helytartóját.

276.A. Téged Isten dícsérünk, – Téged Úrnak ismérünk. — Téged, örök Atyaisten, — mind egész föld áld és tisztel, — Téged minden szép angyalok, — kerubok és szeráf-karok. — Egek és minden hatalmak, — szüntelenül magasztalnak. — Szent vagy, szent vagy, — erősséges szent Isten vagy. — Nagyságoddal telve ég, föld, — dicsőséged mindent bétölt. — Téged dicsér, egek Ura, — apostolok boldog kara. — Dicséretes nagy próféták — súlyos ajka hirdet és áld. — Jeles mártirseregek — magasztalnak Tégedet. — Vall Tégedet világszerte — Szentegyházad ezerszerte, — Ó Atyánk Téged — s mérhetetlen nagy fölséged. — S azt, Ki hozzánk Tőled jött le, — Atya igaz Egyszülöttje. — És áldjuk Veled — vigasztaló Szentlelkedet. — Krisztus, Isten Egyszülöttje, — király vagy Te mindörökre. — Mentésünkre közénk szálltál, — szűzi méhet nem utáltál. — Halál mérgét megtiportad, — mennyországod megnyitottad. — Isten jobbján ülsz most széket, — Atyádéval egy fölséged. — Onnan lészel eljövendő, — mindeneket itélendő.

(A következő vers alatt térdelve)

Téged, azért, Uram, kérünk, — mi Megváltónk maradj vélünk. — Szenteidhez végy fel égbe, — az örökös dicsőségbe. — Szabadítsd meg, Uram, néped, — áldd meg a Te örökséged.

Te kormányozd, Te vígasztald, — mindörökké felmagasztald. — Mindennap dícsérünk Téged, — szent Nevedet áldja néped. — Bűntől e nap őrizz minket, — és bocsásd meg vétkeinket. — Irgalmazz Uram, irgalmazz, — híveidhez légy irgalmas. — Kegyes szemed legyen rajtunk, — Tebenned van bizodalmunk. — Te vagy, Uram, én reményem, — ne hagyj soha szégyent érnem.

V. Benedicamus Patrem et Filium cum Sanctu Spiritu.

R. Laudemus et superexaltemus eum in saecula.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus. Deus, cuius misericordiae non est numerus et bonitatis infinitus est thesaurus: piissemae maiestati tuae pro collatis donis gratias agimus tuam semper clementiam exorantes: ut, qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens ad praemia futura disponas. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

P. Áldjuk az Atyát és a Fiút a Szentlélekkel egyetemben.

H. Dicsérjük és fönnen magasztaljuk mindörökké.

P. Uram, hallgasd meg könyörgésemet.

H. És kiáltásom jusson Elédbe.

P. Az Úr veletek.

H. És a te lelkeddel is.

Könyörögjünk. Isten, kinek irgalmassága megszámlálhatatlan és jóságának kincse véghetetlen: hálát adunk legkegyesebb fölségednek jótéteményeidért, szüntelenül kegyességedért esedezvén, hogy Te, aki a kérőknek megadod kívánságukat, el ne hagyj bennünket, hanem vezérelj az örök jutalomra. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

278. Immár a nap leáldozott, — Teremtőnk, kérünk Tégedet, — Légy kegyes és maradj velünk, — Őrizzed, óvjad népedet.

2. A gonosz álmok fussanak, — És minden éji képzelet, — Az ellent kösse meg kezed, — Testünket, hogy ne rontsa meg.

3. Add nekünk, édes jó Atyánk, — Egyszülött Krisztus, add nekünk, — Szentlélekisten, vigaszunk, — Kegyelmes, őrző Istenünk!

280.B. Győzelemről énekeljen — napkelet és napnyugat, — Millió szív összecsengjen, — magasztalja az Urat! — Krisztus újra földre szállott, — vándorlásunk társa lett, — Mert szerette a világot, — kenyér színbe rejtezett. — Krisztus, kenyér s bor színében — Úr s Király, a föld felett, — Forrassz eggyé békességben — minden népet s nemzetet.

2. Egykor értünk testet öltött, — kis gyermekként jött közénk, — A keresztfán vére ömlött — váltságunknak béreként. — Most az oltár Golgotáján — újra itt a drága vér, — Áldozat az Isten-bárány, — Krisztus teste a kenyér. — Krisztus kenyér s bor színében — Úr s Király a föld felett, — Forrassz eggye békességben — minden népet s nemzetet.

3. Zúgjon hát a hálaének, — Szálljon völgyön, tengeren: — A szeretet Istenének — Dicsőség és üdv legyen! — Az egész föld legyen oltár, — Virág rajta a szívünk, — Minden dalunk zengő zsoltár, — Tömjén illat a hitünk! — Krisztus, kenyér stb.

4. István király árva népe, — Te is hajtsd meg homlokod, — Borulj térdre, szórd elébe — Minden gondod, bánatod! — A kereszt volt ezer éven — Reménységed oszlopa: — Most is Krisztus jele légyen — Jobb jövődnek záloga: — Krisztus, kenyér stb.

284. Boldogasszony anyánk, — régi nagy Pátrónánk! — Nagy ínségben lévén, — így szólít meg hazánk: — Magyarországról, — édes hazánkról, — Ne felejtkezzél el — szegény magyarokról.

2. Ó Atyaistennek — kedves szép leánya, — Krisztus Jézus Anyja, — Szentlélek mátkája! — Magyarországról, — édes hazánkról, — Ne felejtkezzél meg — szegény magyarokról.

3. Nyisd fel az egeket — sok kiáltásunkra, — Anyai palástod — fordítsd oltalmunkra. — Magyarországról, — édes hazánkról, — Ne felejtkezzél meg — szegény magyarokról.

285. Egek ékessége, — földnek dicsősége, — Magyarok Asszonya, királynéja! — Hozzád buzgó szívvel, — köteles hűséggel — Járulunk, szentséges Szűz Mária. — Mint pátrónánkhoz — édes Anyánkhoz, — Teljes reménységgel folyamodunk — És minden ínségben fohászkodunk.

2. Tekints le jó szívvel, — irgalmas szemeddel — A mi szent eleink kérelmére, — Jöjj örökségednek, — rettegő népednek, — Jöjj kérünk, ó Anyánk, védelmére, — Míg

bennünk egy ér — mozdul s egy csepp vér, — Nem szűnünk Tégedet hűn tisztelni, — Kegyes jóvoltodat emlegetni.

286. Édesanyja, Nagyasszonya — igaz magyar fiaknak. — Patrónája, párfogója — régi magyar hazánknak! — Tehozzád járulunk, sírva leborulunk — légy anyja fiaidnak.

2. Reánk tekints, mert senki sincs — ki sorsunk boldogítsa; — igaz szívét és jó szemét — aki reánk fordítsa. — Sok véres sebünket, panaszos ügyünket — aki előbb mozdítsa.

3. Mindenfelé nyomorúság — szorongatja népünket, — Majd száraz ég, majd zápor, jég — veri el termésünket. — Most szívünk szomorú, — fél, hogy lesz háború, — Kétség gyötör bennünket.

4. Békességben, csendességben — tartsd meg hű szolgáidat, — Becsületben és bőségben — örökös országodat. — Szánd meg, ó jó Anya, — magyarok Asszonya, — Hű magyar jobbágyodat!

287. Angyaloknak királynéja, — tiszta Szűz! — Kérjed a Te szent Fiadat — érettünk. — Ékes virágszál, — Hozzád esdeklünk, — Szép Szűz Mária — könyörögj értünk.

2. Pátriárkák királynéje, — tiszta Szűz! stb.

3. Prófétáknak királynéje, — tiszta Szűz! stb.

4. Apostolok királynéja, — tiszta Szűz! stb.

5. Vértanuknak királynéja, — tiszta Szűz! stb.

6. Hitvallóknak királynéja, — tiszta Szűz! stb.

7. A szűzeknek királynéja, — tiszta Szűz! stb.

8. Mindenszentek királynéja, — tiszta Szűz! stb.

9. Rózsafüzér királynéja, — tiszta Szűz! stb.

10. Békességnek királynéja, — tiszta Szűz! stb.

11. Magyarország Nagyasszonya, — tiszta Szűz! stb.

290. Gyászbaborult egek, — háborgó tengerek — csillaga, Mária! — Hozzád fohászkodunk, — feléd sóhajtozunk, — Szeplőtlen Szűzanya.

2. Süvöltő felhők közt — nyugodtan tündökölsz, — tiszta szép csillagunk, — Míg hazánk hajóját — viharok csapkodják, — Hozzád sír jajszavunk.

3. Boldogasszony Anyánk, — mennyei pátrónánk, — légy velünk, légy velünk, — Sok kiáltásunkra — siess oltalmunkra, — Ha nem jössz, elveszünk.

291. Dicsértessél ó Mária, — Kinek Urunk Jézus Fia, — Szűze minden szűzeknek, — Anyja a kegyelmeknek, — Testi-lelki kárt elvévén, — Asszonyunk és Anyánk lévén, — Könyörögj, könyörögj, — könyörögj, ránk figyelmezz, — Halálunkkor védelmezz.

292. Máriát dícsérni — hívek jőjjetek, — mert ő fogja kérni — Fiát értetek. — Üdvözlégy Mária! — Mondja minden hív, — Áldott légy Mária! — Mondja nyelv és szív.

2. Ha értünk Mária — Fiát kérleli, — kérését szent Fia — meg nem vetheti. — Üdvözlégy, stb.

3. Istentől csodával — néki adatott, — Hogy anyaságával — Szűz maradhatott. — Üdvözlégy, stb.

293. Isten, hazánkért térdelünk Elődbe, — Rút bűneinket jóságoddal född be. — Szent magyaroknak tiszta lelkét nézzed, — Érdemét idézzed.

2. István királynak szíve gazdagságát, — Szent Imre herceg kemény tisztaságát, — László királynak vitéz lovagságát, — Ó, ha csak ezt látnád.

3. Szent Erzsébetből hős szeretet árad, — Margit imái vezekelve szállnak. — S minket hiába, Uram, ne sirasson — Áldott Boldogasszony.

4. Ránk bűnösökre minden verés ráfér, — De könyörögnek ők tépett hazánkért, — Hadd legyünk mi is tiszták, hősök, szentek, — Hazánkat így mentsd meg.

294.A. Ah, hol vagy magyarok tündöklő csillaga, — Ki voltál valaha országunk istápja? — Hol vagy István király? Téged magyar kíván! — Gyászos öltözetben teelőtted sírván.

2. Rólad emlékezvén csordulnak könnyei, — Búval harmatoznak szomorú mezei. — Lankadnak szűntelen vitézlő karjai, — Nem szűnnek iszonyú sírástól szemei.

3. Virágos kert vala híres Pannónia — Mely kertet öntöze híven szűz Mária. — Katolikus hitnek bő volt szép virága! — Be megsötétedett örvendetes napja.

4. Előtted könyörgünk, bús magyar fiaid, — Hozzád fohászkodunk, árva maradékid. — Tekints, István király, szomorú hazádra, — Fordítsd szemeidet régi országodra.

5. Reménységünk vagyon benned s Máriában, — Mint magyar hazánknak hű királynéjában. — Még éltedben minket néki ajánlottál, — És szent koronáddal együtt föláldoztál.

296. Magyarok fénye, — ország reménye, — Légy áldott szent István király, — Légy áldott szent István király.

2. Szép magyar néped — Krisztushoz vitted. — Légy áldott, stb.

3. Szent hitben tarts meg, — Jézusnál áldj meg! — Légy áldott stb.

299. Szent Imre herceg, Magyarország éke, — Szűztiszta élet legszebb példaképe. — Serdülő ifjak pajzsa, menedéke, — Könyörögj értünk.

2. Gyöngy volt a lelked, tiszta mind a sírig, — Mint liliomszál, amely csak most nyí-

lik. — Oly csillag voltál, mely csak égre illik, — Könyörögj értünk.

3. Jó magyar népünk alighogy megtére, — Már oly szép gyöngyöt termett Árpád vére, — Hogy még az ég is óhajtozott érte. — Könyörögj értünk.

6. Szent Imre herceg, magyar ifjak pajzsa, — A veszélyt tőlünk karod távol tartsa; — Ne engedj jutnunk kisértésbe, bajba. — Könyörögj értünk.

306. Isten, áldd meg a magyart, — Jó kedvvel, bőséggel, — Nyújts feléje védőkart — Ha küzd ellenséggel; — Balsors, akit régen tép, — Hozz reá víg esztendőt, — Megbűnhődte már e nép — A múltat, s jövendőt.

2. Szánd meg Isten a magyart, — Kit vészek hányának, — Nyújts feléje védőkart, — Tengerén kínjának. — Balsors stb.

318. Tantum ergo Sacramentum — veneremur cernui: — Et antiquum documentum — novo cedat ritui, — Praestet fides suplementum — sensuum defectui.

2. Genitori, Genitoque — laus et jubilatio, — Salus, honor virtus quoque — sit et benedictio: — Procedenti ab utroque, — compar sit laudatio. — Amen.

V. Panem de caelo praestitisti eis. (Alleluja).

R. Omne delectamentum in se habentem. (Alleluja).

TÁRGYMUTATÓ

Adoro Te devote 172
Advent 225
Alocoque Sz. Margit imája 183
Anyaszentegyház parancsai 20
Angyali üdvözlet 8
Antiphonae B.M.V. 212
Apostoli hitvallás 9
Aquinói Szent Tamás imái . 34, 102 107, 157, 172
Ave Maria 197
Azért ezt a nagy szentséget 173
Áldás 70
— Balázs 248
Áldott állapotban 152
Áldozás 65
— 1. Szentáldozás
Áldozócsütörtök 296
Állhatatosság kegyelméért 126
Általános tudnivalók 19
Általános tudnivalók a házasságról 144
Árpádházi Boldog Ágnes 346
Árpádházi Sz. Erzsébet 347
Átváltoztatás 63
Bánat és erősfogadás 117
Betegek szentsége 127
Betegekért 129
XV. Benedek imája 372
Békéért 372
Bérmálás 92

Boldog Ágnes 346
Boldog Gizella 340
Boldog Ilona 354
Boldog Mór 345
Boldog Özséb 356
Boldog Pál 350
Búcsú 27
Búcsúima a szentáldozás után 109
Búzaszentelő 296
Bűnbánat 111
Confiteor Deo 49
Credo 56
Családfelajánlás 194
Dicsőség 9
Egészség helyreállításáért 131
Egyesülés Istennel 37
Egyházért 142
— i elöljárókért 141
Egyházi év 224
Egyházirend 135
Elhunytakért 331
Elmélkedésről 26
Előkészület a szentáldozásra 98
Előkészület a szentgyónásra 114
Elöljárókért 141
Engesztelő imádság Jézus Szívéhez 186
Erények 21
Erkölcsi erények 21
Esküvő előtt 149
— után 150
Esti imák 40

Eszterházy Pál imája 317
Evangélium 54
— utolsó 70
Exsultet 289
Égbekiáltó bűnök 23
Étkezés előtt 11
Étkezés után 11
Év végén 235
Fájdalmas Szűz Mária 275
Fekete vasárnap 269
Felajánlás 57
Ferreri Szent Vince imái 37, 39
Fohászok Úr Jézushoz 109, 171, 174
Főbűnök 23
Főigazságok 21
Főparancs 21
Gloria 52
Graduale 54
Gyakori áldozásért 119
Gyermek imája szüleiért 154
Gyermekekért 153
Gyertyaszentelő B. A. 247
Gyónás 114, 121
Gyónás után 122
Gyümölcsoltó B. A. 267
Halálesetnél tudnivalók 128
Halál órájára 135
— jó halálért 267
— szülők halálára 332
Haldoklóért 132
Halottak napja 329

Halottak napján elmélkedés 330
— ima 331, 333
Halottakért ima 331, 333
Hamvazószerda 248
— elmélkedés 248
Haza 362
— ért, imák 362
Háború idején 364, 369, 370
Hálaadás a bérmálásért 93
— a keresztségért 89
— áldozás után 107
— év végén 235
Házasság 144
Házastársak imája 150
Hétfájdalmú Szűz Mária 270
Hét szentség 21
Himnuszok 33, 41
— esti 41
— pápai 457
— reggeli 33
Hiszekegy 9
Hit, remény, szeretet 12, 13
Hitvesek imája egymásért 150
Hitvesválasztás kegyelméért 147
Hősi halottakért 373
Húsvét 292
— hétfő 295
Húsvéti ünnepkör 248
Idegen bűnök 23
Imanyolcad a kereszténység egységéért . . . 246
Imádság 23

Introitus 51
Irgalmasság testi cselekedetei 22
Irgalmasság lelki cselekedetei 22
Isten tíz paracsa 21
Isteni erények 21
Jegyesek imája 148
Jézus névadásának ünnepe 236
— neve napja 238
— nevéről litánia 239
— elmélkedés 242
Jézus Sz. Szíve engesztelése 186, 190
— felajánló ima 182, 183, 194
— fohászok 193
— igéretei 176
— kérlelőima 186
— litánia 179
— tisztelete 175-195
Jó halál kegyelméért 266
Jó ima kegyelméért 13
Judica me Deus 48
Kapisztrán Sz. János 358
Karácsony 231
Karácsonyi ünnepkör 225
Kassai vértanúk 358
Katolikus köszöntés 8
Kánon 61
Káromkodások engeszteléséért 14
Kereszténység egységéért 246
Keresztjáró napok 296
Keresztség 87
Keresztúti ájtatosság 252

Keresztvetés 8
Kezdetben volt az Ige 71
Kisasszony napja 316
Krisztus Király ünnepe 320
Lauda Sion 307
Legfőbb parancsok 21
Lelkiatyáért 141
Lelki áldozás 169
Lelkiismeret megvizsgálása 114
— este 40
Lelkitükör 115
Lépcsőimádság 47
Liguori Sz. Alfonz imái 206, 238
Litánia Jézus sz. nevéről 239
— Jézus sz. szívéről 179
— lorétói 201
— Mindenszentek 322
— az Oltáriszentségről 164
— Szent Józsefről 263
Loyolai Szent Ignác imái 37, 109
Loretól litánia 201
Magnificat 313
Magyar szentek 338
Magyarok Nagyasszonya 317
— felajánlás 317
Megemlékezés az élőkről 62
— a holtakról 65, 331, 333
Megholtakért 331, 333
— szülőkért 332
Mennybevitel dogmájának kihirdetésekor . . 315
Miatyánk 8

Mindenszentek ünnepe 321
— litánia 322
Mise, l. Szentmise
Munkások pártfogója 296
Nagyasszonyunkhoz 205
Nagyboldogasszony 314
Nagyböjti ima 251
Nagycsütörtök 278
Nagyhét 277
Nagylelkűségért 39
Nagypéntek 282
Nagy Szent Leó imái 41, 297
Nagyszombat 283
Napközi imák 8, 31
Nyisd meg Uram 33
Nyolc boldogság 22
Officium Rákóczianum 305
Oltáriszentség 95. 157
— áldásra 173
— litánia 164
Olvasó, l. Szentolvasó
Papi hivatásért 138
— ima 139, 141
Pater noster 66
Pápáért 140
Pázmány elmélkedése 126
— imái 42, 129, 142, 154, 364
Penitencia 111
XII Pius imái 207, 220, 315
Praefáció 60
Prohászka elmélkedései . . 76, 112, 122, 146, 175,

178, 216, 225, 228, 235, 236, 242, 249, 276, 279, 282, 294, 295, 298, 314, 321.
Pünkösd 297
Püspökért 140
Ravatalnál 333
II. Rákóczi Ferenc imái 366, 368
Reggeli himnusz 33
Reggeli imák 31
Rózsafüzér, 1. Szentolvasó
Salve Regina 72
Sanctus 61
Sarlós Boldogasszony 312
Stabat Mater 271
Stációk 252
Szent Alfonz imái 160, 171, 204
Szent Ambrus imái 104, 162
Sz. Ágoston imái 119, 170, 332
Szent Balázs 248
Szent Bellarmin Robert imája 131
Szent Bernát imái 185, 200, 204
Szent Bonaventura imái 108, 268, 274
Szent Efrém imája 199
Szent Erzsébet 347
Szalézi Szent Ferenc imái . . 40, 95, 304, 330, 339, 340, 341, 342, 343, 345, 347, 350, 351, 355, 356, 357, 358, 370 . . . . . .
Szent Gellért 342
Szent Gertrúd imája 158
Szent István király 338
Szent István vétanu 233
Szent Imre 341

Szent József 263
— fohászok 267
— litánia 263
— hez, az Anyaszentegyház pártfogójához . . 265
— munkások pártfogója 296
Szent Kinga 357
Szent László 343
Szent Margit 351
Szent Mechtild imája 184
Szent Péter és Pál 311
Szentatyáért 140
Szentáldozás 98
— előtt 95, 100, 103
— kegyelméért 110
— szertartása 106
— után 106
Szentbeszéd után 12
Szent Család ünnepe 245
— fohászok 246
Szentgyónás, l. gyónás
Szentháromság dicsőítése 9, 304
— imák 305
— vasárnapja 304
Szent kenet, l. Utolsó kenet
Szent keresztről ima 270
Szentlecke 54
Szentlélek 301
— hét ajándéka 23
— imák 103, 114, 300
Szentlélek elleni bűnök 23
Szentmise 45

Szentmise alatti elmélkedések 45
— alatti imák 72
— után 72
Szentolvasó 216
— imádkozásának módja 218
— búcsúk 217
Szentségek 85
Szentséglátogatás 157
Szenvedés vasárnapja 269
Szenvedéseink elviseléséért 130
Szilveszter estéje 235
Szomorúak vigasztalójához 206
Szülők imája 153
Szülőkért 154
— haláluk után 332
Szűz Mária 197
— antifónái 212
— fohászok 220
— hét fájdalma 271
— imák 315
— Mária-év imája 220
— karénekei 212
— Stabat Mater 271
— Szeplőtelen fogantatás 227
— tisztelete 198
Tantum ergo 173
Tiszta életért ima 266
Tisztaságért 211
Tíz parancs 20
Tóth Tihamér imája 270
Tudnivalók a szentáldozásról 98

Újév 236
Uram nem vagyok méltó 68
Úrangyala 9
Úrfelmutatás 63
Úr imája 8
Úrnapja 306
Utazás előtt 15
Utolsó evangélium 70
Utolsó kenet 128
Üdvözlégy Mária 8
Ünnepkörök 224
Veni Creator spiritus 303
Veni Sancte Spiritus 301
Vexilla regis 287
Világi apostolokért 142
Védőszenthez . . . . .
Virágvasárnap 275
Vízkereszt 244
Zsoltárok . . . *48*: 111; *69*: 325; *89*: 361; *97*: 377

AZ ÉNEKEK TÁRGYMUTATÓJA

Adventre 378
Karácsonyra 382
Évvégére 392
Ujévre 392
Bűnbánatra 394
Nagyböjtre 395
Húsvétra 404
Énekek az Oltáriszentségről . 412
Énekek Jézusról 421

Mária-énekek . . 426
Miseénekek 439
Gyászmiseénekek 449
Különböző alkalmakra . . . 454

* * *

235. Adj irgalmat 449
61. A fényes Isten-arcot 397
294/a. Ah, hol vagy 464
63. A keresztfához megyek 398
287. Angyaloknak királynéja 462
19. A szép Szűz Mária 383
16. Az angyal énekel 382
38. Az esztendő fordulóján 392
18. Az Ige megtestesült 383
43. Az isteni gyermeket 393
109. Áldjad, ember, e nagy jódat 412
220. Áldozattal járul hozzád . . 439
173. Áldozzunk, hív keresztények 428
213. Áldunk, Isten jó szolgája 436
110. Áldunk téged, ó angyali kenyér . . . 413
65. Áll a gyötrött Istenanyja 399

253. Bemegyek szent templomodba . . . 454
284. Boldogasszony Anyánk 461
174. Boldogasszony, édes 428
57. Buzgó szívvel ünnepeljünk 395
58. Bűnbánóknak menedéke 397

20. Csordapásztorok 384

291. Dicsértessél ó Mária 463
21. Dicsőség mennyben az Istennek . . 385

86. Dicsőség, szent áldás 404

285. Egek ékessége 461
221. Egybegyűltünk, ó nagy Isten . . . 440
143. Előtted, Jézusom, leborulok 421
112. Ez nagy szentség valóban 413
9. Ébredj, ember 380
286. Édesanyja, Nagyasszonya 462
144. Édes Jézus, én szerelmem 422
113. Édes Jézus, neked élek 413
114. Égből szállott szent kenyér 414
238. Élők, holtak szent Istene 450
81. Én nemzetem 402

87. Föltámadt Krisztus 404
222. Futva jöttem elibéd 441

290. Gyászba borult egek 463
280/b. Győzelemről énekeljen 460
145. Győzhetetlen én kőszálom 422

261. Hallottuk Isten 456
2. Harmatozzatok 378
275. Hol Szent Péter 457
146. Hol vagy, én szerelmes 422
181. Hozzád futok bánatommal 431
223. Hozzád sóhajt 442

116. Imádlak, nagy Istenség 414
278. Immár a nap leáldozott 460
306. Isten, áldd meg a magyart 466
48. Isten áldjon, tünde játék 394
23. Istengyermek 386

293. Isten, hazánkért térdelünk 464
160. Isten legszebb temploma 426

154. Jézusomnak Szivén 424
155. Jézus Szive 425
70. Jézus, világ Megváltója 399
260. Jöjj el, Szentlélek Úristen 456
259. Jöjj, Szentlélek Úristen 456

226. Kegyességgel hívsz, ó Jézus 443
227. Kegyes szemmel nézz ránk 444
71. Keresztények, sírjatok 400
72. Keservesen siratja 400
229. Kezdődik az ének 445
104. Kiben élünk 411
241. Ki ragyogni látod 450
82. Királyi zászló jár elől 403
53. Könyörülj Istenem 394
95. Krisztus a mennybe fölméne . . . 408
88. Krisztusi feltámadott! halljátok meg . 405
118. Krisztus teste és szent vére . . . 414
89. Krisztus, virágunk 406

119. Leborulva áldlak 415
183. Lelkem tiszta lánggal ég 432

296. Magyarok fénye 465
161. Máriát dicsérje lelkünk 427
292. Máriát dicsérni 464
93. Megjelentünk hajlékodban 407
77. Megváltó királyunk 401
243. Ments meg engem, Uram 451
25. Mennyből az angyal 387
205. Mennynek királyné asszonya . . . 437
203. Mennyországnak Királynéja, angyaloknak 436

207. Mennyországnak Királynéja, irgalmasságnak 437
26. Midőn a Szűz Magzatát . . . 387
27. Mind a világ 388
13. Mint forró sóhaj 382
122. Most az Úr Krisztusnak 415
123. Most lett a kenyér 416

251/b. Napja Isten haragjának 453
188. Néked ajánljuk, Szűzanyánk 432
176. Néped, Isten, eléd járul 429
189. Nyújtsd ki mennyből 433

126. Ó áldott szent Istenem 416
190. Ó áldott Szűzanya 433
191. Ó dicsőséges Asszonyság 434
193. Ó dicsőült szép kincs 434
246. Ó emberi gyarló nemzetség 452
159. Ó édes Jézus, ég és föld 425
11. Ó fényességes szép hajnal 381
29. Ó gyönyörű szép, titokzatos éj . . . 388
152. Ó Jézus, emlékezni rád 424
74. Ó Jézus, Jézus 424
127. Ó szentséges, ó kegyelmes 417
41. Ó szép Jézus 393
139. Ó Uram, nem vagyok én méltó . . 420
168. Örülj, vigadj 427
90. Örvendetes napunk támadt 407
257. Örvendezzünk, jertek 455

32. Pásztorok, pásztorok örvendezve . . 389

98. Szállj szívünkbe, nagy Isten 409
105. Szentháromságnak életem, halálom . . 411

299. Szent Imre herceg 465
102. Szentlélek Isten, szállj ránk . . 410
264. Szent Olvasót imádkoztunk . . . 457
129. Szent vagy Uram 417
230. Szeretettel jönnek hozzád 446
39. Szép kelet, szép nap 392
33. Szép violácska 389
177. Szívünk-lelkünk összeszedjük . . . 430
34. Szülte a Szűz szent Fiát 390
35. Szűz Mária e világra nékünk . . . 390
178. Szűz Mária, mennynek gyöngyös ékessége 431
318. Tantum ergo 466
131. Templom csendes mélyén 417
195. Te vagy földi éltünk 435
276/a. Téged, Isten dicsérünk 458
4. Téged vár 379

263. Uram, hiszlek 457
150. Uram Jézus! Légy velünk 423
201. Üdvözítőnk édesanyja 436
132. Üdvözlégy, édes Jézusunk 418
134. Üdvözlégy, Krisztusnak 418
196. Üdvözlégy Mária, tengernek csillagja . 435
136. Üdvözlégy Oltáriszentség 419
135/a. Üdvözlégy, ó drágalátos 419

36. Vigasságos, hangos, nagy örömünk . . 391

142. Zálogát adtad, ó Jézus 420
232. Zeng a harang 447
151. Zengjünk Jézus szent Nevének . . . 423

TARTALOM

Imádkozzatok Testvérek! 5

I. - ÁLTALÁNOS IMÁK.

Katolikus köszöntés 8
Keresztvetés 8
Miatyánk 8
Üdvözlégy 9
Dicsőség 9
Hiszekegy 9
Úrangyala 9
Étkezés előtt 10
Étkezés után 11
Hit, remény, szeretet felindítása 12
A jó ima kegyelméért 13
Engesztelő fohászok a káromkodások engesztelésééért 14
Utazás előtt 15

II. - ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Isten tíz parancsa 20
Anyaszentegyház parancsai 20
Hét szentség 21
Isteni erények 21
Sarkalatos erények 21
Erkölcsi erények 21

Főparancs 21
A hat főigazság 21
A nyolc boldogság 22
Irgalmasság testi cselekedetei 22
Irgalmasság lelki cselekedetei 22
Szentlélek hét ajándéka 23
Hét főbűn 23
Kilenc idegen bűn 23
Égbekiáltó bűnök 23
Szentlélek elleni bűnök 23
Az imádságról általában 23
Elmélkedésről általában 26
Egyház tanítása a búcsúról 27

III. - REGGELI ÉS ESTI IMÁK

Reggeli megfontolás 32
Nyisd meg Uram 33
Reggeli himnusz 33
Rövid reggeli ima 34
Aquinói Szent Tamás reggeli imája 34
Reggeli ima 35
Loyolai Szent Ignác felajánló imája 37
Ferreri Szent Vince imája a Szent Őrzőangyalhoz 37
Egyesülés az Istennel 37
Ima a nagylelkűségért 39
Esti megfontolás 40
Rövid esti ima 41
Esti himnusz 41
Pázmány esti imája 42

IV. - SZENTMISE

A szentmiseáldozat 46
A szentmise fölajánlása 47
A szentmise magyarázata és amint a pap mondja 47
Imák a szentmise alatt 72
Prohászka elmélkedései a szentmise alatt . . 76

V. - A SZENTSÉGEK

A szentségekről általában 86

1. *A keresztség* 87

A keresztség szentsége 87
Hálaadás a keresztség szentségéért 89

2. *Bérmálás* 92

A bérmálás szentsége 92
Hálaadás a bérmálás kegyelméért 93

3. *Szentáldozás* 95

Megfontolás a szentáldozás előtt 95
Tudnivalók a szentáldozásról 98
Imák és elmélkedések a szentáldozás előtt . . 100
Aquinoi Szent Tamás imája 102
Ima a Szentlélek Istenhez 103
Szent Ambrus imája 104
A szentáldozás szertartása 106
Szentáldozás után 106
Szentáldozás utáni imák 107
Aquinoi Szent Tamás imája 107

Szent Bonaventura imája 108
Szent Ignác fohászai 109
Búcsúima a szentáldozás után 109
Ima a gyakori szentáldozás kegyelméért . . . 110

4. *A Bűnbánat szentsége* 111
A bűnbánat szükséges 112
Előkészület a szentgyónásra 114
Ima a Szentlélekhez 114
A lelkiismeret megvizsgálása 114
Lelkitükör 115
Bánat és erősfogadás 117
Bánatimák 118
Szent Ágoston imája 119
A gyónás 121
A szentgyónás után 122
Imák a szentgyónás után 122
Ima az állhatatosság kegyelméért 126

5. *A betegek szentsége* 127
Utolsó kenet 128
Pázmány Péter imája a betegekért 129
Szenvedéseinknek békével való elviseléséért . 130
Az egészség helyreállításáért 131
Egyház imája a haldoklókért 132

6. *Egyházirend* 135
Egy nap havonkint a papokért és papnövendékekért 138
A papi és szerzetesi hivatásokért 138
Napi felajánló ima a papokért 139
Ima a szentatyáért 140

Ima a megyéspüspökért 140
Ima jó papokért 141
Ima a lelkiatyáért 141
Pázmány imája az Egyházért 142
Ima a világi apostolokért 142

7. *A házasság* 144

Általános tudnivalók 144
A házasság szentsége 146
Jó hitvesválasztás kegyelméért 147
Jegyesek imája 148
Esküvő előtt 149
Esküvő után 150
Hitvesek imája egymásért 150
Áldott állapotban 152
Szülők imája gyermekeikért 153
Ima a szülőkért 154

VI. - SZENTSÉGLÁTOGATÁS

Jőjjetek, imádjuk 158
Az Oltáriszentség üdvözlése 158
Szent Alfonz imája 160
Szent Ambrus imája az Oltáriszentség előtt . 162
Litánia az Oltáriszentségről 164
Lelkiáldozás 169
Szent Ágoston imája a lelki áldozásra . . . 170
Szent Alfonz imája 171
Adoro Te devote 172
Oltáriszentséggel való áldásra 173
Fohászok 174

VII. - JÉZUS SZÍVE TISZTELETE

Jézus Szíve tisztelete 176
Jézus Szent Szívének igéretei 176
Nézd ezt a Szívet 178
Litánia Jézus Szent Szívéről 179
Az emberi nem felajánlása Jézus Szent Szívének 182
Felajánló ima Jézus Szent Szívéhez 183
Imák Jézus Szent Szívéhez 184
Jézus Szent Szívének megengesztelése 186
Megkérlelő ima a hónap első vasárnapjára . 188
Engesztelő ima Jézus Szent Szívéhez 190
Fohászok 193
Családfelajánlás 194

VIII. - AVE MARIA

Szűzanya tisztelete 198
Szent Efrém imája 199
Szent Bernát imája 200
Szűzanyához, közbenjárónkhoz 200
Lorétói litánia 201
Oltalmad alá futunk 203
Szent Bernát imája 204
Szent Alfonz imája 204
Nagyasszonyunkhoz 205
A szomorúak vigasztalójához 206
XII. Pius felajánló imája Szűz Mária Szeplőtelen Szívéhez 207
Felajánló ima Szűz Mária Szeplőtelen Szívéhez 209

Szűzanyához a szent tisztaságért 211
A Boldogságos Szűz négy karéneke 212
A szentolvasó 216
Fohászok a Szűzanyához 220
A Mária-év imádsága 221

IX. - EGYHÁZI ÉV

Egyházi év 224
I. *Karácsonyi ünnepkör* 225
Advent 225
Adventi elmélkedés 225
Adventi ima 226
Szeplőtelen fogantatás 227
Karácsony 228
Szent István első vértanú ünnepe 233
Szilveszter estéje 235
Újév 236
Jézus neve napja 238
Litánia Jézus szent nevéről 239
Elmélkedés Jézus szent nevéről 242
Vízkereszt 244
Szent Család ünnepe 245
Imanyölcad a kereszténység egységéért . . 246
Gyertyaszentelő Boldogasszony 247
Szent Balázs ünnepe 248
II. *Húsvéti ünnepkör* 248
Hamvazószerda 248
Nagyböjti imádság 251
Keresztúti ájtatosság 252

Szent József ünnepe 263
Szent József litánia 263
Szent Józsefhez az Anyaszentegyház pártfogójához 265
Szent Józsefhez a szent tisztaságért 265
Szent Józsefhez a jó halál kegyelméért . . . 265
Fohászok Szent Józsefhez 267
Gyümölcsoltó Boldogasszony 267
Szent Bonaventura imája 268
A szenvedés vasárnapja 269
Imák a Szentkeresztről 270
Hétfájdalmú Szűz Mária 270
Stabat Mater 271
Ima a Fájdalmas szűzhöz 274
Virágvasárnap 275
Nagyhét 277
Nagycsütörtök 278
Nagypéntek 281
A kereszt alatt 285
Vexilia regis 287
Nagyszombat 288
Exsultet 289
Husvétvasárnap 291
Husvéthétfő 294
Fehérvasárnap 295
Búzaszentelő 296
Szent József, a munkások pártfogójának ünnepe 296
Keresztjáró napok 296
Áldozócsütörtök 296
Nagy Szent Leó imája 297

III. *Pünkösdi ünnepkör*

Pünkösd 297
Ima a Szentlélekhez 299
Ima a Szentlélek hét ajándékáért 300
Veni Sancte Spiritus 301
Veni Creator Spiritus 303
Szentháromság vasárnapja 304
Úrnap 306
Lauda Sion 307
Jézus Szent Szívének ünnepe 310
Szent Péter és Szent Pál apostolok ünnepe . . 311
Sarlós Boldogasszony 312
Magnificat 313
Nagyboldogasszony 313
XII. Pius imája a mennybevitel dogmájának kihirdetésekor 315
Kisasszony napja 316
Magyarok Nagyasszonya 317
Eszterházy Pál imája a Nagyasszonyhoz . . . 317
Krisztus Király ünnepe 320
Mindenszentek 321
Mindenszentek litániája 322
69. zsoltár 325
Halottak napja 329
Ima a meghalt hívekért 331
Szent Ágoston imája meghalt szüleiért . . . 332
Ima a meghalt hívekért 333

X. - MAGYAR SZENTEK

Magyar szentek, szent magyarok 338
Szent István király 339
Boldog Gizella 340
Szűz Szent Imre herceg 341
Szent Gellért püspök 342
Szent László király 343
Boldog Mór 345
Árpádházi boldog Ágnes 346
Árpádházi Szent Erzsébet 347
Magyarhoni boldog Pál 350
Magyarországi Szent Margit 351
Magyar boldog Ilona 354
Boldog Özséb 355
Szent Kinga 357
Kapisztrán szent János 358
A három kassai vértanu 358

XI. - IMÁDKOZZUNK A HAZÁÉRT

A haza 362
Ima a hazáért 362
Pázmány imája háború idején 364
II. Rákóczi F. fejedelem imája 1711-ből . . 366
II. Rákóczi F. imája a hazáért 368
Ima a hazáért háború idején 369
Prohászka püspök imája 370
XV. Benedek imája 372
Ima a hősi halottakért 373

XII. - ÉNEKEK

Adventre:

2. Harmatozzatok égi magasok . . . 378
4. Téged vár 379
9. Ébredj, ember 380
11. Ó, fényességes szép hajnal 381
13. Mint forró sóhaj 382

Karácsonyra:

16. Az angyal énekel 382
18. Az Ige megtestesült 383
19. A szép Szűz Mária 383
20. Csordapásztorok 384
21. Dicsőség mennyben az Istennek . . . 385
23. Istengyermek 386
25. Mennyből az angyal 387
26. Midőn a Szűz Magzatát 387
27. Mind a világ 388
29. Ó gyönyörű szép, titokzatos éj . . . 388
32. Pásztorok, pásztorok 389
33. Szép violácska 389
34. Szülte a Szűz szent Fiát 390
35. Szűz Mária e világra nékünk . . . 390
36. Vigasságos, hangos, nagy örömünk . . 391

Évvégére:

38. Az esztendő fordulóján 392

Újévre:

39. Szép kelet, szép nap 392
41. Ó szép Jézus 393
43. Az isteni gyermeket 393

Bűnbánatra:

48. Isten áldjon, tünde játék 394
53. Könyörülj, Istenem 394

Nagyböjtre:

57. Buzgó szívvel ünnepeljük 395
58. Bűnbánóknak menedéke 397
61. A fényes Isten-arcot 397
63. A keresztfához megyek 398
65. Áll a gyötrött Istenanyja 399
70. Jézus, világ Megváltója 399
71. Keresztények, sírjatok 400
72. Keservesen siratja 400
74. Ó Jézus, Jézus 401
77. Megváltó királyunk 401
81. Én nemzetem 402
82. Királyi zászló jár elől 403

Húsvétra:

86. Dicsőség, szent áldás 404
87. Föltámadt Krisztus 404
88. Krisztus feltámadott 405
89. Krisztus, virágunk 406
90. Örvendetes napunk támadt . . . 407
93. Megjelentünk hajlékodban 407
95. Krisztus a mennybe fölméne 408
98. Szállj szívünkbe nagy Isten . . . 409
102. Szentlélek Isten, szállj reánk . . . 410
104. Kiben élünk 411
105. Szentháromságnak életem 411

Énekek az Oltáriszentségről:

109. Áldjad ember e nagy jódat 412
110. Áldunk Téged, ó angyali kenyér . . 413
112. Ez nagy szentség valóban 413
113. Édes Jézus, Neked élek 413
114. Égből szállott szent kenyér 414
116. Imádlak nagy Istenség 414
118. Krisztus teste és szent vére 414
119. Leborulva áldlak 415
122. Most az Úr Krisztusnak 415
123. Most lett a kenyér 416
126. Ó áldott szent Istenem 416
127. Ó szentséges, ó kegyelmes 417
129. Szent vagy, Uram, szent vagy . . . 417
131. Templom csendes mélyén 417
132. Üdvözlégy édes Jézusunk 418
134. Üdvözlégy Krisztusnak 418
135/a. Üdvözlégy ó drágalátos 419
136. Üdvözlégy Oltáriszentség 419
139. Ó Uram, nem vagyok én méltó . . 420
142. Zálogát adtad ó Jézus 420

Énekek Jézusról:

143. Előtted Jézusom leborulok 421
144. Édes Jézus, én szerelmem 422
145. Győzhetetlen én kőszálom 422
146. Hol vagy, én szerelmes 422
150. Uram Jézus, légy velünk 423
151. Zengjünk Jézus szent nevének . . . 423
152. Ó Jézus, emlékezni rád 424
154. Jézusomonak szívéről 424

155. Jézus szíve 425
159. Ó édes Jézus, ég és föld királya . . . 425

Mária-énekek:

160. Isten legszebb temploma 426
161. Máriát dicsérje lelkünk 427
168. Örülj, vigadj 427
173. Áldozzunk, hív keresztények . . . 428
174. Boldogasszony, édes 428
176. Néped, Isten, eléd járul 429
177. Szívünk, lelkünk összeszedjük . . . 430
178. Szűz Mária, mennynek 431
181. Hozzád futok bánatommal 431
183. Lelkem tiszta lánggal ég 432
188. Néked ajánljuk Szűzanyánk . . . 432
189. Nyújtsd ki mennyből 433
190. Ó, áldott Szűzanya 433
191. Ó, dicsőséges asszonyság 434
193. Ó dicsőült szép kincs 434
195. Te vagy földi éltünk 435
196. Üdvözlégy Mária 435
201. Üdvözítőnk édesanyja . . . 436
203. Mennyországnak Királynéja, angyaloknak 436
205. Mennynek Királyné asszonya . . . 437
207. Mennyországnak Királynéja, irgalmasságnak 437
213. Áldunk, Isten jó szolgája . . . 438

Miseénekek:

220. Áldozattal járul Hozzád 439
221. Egybegyűltünk, ó nagy Isten . . 440

222. Futva jöttem elibéd 441
223. Hozzád sóhajt 442
226. Kegyességgel hívsz, ó Jézus 443
227. Kegyes szemmel nézz ránk 444
229. Kezdődik az ének 445
230. Szeretettel jönnek Hozzád 446
232. Zeng a harang 447

Gyászmiseénekek:

235. Adj irgalmat, adj nyugalmat 449
238. Élők, holtak szent Istene 450
241. Ki ragyogni látod 450
243. Ments meg engem Uram 451
246. Ó emberi gyarló nemzetség 452
251/b. Napja Isten haragjának . . . 453

Különböző alkalmakra:

253. Bemegyek szent templomodba . . . 454
257. Örvendezzünk, jertek 455
259. Jőjj, Szentlélek Úristen 456
260. Jőjj el, Szentlélek Úristen 456
261. Hallottuk Isten 456
263. Uram, hiszlek és reméllek, ... 457
264. Szent olvasót imádkoztunk 457
275. Hol Szent Péter sírba téve 457
276/a. Téged Isten dicsérünk 458
278. Immár a nap leáldozott 460
280/b. Győzelemről énekeljen 460
284. Boldogasszony anyánk 461
285. Egek ékessége 461
286. Édesanyja, Nagyasszonya 462
287. Angyaloknak királynéja 462

290. Gyászbaborult egek 463
291. Dicsértessél ó Mária 463
292. Máriát dicsérni 464
293. Isten, hazánkért 464
294/a. Ah, hol vagy magyarok . . 464
296. Magyarok fénye 465
299. Szent Imre herceg 465
306. Isten, áldd meg a magyart . 466
318. Tantum ergo 466